

Grad Rijeka

Grad Bakar

Grad Kastav

Grad Kraljevica

Grad Opatija

Općina Čavle

Općina Jelenje

Općina Klana

Općina Kostrena

Općina Lovran

Općina Matulji

Općina
Mošćenička Draga

Općina Omišalj

Općina Viškovo

V. 06/23.02.2023.

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	6
2.	TERITORIJALNI OBUHVAT URBANE AGLOMERACIJE RIJEKA.....	7
2.1.	Pravni, financijski i institucionalni okvir.....	13
2.1.1.	Pravni okvir	13
2.1.2.	Financijski okvir	14
2.1.3.	Uspostava institucionalnog okvira za izradu i provedbu strategije razvoja UAR	22
2.1.4.	Sklapanje Sporazuma o suradnji na izradi i provedbi Strategije razvoja UAR.....	22
2.1.5.	Uspostava Koordinacijskog vijeća	22
2.1.6.	Uspostava Partnerskog vijeća za UAR.....	23
2.2.	Izrada i donošenje strategije razvoja urbanog područja	24
2.2.1.	Izrada, donošenje, izmjene/ili dopune provedbenih akata strategije razvoja urbanog područja	24
2.2.2.	Izveštavanje o provedbi strategije razvoja urbanog područja	26
2.2.3.	Vrednovanje strategije razvoja urbanog područja.....	27
3.	GLAVNE ZNAČAJKE URBANE AGLOMERACIJE RIJEKA- ANALIZA STANJA.....	27
3.1.	Društvo	27
3.1.1.	Demografija	27
3.1.2.	Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi	33
3.1.3.	Društvena i zdravstvena infrastruktura	37
	3.1.3.1. Odgoj i obrazovanje.....	37
	3.1.3.2. Zdravstvena infrastruktura i usluge.....	39
	3.1.3.3. Stanovanje.....	41
3.2.	Gospodarstvo	42
3.2.1.	Opća gospodarska kretanja.....	42
3.2.2.	Tržište rada	44
3.2.3.	Poslovno okruženje.....	46
	3.2.3.1. Ekonomski pokazatelji poslovanja poduzetnika.....	45
	3.2.3.2. Izravna ulaganja.....	49
	3.2.3.3. Poduzetnička infrastruktura.....	50
	3.2.3.4. Potporne institucije.....	50
	3.2.3.5. Poduzetničke zone.....	53
	3.2.3.6. Ostala poduzetnička nadogradnja.....	54
3.2.4.	Turizam i kultura	57
	3.2.4.1. Turizam.....	56
	3.2.4.2. Kulturna baština.....	60
3.3.	Urbano okruženje	63
3.3.1.	Kvaliteta urbanog okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima	63

3.3.1.1.	<i>Onečišćenje zraka, vode, tla.....</i>	62
3.3.1.2.	<i>Podaci o zelenoj infrastrukturi.....</i>	67
3.3.1.3.	<i>Zaštišćena područja prirodna baština i biološka raznolikost.....</i>	68
3.3.1.4.	<i>Gospodarenje otpadom.....</i>	71
3.3.1.5.	<i>Mapiranje izloženosti rizicima.....</i>	74
3.3.1.6.	<i>Podaci o nekadašnjim industrijskim i vojnim prostorima.....</i>	75
3.3.2.	Primarna infrastruktura	78
3.3.2.1.	<i>Vodovod i kanalizacija.....</i>	77
3.3.2.2.	<i>Javni sustav grijanja, plin i električna energija.....</i>	79
3.3.3.	Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost.....	81
3.3.3.1.	<i>Duljina, gustoća i kvaliteta cestovne mreže.....</i>	81
3.3.3.2.	<i>Podaci o nesrećama i sigurnosti na cestama .....</i>	82
3.3.3.3.	<i>Duljina, svojstva i kvaliteta željezničke mreže.....</i>	82
3.3.3.4.	<i>Zračne luke – lokacije i količina prometa.....</i>	83
3.3.3.5.	<i>Pomorske luke – lokacije i količina prometa.....</i>	84
3.3.3.6.	<i>Infrastruktura za internetsku povezanost.....</i>	85
3.3.3.7.	<i>Biciklistička infrastruktura.....</i>	86
3.3.4.	Urbani prijevoz.....	88
3.3.5.	Pregled sektorskih značajki, razvojnih problema i razvojnih potreba.....	92
3.4.	Analiza i ocjena stanja javnog upravljanja razvojem	101
3.4.1.	Ocjena unutarnjeg okruženja institucije	101
3.4.2.	Ocjena vanjskog okruženja institucije.....	103
3.4.3.	Opća analiza prednosti, slabosti, prilika i prijetnji	104

POPIS KRATICA

BDP	Bruto društveni proizvod
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
EK	Europska komisija
ESF	Europski socijalni fond
EU	Europska unija
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša I energetske učinkovitosti
HGK	Hrvatska gospodrska komora
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
IKT	Informacijsko komunikacijske tehnologije
IT	Informacijska tehnologija
ITP	Integralni teritorijalni program
ITU	Integralna teritorijalna ulaganja
JLS	Jedinica lokalne samouprave
KD	Komunalno društvo
KF	Kohezijski fond
NN	Narodne novine
PGŽ	Primorsko-goranska županija
PPI	Poduzetnička potporna institucija
PSO	Public Service Obligation
RH	Republika Hrvatska
UA	Urbana aglomeracija
UAR	Urbana aglomeracija Rijeka
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UPOV	Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda
VFO	Višegodišnji financijski okvir
ŽCGO	Županijski centar za gospodarenje otpadom

POPIS SLIKA

1. Novi teritorijalni obuhvat Urbane aglomeracije Rijeka
2. TEN-T koridori koji prolaze kroz Hrvatsku i područje UAR
3. Javni gradski prijevoz – mreža autobusnih linija s tarifnim zonama
4. Shematski prikaz donošenja izrade/izmjene/donošenja strategije razvoja urbanog područja

POPIS GRAFIKONA

1. Ukupni broj stanovnika na području UAR 2011. i 2021.
2. Udio dobne strukture stanovništva prema Popisu iz 2011.
3. Udio osoba u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti u 2019. godini
4. Stopa rizika od siromaštva EU-27 u 2019. godini
5. Podaci o kriminalu na području UAR za 2020. i 2021. godinu
6. Bruto društveni proizvod u Primorsko-goranskoj županiji 2014.-2019. godine
7. Stopa nezaposlenosti u PGŽ u razdoblju 2019.-2021.
8. Struktura obrtničkih djelatnosti u PGŽ 2021.

POPIS TABLICA

1. Obuhvat Urbane aglomeracije Rijeka u razdoblju 2021.-2027.
2. Vlasnička struktura komunalnih društava
3. Pregled odobrenih i financiranih projekata UAR putem ITU mehanizma 2016.-2020.
4. Pregled odobrenih i financiranih projekata UAR iz ESF 2016.-2020. – strateški cilj 9i1
5. Pregled odobrenih i financiranih projekata UAR iz ESF 2016.-2020. – strateški cilj 9iv2
6. Pregled prioriteta Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2021.-2027.
7. Stanovništvo na području UAR prema Popisu stanovništva iz 2011. i privh rezultata Popisa iz 2021. godine.
8. Upisani studenti i učenici na području UAR
9. Ključni godišnji makroekonomske pokazatelji hrvatskog gospodarstva 2015.-2021.
10. Top 5 najvećih gradova i općina PGŽ po kriteriju ukupnih prihoda poduzetnika za 2021. godinu
11. Gospodarski subjekti prema pravno ustrojbenim oblicima na području PGŽ
12. Broj poduzetnika prema veličini na području UAR u 2019. i 2020. godini
13. Broj obrta i broj zaposlenih na području PGŽ za razdoblje 2019.-2021.
14. Razmještaj mjernih postaja i parametri mjerenja na području UAR
15. Mjerenje kvakoće zraka na postajama na području UAR
16. Prikupljena količina otpada komunalnih društava na području UAR prema vrsti 2021.

1. UVOD

U svrhu učinkovitog planiranja, usklađivanja i provedbe politike regionalnog razvoja, posebno njezine urbane dimenzije, temeljem članka 14. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, NN 123/17, NN 118/18, u nastavku: Zakon) 2015. godine ustrojene su urbane aglomeracije Zagreb, Split, Osijek i Rijeka te urbana područja Zadar, Pula i Slavonski Brod.

Temeljem utvrđenih smjernica iz članka 15. Zakona i njegovih podzakonskih akata, za urbanu aglomeraciju/područje izrađuje se Strategija razvoja urbanog područja (u daljnjem tekstu: Strategija razvoja) koja predstavlja akt strateškog planiranja u okviru politike regionalnog razvoja u kojem se definiraju ciljevi razvoja urbanog područja. Novim Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. verzija 2.0 (u nastavku: Smjernice) iz srpnja 2021., Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU je utvrdilo metodologiju izrade i sadržaj smjernica kao i provedbene dokumente strategije razvoja. Ovaj strateški dokument služi kao multi-sektorski okvir u kojem se planira razvoj urbanog područja kao cjeline unutar definiranog vremenskog razdoblja, odnosno predstavlja preduvjet za korištenje mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja za razdoblje 2021.-27. u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije (EU Uredba 2021/1060)¹. Strategija razvoja temelji se na:

- detaljnoj analizi stanja koja ukazuje na gospodarske, ekološke, demografske i socijalne izazove s kojima se urbano područje suočava;
- strateškom prikazu pristupa održivog urbanog razvoja unutar jasnog vremenskog razdoblja uz utvrđivanje hijerarhije mjerljivih ciljeva;
- prijedlogu međusektorskog integriranog pristupa razvoju urbanog područja usmjerenom na rješavanje međusobno povezanih problema u različitim sektorima;
- definiranim očekivanim rezultatima i uključenim relevantnim pokazateljima za praćenje provedbe strategije razvoja urbanog područja.

Strategija razvoja donosi se uz primjenu načela partnerstva i suradnje nakon prethodno pribavljenog mišljenja Partnerskog vijeća za urbano područje, a donosi je predstavničko tijelo nositelja izrade, odnosno središta urbanog područja.

Republika Hrvatska je krajem 2014. godine preuzela obvezu uspostave urbanih područja potpisom Sporazuma o partnerstvu kojim su definirani i gradovi-središta istih koji će pritom koristiti Mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja (u nastavku: ITU mehanizam).

ITU mehanizam Europske unije za razdoblje 2014.-2020. godine uveden je s ciljem jačanja uloge gradova kao pokretača gospodarskog razvoja. Mehanizam služi za provedbu aktivnosti održivog urbanog razvoja koje imaju naglašenu teritorijalnu dimenziju te omogućava pružanje financijske potpore za provođenje integriranih aktivnosti.

Aktivnosti ITU mehanizma u ovom su razdoblju financirane iz tri različita europska fonda – **Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda te Europskog socijalnog fonda**, a u okviru Operativnog programa „**Konkurentnost i kohezija**“ 2014.-2020. te Operativnog programa „**Učinkoviti ljudski**

---

¹ Članak 29. i 30. Uredbe putem koje država članica pruža potporu integriranom teritorijalnom razvoju kroz ITU mehanizam.

potencijali“ 2014.-2020. Za provedbu aktivnosti namijenjenih održivom urbanom razvoju u najvećim urbanim centrima u Republici Hrvatskoj osigurano je **345,35 milijuna** (u nastavku: mil) eura².

Nakon provedenih prethodnih radnji ministar Ministarstva regionalnog razvoja donio je 21. rujna 2015. godine Odluku o ustrojavanju urbane aglomeracije Rijeka, (u nastavku: UAR), koja je obuhvatila područje 10 jedinica lokalne samouprave (u nastavku: JLS): gradove Rijeka, Kastav, Kraljevica i Opatija te općine Čavle, Kostrena, Klana, Lovran, Mošćenička Draga i Viškovo. Potom se izradila Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2016.-2020. slijedeći zakonski okvir koji je utvrdilo resorno ministarstvo.

Odlukom Gradskog vijeća Grada Rijeke iz ožujka 2017. godine u Odjelu gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem ustrojena je Direkcija za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU), koja obavlja poslove Posredničkog tijela za provedbu i implementaciju mehanizma ITU na području UAR, a sukladno Sporazumu o obavljanju delegiranih i s njima povezanih zadaća i aktivnosti u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u financijskom razdoblju 2014.-2020. između Grada Rijeke i Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU (u nastavku: Ministarstvo). Nastavno na ovaj, sklopljen je i ugovor Grad Rijeka – tehnička pomoć ITU PT temeljem kojega je Ministarstvo za rad odobrilo Direkciji za provedbu mehanizma ITU do 31. prosinca 2023. godine iznos od 12.771.250,00 HRK bespovratnih sredstava, tj. 85% iznosa od ukupno predviđenih troškova u iznosu od 15.025.000,00 HRK. Osim Direkcije, za provedbu mehanizma ITU, u Uredu Grada uspostavljena je i Služba za koordinaciju poslova Urbane aglomeracije Rijeka.

U financijskom razdoblju 2014.-2020., u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, primjenom propisane metodologije, nakon provedbe složenog postupka odabira i usuglašavanja s članicama UAR, Direkcija za ITU ocijenila je 12 projekata ukupne vrijednosti veće od 546 milijuna kuna za čiju je provedbu Ministarstvo odobrilo sufinanciranje bespovratnim sredstvima ukupne vrijednosti veće od 327 milijuna kuna. Realizacija istih je u tijeku.

2. TERITORIJALNI OBUHVAT URBANE AGLOMERACIJE RIJEKA

Sukladno Smjernicama Ministarstva iz srpnja 2021. godine, istovremeno s osnivanjem novih, postojećim urbanim područjima omogućena je promjena obuhvata, tj. promjena broja JLS uključenih u urbano područje. Postavljeni su osnovni kriteriji kojima trebaju udovoljiti promjene obuhvata UAR, i to: prostorni kontinuitet i udio dnevnih migracija zaposlenih u središtu urbanoga područja od najmanje 30% kao osnovni te dodatni kriterij, kao što je funkcionalna povezanost (zajednička komunalna, trgovačka društva i sl.), infrastrukturni kriterij (kapitalni objekti cestovne, željezničke, lučke zračne i sl. infrastrukture na području obuhvata), kriterij zajedničkoga odgovora na jedan ili više društvenih izazova (klimatske promjene, kvaliteta zraka, prometno zagušenje, re-industrijalizacija i sl.). U slučaju povećanja broja JLS, obuhvat urbanog područja moraju činiti najmanje tri JLS, a najviše njih četrnaest (14), udovoljavajući pritom uvjetu prostornog kontinuiteta.

---

² Kroz Sporazum o partnerstvu između RH i EK za korištenje EU strukturnih i investicijskih fondova za rast i radna mjesta u razdoblju 2014.-2020.

Tako je za financijsko razdoblje 2021.-2027. predložena promjena obuhvata UAR, tj. uključenje u njen sastav još četiri JLS, i to: Grada Bakra, Općine Jelenje, Općine Matulji i Općine Omišalj.

Gledajući osnovne kriterije za uspostavu urbanoga područja, sve navedene JLS zadovoljavaju kriterij prostornoga kontinuiteta, dok kriterij udjela dnevnih migranata zadovoljavaju Grad Bakar i općine Jelenje i Matulji. Uključenje Općine Omišalj primarno podliježe kriteriju funkcionalne i infrastrukturne povezanosti, kao dodatnom kriteriju prema kojemu su u obuhvat UAR već uključeni Grad Opatija te općine Lovran i Mošćenička Draga, kako je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 1. Obuhvat Urbane aglomeracije Rijeka u razdoblju 2021.-2027.

	Jedinica lokalne samouprave	Stanovništvo (2011.)	Površina (km ²)	Osnovni kriterij		Dodatni kriterij
				OK 1 > 30%	OK 2	Funkcionalni, Infrastrukturni*
1.	Grad Rijeka – središte UA	128.624	43			
2.	Grad Bakar	8.279	125	44,81	Da	A, B, C
3.	Grad Kastav	10.440	11	52,51	Da	C
4.	Grad Kraljevica	4.618	18	30,64	Da	C
5.	Grad Opatija	11.659	66	26,88	Da	C
6.	Općina Čavle	7.220	85	49,84	Da	C
7.	Općina Jelenje	5.344	109	47,09	Da	C
8.	Općina Klana	1.975	94	38,84	Da	C
9.	Općina Kostrena	4.180	12	50,80	Da	C
10.	Općina Lovran	4.101	21	19,25	Da	C
11.	Općina Matulji	11.246	176	32,13	Da	A, B, C
12.	Općina Mošćenička Draga	1.535	45	14,26	Da	C
13.	Općina Omišalj	2.983	39	13,01	Da	D
14.	Općina Viškovo	14.445	19	55,70	Da	C
UKUPNO		216.649	863			
Primorsko-goranska županija		296.123	3.588			
		73%	24%			

Izvor: Grad Rijeka, 2021.

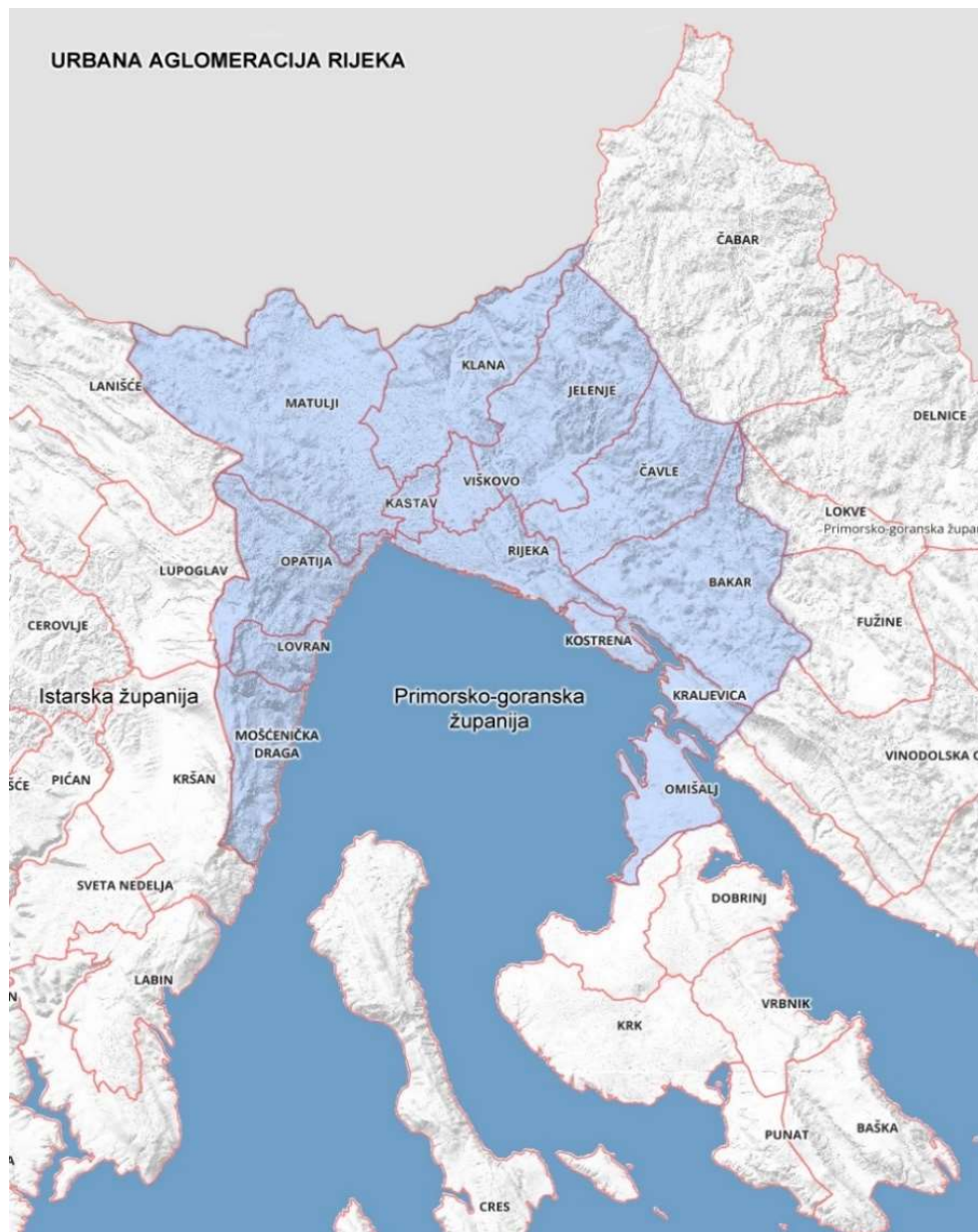
Osnovni kriterij: OK 1 (udio dnevnih migracija zaposlenih) OK 2 (prostorni kontinuitet)

Dodatni kriterij: *A – kapitalna infrastruktura, B – radna zone regionalnog značaja, C -JGP – javni gradski prijevoz, D – zračna luka

UAR obuhvaća površinu od 863 km² i 216.649 stanovnika prema popisu iz 2011. godine, a u upravnom smislu čini 14 JLS-a, i to 5 gradova (Rijeka-središte aglomeracije, Bakar, Opatija, Kastav i Kraljevica) i 9 općina (Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga, Omišalj i Viškovo). Prema Popisu stanovništva 2021. godine UAR je brojio 194.313 stanovnika.

Slika 1. Novi teritorijalni obuhvat Urbane aglomeracije Rijeka

Izvor: Grad Rijeka, 2022.

Područje UAR zauzima 24% kopnene površine Primorsko-goranske županije i 73% ukupnog stanovništva PGŽ-a. Najveći dio stanovnika, njih 60%, živi u Gradu Rijeci (128.624 stanovnika), a ostali u manjim gradovima i naseljima.

UAR predstavlja kontinuirano izgrađeno urbano područje s prepoznatljivim prirodnim i antropogeno-morfološkim osobinama. Dominantno je smješten rubom riječkog zaljeva, a radi se o prostoru visokorazvijenih urbanih funkcija koje zadovoljavaju potrebe stanovnika bitno šireg sjevernojadranskog regionalnog prostora. Posebnost aglomeracije ogleda se u koncentraciji najznačajnijih upravnih, javnih i društvenih funkcija, kao i prometnih pravaca regionalnoga, nacionalnoga i europskoga značaja. U tom smislu potrebno je istaknuti Vb koridor Rijeka-Zagreb-Budimpešta, kao dio TEN-T mreže paneuropskih koridora, koji otvara komparativne prednosti za razvoj brojnih gospodarskih aktivnosti, a kojemu na području UAR pripadaju bazeni i terminali riječke luke u Rijeci, Bakru i Omišlju, LNG terminal u Omišlju,

zračna luka Rijeka na području Općine Omišalj, kao i cestovni čvor autoceste Rijeka-Zagreb te željeznički putnički i teretni terminali pipadajući pruzi Rijeka-Zagreb i vezani na lučke i proizvodne zone.

Slika 2: TEN - T koridor koji prolazi kroz Hrvatsku i područje UAR

Izvor: Europska komisija

Značajan je turistički sektor na razini UAR, gdje Opatijska rivijera na razini RH-a sudjeluje s oko 2% ukupnog turističkog prometa.

Postojeći upravni ustroj UAR rezultat je reforme upravnog i teritorijalnog ustroja koji je Republika Hrvatska provela 1993. godine. Područja tadašnjih Općine Rijeka, Općine Opatija i Općine Krk razlomljena su u veći broj manjih i malih jedinica lokalne samouprave, a kao veća jedinica područne/regionalne uprave osnovana je Primorsko-goranska županija. Razvoj jedinica područne uprave i lokalne samouprave osmišljen je izradom i donošenjem Prostornoga plana Primorsko-goranske županije kao i prostornim planovima svake pojedine jedinice lokalne samouprave u kojima su utvrđeni smjerovi gospodarskoga razvoja i površine na kojima će se isti događati. Sa stanovišta gospodarskog razvoja putem razvoja gospodarskih zona u novostvorenim gradovima i općinama podržan je razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Također, na lokalnoj razini osiguravani su prihodi za podizanje društvenog standarda, uređenje javnih površina i prometnica, lokalnih turističkih programa i drugo. Tijekom dosadašnjeg razvoja, dostignut je visok stupanj razvoja gradova i općina, što je također temelj za novu razvojnu fazu u okviru UAR. Ustrojavanje UAR temelji se na dugogodišnjoj suradnji Grada Rijeke sa susjednim gradovima i općinama. Takav aspekt suradnje bio je naročito vidljiv u zajedničkim programima tijekom provedbe kulturnih aktivnosti za Rijeku kao Europsku prijestolnice kulture 2020.

ŽGrad Rijeka sa susjednim JLS-ima stvorio je partnerstva putem suvlasništva nad komunalnim društvima (u nastavku: KD) pružanjem pojedinih komunalnih usluga (opskrba vodom, javni prijevoz) te

na zajedničkim prometnim i infrastrukturnim projektima. Tablice i slike koje slijede u nastavku prikazuju postojeću suradnju, kao i planove razvoja u pogledu prometnog i infrastrukturnih sustava.

Tablica 2. Vlasnička struktura komunalnih društava

JLS	KD Vodovod i kanalizacija d.o.o.	KD Autotrolej d.o.o.	KD Čistoća d.o.o.
Grad Rijeka	78,54%	82,81%	81,23%
Grad Bakar	7,04%	2,73%	4,08%
Grad Kastav	2,79%	1,67%	2,74%
Grad Kraljevica	1,47	0,83%	2,50%
Općina Čavle	1,65%	3,25%	2,30%
Općina Jelenje	0,93%	1,79%	1,93%
Općina Klana	0,67%	1,27%	0,53%
Općina Kostrena	4,66%	2,65%	2,20%
Općina Viškovo	2,24%	2,25%	2,49%
Općina Matulji	-	0,75%	-

Izvor: www.kdrik-rijeka.hr, www.autotrolej.hr, www.cistoca-ri.hr

Javni prijevoz je jedan od najvažnijih komunalnih sustava koji ukazuje na visoki stupanj integriranosti urbanog područja, a prometuje na 50 linija i povezuje 13 gradova i općina.

Mrežu javnog prijevoza održava KD Autotrolej, a značajna je jer povezuje Grad Rijeku s područjima gradova i općina od Mošćeničke Drage do Kraljevice, kako je prikazano na slici 2. (osim Općine Omišalj) gdje je vidljiva međusobna komunikacijska usmjerenost i prometna potreba. Sličnu razinu integriranosti komunalnih usluga pokazuje i glavni plan proširenja vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava, kojim je obuhvaćeno šire urbano područje Rijeke.

U sklopu razvoja Riječkog prometnog čvora, posebnu važnost ima rekonstrukcija željezničkog sustava. Dogradnjom drugog kolosijeka bit će stvoreni preduvjeti i za uspostavu sustava javne gradske i prigradske željeznice na potezu od Škrljeva (područje Općine Bakra) do Permana (područje Općine Matulji). Za projekt uvođenja sustava javne gradske i prigradske željeznice je, u okviru izrađene predstudije, utvrđen točan razmještaj stajališta.

Prethodno navedeno upućuje na postojeći stupanj integriranosti područja unutar UAR. U sljedećoj slici prikazana je mreža javnog gradskog prijevoza za područje UAR.

Slika 3. Javni gradski prijevoz – mreža autobusnih linija s tarifnim zonama

Izvor: www.autotrolej.hr

Osim gospodarstvom, prometnom mrežom i infrastrukturom, područje UAR snažno je povezano i prepoznatljivo po svojoj nematerijalnoj baštini, dio koje je zaštićen kao kulturno dobro Republike Hrvatske, a dio je svrstan i na listu nematerijalne baštine UNESCO-a.

Ponajprije, snažnu poveznicu predstavlja čakavsko narječje razvijeno u dva karakteristična idioma: sjevernočakavsko ekavski (riječko područje, govori Kastva, Opatije, Viškova, Matulja, Lovrana, Mošćeničke Drage i Kostrene) i ikavsko-ekavski (grobnički i kraljevički govori; Kostrena, neki rubni govori na opatijskom krasu), a na području Klane i ikavski. Od navedenih, kao zaštićeno kulturno dobro na listi nematerijalnih kulturnih dobara RH od 2011. nalazi se grobnička čakavština.

Od 2014. godine kao zaštićeno kulturno dobro u Registar kulturnih dobara RH upisano je umijeće čitanja, pisanja i tiskanja glagoljice. Uporaba glagoljice kao izvornoga hrvatskoga pisma najduže se zadržala upravo na području Hrvatskoga primorja i otoka Krka, pa je tako na području svake članice UAR ostalo sačuvanih glagoljskih spomenika.

Pokladni ophod zvončara s područja Kastavštine, drevni običaj prisutan na širokom području UAR, tj. od Grobnišćine preko Rijeka i Kastavštine do matuljskoga područja s naseljima na obroncima Učke, upisan je listu nematerijalne baštine UNESCO-a, baš kao i dvoglasje istarske ljestvice, netemperiranoga sustava glazbenih intervala karakterističnih za šire područje Istre, Kvarnera i otoka, koju je znanstveno obradio i na njoj se umjetnički izražavao glazbeni bard Ivan Matetić-Ronjgov, rođen u zaseoku Ronjgi u Općini Viškovo.

2.1. Pravni, financijski i institucionalni okvir

2.1.1. Pravni okvir

Pravni okvir na kojem se temelji izrada strateških dokumenata za provedbu ITU mehanizma obuhvaća

- A) pravni okvir kojim je uređen regionalni razvoj,
- B) pravni okvir koji se odnosi na ostalu važnu zakonsku regulativu,
- C) EU pravni okvir.

A) Pravni okvir kojim je uređen regionalni razvoj:

- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), posebno članci 14., 15., 28., 48. i 49. u dijelu koji definira:
  - Strategiju razvoja urbanoga područja kao temeljni akt razvoja urbanoga područja (članak 15. Zakona);
  - kategorije urbanih područja (čl. 14. st. 2. Zakona);
  - gradove središta urbanih područja (čl. 14. st. 3., 5. i 6. Zakona);
  - način uspostave urbanih područja (čl. 14. st. 4. i 7. Zakona);
  - obvezu uspostave partnerskog vijeća za urbano područje (čl. 28. Zakona); o gradu središtu urbanoga područja kao nositelja izrade Strategije (čl. 15. st. 2. i 3. Zakona);
  - nadležnost predstavničkog tijela nositelja izrade Strategije za donošenje Strategije (čl. 15. st. 5. Zakona);
  - nadležnost grada nositelja izrade Strategije za izvještavanje o provedbi strategije i rokovi za izvještavanje (čl. 49. st. 4. Zakona);
  - obvezu provođenja postupka vrednovanja tijekom izrade, provedbe te nakon provedbe Strategije (čl. 48. Zakona).
- Uredba o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (NN, 103/15) kojom se uređuje osnivanje, sastav, djelokrug i način rada partnerskih vijeća, a posebno članci 6. i 13. u dijelu kojim definiraju:
  - obvezu nositelja izrade strategije za osnivanjem partnerskih vijeća urbanih područja (čl. 6. Uredbe); o sastavu i načinu imenovanja partnerskih vijeća za urbana područja (čl. 13. Uredbe).
- Pravilnik o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/15) kojim se uređuju načela vrednovanja, ciljevi i koristi vrednovanja, vrste vrednovanja te postupak i metodologija vrednovanja politike regionalnoga razvoja (točka 2.5. Smjernica).

B) Pravni okvir koji se odnosi na ostalu važnu zakonsku regulativu:

- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06. – ispravak, 16/07. – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10. – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13 i 110/15) – članak 2. i 3. u dijelu koji definira:
  - Grad Zagreb kao posebnu i jedinstvenu, teritorijalnu i upravnu jedinicu te gradove sjedišta županija (članci 2. i 3. Zakona); Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15, 69/22), članak 11. u dijelu koji definira: obvezu i način provođenja savjetovanja s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih te općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenata (čl. 11. Zakona);

- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) , članci 62. – 75. koji definiraju stratešku procjenu utjecaja strategije, plana i programa na okoliš;
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 3/17) koja detaljnije definira stratešku procjenu utjecaja na okoliš;
- Smjernice za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. – donesene od strane Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU po osnovi čl. 15., st. 6.

C) EU pravni okvir:

- Uredba (EU) 2021/1060 - Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike posebno članci 5., 28., 29. i 30. te Prilog I. u dijelu koji definira:
  - ciljeve politika koji se podupiru kroz fondove (članak 4. Uredbe); integrirani teritorijalni razvoj, izradu teritorijalnih strategija i minimalni sadržaj teritorijalne strategije (točka 1.4. i 2.3.1 Smjernica - članci 28. - 30. Uredbe);
  - prihvatljiva područja ulaganja iz fondova u financijskoj perspektivi 2021. – 2027. (Prilog I);
- Uredba (EU) 2021/1058 o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu (u nastavku: KF), u dijelu koji definira:
  - specifične ciljeve koje podržava Europski fond za regionalni razvoj (u nastavku: EFRR) i KF (članak 3. Uredbe (EU) 2021/1058 o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu);
  - integrirani teritorijalni razvoj i održivi urbani razvoj (članci 9. i 11. KF)

Prilog I. koji definira zajedničke pokazatelje ostvarenja i rezultata za EFRR i KF po ciljevima politike.

2.1.2. Financijski okvir

Zbog izrazito brzog trenda rasta, gradovi su danas suočeni s najvišom koncentracijom gospodarskih, ekoloških, klimatskih, demografskih i društvenih izazova te dijele brojne zajedničke probleme. Specifičnim izazovima s kojima se suočavaju gradovi, urbana politika se istaknula kao jedna od važnih komponenti regionalne politike te je EU regulativa za financijsko razdoblje 2014. – 2020. definirala da svaka država članica za održivi urbani razvoj mora izdvojiti najmanje 5% sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj (u nastavku: EFRR) u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”.

EU regulativom je uveden ITU mehanizam kao novi mehanizam koji državama članicama omogućava provedbu teritorijalnih strategija i omogućuje integrirano korištenje sredstava iz više europskih fondova ili više operativnih programa. Nastavno na odredbe EU regulative urbani razvoj je kao važan dio regionalnog razvoja ugrađen i u zakonodavstvo RH donošenjem Zakona. U njegovu članku 14. definira se obveza ustrojavanja urbanih područja, a u članku 15. obveza izrade strategije razvoja urbanih područja slijedom čega je Ministarstvo u rujnu 2015. godine donijelo Smjernice za izradu

strategije razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. Verzija 2.0., kojim je uspostavljen mehanizam praćenja i vrednovanja njihove provedbe te druga pitanja. Kroz Sporazum o partnerstvu između Republike Hrvatske i Europske komisije za korištenje EU strukturnih i investicijskih fondova za rast i radna mjesta u razdoblju 2014.-2020. definirano je da će Republika Hrvatska za mjere održivog urbanog razvoja imati na raspolaganju 345,35 milijuna eura:

- 253,35 milijuna eura iz EFRR-a i 50 milijuna eura iz KF-a u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.
- 42 milijuna eura iz Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

Za provedbu ITU mehanizma u financijskom razdoblju 2014. – 2020. odabrano je 7 najvećih urbanih središta: urbane aglomeracije (dalje u tekstu: UA) Zagreb, Split, Rijeka i Osijek s više od 100.000 stanovnika te urbana područja Zadar, Pula i Slavonski Brod s više od 50.000 stanovnika u središnjim naseljima. Izmjenom Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., koja je usvojena od strane Europske komisije 31. srpnja 2020., mogućnost korištenja ITU mehanizma dobio je i Grad Karlovac s okolnim područjem. Provedbom navedenog mehanizma napravljen je iskorak u smjeru decentralizacije s obzirom na to da su gradovi kroz novi mehanizam postali tijelo u sustavu upravljanja i kontrole EU fondovima (za Operativni program Konkurentnost i kohezija) koje provodi aktivnosti ocjenjivanja kvalitete te rangiranja odabranih projektnih prijedloga na svom urbanom području.

Prihvatljive aktivnosti u sklopu ITU mehanizma u financijskom razdoblju 2014.–2020. podijeljene su u tri tematska područja: pametni gradovi, održivi gradovi i uključivi gradovi, a cilj ulaganja je bio omogućiti povoljno okruženje za razvoj poduzetništva, povećati učinkovitost sustava toplinarstva, obnoviti brownfield lokacije (bivša vojna i/ili industrijska područja), povećati zapošljavanje i turističke izdatke kroz unaprjeđenje kulturne baštine te porast broja putnika u javnom prijevozu.

Kako je već uvodno naglašeno, u financijskom razdoblju 2014.-2020., u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ za UAR odobreno je 12 projekata u vrijednosti od 327.443.859,07 HRK, a čija je ukupna vrijednost 546.815.129,84 HRK, kojima se omogućilo povoljno okruženje za razvoj poduzetništva s udjelom od 20% (poduzetnički inkubatori 11,1%, funkcionalnost radnih zona 8,9%), obnovu brownfield lokacija s udjelom od 2,4%, povećanje zapošljavanja i turističke izdatke kroz unaprjeđenje kulturne baštine s udjelom od 35,3%, toplinarstvo s udjelom od 25,6% i javni prijevoz s udjelom od 16,7%. Realizacija istih je u tijeku. U sljedećoj tablici daje se pregled odobrenih projekata iz ITU mehanizma.

Tablica 3: Pregled odobrenih i financiranih projekata UAR putem ITU mehanizma 2016.-2020.

R. br.	Naziv projekta	Odobrena bespovratna sredstva u HRK	Ukupna vrijednost projekata u HRK
1.	Revitalizacija kompleksa Benčić - Cigleni i T-objekt; Grad Rijeka	68.206.564,00	162.123.324,61
2.	Jačanje sustava javnog prijevoza; KD Autotrolej d.o.o.	54.563.477,00	81.009.130,83
3.	Povežimo se baštinom, Grad Rijeka i sve članice UAR	36.369.926,74	76.328.201,95
4.	Kastav Smart start; Grad Kastav	3.043.971,93	3.749.942,07
5.	Uspostava poduzetničkog inkubatora Grada Opatije- HUBBAZIA; Grad Opatija	1.874.634,07	2.552.235,25
6.	Inkubator za kreativne tehnologije i IT industriju – Energana; Grad Rijeka	31.468.168,57	37.498.768,17
7.	Radna zona Marišćina K-2 u Općini Viškovo; Općina Viškovo	11.987.311,22	20.566.464,40
8.	Rekonstrukcija ceste u Poduzetničkoj zoni Lokva u naselju Lovran; Općina Lovran	6.882.137,48	8.625.566,78
9.	Izgradnja interne ceste u zoni proizvodne namjene I2 Soboli; Općina Čavle	10.219.949,19	17.600.642,05
10.	Revitalizacija Amerikanskih vrtova i rasadnika u Perivoju Angiolina; Parkovi d.o.o. Opatija	11.145.997,20	19.316.125,52
11.	Rekonstrukcija brownfield lokacije u novi Društveni dom u Lovranu; Općina Lovran	7.788.013,87	10.271.500,15
12.	Obnova sustava toplinarstva Rijeke; Energo d.o.o.	83.893.707,80	106.924.107,46
Ukupno HRK		327.443.859,07	546.566.009,24
Ukupno EUR		EUR 43.659.181,21	EUR 72.875.467,89

Izvor: Grad Rijeka, 2022.

Prema Pozivu „Aktivno uključivanje i poboljšanje zapošljivosti te razvoj inovativnih socijalnih usluga za ranjive skupine unutar 7 urbanih aglomeracija/područja Osijek, Pula, Rijeka, Slavonski Brod, Split, Zadar i Zagreb“(UP.02.1.1.12) iz Operativnog program Učinkoviti ljudski potencijali i strateškom cilju 9i1, financirani su u 100% iznosu projekti iz sljedećeg tabličnog pregleda:

Tablica 4: Pregled odobrenih i financiranih projekata iz ESF 2016.-2020. – strateški cilj 9i1

R. Br.	Prijavitelj	Partneri	Naziv projekta	Iznos prihvatljivih troškova-HRK
1.	Grad Opatija	Udruga osoba s invaliditetom grada Opatije	Opatijski kutak za inkluziju	2.212.704,90
2.	Grad Kastav	Savez inovatora PGŽ, Klub inovatora Kastav	Mreža klubova mladih inovatora poduzetnika na području UAR	2.042.210,26
3.	Grad Rijeka	Udruga Terra	MentoRI-razvoj i uvođenje inovativne socijalne usluge mentorstva za aktivno socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti ranjivih skupina	1.823.688,00
4.	Općina Kostrena	Grad Kraljevica, Grad Rijeka, Centar kulture Kostrena	Stori po svoju	2.770.380,00
5.	Općina Viškovo	Grad Kastav, Dječji vrtić Zlatna Ribica (Kostrena)	Podrška djeci s teškoćama u razvoju, problemima u ponašanju te djeci slabijeg socijalno-ekonomskog statusa- za sretnije djetinjstvo	2.469.954,58
6.	Općina Čavle	Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka, Udruga umirovljenika Čavle	Klub umirovljenika Čavle	1.377.480,00
			UKUPNO	12.696.417,74

Izvor: Grad Rijeka, 2022.

Prema Pozivu „Unaprjeđenje postojećih i širenje usluga izvaninstitucionalne skrbi na području odabranih urbanih aglomeracija/područja Osijek, Pula, Rijeka, Slavonski Brod, Split, Zadar i Zagreb”(UP.02.2.2.15) iz Operativnog program Učinkoviti ljudski potencijali i strateškom cilju 9iv2, financirani su u 100% iznosu projekti iz sljedećeg tabličnog pregleda:

Tablica 5: Pregled odobrenih i financiranih projekata iz ESF 2016.-2020. - strateški cilj 9iv2

R. Br.	Prijavitelj	Partneri	Naziv projekta	Iznos prihvatljivih troškova u HRK
1.	Hrvatski crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Opatija	Općina Viškovo	Dostojanstvena starost u vlastitom domu-socijalne usluge urbane aglomeracije Rijeka	1.987.142,26
2.	Udruga umirovljenika Viškovo	Općina Viškovo	Pomoć i podrška starijim osobama kroz razvoj izvaninstitucionalnih socijalnih usluga	1.984.261,16
3.	Udruga za zaštitu obitelji-Rijeka	Udruga Terra, Grad Rijeka	ProstoRi Podrške-program savjetovališta u zajednici	1.999.947,52
4.	Grad Kastav	Udruga umirovljenika i starijih osoba Kastav, Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka	SeniORNI	1.605.079,71
5.	Depaul Hrvatska	Grad Rijeka, Dom za starije Volosko Opatija	"S nama nisi sam-program dnevnog centra za beskućnike i osobe starije životne dobi u riziku beskućništva"	973.399,48
6.	Hrvatski crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka	Općina Čavle	Rijeka zajedništva - širenje izvaninstitucionalnih usluga na području aglomeracije Rijeka	1.746.494,10
			UKUPNO	10.296.324,23

Izvor: Grad Rijeka, 2022.

Novi financijski okvir EU za razdoblje 2021.-2027. (u nastavku: VFO) ima najveći proračun do sada za pomoć u oporavku od gospodarske i socijalne štete koju je uzrokovala pandemija bolesti COVID-19 i potaknuti prelazak na moderniju i održiviju Europu. Dugoročan proračun vrijedan je 1.210,9 bilijuna eura, a privremeni instrument za oporavak Next Generation EU vrijedan je 806,9 milijardi (u nastavku: mlrd) eura, što ukupno iznosi 2.017,8 bilijuna eura³. Za RH su iz VFO rezervirana sredstva u visini od 12,6 mlrd eura.

Učinkovitost proračuna usmjerena je prema politikama/kategorijama/programima kao što je digitalna tranzicija, zelena tranzicija, ljudski kapital, poticanje investicija i autonomne strategije.

Iz EU regulative 2021.-2027. važno je istaknuti pet ciljeva Kohezijske politike i to:

³ The EU's 2021-2027 long-term Budget and NextGenerationEU, FACTS AND FIGURES, Izvor: Europska komisija, lipanj 2021.

- **prvi cilj:** Konkurentnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe i regionalne povezanosti u području IKT-a;
- **drugi cilj:** Zelenija, otporna Europa s niskom razinom emisija koja prelazi na gospodarstvo s nultom, neto stopom emisija ugljika promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnoga gospodarstva, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, sprečavanja rizika i upravljanja njime te održive urbane mobilnosti;
- **treći cilj:** Povezanija Europa jačanjem mobilnosti;
- **četvrti cilj:** Uključivija Europa s istaknutijom socijalnom komponentom provedbom europskog stupa socijalnih prava
- **peti cilj:** Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih vrsta područja i lokalnih inicijativa.

Pored ključnih područja ulaganja unutar navedenog potonjeg cilja mogu se odabrati i sva ostala ključna područja ulaganja unutar četiri preostala cilja kohezijske politike 2021.-2027., što daje dobru osnovu za definiranje policy mix-a u okviru teritorijalnih strategija za funkcionalne teritorije.

Raspodjela VFO proračuna rezervirana je za **Kohezijsku politiku** u visini od 372,6 mlrd eura, a za Zajedničku poljoprivrednu politiku u visini od 370,5 mlrd eura. Kohezijska politika se raspoređuje u 3 fonda:

- Kohezijski fond s alokacijom od 48 mlrd eura
- Europski fond za regionalni razvoj s alokacijom od - 226 mlrd eura
- Europski socijalni fond+ s alokacijom od 98,5 mlrd eura.

Za ostale nove i ojačane prioritete po Programima EU rezervirana su proračunska sredstva u visini od 377,3 mlrd EUR, primjerice za Horizon Europe, Erasmus+, Instrument za razvoj susjedstva i međunarodnu suradnju, Program za okoliš i klimu, Kreativna Europa itd.

Kohezijska politika u novom VFO-u s alokacijom od 8,6 mlrd eura sadrži 3 programa:

- Operativni program za Konkurentnost i kohezija s 4,74 mlrd eura (EFRR i KF),
- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijal s 1,98 mlrd eura (Europski socijalni fond+)
- Integrirani teritorijalni program (u nastavku: ITP) s 1,86 mlrd eura (EFRR i Fond za pravednu tranziciju).

Za RH, uz navedena tri operativna programa još je predviđen Program vezan za Europsku teritorijalnu suradnju za provedbu IPA programa, program prekogranične suradnje, programe transnacionalne suradnje i program međuregionalne suradnje, Program vezan za provedbu Zajedničke poljoprivredne politike EU i Program vezan za provedbu Zajedničke ribarstvene i pomorske politike EU.

Ukupni Operativni program Konkurentnosti I kohezije uključuje dva fonda i to EFRR i KF u visini od 36 mlrd HRK. Pravila na razini Kohezijske politike ima sljedeće ciljeve:

Cilj politike 1. **Pametnija Europa** s minimalno 25% Europskog fonda za regionalni razvoj

Cilj politike 2. **Zelenija Europa** s minimalno 30% Europskog fonda za regionalni razvoj,

Održivi urbani razvoj minimalno s 8%, Europski fond za regionalni razvoj

Tehnička pomoć: 3,5% Europskog fonda za regionalni razvoj, 2,5% Kohezijskog fonda, 4% Fonda za pravednu tranziciju.

Fazirani projekti s cca 1-1,5 mlrd eura i cca 15-20% ukupne alokacije za F+EFRR, KF i Fond pravedne tranzicije.

Prioriteti Operativnog programa Kohezija i konkurentnost za RH utemeljeni su na EU ciljevima kako je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 6: Pregled prioriteta Operativnog programa Kohezija i konkurentnost 2021.-2027.

EU ciljevi	Prioriteti OP Kohezija i konkurentnost	Sredstva u HRK
<i>Pametnija Europa</i>	1. Jačanje gospodarstva ulaganjem u istraživanje i inovacije, podupiranjem poslovne konkurentnosti, digitalizacije i razvojem vještina za pametnu specijalizaciju	8,8 mlrd
	2. Jačanje digitalne povezanosti	760 mil.
<i>Zelenija Europa</i>	3. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, prilagodbe na klimatske promjene, sprječavanje rizika, zaštita okoliša i održivosti resursa, čišćenje tla od mina, ulaganja u sustav vodoopskrbe i kružno gospodarstvo	13,4 mil.
	4. Razvoj održive intermodalne urbane mobilnosti, kao dio prijelaza na niskougljično gospodarstvo	1,4 mlrd
<i>Povezaniya Europa</i>	5. Razvoj održive, pametne i sigurne mobilnosti, ulaganja u razvoj TEN-T mreže, modernizacija lučke infrastructure, digitalizacija zračnih luka	7,4 mlrd
<i>Uključiva Europa</i>	6. Jačanje zdravstvenog sustava, promicanje socijalnog uključivanja, obrazovanja i cjeloživotnog učenja	4,3 mlrd

Izvor: MRRFEU, 2021.

Treba istaknuti važne dokumente: **Europski zeleni plan**, strategije za postizanje održivosti gospodarstva Unije koja će se postići **pretvaranjem** klimatskih i ekoloških **izazova u prilike** u svim područjima politike i osiguravanjem pravedne i uključive tranzicije te EU Teritorijalne Agende 2030., Urbane Agende, Povelje iz Leipziga za održive gradove.

Članice EU žive u izazovnom vremenu, a pandemija bolesti COVID-19 je testirala društvene i ekonomske strukture u vrijeme izrada finalnih izvješća financijskog prethodnog razdoblja. Regije su još uvijek u zaostatku pa Kohezijska politika koja se provodi dovodi do potreba za fleksibilizaciju takve politike u novom financijskom razdoblju. Tako će se analizirati pitanje utjecaja krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 na regionalna gospodarstva i društva, što je temelj za razmišljanja i rasprave o budućnosti KP-a, posebice o faktorima koji dovode do dispariteta između država članica i njihovih regija.

Za RH, kao rezultat uvođenja stope sufinanciranja od 100%, napravila se ušteda od preko 230 milijuna eura nacionalnih izvora financiranja, a daljnjim produljenjem fleksibilnosti moguće je uštedjeti dodatnih 780 milijuna eura.

Sukladno političkim prioritetima i ciljevima EU, novodefinirani hrvatski investicijski okvir osmišljen je na način da potakne ravnomjeran ekonomski i gospodarski razvoj svih dijelova Hrvatske, s posebnim naglaskom na zeleno, digitalno i demografsku revitalizaciju. Tako se predviđa izdvajanje od 37% iz

programa Konkurentnost i kohezija za projekte koji se odnose na energetska učinkovitost, klimatske promjene i zaštitu okoliša, te 24% za ulaganja u jačanje gospodarstva kroz istraživanje i inovacije te digitalizaciju. No, ključno je uspostaviti bolju koordinaciju između lokalne, regionalne i nacionalne razine, za što je predviđen novi **Integrirani teritorijalni program** (u nastavku: ITP).

ITP je novi inovativni pristup regionalnog razvoja za učinkovito rješavanje pitanja, važan za njihov razvoj povezivanjem urbanih i ruralnih hrvatskih područja te jačanje S3 regionalne konkurentnosti u provedbi procesa industrijske tranzicije. Regije se susreću s poteškoćama poput nezaposlenosti, nepovoljne demografske slike i neravnomjernog gospodarskog razvoja. Stoga usmjeravanje europskih sredstava ide prema projektima koji će potaknuti društvenu, ekonomsku i teritorijalnu koheziju RH i EU, budući da trenutno imamo izazove koje sigurno treba pretvoriti u prilike. Može se samo zaključiti da resorna ministarstva članica koja su zadužena za Kohezijsku politiku za novo programsko razdoblje trebaju u kratkom vremenu završiti procese programiranja novog financijskog razdoblja 2021.-2027. te potpisati Partnerske sporazume Europske komisije s članicama kako bi se europska sredstva namijenjena kohezijskoj politici mogla koristiti za oporavak i ulaganje u regije⁴.

ITP 2021.-2027. je višefondovski program, a uključuje korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Fonda za pravednu tranziciju (FPT) za rješavanje specifičnih problema i izazova na lokalnoj i regionalnoj razini.

U ITP-u, u okviru programiranja nove financijske perspektive 2021. - 2027. za RH, definirana su područja ulaganja namijenjena razvoju urbanih područja u visini od 14 mlrd kuna. Prioriteti Integriranog teritorijalnog programa su:

- Prioritet 1: Održivo regionalno gospodarstvo s alokacijom od 3,85 mlrd kuna,
- Prioritet 2: Poticanje zelene tranzicije potpomognutih i brdsko-planinskih područja s alokacijom od 4,63 mlrd kuna,
- Prioritet 3: Unaprjeđenje biciklističke infrastrukture u potpomognutim područjima s alokacijom od 121 mlrd kuna,
- Prioritet 4: Povećanje pristupačnosti socijalne i obrazovne infrastrukture uz turističku revitalizaciju potpomognutih i brdsko-planinskih područja s alokacijom od 2 mlrd kuna,
- Prioritet 5: Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka s alokacijom od 6,3 mlrd kuna. Ovaj specifični cilj – 5 (i) uključuje poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima.
- Prioritet 6: Pravedna tranzicija s alokacijom od 1,36 mlrd kuna.

Za financijsko razdoblje od 2021. - 2027. EU regulativa povećava izdvajanje sredstava iz EFRR-a za održivi urbani razvoj s 5% na minimalno 8% od ukupne EFRR alokacije te kao preduvjet za korištenje ITU mehanizma definira obvezu izrade teritorijalnih strategija. Ukupan iznos sredstava za projekte ITU mehanizma za RH iznosi 5.142 mlrd HRK.⁵

⁴ www.mrrfeu.hr Članak iz Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU povodom sastanka ministara koji provode KP.

⁵ Izvor MRRFEU, prosinac 2021.

Temeljem odredbi EU regulative i trenutno važećeg nacionalnog zakonodavstva RH u novom financijskom razdoblju 2021.-2027. proširuje se korištenje ITU mehanizma u 22 hrvatska grada, s postojećih 7 (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Zadar, Slavonski brod i Pula) na još 15 urbanih područja, te su već osnovana urbana područja sa sjedištem u Karlovcu, Sisku, Varaždinu, Šibeniku, Dubrovniku, Bjelovaru i Vinkovcima te osam manjih urbanih područja vezanih za sjedišta županija: Koprivnica, Vukovar, Čakovec, Požega, Virovitica, Krapina, Gospić i Pazin.

2.1.3. Uspostava institucionalnog okvira za izradu i provedbu strategije razvoja UAR

Grad Rijeka, kao središte UAR, nositelj je izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. putem Odjela gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem kao koordinatorom. Unutar istoga Odjela, kao provedbeno tijelo druge razine oformljena je Direkcija za provedbu mehanizma ITU kao posredničko tijelo za ITU, dok Služba za koordinaciju poslova Urbane aglomeracije Rijeka pri Uredu Grada obavlja administrativne poslove.

2.1.4. Sklapanje Sporazuma o suradnji na izradi i provedbi Strategije razvoja UAR

Budući da je s 2021. godinom započeo novi financijski i razvojni ciklus Europske unije za razdoblje do 2027. godine, o potrebi izrade Strategije razvoja raspravljalo se na 16. sjednici Koordinacije Urbane aglomeracije Rijeka, održanoj u ožujku 2020. godine. Temeljem zaključka koordinacije, Gradonačelnik Grada Rijeke donio je 28. srpnja 2020. godine Zaključak o pokretanju postupka izrade *Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje od 2021. do 2027.* (KLASA: 023-01/20-04/79-65, URBROJ: 2170/01-15-00-20-32).

Sukladno zaključcima sa 16. sjednice Koordinacije, Grad Rijeka je 31. srpnja 2020. godine sklopio Ugovor o pružanju usluga izrade Strategije razvoja s Riječkom razvojnom agencijom Porin d.o.o., a članice UAR sklopile su 9. studenog 2020. godine Sporazum o sufinanciranju izrade Strategije razvoja kojim je bio definiran udio svake sporazumne strane u financiranju izrade Strategije.

Donošenjem Odluke o ustrojavanju Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027., resorni ministar je 17. prosinca 2021. godine potvrdio proširenje Urbane aglomeracije Rijeka s ranijih deset na četrnaest članica. Prilikom održavanja konstituirajuće sjednice Koordinacije Urbane aglomeracije Rijeka, 7. veljače 2022. godine, gradonačelnici i načelnici potpisali su *Sporazum o suradnji tijekom izrade i provedbe Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine.*

2.1.5. Uspostava Koordinacijskog vijeća

Za razliku od provedbe ITU mehanizma u razdoblju 2016.-2020. tijekom kojega je, sukladno Zakonu, u donošenju strategije razvoja urbanoga područja, predlaganju strateških projekata i njihovoj provedbi i praćenju sudjelovalo Partnersko vijeće kao jedino tijelo urbanoga područja, novim Smjernicama utvrđena je i obveza uspostave Koordinacijskoga vijeća.

Koordinacijsko vijeće čine gradonačelnici i načelnici svih gradova i općina u sastavu urbanoga područja, odnosno njihovi zamjenici, a zaduženo je za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe strategije razvoja dajući svoje mišljenje u svim ključnim koracima navedenih postupaka.

Napominje se kako je tijekom izrade strategije UAR-a u proteklom razdoblju, osim Partnerskoga vijeća bila imenovana i tzv. Koordinacija, čiji je sastav i djelovanje bilo gotovo identično onome što važeći propisi propisuju za Koordinacijsko vijeće.

U cilju provođenja obveza UAR u razdoblju 2021.-2027., gradonačelnik Grada Rijeke 1. veljače 2022. donio je Odluku o osnivanju Koordinacijskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. u sljedećem sastavu:

1. Marko Filipović, gradonačelnik Grada Rijeke, član, zamjenica Sandra Krpan,
2. Tomislav Klarić, gradonačelnik Grada Bakra, član, zamjenica Eleonora Sokolić Brusić,
3. Matej Mostarac, gradonačelnik Grada Kastva, član, zamjenik Dean Jurčić,
4. Dalibor Čandrić, gradonačelnik Grada Kraljevice, član, zamjenica Matea Dundović,
5. Fernando Kirigin, gradonačelnik Grada Opatije, član, zamjenica Kristina Đukić,
6. Ivana Cvitan Polić, načelnica Općine Čavle, članica, zamjenica Dolores Burić,
7. Robert Marčelja, načelnik Općine Jelenje, član, zamjenik Boris Kovačić,
8. Željka Šarčević Grgić, načelnica Općine Klana, članica, zamjenica Ivana Marinčić,
9. Dražen Vranić, načelnik Općine Kostrena, član, zamjenica Martina Zekić,
10. Bojan Simonič, načelnik Općine Lovran, član, zamjenik Mario Alempijević,
11. Vedran Kinkela, načelnik Općine Matulji, član, zamjenik Eduard Bačić,
12. Rikardo Staraj, načelnik Općine Mošćenička Draga, član, zamjenica Natali Iskra,
13. Mirela Ahmetović, načelnica Općine Omišalj, članica, zamjenica Maja Mahulja,
14. Sanja Udović, načelnica Općine Viškovo, članica, zamjenik Denis Mladenić.

Na sjednici Koordinacijskoga vijeća održanoj 7. siječnja, za predsjednika vijeća izabran je Marko Filipović, gradonačelnik Grada Rijeke, a za zamjenika Matej Mostarac, gradonačelnik Grada Kastva.

2.1.6. Uspostava Partnerskog vijeća za UAR

Temeljem članka 15. stavka 4. Zakona određuje da se strategija razvoja urbanog područja donosi u skladu s načelom partnerstva i suradnje nakon prethodno pribavljenog mišljenja partnerskog vijeća za urbano područje.

Partnersko vijeće za urbano područje definirano je člankom 28. Zakona i predstavlja savjetodavno tijelo putem kojeg se osigurava ostvarenje načela partnerstva u pripremi i praćenju, provedbe planskih dokumenta politike regionalnoga razvoja, u pripremi izvješća o napretku u provedbi tih dokumenata te u njihovom vrednovanju. Osniva ga grad središte urbanog područja radi utvrđivanja prioriteta razvoja, predlaganja strateških projekata te njihove provedbe i praćenja. Prema članku 13. stavku 3. Uredbe o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (NN 103/15), članove partnerskog vijeća urbanog područja imenuje gradonačelnik grada središta urbanog područja, a predstavnici su iz svih JLS-ova koji čine urbano područje, županije i regionalnog koordinatora te drugih javnih tijela značajnih za

razvoja urbanog područja, visokoobrazovnih ustanova, gospodarskih i socijalnih partnera i organizacija civilnog sektora.

Slijedom navedenoga, Odlukom gradonačelnika Grad Rijeke od 12. travnja 2022. (Službene novine Grada Rijeke broj 6/22 od 6. svibnja 2022. godine) imenovalo se Partnersko vijeće Urbane aglomeracije Rijeke od **28 članova** čiji su predstavnici iz JLS koje čine UAR, PGŽ, HGK, Sveučilišta u Rijeci, Veleučilišta u Rijeci, Obrtničke komore PGŽ, civilnog sektora, nacionalnih manjina i predstavnici gospodarskih subjekata.

2.2. Izrada i donošenje strategije razvoja urbanog područja

2.2.1. Izrada, donošenje, izmjene/ili dopune provedbenih akata strategije razvoja urbanog područja

Sukladno zakonu, Grad središte urbanog područja nositelj je izrade strategije urbanog područja. Struktura strategije razvoja, metodologija izrade te postupak donošenja, utvrđeni su Smjernicama 2.0.

Na prijedlog Gradonačelnika Grada Rijeke, Gradsko vijeće Grada Rijeke, na sjednici održanoj 31. ožujka 2022. godine, donijelo je Odluku o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeke za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine (Službene novine Grada Rijeke br. 5/2022. od 7. travnja 2022.), koja predstavlja pravni osnov za daljnji rad.

Na spomenutoj sjednici, Gradsko vijeće Grada Rijeke donijelo je i Odluku o pokretanju postupka Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeke za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine (Službene novine Grada Rijeke br. 5/2022) te Odluku o pokretanju postupka izrade Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeke za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine (Službene novine Grada Rijeke br. 5/2022 od 7. travnja 2022.).

Akcijski plan za provedbu Strategije, Komunikacijska strategija i Komunikacijski akcijski plan jesu provedbeni dokumenti strategije razvoja, ali ne i sastavni dijelovi iste, iako se izrađuju istovremeno. Po njihovoj izradi, navedene akte donosi predstavničko tijelo grada središta urbanog područja u postupku, kako je utvrđeno Smjernicama 2.0.

Akcijski se plan izrađuje za razdoblje od 2-3 godine, za koje se povezuje s proračunom te sadrži pregled glavnih mjera s pokazateljima rezultata, ključnim točkama ostvarenja, rokovima i nositeljima provedbe i procjene fiskalnog učinka. Procedura izrade i donošenja je ista kao i za Strategiju (prema shematskom prikazu slike 4). Akcijski plan upućuje se predstavničkom tijelu grada središta urbanog područja zajedno s prijedlogom Strategije ili najkasnije 60 dana od dana donošenja Strategije. Akcijski se plan usklađuje svake godine u istom postupku po kojem se i donosi.

Komunikacijskom strategijom i Komunikacijskim akcijskim planom određuju se komunikacijski ciljevi koje grad središte urbanog područja kao nositelj izrade Strategije želi postići komunikacijom s javnošću. Definira ključne poruke, ciljne skupine i komunikacijske alate. Dokument definira okvir za postizanje komunikacijskih ciljeva određenih komunikacijskom strategijom i detaljno razrađuju mjere i aktivnosti informiranja i vidljivosti na operativnoj razini u svrhu provedbe komunikacijskih ciljeva. Procedura izrade i donošenja je ista kao i za Strategiju (prema shematskom prikazu slike 4). Komunikacijska

strategija i komunikacijski akcijski plan upućuju se predstavničkom tijelu grada središta urbanog područja i donose u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Odluke predstavničkog tijela grada središta o izradi Strategije.

Tijekom izrade strategije razvoja, provedbe i nakon provedbe, provodi se postupak prethodnog vrednovanja koji vodi neovisno stručno tijelo sa svrhom poboljšanja kvalitete strateškog dokumenta, kao i cijelog procesa programiranja. **Odluku o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. godine** donio je Gradonačelnik Grada Rijeke 14. prosinca 2020. (Službene novine Grada Rijeke, 15/20), međutim, ista treba biti ažurirana, posebno u odnosu na rokove koji su definirani Planom vrednovanja, kao sastavni dijelom Odluke.

Za potrebe izrade Strategije razvoja UAR, gradonačelnik Grada Rijeke donio je 31. svibnja 2022. godine (Službene novine Grada Rijeke broj 8/22 od 8. lipnja 2022.) Odluku o imenovanju članova Radne skupine za izradu Strategije razvoja UAR za financijsko razdoblje 2021.-2027. koja ima **20 članova** predstavnika uključenih JLS, udruga, HUP-a Sveučilišta u Rijeci, Veleučilišta u Rijeci, županijskog zavoda za prostorno uređenje i poduzetnika.

Isto tako, grad središte urbanog područja dužan je **ishoditi mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša**, odnosno nadležnog upravnog tijela za zaštitu okoliša u županiji o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene prema zakonskom okviru koji uređuje zaštita okoliša. Odluku o pokretanju postupka Ocjene o potrebi strateške procjene Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine donio je gradonačelnik Grada Rijeke 16. svibnja 2022. godine (Službene novine Grada Rijeke broj 8/22 od 9. lipnja 2022. godine).

Strateški dokument **donosi predstavničko tijelo grada središta** urbanog područja prema članku 15. stavku 5. Zakona. Najprije se nacrt Strategije **podnosi na mišljenje Koordinacijskom vijeću** koje daje mišljenje na konačni nacrt dokumenta uz natpolovičnu većinu glasova svih članova. Dalje se upućuje dokument svim JLS-ovima iz obuhvata radi **davanja mišljenja njihovih predstavničkih tijela** kao i na **mišljenje Partnerskom vijeću** za urbano područje. Nakon pribavljenih mišljenja, **Koordinacijsko vijeće upućuje konačni nacrt dokumenta gradu središtu urbanog područja** kako bi njegovo predstavničko tijelo donijelo odluku o donošenju strategije razvoja urbanog područja. Nakon toga se ono objavljuje na internetskim stranicama grada središta urbanog područja. **Izmjenu i/ili dopunu Strategije** donosi predstavničko tijelo grada središta urbanog područja u istom postupku i uz iste preduvjete po kojima se donosi Strategija. Shematski prikaz donošenja/izrade/izmjene strategije razvoja urbanog područja prikazuje sljedeća slika.

Slika 4: Shematski prikaz donošenja izrade/izmjene/donošenja strategije razvoja urbanog područja

Budući da Strategija razvoja urbanoga područja predstavlja dio sustava strateškoga planiranja na razini regionalnoga razvoja, ista mora biti usklađena sa strategijom odnosno planom razvoja pripadajuće jedinice područne/regionalne uprave, tj. županije. 'Plan razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.-2027. godine' donesen je 4. studenog 2021. na Skupštini Primorsko-goranske županije.

2.2.2. Izvještavanje o provedbi strategije razvoja urbanog područja

Prema članku 49. Zakona grad središte urbanoga područja nadležan je za izvještavanje o provedbi Strategije kao nositelj njegove izrade pa tako izvješće podnosi Ministarstvu jednom godišnje, najkasnije do 31. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu. Grad središte izrađuje Izvješće o provedbi Strategije temeljem uputa koje će gradovima dostaviti Ministarstvo. Koordinacijsko vijeće daje mišljenje na Izvješće, prije njegovog podnošenja Ministarstvu. Grad središte urbanoga područja na svojim internetskim stranicama objavljuje podatke i godišnja izvješća o provedbi Strategije u skladu s odredbama propisa koji uređuje pravo na pristup informacijama.

2.2.3. Vrednovanje strategije razvoja urbanog područja

U članku 48. Zakona se navodi da planski dokumenti politike regionalnoga razvoja podliježu postupku vrednovanja tijekom izrade, provedbe te nakon provedbe, a detaljniji postupak i metodologija vrednovanja politike regionalnoga razvoja uređuje se Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/2015) u skladu s kojim se provodi i postupak vrednovanja Strategije. Postupak vrednovanja pokreće gradonačelnik grada središta urbanoga područja donošenjem odluke o početku postupka vrednovanja Strategije, u skladu s planom vrednovanja. Grad središte urbanoga područja na svojim internetskim stranicama objavljuje završni izvještaj o provedenom vrednovanju

3. GLAVNE ZNAČAJKE URBANE AGLOMERACIJE RIJEKA- ANALIZA STANJA

3.1. Društvo

3.1.1. Demografija

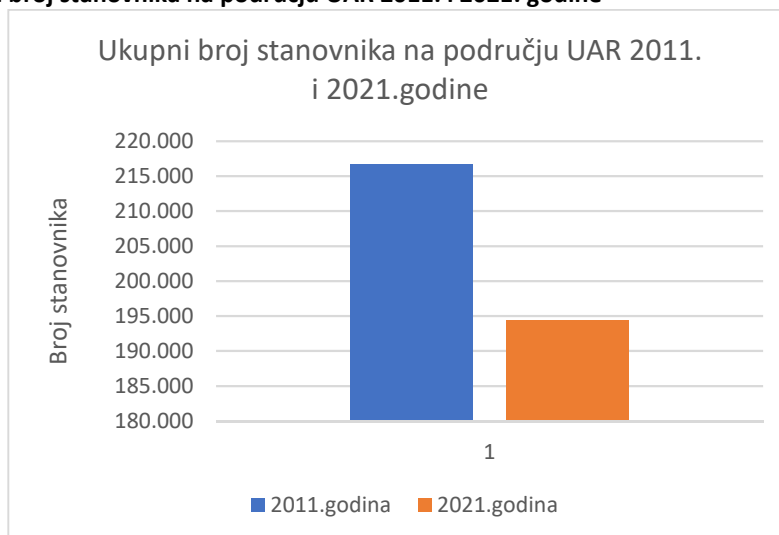
Opće kretanje stanovništva prikazuje se podacima koji se temelje na Popisu stanovništva u Republici Hrvatskoj iz 2011. godine (prikazuju se podacima o spolu i dobnim skupinama), kao i podacima o demografskim kretanjima koji su dostupni putem Državnog zavoda za statistiku. Iako je proveden novi popis stanovništva u 2021. godini, detaljnije tumačenje podataka je na temelju Popisa stanovništva iz 2011. godine budući da detaljnija razrada takvih podataka još uvijek nije dostupna te će se u nastavku navesti samo dostupni podaci.

Prema popisu iz 2011. godine na području UAR živjelo je 216.649 stanovnika dok prema prvim rezultatima Popisa iz 2021. taj broj iznosi 194.313. Prema prvoj obradi podataka iz Popisa za 2021. godinu, na području UAR živi 194.313 stanovnika, od kojih na području grada Rijeke ima 108.622, odnosno 55,9%, a na području ostalih gradova ima 32.580 ili 16,8% stanovnika i na području općina ima 53.111 ili 27,33% stanovnika.

Uočava se da je do pada stanovnika došlo u svim gradovima UAR dok je u općinama broj stanovnika stabilan prvenstveno zbog porasta broja stanovnika u Viškovu, Kostreni i Omišlju. Zabrinjava tendencija jakog pada stanovnika u liburnijskim općinama Lovran i Mošćenička Draga.

Usporedbom podataka iz oba popisa stanovništva može se zaključiti kako je došlo do pada broja stanovnika za 10,31% na području UAR-a. U odnosu na ukupno stanovništvo PGŽ učešće stanovnika UAR smanjeno sa 73,14% na 72,9%.

Grafikon 1: Ukupni broj stanovnika na području UAR 2011. i 2021. godine

Izvor: DSZ, 2022.

U Tablici 7 može se usporedno pratiti broj stanovnika u 2011. i 2021. godini u rangiranim JLS prema broju stanovnika (Prilog 1A).

Tablica 7: Stanovništvo na području UAR prema Popisu stanovništva 2011. i prema Prvim rezultatima popisa stanovništva 2021.

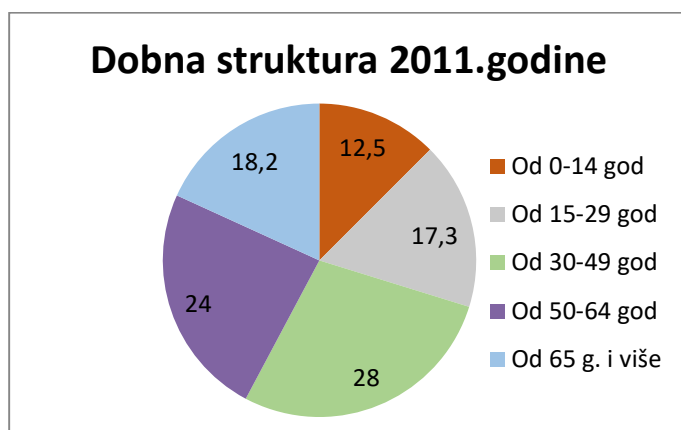
Stanovništvo po JLS	Popis 2011.		Prvi popis 2021.		Razlika (%)
	Ukupno	Rang*	Ukupno	Rang*	
Grad Rijeka	128.624	1	108.622	1	- 15,6
Grad Bakar	8.279	6	7.581	6	- 8,4
Grad Kastav	10.440	5	10.265	5	- 1,7
Grad Kraljevica	4.618	9	4.073	10	- 11,8
Grad Opatija	11.659	3	10.661	4	- 8,6
Općina Čavle	7.220	7	7.081	7	- 1,9
Općina Jelenje	5.344	8	5.077	8	- 5,0
Općina Klana	1.975	13	1.856	13	- 6,0
Općina Kostrena	4.180	10	4.438	9	+ 6,2
Općina Lovran	4.101	11	3.544	11	- 13,6
Općina Matulji	11.246	4	10.788	3	- 4,1
Općina M. Draga	1.535	14	1.292	14	- 15,8
Općina Omišalj	2.983	12	3.020	12	+ 2,8
Općina Viškovo	14.445	2	16.015	2	+ 10,9
UKUPNO	216.649		194.313		- 10,3

Izvor: DZS, 2022.

Prema Popisu iz 2011. godine u **spolnoj strukturi** stanovništva prevladavale su žene (52,05%) i to u svim gradovima i općinama, osim u Općini Omišalj. Značajnija razlika između broja muškaraca i žena (6.722 ili 52,6%) prisutna je u Gradu Rijeci.

Prema **dobnoj strukturi** prema Popisu 2011. dominira dobna skupina od 30-49 godina (28%) i dobna skupina od 50-64 godine (24%). Mladi (15-29 godina) čine 17,3% stanovnika UAR, a djeca do 14 godina predstavljaju 12,5% stanovništva.

Grafikon 2: Udio dobne strukture stanovništva prema Popisu iz 2011. godine

Izvor: DZS, 2022.

Udio starijih stanovnika (65 godina i više), iznosi 18,2%, s najvećom zastupljenošću u Gradu Rijeci, Gradu Opatiji i Općini Viškovo.

Udio starijih stanovnika prema Eurostatu, u 2011. godini na razini EU iznosio je 17,6% dok je na razini RH iznosio 17,7%.

Na području UAR **žene u fertilnoj dobi**, u dobi od 15 do 49 godina, čine 22,53% (48.819) stanovništva.

Prema **obrazovnoj strukturi**⁶ na području UAR najviše su zastupljene osobe koje su završile srednju stručnu spremu (57,39%) i osobe sa završenim visokom obrazovanjem (22,11%), a obuhvaćaju sveučilišni studij (13,97%), stručne studije (7,67%) i doktorat (0,47%). Osoba sa završenom osnovnom školom je 15,19% (Prilog 8).

Radno sposobnog stanovništva, od 15 do 64 godina života, na području UAR ima 150.134. Najviše ih ima u Gradu Rijeci (88.271) i Općini Viškovo (10.455). Grad Opatija ima 7.752 radno sposobnih stanovnika, Grad Kraljevica 7.419, Općina Čavle 5.127, Grad Kraljevica 3.232 i Općina Kostrena 2.944. Općina Mošćenička Draga ima najmanje radno sposobnog stanovništva čiji broj iznosi 1.040, kao i Općina Klana (1.326). Podaci se odnose na Popis 2011.

Stanovništvo na području UAR ima **prosječnu starost** od oko 40 godina, što je u odnosu prosječnu starost stanovništva u Primorsko-goranskoj županiji (PGŽ) povoljnije, budući da u PGŽ ona iznosi 43,9 godina, dok na razini Republike Hrvatske (RH) iznosi 45,3 godina. Prema podacima Eurostata, prosječna starost stanovništva u RH je na razini podataka za Italiju, a prosječna starost stanovništva u PGŽ-u je na razini Njemačke. Podaci dostupni za Grad Rijeku, Grad Kastav i Općinu Viškovo pokazuju da postoje određene oscilacije. Tako je prosječna starost stanovništva u Rijeci 44,5 godina, a u Općini Viškovo 37,9 godina. Iz navedenih podataka moguće je zaključiti da je prosječna životna dob stanovnika na području UAR niža nego što je to u PGŽ, RH i EU. U prilog tome idu i daljnji podaci o demografskim kretanjima na području UA Rijeka (Prilog 1).

Očekivano trajanje života na dan rođenja najprikladniji je pokazatelj razine smrtnosti u svrhu komparativne analize. Ovo je agregatni i vrlo kompleksan pokazatelj koji proizlazi iz sveukupnih karakteristika stopa mortaliteta po dobi određenog stanovništva. Očekivano trajanje života iskazuje se odvojeno po spolu. U normalnim društvenoekonomskim i drugim životnim uvjetima očekuje se dulji životni vijek žena nego li muškaraca. Očekivano trajanje života u Primorsko-goranskoj županiji na dan rođenja u 2020. godini iznosi 81,2 za žene i 75,6 za muškarce, ukupno za oba spola 78,3. Očekivano

⁶ Prema Popisu stanovništva iz 2011., a obuhvaćaju skupinu stariju od 15 godina.

trajanje života u Republici Hrvatskoj prema posljednjem dostupnom podatku HFA DB iz 2016. godine također je 78,3, dok je za građane Europe očekivano trajanje života nešto duže - 80,9 godina.

Podaci o kretanjima povezanim sa **starenjem stanovništva** predstavljaju značajnu informaciju o demografskoj situaciji (Prilog 2). Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ-a prati demografske pokazatelje na području UAR, od kojih su istaknuti podaci o natalitetu (s posebnim naglaskom na broj živorođene djece), broj umrlih, prirodni priraštaj i vitalnim indeks za 2014. godinu te od 2018. do 2020. godine.

Natalitet, prema dostupnim podacima za razdoblje 2018. do 2020. godine, na području UAR je u opadanju kod svih općina i gradova, osim u Općini Omišalj sa stopom nataliteta od 13,07‰ za 2020. godinu. Slijede Općine Viškovo s 10,66‰, Gradovi Bakar s 8,46‰ i Kraljevica 8,23‰, a najniži je u Gradu Rijeci s 6‰. U PGŽ je stopa nataliteta nešto povoljnija (7,05‰) u odnosu na područje UAR (6.9‰).

Broj umrlih, prema dostupnim podacima za razdoblje 2018. do 2020. godine, na području UAR je u porastu u svim JSL, osim u Omišlju, Kraljevici i Kastvu gdje je taj broj u padu, a stabilan u Klani i Čavlima. Najveći broj umrlih je u Gradu Rijeci (1814 za 2020. godinu) dok je najmanji u Općini Mošćenička Draga (24).

Prema podacima Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ na razini PGŽ u istom razdoblju je također vidljiv trend povećanja broja umrlih osoba. Podaci za 2020. godinu navode da je od svih umrlih 3 440 stanovnika ili 86,4% starijih od 65 godina i više. Stopa smrtnosti iznosi 61,42 na 1 000 stanovnika te dobi. Prosječna dob umrlih u PGŽ je 77,46 godina (muškarci 74,74; žene 80,25 godina). U Republici Hrvatskoj umrlo je 48 126 osoba starijih od 65 godina, što čini 84,40% svih umrlih, a stopa smrtnosti za dob iznad 65 godina je 55,8 /1 000 te dobi.

Prema podacima Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije **prirodni priraštaj**⁷ u svim općinama i gradovima područja UAR bilježi trendove negativnih stopa u razdoblju od 2018. do 2020. godine. U istom razdoblju pozitivnu stopu jedino bilježe Općina Viškovo i Općina Omišalj. U 2020. godini UAR područje bilježi negativan priraštaj od 1355 stanovnika, što je povoljnije nego u PGŽ koja ima veći negativni prirodni priraštaj od 1893 stanovnika.

Najveći **vitalni indeks**⁸ u 2020. godini ima Općina Omišalj s 144 % i Općina Viškovo s 133%. Najmanji vitalni indeks imaju Općina Mošćenička Draga (42%) i Grad Rijeka (44%). Vitalni indeks za UAR iznosi 52,83%, dok je za PGŽ 52%.

Migracijska kretanja se izražavaju migracijskim saldom (u apsolutnom iznosu i postotku). Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u tablici 8 mogu se pratiti migracijska kretanja od 2014. do 2020. godine po JLS na području UAR. Migracijski saldo je pozitivan, osim za gradove Rijeke, Bakar, Kraljevicu te općine Jelenje, Lovran, Omišalj za sve promatrane godine. Za Grad Rijeku negativni saldo migracijskog kretanja prisutan je u svim promatranim godinama s time da se u 2020. godini najviše stanovnika doselilo iz drugih gradova (892) i inozemstva (722) dok je manje iz drugih županija (618) od

⁷ Podatak koji iskazuje razliku između stope nataliteta i stope mortaliteta.

⁸ Prikazuje broj živorođene djece u usporedbi s brojem umrlih i iskazuje se u postocima.

ukupnog broja od 2.232. Općina Kostrena od 2014. do 2020. godini bilježi pozitivan migracijski saldo kao i Grad Opatija dok ostale JLS imaju različitu dinamiku.

Sukladno ukupnom broju stanovništva, najveći broj doseljenog i odseljenog stanovništva bilježi Grad Rijeka kao najveće naselje u UAR dok se najmanji broj bilježi u Općinama Mošćenička Draga i Klana. Udio doseljenih u UAR u odnosu na PGŽ iznosi 68%, za odseljene iznosi 73% u 2020. godini. U RH migracijski saldo bio je vrlo visok za 2014. godinu (110.220) da bi se u 2020. godinu smanjio na 98.201. (podaci u prilogu 3.1. do 3.4).

Tablica 8. Migracijska kretanja na području UAR za razdoblje od 2014. do 2020. godine

JLS	Migracijska kretanja	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Grad Rijeka	Doseljeni	2439	2490	2759	2427	2571	2.644	2.232
	Odseljeni	3107	3373	3259	3217	3451	3.231	3.097
Grad Bakar	Doseljeni	240	233	211	178	289	336	248
	Odseljeni	218	223	216	205	278	248	263
Grad Kastav	Doseljeni	340	335	290	387	462	434	444
	Odseljeni	361	309	314	276	297	309	304
Grad Kraljevica	Doseljeni	113	114	136	163	161	128	116
	Odseljeni	135	119	145	146	150	144	138
Grad Opatija	Doseljeni	413	378	353	356	407	492	407
	Odseljeni	423	469	458	421	374	347	368
Općina Čavle	Doseljeni	255	275	208	223	259	266	288
	Odseljeni	185	271	261	266	227	235	214
Općina Jelenje	Doseljeni	132	145	149	112	126	172	115
	Odseljeni	160	129	155	168	137	155	124
Općina Klana	Doseljeni	41	43	36	25	85	91	45
	Odseljeni	57	43	42	29	49	44	46
Općina Kostrena	Doseljeni	159	188	161	195	192	196	149
	Odseljeni	111	147	130	119	165	134	120
Općina Lovran	Doseljeni	104	108	125	84	105	96	98
	Odseljeni	143	133	114	135	137	118	109
Općina Matulji	Doseljeni	355	324	357	366	359	372	476
	Odseljeni	388	359	407	387	358	391	378
Općina M. Draga	Doseljeni	40	26	32	28	27	16	44
	Odseljeni	33	54	48	46	31	38	32
Općina Omišalj	Doseljeni	125	124	100	105	136	150	116
	Odseljeni	126	109	146	134	129	127	153
Općina Viškovo	Doseljeni	987	784	826	728	847	878	848
	Odseljeni	626	640	721	756	736	706	639

Izvor: DSZ, 2022.

Prostorna distribucija stanovništva vidljiva je u sljedećem tabličnom prikazu uspoređujući podatke iz Popisa 2011. i prve rezultate iz Popisa 2021. po JLS na području UAR. Prema prvim rezultatima iz Popisa za 2021. godinu, na području UAR najveću koncentraciju stanovnika ima Grad Rijeka prosječnom gustoćom stanovništva od 2.469 st/km², a slijede Grad Kastav s 933 st/km² i Općina Viškovo s 843 st/km². Najmanja gustoća stanovnika je u Općini Klana s 20 st/km² (Prilog 4).

U prilogu 9 može se pratiti broj stanovnika po općinama i gradovima i njihovih naselja na području UAR prema popisu stanovništva 2011. i prvim rezultatima popisa 2021.

Tablica 9. Prostorna distribucija stanovništva UAR prema Popisu iz 2011. i prvih rezultata Popisa iz 2021. godine

Grad/Općina	Površina (u km ²)	Stanovništvo 2011.	Stanovništvo 2021.	Gustoća (st./ km ²) 2011.	Gustoća (st./ km ²) 2021.
Grad Rijeka	44	128.624	108.622	2.923	2.469
Grad Bakar	125	8.279	7.581	66	61
Grad Kastav	11	10.440	10.265	949	933
Grad Kraljevica	18	4.618	4.073	256	226
Grad Opatija	66	11.659	10.661	177	161
Općina Čavle	85	7.220	7.081	85	83
Općina Jelenje	109	5.344	5.077	49	46
Općina Klana	94	1.975	1.856	21	20
Općina Kostrena	12	4.180	4.438	348	370
Općina Lovran	21	4.101	3.544	195	169
Općina Matulji	176	11.246	10.788	64	61
Općina M. Draga	45	1.535	1.292	34	29
Općina Omišalj	39	2.983	3.020	76	77
Općina Viškovo	19	14.445	16.015	760	843
UAR	863	216.649	194.313	251	225
PGŽ	5.577	296.195	266.503	53	48
RH	56.599	4.284.889	3.888.529	76	69

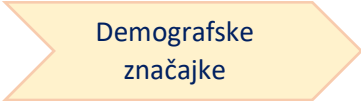
Izvor: <http://www.zzjzpgz.hr/statistika/statistika2020/pdf/1.pdf>.

Područje UAR ima prosječnu gustoću stanovnika od 225 st/km², što je više u usporedbi s PGŽ u kojoj je prosječna gustoća stanovnika 83 st/km² i u odnosu na RH je 75,7 st/km². Prosjek gustoće stanovnika u EU (za 28 država članica) je 116 st/km².

Podaci o gustoći stanovnika po JLS područja UAR govore o geomorfološkoj i klimatskoj razvedenosti prostora radi čega dio njih, kao općine Matulji, Čavle i Jelenje su svrstane u brdsko-planinska područja i ukazuju na razvoj područja s određenim posebnostima. U središtima JLS-ova je najveća koncentracija stanovništva dok u drugim naseljima je vrlo niska.

Područje UA Rijeka se oduvijek isticalo kao multietnički i multikulturalni prostor koji svojom tradicijom, kulturom i aktivnim sudjelovanjem obogaćuju **nacionalne manjine**. Na području UAR, u odnosu na ukupan broj nacionalnih manjina, najzastupljeniji pripadnici nacionalnih manjina su Srbi s 44,82%, Albanci s 11,57%, Slovenci s 11,9% i Talijani s 11,36% stanovništva u gradovima i općinama. Nacionalne manjine su dobro uključene u lokalnu zajednicu i aktivno pridonose razvoju svih gradova i općina. U Prilogu 6 je pregled najzastupljenijih manjina u UAR-u.

Demografske
značajke

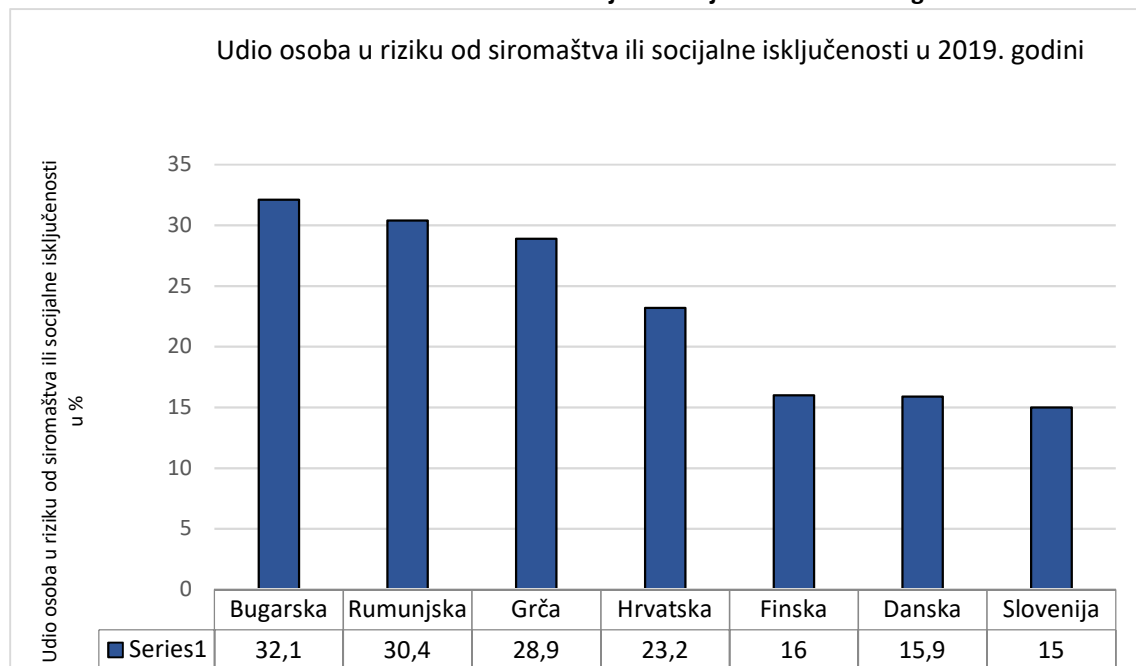
3.1.2. Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi

- Smanjen broj ukupnog stanovništva
- Najveći udio stanovnika od 30 do 64 godine starosti
- UAR obilježava i proces prostorno-demografske polarizacije stanovništva. Većina stanovništva koncentrirana je u središtu urbane aglomeracije Rijeci te njezinoj urbaniziranoj okolini odnosno najvećim naseljima uključenih JLS
- Neravnomjernost razmještaja stanovništva
- Prevladava srednjoškolski stupanj obrazovanja
- Prirodni priraštaj u opadanju
- Vitalni indeks u opadanju
- Grad Rijeku ima negativni saldo migracijskog kretanja
- Neujednačena prostorna distribucija stanovništva

Zbroj pokazatelja i socijalnih indikatora o kvaliteti života stanovništva na području UAR daje socijalnu sliku koja kreira socijalne politike i određene intervencije prema sljedećim područjima: stanovništvo, kućanstva i obitelj, stanovanje, odgoj i obrazovanje, zaposlenost i nezaposlenost, ekonomski pokazatelji, zdravstvena zaštita, socijalna zaštita te sufinanciranje projekata i programa. U nastavku se prikazuje stanje u navedenim područjima prema dostupnim statističkim podacima.

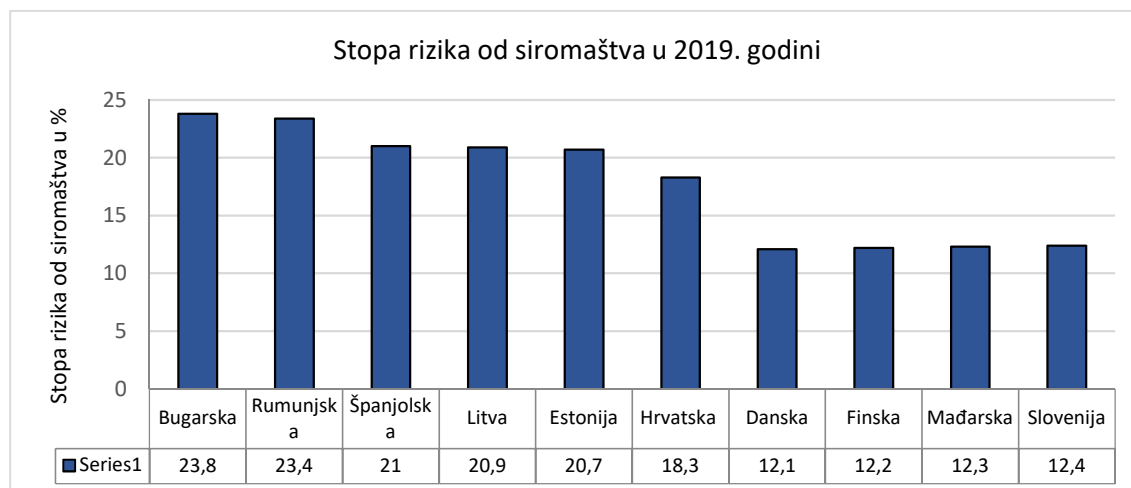
Podaci o **stanovništvu prema razini prihoda** prikazuju da na području UAR najveći broj stanovnika ima prihode od stalnog rada. No, veliki je udio stanovnika s prihodima od starosne mirovine, kao i bez prihoda. Podaci o stanovništvu po razini prihoda nalaze se u Prilogu 11 prema popisu stanovništva iz 2011. godine. Na području grada Rijeke najviše je stanovnika s prihodima od stalnog rada (38%), starosne mirovine (19%), a bez prihoda je 26,6% stanovništva. U Općini Viškovo 11,5% stanovništva prima mirovinu, u Gradu Bakru 31%, u Općini Kostrena 30%, u Općini Matulji 28%.

Državni zavod za statistiku provodi svake godine na razini RH Anketu o dohotku stanovništva, tj. istraživanje na kojem se temelji izračun pokazatelja siromaštva i socijalne uključenosti za Hrvatsku. Anketa je usklađena s uredbama EU-a i metodologijom Eurostata propisanim za istraživanje EU-SILC (*Statistics on Income and Living Conditions*). Istraživanje SILC, na razini EU-a, obvezno je istraživanje i referentni izvor podataka za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne uključenosti. Pokazatelji se temelje na konceptu relativnog siromaštva koji uzima u obzir raspoloživi dohodak kućanstva, broj članova u kućanstvu (veličinu kućanstva) i distribuciju dohotka unutar populacije. Osnovni je pokazatelj stopa rizika od siromaštva. To je postotak osoba koje imaju raspoloživi ekvivalentni dohodak ispod praga rizika od siromaštva. Stopa rizika od siromaštva ne pokazuje koliko je osoba stvarno siromašno, nego koliko njih ima dohodak ispod praga rizika od siromaštva. Prag rizika od siromaštva postavljen je na 60% od srednje vrijednosti (medijana) ekvivalentnoga raspoloživog dohotka svih osoba.

Grafikon 3: Udio osoba u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti u 2019. godini

Izvor: Eurostat, 2020.

Radi nedostatka službenih pokazatelja o siromaštvu na razini UAR, iskazuje se samo prosječna nacionalna stopa rizika od siromaštva. Pokazatelj **osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti** odnosi se na one osobe koje su u riziku od siromaštva ili su u teškoj deprivaciji ili žive u kućanstvima s niskim intenzitetom rada.

Grafikon 4: Stopa rizika od siromaštva u 2019. g. u EU-27

Izvor: Eurostat, 2020.

Prema tom pokazatelju za 2019. godinu u RH u takvu je položaju bilo 23,2% osoba, dok su na razini EU-27 najviši rizici u Bugarskoj (32,1%), Rumunjskoj (30,4%) i Grčkoj (28,9%) kako je prikazano u grafikonu 3. Najniži rizici su u Finskoj (16%), Danskoj (15,9%) i Sloveniji (15%).

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije u suradnji s Ministarstvom socijalne politike i mladih, Državnim zavodom za statistiku i Svjetskom bankom izradilo je detaljne mape kako bi kreatorima politika pomogli u razumijevanju prostorne distribucije siromaštva, pogotovo na razini općina i gradova.

Karte su izrađene prema dohotku i potrošnji za subnacionalna područja, temelje se na detaljnim informacijama o prostornoj distribuciji siromaštva i služe kao pomoć u donošenju politika smanjenja regionalnih razlika i iskorjenjivanju siromaštva i socijalne isključenosti na području Hrvatske.

U RH najniže procjene stopa rizika od siromaštva zabilježene su u Zagrebu (9,8 posto) te Primorsko-goranskoj i Istarskoj županiji (11,9 posto). Za RH u 2019. godini stopa rizika od siromaštva iznosi 18,3%, a osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti iznosi 23,3%. Ističe se da je u 2019. godini prag rizika za samce iznosio 32.520 kuna ili mjesečno po 2.710 kuna, a za kućanstva s dvoje odraslih i dvoje djece 68.292 kuna ili mjesečno po 5.691 kunu. Primjerice, u predmetnoj godini visina prosječne mjesečne neto plaće po zaposleniku UAR iznosi 5.660 HRK te je manja nego što je na razini RH (6.457 HRK). Među članicama EU-27 Rumunjska je u najtežem položaju sa stopom rizika od siromaštva od 23,8%, a najbolje stoji Republika Češka s 10,1% (podaci Eurostata za 2020.). Za usporedbu, u EU stopa rizika stanovništva od siromaštva u 2014. godini iznosila je 24,4%. Može se uočiti da se do 2020. godine lagano smanjuju stope, kako u EU tako u RH.

Socijalna skrb organizirana je djelatnost od javnog interesa čiji je cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, a obuhvaća prevenciju, pomoć i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, u svrhu unaprjeđenja kvalitete života, te poticanje promjena i osnaživanje korisnika, radi njihova aktivnog uključivanja u život zajednice.

Na području UAR socijalna se skrb osigurava na način koji omogućuje dostupnost naknada i usluga korisniku koje se uglavnom osiguravaju iz nadležnosti JSL-ova, a čiji se podaci mogu pratiti u Prilogu 12 i odnose se na standardne, nadstandardne i dodatne nadstandardne usluge prema socijalnom programu i odlukama JLS. Naknade u sustavu socijalne skrbi odnose na: zajamčenu minimalnu naknadu, troškove stanovanja, ugroženog kupca energenata, osobne potrebe, jednokratne naknade, pogrebne troškove, redovito studiranje, plaćanje troškova smještaja u učeničkom domu, osobnu invalidninu, doplatak za pomoć i njegu te status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja. Svaka JLS dodjeljuje navedene naknade prema potrebama ugroženog dijela stanovništva prema odlukama o visini pojedinačnih vrsta pomoći.

U gradu Rijeci postoji najobuhvatniji raspon takvih usluga pa je za standardne socijalne usluge u 2021. godini bilo 5.902 korisnika od kojih je najviše koristilo usluge za naknadu troškova vode i odvodnje (26,5%), za naknadu troškova odvoza komunalnog otpada (26,3%) i za naknadu troškova najamnine (16,5%). Korisnika nadstandardnih usluga je 10.545 od kojih je najviše koristilo naknadu troškova javnog gradskog prijevoza (55%), poklon-bon nabavke školskih udžbenika za osmoškolce (10,3%) i troškova marende za osnovnoškolce (9,96%). Dodatne nadstandardne socijalne usluge koristilo je 26.449 korisnika od kojih najviše za socijalnu i psihosocijalnu zaštitu, i to djece i mladih (50%), osoba starije dobi (16%), djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom (12,5%), bolesnih osoba (8%) i stradalnika rata (4,9%). Svaka JLS temeljem svojih godišnjih planova u proračunu osigurava navedene naknade u visini sukladno broju korisnika i potrebama.

U ostalim gradovima i općinama UAR-a najviše korisnika naknada iz socijalnog programa imaju Viškovo s 3.872 korisnika, a najviše njih koristi prigodne poklon-bonove za starije osobe (36%) i subvencije troškova prijevoza studenata (11,5%). Slijedi Opatija s 3.764 korisnika koji najviše koriste pomoć za umirovljenike (30%) i pomoć financiranja dopunskog zdravstvenog osiguranja (28,7%) te Bakar s 1.887 korisnika koji koriste najviše pomoć za umirovljenike (47,4%).

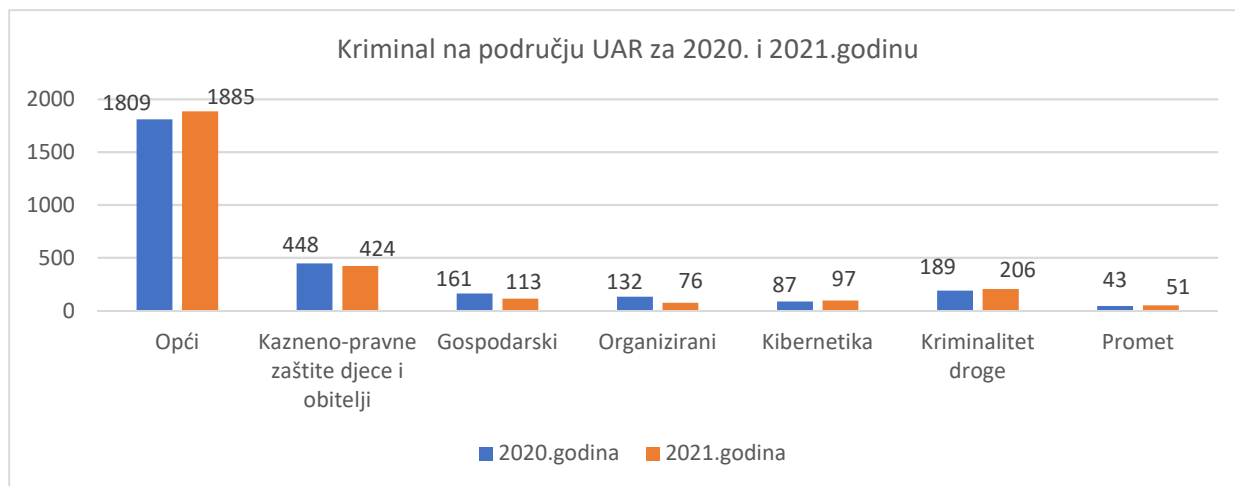
Na području UAR postoje 3 pružatelja socijalnih usluga za smještaj, brigu i dnevni boravak za starije osobe koja su u javnom vlasništvu (Rijeka i Opatija) i 14 u privatnom vlasništvu te 10-tak fizičkih osoba koje pružaju iste usluge. Postoji potreba za dodatnim kapacitetima smještaja i njegovanja starijih osoba budući da je veliki broj osoba na listama čekanja u domovima za starije osobe. Ostali pružatelji socijalnih usluga su psihijatrijska bolnica za smještaj i liječenje psihički bolesnih osoba (Rijeka), 2 centra za socijalnu skrb (Rijeka i Opatija), Gradsko društvo Crvenog križa (Rijeka i Opatija, ogranci u Kastvu, Kraljevici, Klani, aktiv u Lovranu, Matuljima, Omišlju, Viškovo), Centar za rehabilitaciju Rijeka, Centar za odgoj i obrazovanje, Dnevni centar za rehabilitaciju Slava Raškaj, Caritas Riječke nadbiskupije, Socijalna samoposluga „Kruh sv. Elizabete“, Prihvatilište za beskućnike Ruže sv. Franje i OAZA, Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog PMDS Rijeka. JLS surađuju u provedbi mnogobrojnih programa, projekata i aktivnosti s raznim udrugama koje pružaju usluge socijalne skrbi kao što su Matica umirovljenika grada Rijeke, Muslimansko dobrotvorno društvo 'Merhamet-Crveni polumjesec', Udruga Pegaz, Plivački klub Forza, Udruga za sindrom Down-Rijeka, udruga osoba s intelektualnim teškoćama Srce Rijeka, Društvo multiple skleroze PGŽ, Društvo za kibernetiku psihoterapije, Udruga osoba s dječjom i cerebralnom paralizom Rijeka, Udruga za zaštitu obitelji UZOR, Udruga Terra, Udruga Vida, SOS Rijeka-centar za nasilje i ljudska prava, Sunce moje malo, mnogobrojni klubovi umirovljenika itd. U prilogu 13 je popis pružatelja socijalnih usluga po JLS.

Grad Rijeka ima jedan od kvalitetnijih Socijalnih programa jer nudi veću razinu zaštite socijalno ugroženih stanovnika nego što je zakonski minimum. Isto tako, jedini je grad u RH koji osigurava nužni smještaj za korisnike Centra za socijalnu skrb.

Na području Grada Rijeke postoji nekoliko nelegalno izgrađenih stambenih enklava u kojima žive uglavnom pripadnici različitih nacionalnih manjina, među kojima dominiraju Romi. U izradi Akcijskog plana za Rome, Grad Rijeka posebnu pažnju pridaje potrebi urbanističko-građevinske sanacije područja Rujevica budući da je ovdje smješten najveći broj građana romske manjine. Na području Općine Omišalj također postoji romsko naselje pa se putem programa 'Romi u zajednici' pomaže ovoj manjini u socijalizaciji i savladavanju školskog programa.

Na području UAR prati se utjecaj **stope kriminaliteta** u odnosu na socijalnu sliku. Prema prilogu 14 mogu se pratiti podaci o kriminalitetu za 2020. i 2021. godinu Ministarstva unutarnjih poslova – Policijske uprave Primorsko-goranske. U odnosu na 2019. godinu bilježi se blago povećanje ukupnog kriminaliteta od 0,6% u 2020. godini dok su u odnosu na 2018. povećao za 9%. Najveći udio u ukupnom kriminalitetu je na području Grada Rijeke koji se za 30,9% povećao u 2021. godini u odnosu na 2018. godinu. Najveću stopu kriminala na području UAR uočava se kod općeg kriminaliteta (65,7%), a najmanja je stopa kod prometa (1,8%). Najveći broj kriminala pojavljuje se osim u Gradu Rijeci i u Gradu Opatiji, Općini Matulji i Općini Viškovo. Podaci po JLS pokazuju da je kriminalitet u blagom opadanju ili u blagom povećanju.

Grafikon 5 : Podaci o kriminalu na području UAR za 2020. i 2021. godinu

Izvor: Policijska uprava primorsko-goranska, 2022.

Značajke socijalnog područja

- PGŽ ima jednu od najnižih procjena stopa rizika od siromaštva u RH
- Neto plaće po zaposleniku za UAR su manja nego u RH
- Razvijena mreža pružatelja socijalnih usluga
- Razvijen socijalni program, naročito Grada Rijeke
- Dostupnost korištenja socijalnih usluga kroz značajan broj dodijeljenih naknada
- Nedostaju kapaciteti za smještaj i njegu starijih osoba
- Ukupni kriminalitet raste

3.1.3. Društvena i zdravstvena infrastruktura

Na području UAR postoji dobro razvijena **društvena i zdravstvena infrastruktura** jer gradovi i općine na svojem području posjeduju značajnu imovinu u vlasništvu. Posebno se ističu objekti u kojima se obavljaju djelatnosti odgoja i obrazovanja, kulture, te sporta i rekreacije.

3.1.3.1. Odgoj i obrazovanje

Obrazovna infrastruktura i sufinancirani programi obrazovanja prate se na svim razinama obrazovanja, od predškolskog do visokoškolskog (Prilog 7).

Na području UAR postoji razvijena **mreža dječjih vrtića**, a osnivači ustanova su gradovi i općine, vjerske zajednice te pravne i fizičke osobe. Uz redovite programe, u dječjim vrtićima se provode i programi za djecu s teškoćama u razvoju, za darovitu djecu, za djecu pripadnike nacionalnih manjina, programi pred škole te redoviti programi obogaćeni specifičnim sadržajima (učenje stranog jezika te drugi programi umjetničkog, kulturnog, vjerskog i sportskog sadržaja) i drugi programi u skladu s potrebama djece i zahtjevima roditelja, kao što je program smjenskog rada te poludnevni odgojno-obrazovni rad. Grad Rijeka osnivač je i vlasnik 3 ustanove: Dječji vrtić Rijeka s 4 centra i 21 podcentrom, Dječji vrtić Sušak i Dječji vrtić More unutar kojih je po 5 podcentara. Ukupno je upisano 3.106 djece. U ostalim dječjim vrtićima na području UAR upisano je 2.018 djece. Na području UAR djeluje ukupno 20 dječjih vrtića čiji osnivači su vjerske zajednice te pravne i fizičke osobe, a samo na području grada Rijeke ima 10 privatnih vrtića s upisanim 441 djetetom. Zbog veće potrebe upisa djece u dječje vrtiće, omogućilo se čuvanje djece preko registriranih obrta za čuvanje djece (primjerice na području Općine Viškovo djeluju 10 takvih obrta, a u Gradu Rijeci sufinanciranja obrta za čuvanje djece započelo je 1. siječnja 2022.) Na

području grada Rijeke u posljednjih nekoliko godina zbog nedostatka kapaciteta dječjih vrtića dopunilo se 696 mjesta. Daljnje aktivnosti na povećanju kapaciteta se nastavljaju s pripremom projekata za još 2 nova vrtića.

Na području UAR djeluje 41 **osnovnih škola** s upisanih 14.197 učenika. Najveći broj osnovnih škola je na području grada Rijeke, njih 28, a 25 škola s 8.299 upisanih učenika osnovao je Grad Rijeka. U ostalim osnovnim školama na području UAR upisano je još 5.898 djece. U svim osnovnim školama, uz osnovni program, provode se i dodatne aktivnosti koje sufinanciraju gradovi i općine (građanski odgoj i obrazovanje, produženi boravak djece, sportski programi, edukativne i kreativne aktivnosti, informatika, ekološke aktivnosti, likovne radionice, usavršavanje nastavnog osoblja, učenike s poteškoćama, itd.). Potrebno je istaknuti da je Grad Rijeka prvi u Hrvatskoj pokrenuo predmet građanski odgoj i obrazovanje. Općina Viškovo za povećanje kapaciteta osnovne škole izradila je 2019. godine projektnu dokumentaciju za novu Osnovnu školu Marinići te se krajem 2021. godine započelo s pripremom za izgradnju dodatnih 16 razrednih odjeljenja.

Srednje škole nalaze se uglavnom na području grada Rijeke, njih 21, a na području Opatije djeluju 4 srednje škole dok na području grada Bakra djeluje 1 srednja škola. Upisanih je 7.652 učenika. Gradovi i općine uglavnom sufinanciraju stipendije učenika, prijevoz učenika, pokazne karte učenika, itd.

Na području UAR djeluju 3 visokoobrazovne institucije: Sveučilište u Rijeci, Veleučilište u Rijeci i PAR.

Sveučilište u Rijeci u svojem sustavu ima ukupno 11 fakulteta i 4 odjela, a predstavlja istraživačko i znanstveno-obrazovno sveučilište odgovorno za društveni i gospodarski razvoj zajednice, grada Rijeke i šire regije. Sastavnice Sveučilišta u Rijeci su: jedna Akademija primijenjenih umjetnosti, 2 sveučilišna odjela (za biotehnologiju i za fiziku) i 13 fakulteta. Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu nalazi se na području Grada Opatije. U zgradi Sveučilišnih odjela na Kampusu, Medicinski fakultet za potrebe studija Farmacija uređuje laboratorij za potrebe izvođenja kemijskih predmeta za riječki studij farmacije koji je pokrenut ove akademske godine kako bi se studentima omogućilo stjecanje kompetencija, ne samo za rad u ljekarništvu, već i u bolničko-zdravstvenim ustanovama te farmaceutske industriji. U školskoj 2019./2020. godini studije upisano je 16.776 studenata, u školskoj 2020./21. godini upisano je 16.627 studenata svih razina studija, od čega više od polovice s prebivalištem izvan PGŽ-a. U posljednjoj školskoj 2021./2022. godini bilo je upisano 14.669 studenata za sve razine obrazovanja. Sveučilište u Rijeci našlo se na QS listi najboljih tisuću sveučilišta u svijetu za 2021. godinu. Na toj listi Sveučilište u Rijeci se pozicioniralo između 801. i 1000. mjesta, dok za 2022. godinu pozicioniralo se između 1001. i 1200. mjesta. Na listi Clarivate Analyticsa "Round University Ranking" (RUR), na koju ulaze samo najbolja svjetska sveučilišta, u 2021. godini se nalazi na 705. mjestu, dok za 2022. godinu na 797. mjesto.

Veleučilište u Rijeci u školskoj 2021/2022 godini ima upisanih 295 studenata na specijalističkim studijima, a 1.237 studenata na preddiplomskom stručnom studiju (u 4 odjela koji su smješteni u tri županije PGŽ, Istarska i Lično-senjska). Uz navedene visokoškolske institucije, u Rijeci djeluje i Visoka poslovna škola PAR koja je jedina privatna visokoškolska institucija koja provodi preddiplomski stručni studij te specijalistički diplomski stručni studij Poslovno upravljanje s tri ponuđena smjera. Nisu dobiveni podaci o broju upisanih studenata.

PAR je do sada upisao više od 300 studenata na pet studijskih program i to dva preddiplomska stručna studija i tri diplomski stručni studija uz provođenje cjeloživotne izobrazbe putem formalne i neformalne izobrazbe i međunarodne suradnje.

Postoji 19 privatnih ustanova za obrazovanje odraslih. Jedna od najstarijih je Narodno učilište – ustanova za obrazovanje i kulturu u Rijeci koja ima više od 100 verificiranih programa (srednjoškolski program, stranih jezika, ugostiteljstvo i turizam, razne usluge, sigurnost i zaštita, njega i skrb i dr.) s preko 813 polaznika u Gradu Rijeci te ima značajnu ulogu u programima cjeloživotnog obrazovanja.

Ukupan broj upisanih učenika i studenata na području UAR u posljednjih godina može se pratiti u sljedećoj tablici.

Tablica 10: Upisani studenti i učenici na području UAR

Rbr	Upisani studenti i učenici	Školska godina		
		2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.
1.	STUDENTI	18.522	18.256	16.201
	Sveučilište u Rijeci	16.776	16.627	14.669
	Veleučilište u Rijeci	1.746	1.629	1.532
2.	UČENICI	20.765	21.881	21.849
	Osnovne škole	13.212	14.216	14.197
	Srednje škole	7.553	7.665	7.652

Izvor: <https://mzo.gov.hr/istaknute-teme/ser-skolski-e-rudnik-3419/3419>,

Uočava se da broj upisanih studena pada, a broj učenika u osnovnim školama raste dok je broj upisanih učenika u srednjim školama uz manje oscilacije stabilan.

Na području UAR djeluju šest đačkih domova (četiri u Gradu Rijeci te po 1 u Lovranu i Bakru) u kojima je smješteno preko 800 učenika koji pohađaju uglavnom srednje škole.

Sustav odgoja i obrazovanja na svim razinama izuzetno je razvijen na području UAR. Koncentracija srednjoškolskih i visokoškolskih ustanova nalazi se u Gradu Rijeci i Gradu Opatiji. Dio studenata i srednjoškolaca dolazi izvan područja UAR što govori da su uglavnom Rijeka i Opatija sveučilišni i srednjoškolski centri PGŽ-a. Gradovi i općine na području UAR sufinanciraju mnogo dopunskih aktivnosti naročito za predškolski i osnovnoškolski uzrast. Radi potreba upisa predškolske djece potrebni su dodatni kapaciteti dječjih vrtića. Kontinuirani iskoraci u razvoju institucijskih politika s vidljivim rezultatima na području unapređenja kvalitete visokog obrazovanja, istraživanja, internacionalizacije, suradnje s gospodarstvom i doprinosa zajednici Sveučilišta u Rijeci prepoznati su i prilikom evaluacije ukupne kvalitete u svjetskim okvirima.

Značajke područja
odgoja i obrazovanja

- Izuzetno razvijen sustav obrazovanja svih razina
- Mnogobrojne dopunske aktivnosti predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja
- Nedostaje kapaciteta za dječje vrtiće
- Broj upisane djece u osnovnim školama raste
- Broj upisane djece u srednjim školama je stabilan
- Broj studenata je u padu
- Područje UAR sveučilišni i srednjoškolski centar PGŽ
- Unapređena kvaliteta visokog obrazovanja
- Sveučilište u Rijeci bez obzira na pad pozicije u 2022. nalazi se na listama najboljih sveučilišta svijeta

3.1.3.2. Zdravstvena infrastruktura i usluge

Zdravstveni sustav na području UAR čini veliki broj zdravstvenih ustanova. Zdravstvene usluge koje se pružaju odnose se na primarnu zdravstvenu zaštitu za prevenciju zdravlja te sekundarnu koja obuhvaća specijalističko-konzilijarnu i bolničku djelatnost i tercijarne zdravstvene usluge koje uključuju najsuvremenije usluge i tehnologije za liječenje pacijenta.

U prilogu 10 prikazani su podaci o **zdravstvenoj infrastrukturi**. Najveći broj zdravstvenih ustanova nalazi se na području grada Rijeke čiji su osnivači Republika Hrvatska, Primorsko goranska županija ili Grad Rijeka. To su Klinički bolnički centar Rijeka, Dom zdravlja PGŽ, Psihijatrijska bolnica Lopača, Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ, Zavod za hitnu medicinu PGŽ, Ljekarna "Jadran" i Hospicij Marija K. Kozulić, čiji su osnivači Caritas Riječke nadbiskupije i Grad Rijeka. Grad Rijeka jedini je grad u Hrvatskoj koji je osnivač specijalne bolnice - Psihijatrijske bolnice Lopača. Na području grada Opatije djeluje Thalassotherapie Opatija, specijalizirana bolnica za medicinsku rehabilitaciju bolesti srca, pluća i reumatizma, a u Lovranu je Klinika za ortopediju Lovran. Uz navedeno, u svim gradovima i općinama prisutne su poliklinike i dentalni centri opće i specijalističke ordinacije i u privatnom vlasništvu, a posljednjih godina posebno se ističe porast broja dentalnih centara i stomatoloških ordinacija. Tako usluge privatnog zdravstvenog sektora na cijelom području UAR koriste, ne samo građani izvan naše županije, nego i strani državljani. U svakoj JLS djeluju javne i privatne specijalizirane ordinacije koje nude građanima razne zdravstvene usluge (pedijatrijske, ginekološke, dentalne, medicine rada, obiteljske medicine, fizikalne terapije, oftamološke ordinacije, estetske kirurgije te turističke ambulante). No, treba napomenuti da dostupnost građanima specijalističkih zdravstvenih usluga nije moguće ostvariti u kratkom vremenu zbog lista čekanja.

Napredna zdravstvena infrastruktura uz kvalitetnije zdravstvene usluge u narednom razdoblju bit će dostupnija radi izgradnje nove Sveučilišne bolnice na lokalitetu Sušak. To će biti veliki iskorak za daljnji razvoj medicine u Rijeci, posebice u povezanosti sa Sveučilištem u Rijeci s obzirom na to da se nalaze na istom lokalitetu. U tijeku je preseljenje Dječje bolnice Kantrida na novu izgrađenu lokaciju Bolnice za majku i dijete na Sušaku. Ovaj novi kompleks će objediniti sve bolničke sadržaje trenutno smještene na lokalitetu Kantrida s Klinikom za ginekologiju i porodništvo te novim laboratorijskim prostorima.

U zdravstvu je zaposleno ukupno 6.114 zdravstvenih radnika od kojih je u javnom sektoru 4.719, a u privatnom 1.395⁹. Prema podacima Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ na području UAR u 2020. godini u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (zaštita odraslih, žena te dojenčadi i predškolske djece) na jednog liječnika dolazi 1.425 stanovnika, a na jednog liječnika dentalne medicine (polivalentne dentalne zdravstvene zaštite) dolazi 713 stanovnika. Podaci za područje grada Rijeke u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na jednog liječnika dolazi 1.274 građana, a na jednog liječnika dentalne medicine dolazi 598 osoba. Prosječan broj liječnika u primarnoj zaštiti na 1000 stanovnika iznosi 9,3 za područje UAR. Hrvatska je u prošlim razdobljima imala manje liječnika i medicinskih sestara od mnogih drugih zemalja EU-a ili točnije 6,8 medicinskih sestara na 1000 stanovnika dok EU prosjek iznosi 8,4. Prosječan broj liječnika je 3,5 u Hrvatskoj, a na razini EU 3,9 (2019.)¹⁰. U istom razdoblju podaci navode da 1.000 stanovnika u Županiji dijeli 8,89 bolničkih postelja što je znatno više od državnog prosjeka (5,4). Isto se može zaključiti i za područje UAR budući je prisutan najveći broj zdravstvenih ustanova u PGŽ. Pri tom PGŽ raspolaže sa 11,3% bolničkih postelja od ukupno 23.221 koliko ih je u Hrvatskoj.

U posljednje vrijeme u RH sve je veći problem kadrova u zdravstvenoj djelatnosti radi nedostatka doktora medicine, naročito specijalista i medicinskih sestara pa tako i u PGŽ. Najviše će se osjetiti nedostatak obiteljskih liječnika budući da njih 57 odlazi u mirovinu u budućem razdoblju, a nedostaje 12 timova liječnika.

U EU sve je veća potražnja za zdravstvenim djelatnicima, a zajedno s mobilnošću i migracijom, pridonosi ozbiljnim problemima zdravstvene pokrivenosti (i dostupnosti zdravstvenoj skrbi)¹¹.

Povrh COVID-19 izazova, potrebna su dodatna ulaganja u dostupnost zdravstvenih radnika u pružanju primarne zdravstvene skrbi, zbrinjavanju nezaznih kroničnih bolesti i pružanju usluga mentalnog zdravlja, zdravstvene skrbi majki i djece, te cjeloživotne i palijativne skrbi.

Ulaganja u obrazovanje i cjeloživotnu izobrazbu (kontinuirano stručno usavršavanje), blagostanje i sigurnost zdravstvenog kadra na radu u svim ovim područjima važni su preduvjeti za zadržavanje i privlačenje zdravstvenih djelatnika i stručnjaka. Stoga su potrebni kontinuirani naponi da zdravstveni rad postane poželjan i podržan put nastavka karijere zdravstvenog osoblja jer u protivnom država će biti primorana privući uvoznu radnu snagu (naročito za ruralna područja) što će otežati put prema dostupnosti univerzalne zdravstvene zaštite te stvaranju snažnih i otpornih zdravstvenih sustava.

⁹ Dostupni podaci Nastavnog zavoda za javno zdravstvo za 2020. godinu.

¹⁰ State of Health in the EU, Hrvatska, Pregled stanja zdravlja i zdravstvene zaštite 2021.

¹¹ Povodom konferencije „Planiranje kadrova u zdravstvu” – WHO o potrebnom ulaganju u zdravstveni kadar i njegovoj održivosti, veljača 2022.

Značajke područja zdravstva

- Razvijena zdravstvena infrastruktura i zdravstvena zaštita putem javnih i privatnih usluga
- Veliki broj zdravstvenih ustanova zastupljeno na području UAR
- Znatno veći broj liječnika na 1000 stanovnika na razini UAR nego u odnosu na RH i EU
- Veći županijski, a time i UAR prosjek bolničkih postelja nego u RH
- Prisutan nedostatak medicinskog kadra
- Potreba za usavršavanjem medicinskog kadra

3.1.3.3. Stanovanje

Na području UAR ima 81.914 kućanstava od kojih su 99,5 % privatna. Stambenih jedinica ima ukupno 111.732, a stanova za stalno stanovanje je 94%¹² (Prilog 5).

Grad Rijeka, Grad Opatija te Općine Lovran i Omišalj koriste sredstva društveno poticajne stanogradnje (POS), a temeljem modela POS-a izgradili su nove stambene kapacitete.

Grad Rijeka raspolaže stanovima u svojem vlasništvu koji se dodjeljuju u najam socijalno ugroženim građanima prema listi prioriteta koja se izrađuje za razdoblje od 4 godine te ista broji 587 podnositelja zahtjeva. Također, putem svoje Agencije za društveno poticanu stanogradnju, Grad Rijeka gradi stanove koji se prodaju uz obročnu otplatu pod pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate.

Radi potreba povećanja kapaciteta za stanovanje na području grada Rijeke planira se gradnja. I. faza izgradnje novih 90 stanova iz sredstava društveno poticajne stanogradnje započela je krajem 2021. godine. Trenutno je u privatnoj investiciji u izgradnji 273 stanova na Zametu.

Potražnja za nekretninama je konstantna, a uvjeti na tržištu, ekonomska kriza, porast inflacije i dr. djeluju na porast cijena nekretnina.

Značajke područja stanovanja

- Nedostatni kapaciteti stambenog prostora
- Visoke cijene nekretnina

3.2. Gospodarstvo

3.2.1. Opća gospodarska kretanja

Bruto društveni proizvod (BDP) je najpoptežnije mjerilo cjelovite gospodarske nacionalne aktivnosti. Prema metodologiji Europskog sustava nacionalnih i regionalnih računa (ESA 2010), najniža razina za koju se u Republici Hrvatskoj izračunava BDP jesu županije.

¹² Podaci se odnose na prve rezultate popisa stanovništva u 2021. godini.

Ključni makroekonomski pokazatelji hrvatskog gospodarstva za razdoblja od 2015. -2021. godine prikazani su u sljedećoj tablici (poveznica prilog 15).

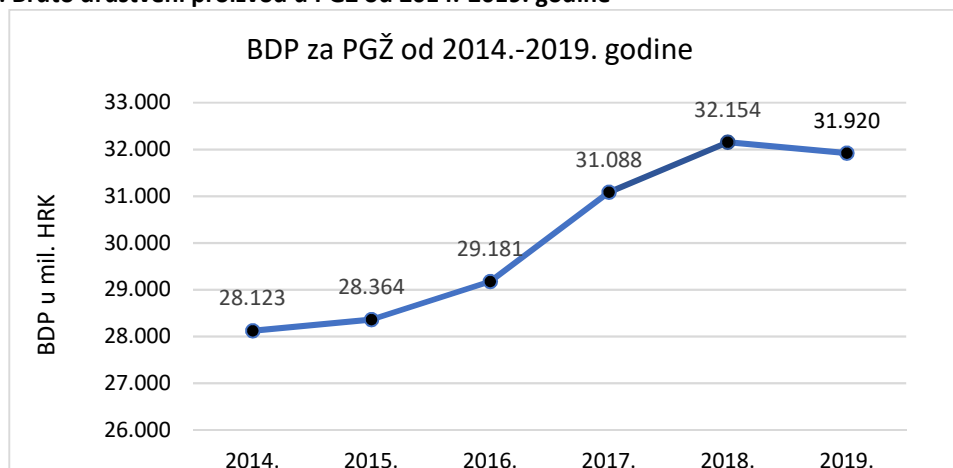
Tablica 11: Ključni godišnjih makroekonomski pokazatelji hrvatskoga gospodarstva 2015.-2021.

Pokazatelj	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Površina (u km ²)	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594
Broj stanovnika (u mil.) ^a	4,204	4,174	4,125	4,088	4,065	4,048	3,889
BDP (u mil. HRK, tekuće cijene) ^b	344.034	355.920	372.355	390.856	412.228	378.341	430.621
BDP (u mil. EUR, tekuće cijene)	45.211	47.271	49.913	52.718	55.604	50.224	57.232
BDP po stanovniku (u EUR)	10.755	11.324	12.101	12.896	13.678	12.408	14.718
BDP - realna godišnja stopa promjene (u %)	2,5	3,5	3,4	2,9	3,5	-8,1	10,2
Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena	-0,5	-1,1	1,1	1,5	0,8	0,1	2,6

Izvor: Hrvatska narodna banka, 2022.

Realne stupe rasta BDP prisutne su do 2019. godine, u 2020. godini dolazi do pada od 8,1% da bi se gospodarstvo oporavilo u 2021. godini s porastom realne stope od 10,2%.

PGŽ od 2014. do 2018. bilježi porast BDP-a. U 2014. godini iznosio je 28.123 milijuna HRK, u 2018. godini iznosio je 32.154 milijuna HRK. U 2019. godini BDP pao je na 31.920 milijuna HRK. Ističe se da PGŽ, nakon Grada Zagreba i Istarske županije, generira najveći BDP te da je u 2019. godini sudjelovala s 7,7% ukupnog BDP-a RH. Što se tiče BDP-a po glavi stanovnika, prema izračunu BDP-a temeljem standarda kupovne moći, PGŽ od 2014. do 2019. godine bilježi pozitivan rast. S iznosom BDP-a od 112.923 HRK ili 15.232 EUR po stanovniku u 2019. godini ostvareno je 74% prosjeka EU što je manje nego prethodne 2018. godine s 80,6%. Nastali pad makroekonomskih pokazatelja u PGŽ pokazuje da je nastupila ekonomska kriza.

Grafikon 6: Bruto društveni proizvod u PGŽ od 2014.-2019. godine

Izvor: DSZ, 2022.

Bruto dodana vrijednost u PGŽ je ostvarena u 2019. godini prema djelatnostima (NKD 2007.), najviše je ostvarena u trgovini na veliko i na malo, prijevozu i skladištenju, smještaju, pripremi hrane i usluživanja pića (G,H,I) s 7.127.780 HRK, a slijede prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije (B,C,D,E) s 5.529.515 HRK, prerađivačka industrija (C) sa 4.603.169 HRK, javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (O,P,Q) s 3.735.644 HRK i poslovanje nekretninama (L) s 3.258.377 HRK.

Važno je navesti da je 2020. godina obilježena pandemijom koja je imala snažan utjecaj na gospodarstvo, naročito u prvom kvartalu u RH svim članicama EU kada se počinju donositi razne mjere za smanjenje tog utjecaja na svim razinama.

Značajke općeg kretanja gospodarstva

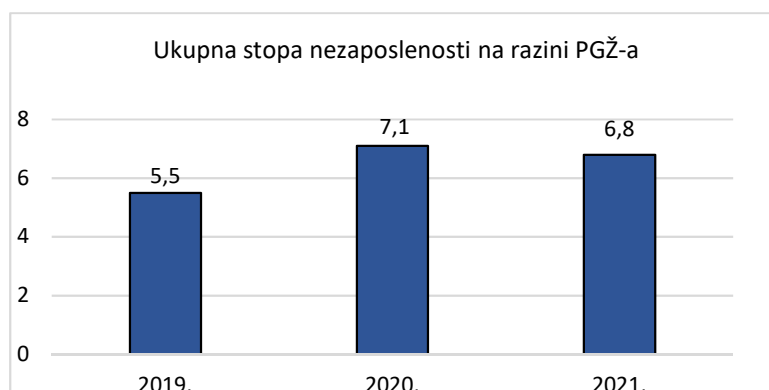
- Makroekonomski pokazatelji hrvatskog gospodarstva pokazuju oporavak nakon 2020. godine
- BDP PGŽ imao je trend rasta do 2018. godine
- Bruto dodana vrijednost ima najviše ostvarenje u trgovini, skladištenju i prijevozu te smještaju i pripremi hrane i usluživanja pića

3.2.2. Tržište rada

U razdoblju od 2016. do 2019. godine bilježi se pad **nezaposlenosti**. U 2016. godini je bilo 12.888. nezaposlenih osoba da bi se u 2019. godini smanjio broj na 7.946 nezaposlene osobe te je stopa nezaposlenosti¹³ iznosila 5,5% za PGŽ, dok je u RH iznosila 8,3%. U 2020. godini stopa nezaposlenosti iznosila je u PGŽ 7,1% dok na razini RH 9,3%. U 2021. bilježi se smanjenje na 6,8% u PGŽ, kao i na razini RH od 7,3%.

Grafikon 7: Stopa nezaposlenih u PGŽ u razdoblju 2019.-2021.

¹³ Stopa nezaposlenosti za PGŽ izračunata na temelju podataka HZMO-a o osiguranicima mirovinskoga osiguranja i prosječnog broja nezaposlenih osoba evidentiranih krajem mjeseca u HZZ-u u istom razdoblju.

Izvor: HZZ PS Rijeka, 2022.

U Prilogu 16A mogu se pratiti podaci o zaposlenim i nezaposlenim osobama na području UAR za 2020. i 2021. godinu. U 2020. godini u PGŽ bilježi se povećanje nezaposlenosti na 8.617 osoba zbog COVID-19 da bi se u 2021. godini taj broj smanjio na 8.416 osoba.

Na području UAR u 2020. godini bilo je 6.506 nezaposlenih osoba dok u 2021. godini taj broj se smanjio na 6.425 što predstavlja smanjenje od 1,24%.

Najveća nezaposlenost bilježi se u Gradu Rijeci, kao najvećem županijskom i aglomeracijskom središtu. Udio nezaposlenih Grada Rijeke u 2020. godini iznosio je 61,92% dok udio u županijskoj nezaposlenosti iznosi 46,76%. Nezaposlenost u Gradu Rijeci za 2021. se smanjila za 0,7% u odnosu na 2020. godini. Udio Grada Rijeke u nezaposlenosti UAR iznosi 62,22% dok udio u odnosu na ukupnu županijsku nezaposlenost iznosi 47,50%.

Udio mladih do 29 godina starosti u ukupnoj nezaposlenosti na području UAR iznosi 20,25%, a udio u ukupnoj nezaposlenosti PGŽ iznosi 15,46%.

U strukturi u obrazovanja nezaposlenih osoba na području UAR prevladava srednje stručno obrazovanje (54,3%). Dugotrajno nezaposlene osobe sudjeluju s 26,4% u ukupnoj nezaposlenosti PGŽ-a, dok s 39,4% sudjeluju unutar UAR.

U cilju smanjenja nezaposlenosti ranjivih skupina (mladi do 29 godina, stariji od 50 godina, žene, osobe s invaliditetom i sl.) provodilo se niz EU projekata koji su sufinancirani iz ESF (ističe se program Zaželi za zapošljavanje žena iznad 50 godina za manje općine i gradove). Raznim programima za cjeloživotno učenje doprinosi se dizanju stručnih znanja i vještina koje provode gotovo sve obrazovne institucije, a ističu se EU projekti za IKT i potrebe prekvalifikacije ljudskih potencijala za IT sektor i sve veće potrebe gospodarstva općenito. Uključivanje STEM programa je sve potrebnije.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (Prilog 16), broj **zaposlenih** prema mjestu prebivališta i osnovu osiguranja na području UAR je 84.577 osoba u 2021. godini s učešćem od 74% županijske razine osiguranika. U 2020. godini broj zaposlenih iznosi 85.729 osobe, dok je u 2019. godini taj broj iznosio 87.589. Najveća zaposlenost od 74.379 osoba je kod pravnih osoba, kod obrtnika (4.004) i fizičkih osoba (3.789), a najmanji kod poljoprivrednika (91) i kod međunarodnih organizacija u inozemstvu (21).

Najveća je zaposlenost u Gradu Rijeci s učešćem od 73,5%, a kod pravnih osoba. Najveći broj zaposlenika je kod pravnih osoba (87,3%) dok je najmanja u Općini Mošćenička Draga s 309 zaposlenika.

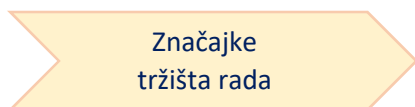
Temeljem Uredbe Vlade RH o praćenju, analizi i predviđanju potreba tržišta rad za pojedinim zvanjima te izradi i uzimajući u obzir preporuka za obrazovnu upisnu politiku¹⁴ područne službe i uredi HZZ, uz koordinaciju od strane Središnjeg ureda, provode analizu i prognozu potreba tržišta za pojedinim zvanjima te su izradili preporuke za obrazovnu upisnu politiku koje imaju kvalitativna karakter. Prema Preporukama za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja iz 2022. godine za Primorsko-goransku županije istaknute su potrebe za povećanjem ili smanjenjem upisnih i stipendiranih učenika i studenata za srednjoškolsko, stručno i sveučilišno obrazovanje.

Povećanje broja upisanih i stipendiranih učenika i studenata¹⁵ odnose se za:

- sve srednjoškolske obrazovne programe za: bravare, vozače motornog vozila, zidara, montera suhe gradnje, kuhara, konobara, CNC operatera, mesara, zavarivača, soboslikar-ličilaca, keramičara, automehaničara, stolara, automehaničara, vodoinstalatera, slastičara, limara i krovopokrivača, medicinskih sestara, tehničar geodezije, zdravstveno-laboratorijski tehničara.

- za stručni i sveučilišni obrazovni program za sestrinstvo, primaljstvo, medicinu, strojarstvo, računarstvo, elektroniku, farmaciju, logopediju, fiziku i matematiku,, građevinarstvo, rani i predškolski odgoj i obrazovanje, brodogradnja, medicinsko laboratorijska dijagnostika i psihologija.

Smanjenje broja upisanih i stipendiranih učenika i studenata odnose se na ekonomsko-upravno područje, pravo te logistiku u pomorstvu i prometu.

- Broj zaposlenih je u opadanju nakon 2020. godine na području UAR
- Stopa nezaposlenih na području UAR povoljnije nego na razini RH
- Najveće potrebe tržišta rada su za stručnu kvalificiranu radnu snagu te sukladno tome treba povećati upisne kvote kroz obrazovni sustav
- Poticati cjeloživotno obrazovanje za dizanje stručnih znanja i vještina zaposlenih i nezaposlenih osoba

3.2.3. Poslovno okruženje

3.2.3.1. *Ekonomski pokazatelji poslovanja poduzetnika*

Gospodarska kretanja u PGŽ od 2015. do 2020. godine uglavnom su pozitivna. PGŽ spada u četiri najrazvijenije županije u RH prema ukupnoj visini prihoda, broju poduzetnika i neto dobiti. Po proizvodnosti rada mjerenoj ukupnim prihodom po zaposlenome svrstava se na 7. mjesto, prema neto

¹⁴ Narodne novine broj 93/2010.

¹⁵ Navedena zvanja navode se u muškom rodu, a podrazumijevaju i ženski rod

dobiti po zaposlenome na 9. mjesto, a po pokazateljima ekonomičnosti poslovanja na 9. mjesto od svih promatranih županija u Hrvatskoj.

Obzirom na prisutnost ekonomske krize i COVID-19, država je donijela mjere za poduzete tijekom 2020. i 2021. godine s ciljem pomoći poduzećima u ublažavanju posljedica pandemije koje su pomogle njihovom održavanju na tržištu.

Prema prvim objavljenim rezultatima poslovanja poduzetnika PGŽ za 2021. godinu¹⁶ postignuti su sljedeći rezultati u odnosu na druge hrvatske županije: na 4. je mjestu po broju poduzetnika, prema broju zaposlenih kod poduzetnika, dobiti razdoblja te prema iskazanim ukupnim prihodima i neto dobiti; prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenim odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih na 6. je mjestu; prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenim odnosom neto dobiti i broja zaposlenih na 10. mjestu, a po ekonomičnosti poslovanja na 15. mjestu.

Tablica 12: TOP 5 najvećih gradova i općina Primorsko-goranske županije po kriteriju ukupnih prihoda poduzetnika u 2021. godini

- u tisućama kuna

JLS	Broj poduzetnika		Broj zaposlenih		Ukupni prihodi		Neto dobit/gubitak	
	Broj	Rang u RH	Broj	Rang u RH	Iznos	Rang u RH	Iznos	Rang u RH
Grad Rijeka	5.130	3	30.202	3	23.084.201	4	1.108.513	4
Grad Bakar	267	69	2.985	40	3.570.836	28	303.048	19
Grad Kastav	502	36	2.463	50	2.623.023	34	93.803	41
Grad Opatija	780	25	2.977	42	2.334.440	39	-11.469	544
Općina Matulji	562	31	2.455	51	1.709.750	56	94.245	39

Izvor: Registar godišnjih financijskih izvještaja

Isto tako, poduzetnici sa sjedištem na području UAR u 2021. godini ostvarili su najbolje rezultate i to: PLODINE d.d. Rijeka s najvećim prihodima (5,2 milijarde kuna), najvećom dobiti razdoblja (264,5 milijuna kuna) i najvećim broj zaposlenih (3.656). ADRIA OIL d.o.o. Kastav je druga je po visini ostvarenih prihoda (1,2 milijarde kuna), dok je JGL d.o.o. Rijeka prvi po vrijednosti izvoza (495,3 milijuna kuna).

U 2021. godini u PGŽ bilježi se povećanje broja zaposlenih u odnosu na 2020. godinu za 4.4%.

Prosječna mjesečna neto obračunata plaća iznosi 6.060 kuna, što je 5,8% više u odnosu na 2020. godinu.

Broj gospodarskih subjekata prema ustrojbenim oblicima može se pratiti u prilogu 17. Ukupan broj poduzetnika ima trend porasta u PGŽ. Udio broja poduzetnika PGŽ u RH iznosi za 2021. godinu 9,7%. Najveći broj poduzetnika čine trgovačka društva (j.d.o.o., d.o.o. i ostali oblici).

¹⁶ FINA, Registar godišnjih financijskih rezultata, srpanj 2022.

Tablica 13. Gospodarski subjekti prema pravno ustrojenim oblicima na području PGŽ

Pravni oblik	2018.	2019.	2020.	2021.
j.d.o.o.	2.498	2.552	2.653	2.663
d.o.o.	8.214	8.045	8248	8.375
Ostali	122	112	116	112
Obrti	8.013	8.553	8.745	9.339
Ukupno	18.847	19.262	19.762	20.489

Izvor: Obrtništvo u brojkama za 2018., 2019., 2020. i 2021. godinu, HOK

Od stvaranja **urbanih aglomeracija u RH**, Financijska agencija putem InfoBIZ servisa je po drugi puta obradila **financijske rezultate poslovanja** za 2020. godinu za četiri najveće urbane aglomeracije: Zagreb, Split, Osijek i Rijeku¹⁷ (Tablica 19A). Istaknuti su podaci prema broju poduzetnika, broju zaposlenih, ukupnim prihodima, ostvarenoj dobiti i izvozu, a UAR se nalazi iza UA Zagreb i UA Split, što je i očekivano s obzirom na veličinu područja i broj stanovnika. Prema ostvarenoj prosječnoj neto plaći i konsolidiranim financijskim rezultatima te ekonomičnosti ukupnog poslovanja UAR se nalazi iza UA Zagreb. Produktivnost rada mjerena iznosom dobiti razdoblja po zaposlenom je najviša kod poduzetnika sa sjedištem u UA Zagreb, a slijedi UAR.

Na razini UAR pratili su **se ostvareni financijski podaci poslovanja poduzetnika** za 2019. i 2020. godinu koji su prikazani u Prilozima 18 i 18A. Broj poduzetnika u 2020. godini blago je porastao u odnosu na 2019. godinu, i to za 2%. Najveći udio u broju poduzetnika imaju mikro poduzetnici s 92,6%, mali sa 6,6%, srednji s 0,6% te veliki sa samo 0,2%. Veliki poduzetnici su se povećali za 1% u odnosu na 2019. godinu (14). Trend vezan za broj poduzetnika je pozitivan za UAR (2014. -2020.) i svi gradovi i općine bilježe porast ukupnog broja poduzetnika, a najveći porast imaju mikro poduzetnici. Nakon Grada Rijeke s ukupno 5.071 poduzetnika, najveći broj poduzetnika imaju Grad Opatija (775), Općina Viškovo (675) i Grad Kastav (470). Najmanji broj poduzetnika je u Općini Klana (50) i Općini Mošćenička Draga (68). U ostalim JLS broj poduzetnika se kreće od 97 do 254.

Tablica 14: Broj poduzetnika prema veličini na području UAR u 2019. i 2020. godini

URBANA AGLOMERACIJA RIJEKA								
Veličina poduzetnika	VELIKI		SREDNJI		MALI		MIKRO	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Broj subjekata	14	16	45	58	467	699	6.923	7.638

Izvor: InfoBIZ - Fina, 2022.

Ekonomski podaci financijskog poslovanja poduzetnika (pravnih osoba) na području UAR pokazuju da su **ukupni prihodi** u 2020. godini smanjeni za 7% u odnosu na 2019. godinu (Prilog 19). Najveće prihode ostvaruju veliki gospodarski subjekti, a slijede srednji te mikro. U 2019. godini najveće gubitke ostvarili su veliki poduzetnici i to sa sjedištem u Rijeci i Opatiji, a najmanje sa sjedištem u Opatiji i Lovranu. U 2020. godini gubitke su ostvarili poduzetnici sa sjedištem u Gradu Opatija i Općini Omišalj, Lovran i Mošćenička Draga što je posljedica pada turističkog prometa i utjecaja na druge djelatnosti koje nisu redovito poslovale radi COVID-19 krize u odnosu na 2019. koja je turistički bila najuspješnija. No, u ukupnosti ostvarenih prihoda i rashoda, bilježi se pozitivna razlika u obje promatrane godine. Najveći udio u ostvarenim ukupnim prihodima u 2019. godini imaju poduzetnici Grada Rijeke s učešćem od

¹⁷ Obradeni podaci za Urbanu aglomeraciju Rijeka odnose se na ranijem obuhvatu od 10 JLS.

70,2%, a najmanji poduzetnici Općine Mošćenička Draga s 1,25%. Ukupno ostvareni gubici razdoblja poduzetnika UAR su se smanjili za 40% u odnosu na 2018. godinu.

Udio ukupno ostvarenih prihoda poduzetnika iz UAR u odnosu na ukupno ostvarene prihode PGŽ iznosi 80,8%. Udio u ukupnom broju poduzetnika u odnosu na ukupan broj poduzetnika PGŽ iznosi 75%. Udio u ukupno ostvarenim gubicima poduzetnika UAR u 2019. godini u odnosu na PGŽ iznosi 64% što je za 17% manje nego u 2018. godini. Poduzetnici UAR ostvarili su izvoz u vrijednosti od 5,9 milijardi HRK što je veći za 12% nego ostvaren u 2018. godini. Udio izvoza UAR u odnosu na izvoz PGŽ iznosi 69%. Uvoz poduzetnika UAR se povećao za 19% u odnosu na 2018. godinu, dok je na razini županije imao manji rast od 12%. Udio uvoza poduzetnika UAR u odnosu na uvoz PGŽ iznosi 67%.

U 2019. godini bilježi se povećanje od 16% za **investicije u dugotrajnu imovinu poduzetnika UAR** u odnosu na 2018. godinu dok se na razini županije taj postotak povećao za 56%, što je utjecaj, između ostalog, i stranih ulaganja u sektor turizma. U 2020. godini investicije su se u dugotrajnu imovinu smanjile za 6,1% u odnosu na 2019. godinu.

Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom kod pravnih osoba za UAR iznosi 5.660 HRK te je za 3% veća nego ona u 2018. godini. U 2019. godini visina prosječne mjesečne neto plaće po zaposleniku UAR je neznatno veća nego ona na razini PGŽ (za 1,16%), a manja za 14% na razini RH (6.457 HRK). U 2020. godini prosječna mjesečna neto plaća za UAR iznosi 5.317 HRK što je više za 1 % u odnosu na 2019. godinu, no, niža je od županijskog prosjeka za 0,92% za 2020. godinu.

U **strukturi djelatnosti poduzetnika UAR** najzastupljenija je trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila i motocikala s učešćem od 42,6%, a slijede prerađivačka industrija s 12,9%, djelatnost prijevoza i skladištenja s 11,2%, stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 7,6%, građevinarstvo s 5% te pružanje smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića s 4,9%. Od 2014. godine do 2020. godine zadržala se gotovo ista gospodarska struktura i udjeli pojedinih djelatnosti.

Uspoređujući podatke za 2014. i 2019. godinu sve djelatnosti bilježe povećanje prihoda, a najveće povećanje od 30% je kod djelatnosti trgovine na veliko i malo te popravaka motornih vozila. Analizirajući podatke za 2019. u odnosu na 2020. godinu vidljivo je smanjenje prihoda od 7%, a najveći pad prihoda od 48,6% bilježi se kod administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti.

Podaci **obrtništva** prate se samo na razini županija. U tablici 15 može se pratiti broj obrta i broj zaposlenih u obrtima od 2019. do 2021. godine.

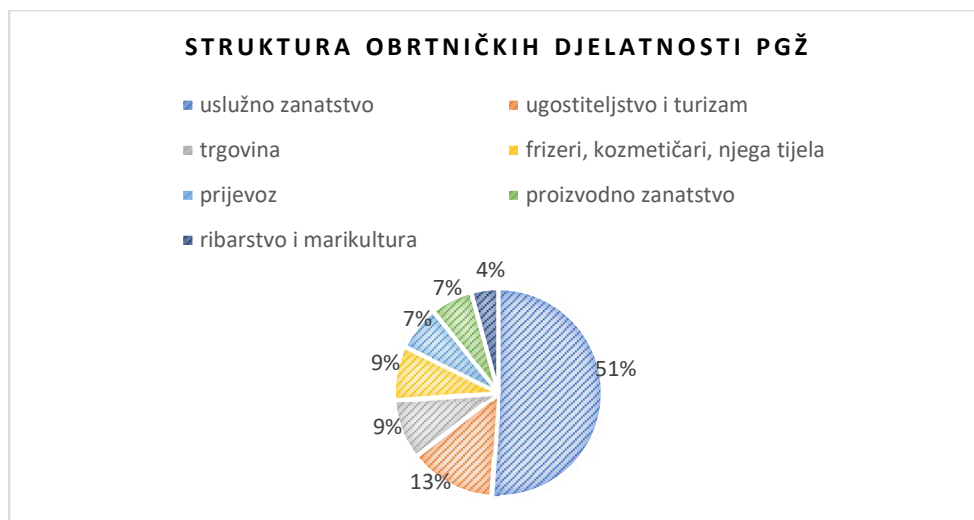
Tablica 15: Broj obrta i broj zaposlenih na području PGŽ za razdoblje 2019.-2021.

Obrti	Primorsko-goranska županija		
	2019.	2020.	2021.
Broj obrta	8.553	8.745	9.339
Izdvojeni pogoni	676	671	686
Broj zaposlenih radnika	6.384	6.351	6.490
Broj vlasnika	8.779	8.973	9.569
Ukupno zaposleno	15.163	15.324	16.059

Izvor: Obrtništvo u brojkama za 2018., 2019., 2020. i 2021. godinu, HOK

Broj obrtnika ima trend rasta. Jedino kod broj zaposlenih radnika u obrtima bilježi se mali pad u 2020. godini (kao posljedica COVID-19). Prema spolu ima više muških vlasnika obrta (55,16%). Prema dobnoj strukturi ima najviše vlasnika između 34-54 godine starosti. U strukturi obrta prema djelatnosti najviše su zastupljene uslužne djelatnosti prema podacima iz 2021. godine.

Grafikon 8: Struktura obrtničkih djelatnosti u PGŽ

Izvor: Obrtništvo u brojkama za 2021. godinu, HOK, 2022.

3.2.3.2. Izravna ulaganja

Izravna inozemna ulaganja prati Hrvatska narodna banka pa prema podacima za 2021. godinu, izravna inozemna ulaganja u PGŽ iznose 346,23 milijuna eura. Od tih ukupnih ulaganja najviše se odnosi na financijske uslužne djelatnosti (osim osiguranja i mirovinskih fondova), a slijede proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava, pripremu i usluživanje hrane i pića, trgovinu na malo (osim trgovine motornim vozilima i motociklima) te ostale djelatnosti. U prilogu 20 mogu se pratiti izravna ulaganja na području PGŽ.

Od 1993. godine do 1. kvartala 2022. godine, najviše izravnih ulaganja u PGŽ, prema zemlji porijekla su iz Austrije u iznosu od 1.532,56 milijuna eura, a slijede iz Njemačke od 240,2 milijuna eura, Slovenije od 269,19 milijuna eura te Italije od 221,60 milijuna eura.

U istom promatranom razdoblju prema djelatnostima najviše izravnih ulaganja na području PGŽ odnosi se na financijske uslužne djelatnosti (osim osiguranja i mirovinskih fondova) u visini od 1.200,45 milijuna eura; na vlasnička ulaganja u nekretnine u visini od 756,50 milijuna eura; na gradnju zgrada u visini od 226,30 milijuna eura; na poslovanje nekretninama u visini od 201,32 milijuna eura te na trgovinu na malo (osim motornim vozilima i motociklima) u visini od 176,17 milijuna eura.

U cilju privlačenja stranih ulagača PGŽ je još 2014. godine pokrenula izradu Kataloga investicija i poslovnih zona, a izradila je i njegovu osvježenu verziju Katalog investicija 2017. godine. Održano je više Invest Forumu u Opatiji kako bi se prezentirali projekti gradova i općina te županija prema potencijalnim ulagačima.

Značajke gospodarstva

- Broj gospodarskih subjekata ima trend rasta
- Ostvareni poslovni rezultati poduzetnika PGŽ ističu da se glavnina pozitivnih gospodarskih ostvarenja događa na području UAR
- U strukturi trgovačkih društva kao i obrta najzastupljenije su uslužne djelatnosti (trgovina)
- Ostvarene prosječne neto plaće su niže od razine za RH
- Najviše izravnih stranih ulaganja su u financijske uslužne djelatnosti i nekretnine

3.2.3.3. Poduzetnička infrastruktura

Poduzetničku infrastrukturu na području UAR čine poduzetničke zone i poduzetničke potporne institucije. U PGŽ-u postoji razvijen sustav poduzetničkih zona (svaka JLS ima jednu ili više poduzetničkih zona) i više tipova poduzetničkih potpornih institucija (Rijeka, Skrad, Novi Vinodolski, Cres, Opatija, Kastav). Grad Rijeka ima najdužu tradiciju pokretanja poduzetničkih potpornih programa za poticanje razvoja poduzetništva u RH još od 1991. godine. Prema Zakonu o unapređenju poduzetničke infrastrukture (NN br. 93/2013, 114/2013, 41/2014, 57/2018, 138/2021) i Naputku za izradu i korištenje JRPI (NN 93/2013) regulira se Jedinstveni registar potpornih institucija pa su većina raznih tipova potpornih institucija upisane u ovaj registar (poduzetnički inkubatori, poduzetnički centri, razvojne agencije, tehnološki centri i centar kompetencija) u javnom i privatnom vlasništvu.

3.2.3.4. Potporne institucije

Stanje **poduzetničkih potpornih institucija** u 2021. godini je zadovoljavajuće, a odnosi se na sljedeće:

U cilju unaprjeđenja poduzetništva i razvoja poduzetničke infrastrukture, **Grad Rijeka** još od 1996. provodi program poduzetničkih inkubatora kako bi poduzetnicima početnicima osigurao prostornu, edukativnu i savjetodavnu podršku u prvim fazama poslovanja. Sustav poduzetničkih inkubatora Grada Rijeke u postojećem razdoblju prolazi kroz brojna poboljšanja i novine, koje će riječkim poduzetnicima pružiti nove mogućnosti za rast i razvoj.

Tako je razvijena mreža poduzetničkih inkubatora pokrenuta velikom potporom i vlasništvu Grada Rijeke putem **Riječke razvojne agencije Porin d.o.o.** koja svojim aktivnostima podržava razne vrste poduzetničke potpore, razvija i provodi inkubacijski program te pruža potrebnu pomoć svojim korisnicima u vidu informiranja, savjetovanja, edukacija i podrške u umrežavanju, internacionalizaciji poslovanja i pronalaženju izvora financiranja. Zaposleno je 8 osoba. U svojem sastavu ima Poduzetnički inkubator za uslužne djelatnosti Torpedo na površini od 401 m² i s 21 prostornom jedinicom te Tehnološko-edukacijski poduzetnički inkubator Proizvodni park Torpedo za razvoj inovativnih programa i aditivne industrije uz posjedovanje specijalizirane opreme na površini od 784 m² i 14 radioničkih prostora i 2 prostora u teh-labu. Zahvaljujući odobrenju projekta iz 2018. godine iz Operativnog programa Kohezija i konkurentnost, Razvoj poduzetničke infrastrukture Proizvodni park

Torpedo je sufinanciran je iz EFRR, Grada Rijeke i Riječke razvojne agencija Porin d.o.o. u naprednu poduzetničku infrastrukturu.

Proizvodni park Torpedo omogućuje korištenje suvremene specijalističke opreme za aditivne tehnologije, kojom se omogućuje optimizacija proizvoda, dizajn budućnosti, povratno inženjerstvo, brzina proizvodnje, smanjena potrošnja materijala te izrada više sklopova u jednom. Potencijalni i postojeći poduzetnici mogu koristiti navedenu opremu uz stručni kadar te 16 inkubacijskih prostora na 1.555 m² uz mogućnost korištenja pristupa opremi tehnološkog laboratorija, korištenje co-working prostora, konferencijske dvorane i dvorane za sastanke. Krajem 2020. otvoren je prostor inkubatora te su se uselili prvi poduzetnici.

Riječka razvojna agencija Porin d.o.o. postala je dio mreže BOND koja predstavlja platformu za sveukupni razvoj kapaciteta i kvalitete usluga PPI, a poduzetnicima pruža objedinjeni pristup poslovnim znanjima, vještinama, partnerima, informacijama i uslugama važnima za pokretanje i razvoj poslovanja.

Startup inkubator Rijeka je integralni dio Grada Rijeke odnosno Odjela gradske uprave za poduzetništvo koji konstantno radi na unaprjeđenju kvalitete svojih temeljnih zadaća, odnosno pružanju sveobuhvatne podrške fizičkim osobama u razvoju i realizaciji poduzetničke inicijative. Od njegova osnivanja 2013. godina do danas usluge *Startup* inkubatora koristila su ukupno 195 tima, odnosno 478 korisnika, održano je 332 edukacija i čak 1013 individualnih konzultacija. Do 2018. inkubator je bio namijenjen fizičkim osobama do 30 godina, koje samostalno ili unutar tima žele krenuti u poduzetnički pothvat te steći relevantna znanja iz područja poduzetništva. *Start-up* inkubator korisnicima pruža besplatan prostor u proširenom prostoru RI HUB-a od 2021. godine te je omogućena integracija novih usluga poput co-working prostora i besplatna mentorska mrežu od oko 50 stručnjaka iz raznih područja. U Startup inkubatoru zaposlene su 3 osobe. Program i aktivnosti Startup inkubatora realiziraju se u suradnji s partnerima, članovima Programskog vijeća: Riječka razvojna agencija Porin d.o.o., Sveučilište u Rijeci, Veleučilište u Rijeci, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Obrazovna grupacija PAR, Erste&Steiermärkische Bank d.d. i Infobip d.o.o.

Najboljim timovima posljednjih triju generacija pružene su novčane potpore u ukupnom iznosu od 525.000 kuna. Mentorska mreža broji oko 50 stručnjaka, inovatora i poduzetnika iz različitih tematskih područja.

Smart RI - Centar kompetencija za pametne gradove pokrenut je projektom CEKOM – Centar kompetencija za pametne gradove, a rezultat je zajedničke prijave i razrade šest istraživačko-razvojnih projekata od strane 20 partnera na temelju poziva Podrška razvoju centara kompetencija u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020..

Ukupna vrijednost projekta je 149.631.384,15 kn, od čega je 95.357.525,75 kn bespovratnih sredstava, a razdoblje provedbe projekta je od 01. ožujka 2020. godine do 01. ožujka 2023. godine. Ovaj trogodišnji projekt od nacionalnog značaja, a ujedno i najveći razvojni projekt u Hrvatskoj u području informacijsko komunikacijskih rješenja usmjerenih na poboljšanje kvalitete života građana, okuplja dvadeset partnera – institucije akademskog i istraživačkog sektora, gradska komunalna društva i tvrtke privatnog sektora – koje će razvijati projekte temeljene na digitalnim tehnologijama u područjima kao što su promet, energetika, ekologija i turizam.

Nositelj i prijavitelj projekta Centra kompetencija za pametne gradove je trgovačko društvo Smart RI d.o.o. koje je osnovao Grad Rijeka. Nadalje, u okviru upravljačke funkcije, Smart RI d.o.o. pruža administrativnu, organizacijsku i logističku podršku ostalim članovima CEKOM-a.

Među brojnim projektima i inicijativama ističe se i **program namijenjen razvoju poduzetničkih vještina mladih, RInovatoRI**, pokrenut 2018. godine kao nasljednik dotadašnjeg programa KEŠ, koji se realizirao od 2008. Ciljane skupine programa su učenici viših razreda riječkih osnovnih škola, a temeljni cilj je razvoj poduzetničkih kompetencija i podizanje poduzetničke kulture mladih kroz neposredni uvid u poduzetničku praksu te osmišljavanje i razradu vlastitih poslovnih ideja. Program je iniciran, osmišljen i sufinanciran od strane Grada Rijeke – Odjela za poduzetništvo, a provodi se u organizaciji Gradske ustanove Dom mladih Rijeka u tri programske cjeline: (1) redovni program, (2) Vikend škola poduzetništva i (3) Ljetna škola poduzetništva. U programu je od 2008. do 2020. sudjelovalo preko 550 djece u sva tri programska pravca, a 2019. RInovatoRI su proglašeni nacionalnim dobitnikom Europske nagrade za promicanje poduzetništva u kategoriji Promicanje poduzetničkog duha.

Grad Rijeka pokrenuo je **Inkubator za kreativne tehnologije i IT industriju – Energana** za stvaranje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva, kao i jačanje konkurentnosti IT i kreativnih industrija vrijedan 37 milijuna kuna od kojih je 31 milijun bespovratnih sredstava, odobren iz ITU mehanizma. Cilj ovog projekta je jačanje konkurentnosti i poticanje rasta i razvoja novoosnovanih i postojećih malih i srednjih poduzeća u informatičko tehnološkom sektoru i kreativnim tehnologijama na području UAR, kroz suvremenu poduzetničku infrastrukturu koja uključuje inkubaciju i umrežavanje poduzetnika u ciljanim industrijama. Energana je primarno namijenjena poduzetnicima početnicima i poduzetnicima u fazi rasta u IT i kreativnim industrijama te povezanim područjima, zatim startupovima proizašlima iz programa Startup inkubatora, no aktivnosti inkubatora orijentirane su i na studente, učenike srednjih škola, umjetnike, ustanove iz područja obrazovanja i kulture te znanstvene i visokoškolske institucije. Trenutne aktivnosti vezane su uz rekonstrukciju zgrade energane u bivšoj riječkoj Tvornici papira gdje će se urediti preko 2.700m² iskoristive površine na tri etaže. Budući prostor inkubatora Energana imat će i 24 uredska prostora, odnosno inkubacijske jedinice za poduzetnike, učionice, sobe za razgovor i sale za sastanke, multifunkcionalnu dvoranu, *coworking* prostor te druge funkcionalne i logističke sadržaje neophodne za učinkovit rad i ugodan boravak korisnika u inkubatoru.

Step Ri znanstveno-tehnološki park Sveučilišta u Rijeci d.o.o. povezuje znanost i gospodarstvo, potiče poduzetništvo temeljeno na znanju i novim tehnologijama. Djeluje kao poduzetnički inkubator i znanstveni tehnološki park. Korisnicima stoji na raspolaganju prostor od 3.000 m² (poduzetnički inkubator, prostor za edukaciju i ostale aktivnosti koji je smješten na Sveučilišnom kampusu na Trsatu. Pruža mogućnosti korištenja zajedničkog (*coworking*) uredskog prostora te provodi niz edukacija za postojeće i buduće poduzetnike. Naglasak njihova djelovanja je na sudjelovanju u raznim EU projektima kojima se doprinosi razvoju specijaliziranih programa kojima se potiče poduzetnička inicijativa nezaposlenih i zaposlenih, studenata i znanstvene zajednice, a uslugama, poslovnim modelima, osobnim i organizacijskim kompetencijama djeluju na poduzetniku konkurentnost. U društvu je zaposleno 12 osoba.

Visoka poslovna škola PAR pokrenula je studentski poduzetnički inkubator u obrazovnoj ustanovi PAR i PAR d.o.o. te Centar za inovacije i poduzetništvo. Nastavljene su također aktivnosti na promociji ženskog poduzetništva te cjeloživotnog učenja.

Privatni poduzetnički centar je **Poslovni biro PBIRO d.o.o.** iz Rijeke čije aktivnosti su usmjerene na područja poslovnog i investicijskog savjetovanja, edukacije poduzetnika, te pripreme i provedbe projekata za financiranje iz Fondova EU i ostalih izvora za poduzetnike i javne institucije. Za provedbu svih aktivnosti društva zaposleno je 4 osobe.

Mediterranski edukacijski komorski inovacijski centar d.o.o. sa sjedištem u Rijeci pokrenula je Hrvatska gospodarska komora kao potpurnu instituciju – poduzetnički akcelerator čije su planirane aktivnosti usmjerene na prijavu projekata i okupljanje partnera za pokretanje inovacijskih inicijativa. Društvo nema zaposlenih jer se aktivnosti provode od strane HGK, a najnovije aktivnosti se odnose na objavljeni Poziv za prikupljanje interesa potencijalnih partnera za Rekonstrukciju motela Panorama u turističko edukacijski centar MEKCI u Rijeci na adresi Pavlovac 2.

PGŽ je osnovala javnu ustanovu **Regionalnu energetska agenciju Kvarner** s aktivnostima na razvoju projekata za obnovljive izvore energije i energetske učinkovitosti u kojoj je zaposleno 6 osoba i javnu ustanovu **Prigoda – regionalnu razvojnu agenciju PGŽ** u kojoj je zaposleno 18 osoba i djeluje kao regionalni koordinator.

Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci pokrenuo je izgradnju jedinstvenog edukacijsko-istraživačkog centra na Jadranu koji je smješten na području ribarske luke Torpedo, a u okviru tog centra djelovat će i Centar za morske tehnologije (CMT). Dio rada Centra bit će posvećen održavanju nastavne djelatnosti sastavnica u dijelu programa posvećenih morskim tehnologijama, moru i okolišu, kao i podizanju svijesti o potrebi zaštite mora i morskog okoliša te uloge znanosti u postizanju tog cilja.

Zahvaljujući sredstvima iz ITU mehanizma pokrenuti su novi poduzetnički inkubatori u Opatiji i Kastvu:

- **Grad Opatija** je pokrenuo start-up inkubatora HUBBAZIA usmjerenog na kreativna rješenja u turizmu koji je smješten u dijelu Vile Antonio. Djeluje u sklopu gradske uprave, a zaposlena jedna osoba za provedbu ovog programa. Projekt je vrijedan 2,5 milijuna kuna, od kojih je 1,8 milijuna kuna bespovratnih sredstava.

- **Grad Kastav** je pokrenuo „Kastav Smart Start“ za razvoj poduzetništva, pogotovo u zelenim tehnologijama koji djeluje u sklopu gradske uprave, a zaposlio je 2 osobe za provedbu programa. Vrijednost projekta je 3,5 milijuna kuna od kojih je 3 milijuna kuna bespovratnih sredstava.

3.2.3.5. Poduzetničke zone

Poduzetničke zone čine veliki poduzetnički potencijal za gradove i općine te doprinose njihovom razvoju i zapošljavanju. Povoljnost neke poduzetničke zone ocjenjuje se njenom lokacijom, odnosno pristupom glavnim prometnim pravcima, udaljenošću od luke i zračne luke te infrastrukturnom opremljenošću. Poduzetničke zone na području UAR spadaju u velike, male ili mikro zone koje su uglavnom u cijelosti ili djelomično infrastrukturno opremljene te u cijelosti ili djelomično u funkciji, a u njima su smješteni uslužno-proizvodni programi. Za neiskorištene kapacitete poduzetničkih zona raznim se mjerama i financijskim proizvodima mogu privući novi ulagači među malim i srednjim poduzetnicima. Ističe se da u većini slučajeva treba regulirati imovinsko pravne odnose u pogledu zemljišta zona budući da je ono često u privatnom vlasništvu. Stoga gradovi i općine ulažu velike napore

u rješavanju ovog problema kako bi ispunili sve uvjete za dovođenje u svrhu pojedine poduzetničke zone. Pregled značajnih kapaciteta poduzetničkih zona na području UAR nalazi se u Prilogu 60.

Na području UAR najznačajnija poduzetnička zona je Industrijska zona Kukuljanovo koja je jedna od najvećih u RH i prostire se na 484,24 ha površine, mješovitog karaktera, u blizini riječke luke te cestovnih i željezničkih pravaca prema svim destinacijama u EU. Za daljnji razvoj ove zone stoji na raspolaganju još 35% njene površine.

Na području Općine Matulji, zahvaljujući svojem geostrateškom položaju, u blizini slovenske granice, riječke luke, cestovnih i željezničkih pravaca, razvilo se više poduzetničkih zona koje su djelomično u funkciji te ima još prostora za nove korisnike, a u budućnosti značaj će imati poduzetnička zona Miklavija (158 ha).

U ostalim JLS prisutne su male i mikro poduzetničke zone koje su djelomično u funkciji, a imaju još prostora za daljnji razvoj i privlačenje poduzetnika, ali i izgradnju osnovne infrastrukture. Na području Grada Bakra mogućnosti su razvoja u tri male zone i 35% površine u Industrijskoj zoni Kukuljanovo; Grada Kastva u slobodnih 33% površina poduzetničke zone; Grada Kraljevice i slobodnih 33% površine u zoni K1 i na još 6 poduzetničkih zona; Općine Čavle 75% slobodne površine u poduzetničkoj zoni K1 i izgradnje potrebne infrastrukture u zoni I2 te još 3 zone, a očekuje se završetak izgradnje; Općine Matulji su velike mogućnosti daljnjeg razvoja svih poduzetničkih zona; Općine Klana koja ima u funkciji 54,5% poduzetničkih zona i prostor za daljnji razvoj preostalih; Općine Kostrena koja ima još 33% slobodnih površina za poduzetnike; Općine Lovran i razvoj još jedne zone; te Općine Viškovo koja ima mogućnost za popunjavanje još 55% površina poduzetničkih zona .

Poduzetničke zone u Gradu Rijeci, Gradu Bakru, Općini Čavle, Općini Viškovo i Općini Lovran dobili sredstava za izgradnju infrastrukture iz ITU mehanizma u proteklom razdoblju.

3.2.3.6. Ostala poduzetnička nadogradnja

U cilju umrežavanja poduzetnika iz javnog, znanstvenog, privatnog i civilnog sektora, a koji doprinose regionalnom razvoju, na području UAR djeluje više sektorskih klastera:

Klaster zdravstvenog turizma Kvarner (Health Kvarner), osnovan je 19.11.2014. godine s ciljem promocije odnosno pozicioniranja Kvarnera, kao turističke destinacije, među vodeće „destinacije zdravlja“ na karti Europe i šire. Okuplja 32 članice i to 14 javnih i privatnih zdravstvenih institucija, 2 gospodarska subjekta, 3 znanstvene institucije i 11 turističkih organizacija (hoteli, turističke zajednice i turističke agencije). Kako je Kvarner prepoznat po cjelogodišnjoj ponudi visoko kvalitetnih usluga zdravstvenog turizma, temeljenih na suvremenim trendovima, resursnoj osnovici i tradiciji, daljnji napor su usmjereni na stvaranje prepoznatljivog i konkurentnog zdravstveno-turističkog proizvoda na lokalnoj i međunarodnoj razini kroz zajednički plasman usluga na tržištu zdravstvenog turizma. Svi zajedno žele promovirati i aktivno sudjelovati u razvoju turizma temeljenog na zdravstveno-rehabilitacijskim ustanovama. Usmjereni su k osnaživanju i razvoju zdravstvenog turizma Kvarnera, u skladu sa strateškim dokumentima koji ovu turističku destinaciju definiraju kao „destinaciju zdravlja“.

Maritimni inovacijski klaster Kvarnera (MarInn) je udruga osnovana u Rijeci 2021. godine kojoj su osnivači Lurssen Design Cennter Kvarner d.o.o., Maritime Center of Excellence d.o.o. i Gitone d.o.o. uz partnere ACI, Sveučilište u Rijeci, ERNAFA, Novatech, BrightDock d.o.o., FER, Primorsko-goranska županija, Regionalna razvojna agencija Primorsko-goranske županije, Grad Rijeka, Jadrolinija i AVL. Cilj je jačanje inovativnosti i konkurentnosti pomorske industrije i povezivanja ključnih dionika i partnera u zajedničku suradnju na važnim projektima u pomorskoj industriji. Ovaj inovacijski klaster će razvojem tradicionalne industrijske grane lokalnog područja pružiti izuzetan doprinos brendiranju grada Rijeke, kao jednog od nositelja pomorske industrije kako bi se naglasio održivi razvoj i zeleno gospodarenje marinama te na Kvarneru uspostavilo globalno središte za inovacije i pametne vještine u pomorskoj industriji.

Jedinice lokalne (regionalne) samouprave na svojim područjima imaju regulirane poticajne mjere za poduzetnike s područja pojedine jedinice lokalne (regionalne) samouprave, i to kroz povoljnije plaćanje komunalne naknade prvih godina poslovanja, kao i kroz povoljnije uvjete plaćanja komunalnog doprinosa pri izgradnji poslovne infrastrukture. Mjere ovise o pojedinoj jedinici lokalne (regionalne) samouprave i o djelatnosti poduzetnika.

U sklopu projekta LO.PA.Z. PLUS također je izrađen **Priručnik za korištenje alata za praćenje potreba IT sektora**. Dinamično poslovanje IT tvrtki u novije vrijeme i zahtjevi tržišta traže digitaliziranje poslovanja kako bi se smanjili troškovi te osiguralo da se poslovanje može provoditi u svako vrijeme i nevezano za geografsko područje. Također je potrebno pronaći radnu snagu koja će biti potrebna IT tvrtkama za poslovanje. Alat za praćenje potreba IT sektora omogućava efikasniji i brži pronalazak zaposlenika.

Jednako tako, sve je veća potreba da lokalne samouprave na svojim područjima digitaliziraju svoje poslovanje kako bi svojim građanima i poslovnim subjektima omogućili brže rješavanje raznih potreba.

Ističemo da Vlada RH putem Ministarstva uprave, odnosno **Uprave za e-Hrvatsku** i ostalih dionika provodi **digitalizaciju** svih procesa javne uprave, daljnjeg razvoja e-usluga te povezivanja svih tijela državne uprave kako bi građani i poduzetnici dobili brzu i kvalitetnu uslugu s ciljem uspostave jedinstvenog načina komunikacije s tijelima državne uprave. Mogu se koristiti usluge **e-Građani, e-Poslovanje, e-Pristojbe, e/m-Potpis i e/m-Pечат, e-Upisi**, a Uprava sudjeluje i u projektima **Centar dijeljenih usluga i Jedinstveno upravno mjesto**. Razvijajući komponente državne informacijske infrastrukture, Uprava za e-Hrvatsku stvara preduvjete ostalim tijelima za razvoj kompleksnih e-usluga. Prvi takav primjer kompleksne e-usluge razvilo je Ministarstvo uprave - **e-Novorođenče**.

Hrvatska gospodarska komora pokrenula je projekt **Digitalna komora** 2020. godine. To je web informacijsko-komunikacijska platforma za e-usluge kojom HGK želi doprinijeti povećanju korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija u području pružanja e-usluge na razini Republike Hrvatske. Predviđa se osam e-usluga (e-članice, e-financiranje, e-javne ovlasti, e-gospodarske informacije, e-učenje, e-zakonodavstvo, e-sajmovi i promocija i e-pokreni poslovanje) kojima se ubrzava međusobna komunikacija i unaprjeđuju odnosi. Svrha provođenja ovog projekta jest digitalizacija same procedure izdavanja dokumenata digitalnim putem za javne ovlasti te omogućavanje aktivnijeg sudjelovanja gospodarstvenika u kreiranju i promjeni zakonodavnog i regulatornog okvira. Za sve poslovne subjekte, na jednom mjestu na raspolaganju su makroekonomski pokazatelji na razini Hrvatske i pojedinih županija te pregled svih aktivnih poslovnih subjekata te njihovi opći i financijski pokazatelji, statusi

blokada, statistike po djelatnostima i čitav niz zanimljivih informacija koje pomažu poduzetnicima u izradi različitih tržišnih analiza i procjene konkurentnosti.

Poduzetnička infrastruktura je razvijena na području UAR. Djeluju uglavnom u prostorima u vlasništvu svojih osnivača i ukupno je zaposleno 58 osoba koje rade na raznim aktivnostima poticanja razvoja inovacija, malog i srednje poduzetništva te EU projekata. Za daljnji razvoj malog i srednjeg poduzetništva potrebna je konstantna potpora osnivača potpornih institucija i razvoj usluga i proizvoda koji će doprinijeti za dostizanje hrvatskih ciljeva na svim razinama za digitalne i zelene transformacije te industrije 4.0. Nove potporne institucije su potrebne uz razvoj specijaliziranih tipova potpornih institucija, a postojeće je potrebno dodano ojačati - ljudski i financijski.

Značajke poduzetničke infrastrukture

- Razvijena poduzetnička infrastruktura kako poduzetničkih zona tako i potpornih institucija
- Najveća poduzetnička zona, Industrijska zona Kukuljanovo, važan resurs UAR razvoja
- Potreban razvoj specifičnih oblika poduzetničkih potpornih institucija i jačanje postojećih
- Poticati razvoj poduzetništva, naročito putem potpornih institucija i slobodnih lokacija u poduzetničkim zonama
- Važnost maritimnog inovativnog klastera za daljnji razvoj nautike i brodogradnje

3.2.4. Turizam i kultura

3.2.4.1. Turizam

Prema podacima o turističkom prometu za 2021. godinu, PGŽ (destinacija Kvarner) s udjelom od 18,24% spada u tri najrazvijenije županije u RH nakon Istarske (27,9%) i Splitsko-dalmatinske županije (18,43%). Prema podacima eVisitora Hrvatske turističke zajednice za 2021. godinu, Kvarner je ostvario ukupno 13.781.396 dolazaka od kojih se 83,1% odnosi na strane turiste te ukupno 84.129.295 noćenja od kojih se 85,4% odnosi na strane turiste. Među TOP 10 destinacija ne nalazi se niti jedna s područja UAR. No, među Top 10 gradova nalazi se Opatija prema hotelskom turističkom prometu i turističkom prometu (dolasci i noćenja) te Omišalj prema nekomercijalnom smještaju (mjereno u noćima).

Prema novom indeksu razvijenosti koji je izradio Institut za turizam iz Zagreba, a zamjenjuje dosadašnje kategorije A, B, C, D turističkih naselja, u I. kategoriji turističkog indeksa razvijenosti s područja UAR nalaze se Grad Opatija, Općina Mošćenička Draga, Općina Lovran i Općina Omišalj. Druge JLS su u II. kategoriji (Grad Rijeka i Grad Kraljevica) ili III. kategoriji (Grad Bakar, Grad Kastav, Općina Matulji, Općina Jelenje, Općina Čavle, Općina Viškovo, Općina Kostrena, osim Klane koja je jedina u IV. kategoriji).

Dugu tradiciju turizma od 177 godina predvodi Opatija na području UAR, a kako je u prethodnom poglavlju istaknuto, djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane i pića sudjeluju u strukturi gospodarstva UAR s 4,9%.

Najzastupljeniji turistički kapaciteti (Prilog 22 i 22A) nalaze se na Liburnijskoj rivijeri (Opatija, Lovran i Mošćenička Draga), i to privatni smještaj (51,5%), hoteli (36%) i kampovi (8%). U Rijeci je najviše zastupljenih hostela (16), istih kapaciteta kao i Lovran (ukupno 949 ležajeva). Rijeka je dobila najnoviji turistički kapacitet otvoren u 2021. godini - hotel Hilton s 5*. Na području UAR ima ukupno 23 hotela s 4*, dok s 5* ima ih 8. Sve je veći broj vila, kuća za odmor i apartmana visoke kategorije koji su najzastupljeniji u svim JLS, pogotovo na području Gradova Opatije i Kastva te Općine Mošćenička Draga i Općine Čavle. Atraktivnost kulturne i prirodne baštine omogućuje ne samo sezonski turizam već i cjelogodišnji za koji treba još napora i stvaranja jedinstvene turističke ponude da bi dobio punu vrijednost i omogućio veće prihode ove djelatnosti.

Turistički promet na području UAR za razdoblje 2019.-2021. može se pratiti u Prilogu 25. Ostvareno je ukupno 1.030.360 dolazaka i 4.238.512 noćenja u 2019. godini koja je inače bila vrlo uspješna turistička godina. Najveći udio u dolascima (461.815) i noćenjima (1.439.234) ima Grad Opatija, a slijede Grad Rijeka te Općina Lovran i Mošćenička Draga. U svim JLS bilježi se porast dolazaka i noćenja u odnosu na 2018. godinu, najviše u ljetnim mjesecima.

Kao posljedica COVID-19, u 2020. se godini znatno smanjio turistički promet i bilježi samo 37,2% turističkih dolazaka i 47,6% noćenja u odnosu na 2019. godinu. U 2021. godini turistički promet bilježi bolje rezultate, ali su isto ispod onih iz 2019. godine (dolasci su na ostvarenju od 66,3% i noćenja od 74,4% u odnosu na već spomenutu najbolju turističku 2019. godinu. Prema dosadašnjim rezultatima turističkog prometa u 2022. ostvaruju se isti ili čak bolji rezultati nego u 2019.

Radi izrazite sezonalnosti turizma, produženje sezone može se omogućiti dodatnim sadržajima koji se mogu koristiti cijele godine (ronjenje, kulturne manifestacije, sportske igre, rekreativnim aktivnostima u prirodi i sl.). Popunjenost turističkih kapaciteta može se pratiti u prilogu 24.

Što se turističkih smještajnih kapaciteta tiče, bilježe se veći broj kreveta iz godine u godinu što govori da se kako u privatnom smještaju tako i u hotelskom povećavaju kapaciteti. U 2020. godini smještajni kapaciteti su veći za 3,7% u odnosu na 2019. godinu, a za 2021. godinu veći su za 3,97% u odnosu na 2020. godinu. Uz povećanje smještajnih kapaciteta potrebno je dodatno povećati kategoriju smještajnih kapaciteta kako bi se postigli još bolji turistički prihodi.

Najzastupljenija emitivna tržišta s kojih dolaze strani gosti na područje UAR su Njemačka, Italija, Austrija i Bosna i Hercegovina, a slijede gosti iz Srbije, Mađarske, Poljske, Francuske i Nizozemske. U dolascima domaći gosti zastupljeni su s 15%, a u noćenjima s 18%. Prema dostupnim podacima gosti se zadržavaju najmanje 2,54 dana do najviše 4,66 dana. U odnosu na 2014. godinu bilježi se ipak kraći boravak gostiju što je rezultat skraćениh dana korištenja odmora i želje da se u kraćem vremenu promijeni mjesto boravka. Ovisno o karakteristikama destinacije prisutne su sve dobne skupine gostiju, no, Rijeka i dalje bilježi porast mladih gostiju (Prilog 23).

Turizam je tijesno povezan s prisutnošću kulturne i prirodne baštine te organiziranih programa u njima i u njihovoj okolini. Postoji bogatstvo kulturnih manifestacija u svim JLS-im područja UAR, a ističu se: Kastafsko kulturno leto, programi na Ljetnoj pozornici u Opatiji, Ljeto na Trsatu, glazbeni festivali s naglaskom na jazz i rock, filmski festivali, itd. Često se tradicionalne manifestacije organiziraju izvan ljetne sezone kao što su primjerice Čansonfest, razna glazbena natjecanja i večeri, likovna događanja, modna, gastro, etno i druga događanja, maškare, organizacija adventa, folklora, itd. Kao organizatori

takvih manifestacija pojavljuju se JLS, kulturne ustanove, udruge i dr. Tako je u Prilogu 29 navedena kulturna infrastruktura područja UAR, u Prilogu 30 može se pratiti kulturna baština područja UAR, a u Prilogu 31 pregled organizacije raznih festivala, kulturnih i tradicijskih manifestacija.

U cilju bolje opće prepoznatljivosti i vidljivosti područja UAR za potrebe turizma, iniciraju se razne promotivne aktivnosti, naročito kroz zajedničko nastupanje svih turističkih subjekata na turističkim sajmovima, konferencijama i drugim događajima koji su se proveli tijekom posljednjih godina. Posljednji je primjer s početka 2022. godine gdje su predstavnici Zdravstvenog klastera Kvarner sudjelovali u gospodarskoj delegaciji na svjetskoj izložbi EXPO Dubai 2020. Za brendiranje određenog područja potrebno je provesti opsežna istraživanja kako bi se došlo do pojedinačne prepoznatljivosti za što treba uložiti znatna financijska sredstva. Stoga se najveća pažnja poklanja izradi vizualnog identiteta (logotipova turističkih destinacija i slogana), nastupanjima na turističkim sajmovima te suradnjom s medijima (naročito organizacijom studijskih putovanja za novinare) u cilju približavanja određenog područja gostima. Iskorake u tu svrhu učinili su Grad Rijeka, Grad Opatija, Općina Mošćenička Draga i Općina Viškovo. Neke odrednice su postavljene u Strategiji razvoja turizma PGŽ do 2020. godine i Strateškom planu razvoja turizma Kvarnera sa Strateškim i operativnim marketing planom 2016.-2020. godine. (Prilog 26).

U svim gradovima i općinama postoji značajna **turistička infrastruktura** koja se putem proračunskih sredstava, privatnih investicija i prijave na EU fondove nastoji unaprijediti (Prilog 27). Još uvijek je prisutan nedostatak suvremenih objekata javne turističke infrastrukture. Za priobalne gradove i općine od velikog je značaja uređenje parkova, obalnih šetnica i plaža kao elemenata koji čine prepoznatljivost pojedinih destinacija. Najveći iskorak je učinjen u osmišljavanju tematskih plaža, kao što su u Rijeci plaža Ploče kod bazenskog kompleksa na Kantridi, plaža za invalide Kostanj i plaža za pse. Privatni investitori su također važni u stvaranju novih sadržaja plaža, kao primjerice Lido u Opatiji. Velika vrijednost parkovne arhitekture u Opatiji je isto bitan za turističke sadržaje, a najnovije aktivnosti učinjene su na uređenju Amerikanskih vrtova. Izgradnja novih i obnova postojećih biciklističkih staza s dodatnim sadržajima nedostaje budući da stanovništvo i gosti područja UAR traže sadržaje na otvorenom, naročito nakon krize COVID-a. Na području UAR biciklističke i pješačke staze postaju sve značajnije u turističkoj ponudi.

Nastojanja su da se pokrenu već osmišljeni projekti za cjelogodišnji turizam, primjerice, u Gradu Opatija projekt natkrivanja Ljetne pozornice, Gradu Kastav projekt uređenja Ljetne pozornice na Crekvini, u Gradu Kraljevici projekt uređenja Trga Sv. Nikole i Rive s multimedijalnim centrom koji je u visokom stupnju pripremljenosti. U Grad Rijeka je izrađen projekt za rekonstrukciju zgrade Filodrammatice u centru Rijeke, te se planira obnoviti zgrada Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca. Navedeni projekti usmjereni su na održavanje kulturnih događanja tijekom cijele godine, a na tim lokalitetima tradicionalno se odvijaju kulturni događaji koji privlače lokalno stanovništvo i turiste. Najznačajnije ulaganje u Gradu Rijeci je na području bivšeg industrijskog kompleksa „Rikard Benčić“, gdje se obnovila Palača šećerane koja se namjenjuje Muzeju grada Rijeke te Dječjoj kući, a još se završava gradska knjižnica. Tu je Muzej moderne i suvremene umjetnosti koji zajedno djeluju tzv. Art kvartu Benčić.

Važan segment u turističkoj ponudi čini eno i gastro ponuda pa je Kvarner poznata destinacija u kojoj se mogu naći jadranski i mediteranski mirisi i okusi u tradiciji visoke gastronomije u restoranima Opatijske rivijere, hrvatskom sinonimu vrhunske eno-gastro ponude i usluge. Povijesni utjecaj raznih kultura stvorilo je poseban tip kuhinje, mješavinu bečke, francuske i talijanske, ali bazirane na okusima

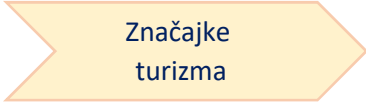
kvarnerskog podneblja. Na području UAR već tradicionalno su poznati restorani kao što su Johnson i Zijavica u Mošćeničkoj Dragi, Draga di Lovrana u Lovranu, Plavi podrum, Bevanda i Navis u Opatiji, Kukuriku u Kastvu te Nebo u Rijeci. Kvalitetu gastro ponude potvrđuju Michelin zvjezdice¹⁸ koje su ostvarili restorani Draga di Lovrana i Nebo, a preporuku Michelin dobili su restorani Johnson, Navis i Villa Ariston.

Na području UAR postoje vrlo zanimljivi investicijski projekti usmjereni upravo daljnjem razvoju **sportsko-rekreacijskog turizma** (prilog 28). Na području Općine Čavle postoji dugogodišnja tradicija odvijanja sportskih utrka na Automotodromu Grobnik, koji je jedini takav objekt u Hrvatskoj, a obnovom asfalta na stazi dobio je dodanu vrijednost za organizaciju sportskih automoto utrka višeg ranga. Tu je i sportski aerodrom Grobnik na kojem se organiziraju razna letaćka natjecanja. No, potrebna su i dodatna ulaganja u pistu i prateće uslužne djelatnosti kako bi se privukao veći broj korisnika. Ubuduće se planira na području Općine Čavle pokrenuti projekt streljane na lokalitetu Kovačevo kao jedinstveni centar s drugim sadržajima. Općina Čavle i PGŽ su u suradnji s Goranskim sportskim centrom za završetak izrade dokumentacije za tematski park Kovačevo koji bi, osim suvremene streljane, nudio i raznolike mogućnosti sportsko-rekreacijskih sadržaja za cjelogodišnji turizam. Treba dodati da se u blizini Automotodroma i Kovačeva nalazi već uređen Sportsko rekreacijski i turistički centar Platak, koji nudi jedinstveni doživljaj skijanja s pogledom na more i sve više sadržaja koji se mogu koristiti. Navedeni projekti nalaze se u blizini autoceste Rijeka-Zagreb, te u suradnji s hotelijerima i ugostiteljima u priobalju pruža velike mogućnosti za cjelogodišnji turizam. U visokoj fazi realizacije je i projekt Županijskog sportskog kampa Kostrena-Kraljevica koji se realizira na području Grada Kraljevice i Općine Kostrena, a projekt je potpomognut županijskim sredstvima.

Grad Rijeka i Grad Opatija sve su značajniji na karti kruzing luka na Jadranu. Time se može značajnije organizirati turistička ponuda temeljena na specifičnostima obalnog područja destinacije područja UAR (primjerice industrijska i kulturna baština). Grad Rijeka je u suradnji s Lučkom upravom Rijeka pripremio projekt novog riječkog *waterfronta* na lokacijama Porto Baroš u marinu te Delta, a koji podrazumijeva prenamjenu središnjeg dijela luke u javno-komercijalne svrhe. U sportskoj infrastrukturi ističu se u Gradu Rijeci kompleks Bazeni Kantrida, Centar Zamet, Atletska dvorana i Astronomski centar Rijeka koji su također u funkciji turizma. U Gradu Opatiji ističu se Kulturni centar Drago Gervais te Sportska dvorana Marino Cvetković u kojima se organiziraju razna događanja. U ostalim se JLS-ima na području UAR ostvarila izgradnja objekata za razvoj sporta i rekreacije što se može pratiti u Prilogu 28.

Kako je već prije naglašeno, uz bogatu kulturnu i turističku infrastrukturu potrebno je dodatnim sadržajima stvoriti jedinstvenu turističku ponudu za područje UAR te izraditi nove projekte koji će se kandidirati na ITU mehanizam. Tim više što se održava čitav niz manifestacija u sportu i kulturi, koje značajno pridonose cjelogodišnjem turizmu. S obzirom na to da na organizaciji navedenih manifestacija rade lokalne turističke zajednice, a u manifestacije ulažu gradovi i općine, postoji potreba da se izradi zajednički kalendar svih turističkih manifestacija na području UAR koji bi se zajednički promovirao sa svim dodatnim potrebnim informacijama o smještaju, hotelskoj, ugostiteljskoj ponudi i drugo. Dobra podloga za navedeno je projekt Povežimo se baštinom.

¹⁸ Michelinov vodič najznačajniji je i najpriznatiji vodič za restorane na svjetskoj gastronomskoj mapi.

Značajke
turizma

- PGŽ zauzima 3. mjesto u RH po turističkom prometu
- U 2020. i 2021. godini bilježe se manji turistički rezultati u odnosu na najuspješniju 2019. godinu
- Najveći udio turističkog prometa je u privatnom smještaju
- Visoka gastronomska ponuda na području UAR
- Turistička infrastruktura s ostalom sportskom i inom infrastrukturom omogućuje dobru ponudu za goste
- Razvijen wellness turizam
- Povećati kategoriju smještajnog kapaciteta
- Nedostaje jedinstvena turistička ponuda za cjelogodišnji turizam na području UAR

3.2.4.2. *Kulturna baština*

Na području UAR postoji bogata kulturna baština koja se karakterizira kao registrirana pojedinačna nepokretna kulturna dobra, registrirana urbanistička cjelina, pokretna kulturna dobra, zaštićena kulturna dobra, Kulturno-povijesna cjelina, nematerijalna kulturna baština i dr. i može se pratiti u Prilogu 30.

Posebno se ističe nematerijalna kulturna baština upisana na **UNESCO** Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva:

- dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja (I.M.Ronjgov – zapisao ljestvicu),
- godišnji pokladni ophod zvončari s područja Kastavštine (Halubajski zvončari),
- umijeće suhozidne gradnje (gradnja u „suho“).

Predmetna kulturna baština nalazi se na listi nematerijalnih kulturnih dobara koju je utvrdilo Ministarstvo kulture na temelju stručnog vrednovanja i prijedloga Povjerenstva za nematerijalnu kulturnu baštinu.

O kulturnoj baštini na području UAR uglavnom se brine lokalna samouprava, kako u održavanju tako i u uvođenju infrastrukture te korištenju za razne događaje. U prilogima 29 i 31 nalazi se popis važne kulturne infrastrukture i manifestacija po JLS. Financiranje takvih aktivnosti uglavnom je iz lokalnih proračuna, županijskog i državnog proračuna te EU izvora. Ističe se važnost projekta Putevima Frankopana čiji je nositelj PGŽ, a koji je uključio, između ostalog, i kaštele na Trsatu i Grobniku. Uključivanjem u nove projekte omogućit će se daljnje uređenje i opremanje, primjerice Gradine na Trsatu (projekt EMOUNDERGROUND iz programa Interreg Adrion).

Integriranim projektom '**Povežimo se baštinom**' sufinanciranim iz ITU mehanizma (ukupna vrijednost projekta je 76.328.201,95 HRK od kojih su bespovratnih 36.369.926,74 HRK), predviđena je izgradnja novih i revitalizacija postojećih lokacija kulturno-povijesne baštine s ciljem stvaranja nove ponude za posjetitelje na 13 lokacija kulturne baštine karakteristične za svako lokalno područje na području UAR. Time će se revitalizirati objekti i kreirati mogućnost jačeg turističkog, gospodarskog i regionalnog razvoja temeljenog na kulturološkom identitetu područja UAR. Koordinirane aktivnosti usmjerene su prema zajedničkoj viziji razvoja prepoznatljive i jedinstvene kulturne baštine urbanog područja uz poticanje turističkog razvoja temeljenog na načelima održivosti (mapiranje, izradu narativa, razvoj

interpretacijskih planova, zajedničku prezentacijsku infrastrukturu, brand, plan promocije i strateško upravljanje). Projektu 'Izgradnja i opremanje Kuće halubajskog zvončara' Općine Viškovo dodijeljen je najveći iznos ukupne vrijednosti 36.905.000,00 kuna i bespovratnih sredstava u iznosu od 7.826.428,96 kuna. Kuća halubajskog zvončara predstavlja značajan i strateški projekt temeljem kojeg će se očuvati i popularizirati kulturna baština Viškova i tradicija zvončara, a unutar iste prezentirat će se još 3 nematerijalna kulturna dobra uvrštena na UNESCO-vu listu. Cjelokupni će projekt, osim očuvanja i zaštite nematerijalne baštine, doprinijeti i turističkoj ponudi ne samo područja UAR već i cijele PGŽ.

Na području UAR značajna je karnevalska i pomorska baština. Tradicijska karnevalska događanja odvijaju se na cijelom području UAR. Posebno se ističu Halubajski zvončari i njihov ophod, koji predstavljaju kulturna nematerijalna dobra od značaja za RH. Istu tradiciju dijele i Grobnički dondolaši (Općina Čavle) i Zametski zvončari (Grad Rijeka). Tradicijske maske potječu iz različitih povijesnih razdoblja, pa tako djeluju i druge karnevalske skupine koje njeguju svoje lokalne običaje. Osim tradicijskih maski, lokalno se organiziraju mnogobrojne karnevalske grupe koje na svoj način interpretiraju aktualna politička i druga događanja njegujući pritom bit karnevala – alegorijski prikaz stvarnosti. Posebna je vrijednost karnevalskih događanja što se ona temelje na volontiranju ljudi u lokalnoj sredini, a grupe se u brojnim manifestacijama predstavljaju svojoj sredini i široj javnosti. Prepoznatljiv je Riječki karneval na svjetskoj razini i tradicionalno se održava svake godine uz sudjelovanje preko 100 domaćih i stranih grupa i preko 10.000 karnevalista u zadnjem vikendu karnevalskih događanja. Riječki karneval član Federacije europskih karnevalskih gradova. Uz dobro medijsko praćenje, karneval je atraktivan i po ponudi dodatnih sadržaja u Rijeci i okolici, a pri čemu se ističe hotelska i ugostiteljska ponuda. Svakako je potrebno dodatno razvijati promociju, ali i ponudu usmjerenu turistima tijekom karnevala.

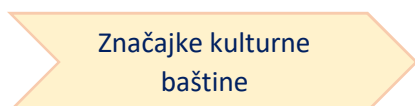
Pomorska baština u širem smislu obuhvaća svu materijalnu i nematerijalnu baštinu koja je vezana uz more, brodarstvo, brodogradnju i ribarstvo. Pritom se posebno ističu objekti u kojima se prezentira ili se planira prezentirati lokalna pomorska tradicija, ali i obnovljene stare barke i tradicionalne regate. Općina Mošćenička Draga uredila je Interpretacijski centar pomorske i ribarske baštine Ekomuzej. Projekt Mala barka 2 čiji je nositelj PGŽ, proglašen je najboljim projektom u anketi Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU. U Gradu Opatiji djeluje *Jedriličarski klub Opatija* koji je osnovan 1887. godine i spada među najstarije klubove na Mediteranu. Grad Kraljevica je u registriranoj etno-zoni Bakarac uredio tunere i obalnu šetnicu te organizirao manifestaciju *Tunolov* koja je okupila veliki broj posjetitelja. Time se ribarska tradicija lova na tune razvija i doprinosi ukupnom turističkom razvoju. U Gradu Kraljevici se nalazi prvo brodogradilište, a zaštićena je zbirka maketa brodova i sačuvana arhivska građa mogla bi se upotrijebiti u predstavljanju brodograditeljske tradicije na širem području. Na rtu Lipovica na Oštru, na području Grada Kraljevice, a neposredno uz klub podvodnih aktivnosti *Adira* postepeno se razvija Podmorski park (podvodno je postavljen kip sv. Nikole i poučna staza). Također, u Općini Kostrena djeluje i *Jedriličarski klub Galeb* s tradicijom natjecanja još iz 1934. godine. U Rijeci se svake dvije godine održava tradicijska izložba maketa brodova koja doprinosi očuvanju pomorske baštine. Grad Rijeka je vlasnik motornog broda *Galeb* koji je zaštićeno kulturno dobro Republike Hrvatske i u fazi je uređenja. Atraktivnost bogate i zanimljive povijesti broda i postav muzeja na brodu predstavlja veliki potencijal za dodatnu turističku ponudu šire regije. Riječka regata Fiumanka tradicionalno se održava sredinom lipnja i okuplja veliki broj sudionika, a Festival mora pokrenuo je civilni sektor. U Rijeci djeluje Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, ustanova kojoj je

osnivač PGŽ, a koja već više desetljeća predstavlja središnju muzejsku ustanovu koja sustavno obrađuje i muzealizira tematiku pomorske baštine.

Očekujući završetak svih navedenih projekata i aktivnosti na kulturnoj baštini Rijeka i okolica postat će jedna od perjanica kulturnog turizma na području UAR.

Na području Grada Bakra nalaze se bakarski prezidi 'Takala', a smješteni su na istočnim obroncima brda oko Bakarskog zaljeva. Etnografska zona Bakarskih prezida - Takala upisana je u Registar kulturnih dobara RH. Prezidi su suhozidi čija je izgradnja počela u 18 st. u doba vladavine Marije Terezije te se uz njenu dozvolu lokalno iskrčio teren i posadili vinogradi. U dobivene parcele žene su, u brentama, na leđima donosile zemlju u koju se sadila vinova loza „Belina“. Od tog se grožđa proizvodila poznata Bakarska vodica. Prezidi su 1972. godine proglašeni zaštićenim krajolikom (etno zonom) te su uvršteni u registar spomenika kulture. Ti prezidi nazivaju se „Takala“, što u pučkom žargonu znači točilo se zdolun, ili takalo se skroz do mora. Nakon više od pola stoljeća zapuštenosti, PZ Dolčina Praputnjak je u 2002. g. započela s obnovom prezida i sadnjom izvorne sorte vinove loze od koje se ponovo počeo proizvoditi pjenušac pod nazivom „Stara Bakarska vodica“.

Kada se razmatraju turistički rezultati, treba govoriti o onima iz 2019. godine koji su bili vrlo dobri i onima iz 2020. i 2021. jer su smanjeni turistički rezultati nastali uslijed krize COVID-19 koja je najviše pogodila turistički sektor. Buduće aktivnosti trebaju dodatno aktivirati stvaranje jedinstvene ponude destinacije Kvarner, a u tome veliki dio se odnosi na područje UAR. Daljnja izgradnja turističke infrastrukture, primjerice obalne šetnice koja će povezivati više JSL liburnijske i riječke obale te biciklističkih staza s dodatnim sadržajima, je nužna. Očuvanje kulturne, tradicijske i prirodne baštine je uvijek prioritet kako bi se dodatno valorizirala upravo putem turističkih proizvoda.

- Veće uključivanje i korištenje kulturne baštine u turističke svrhe
- Veliki je broj manifestacija koje traže veće jačanje kulturnih programa u turističkoj ponudi i njihova promocija

3.3. Urbano okruženje

3.3.1. Kvaliteta urbanog okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima

3.3.1.1. *Onečišćenje zraka, vode i tla*

Urbani okoliš sa svojim specifičnostima najviše trpi opterećenja u području kakvoće zraka, kakvoće vode za piće, zbrinjavanja otpada, zbrinjavanja otpadnih voda, buke, nedostatka javnih prostora i zelenih površina, neravnomjerne urbanizacije i nepoštivanja prostornih planova.

Onečišćenje zraka

Sukladno Uredbi o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske (NN 1/14), područje države se, s obzirom na razine onečišćenja zraka, klasificira na zone i aglomeracije. Zakonom o zaštiti zraka (NN 127/2019, 57/2022), aglomeracija je definirana kao područje s više od 250.000 stanovnika ili područje s manje od 250.000 stanovnika gdje je gustoća stanovništva veća od prosječne u RH ili je kvaliteta zraka znatno narušena te je nužna ocjena i upravljanje kvalitetom zraka. Grad Rijeka s okolicom pripada *aglomeraciji HR RI* koja obuhvaća gradove Bakar, Kastav, Kraljevicu, Opatiju te općine Viškovo, Čavle, Jelenje, Kostrena, Klana, Matulji, Lovran i Omišalj, tj. područje je gotovo identično s područjem Urbane aglomeracije Rijeka.

Program ispitivanja kvalitete zraka oslanja se na mrežu mjernih postaja državne i županijske mreže za praćenje vremenske i prostorne raspodjele onečišćujućih tvari iz stacionarnih (industrijskih i energetskih pogona, tehnoloških procesa, kotlovnica), mobilnih i difuznih izvora. Kao dio državne mreže mjernih postaja, na području grada Rijeke, na Gornjoj Vežici smještena je automatska mjerna postaja za praćenje kakvoće zraka (Rijeka-2), dok je područje aglomeracije pokriveno s 11 automatskih mjernih postaja županijske mreže za praćenje kakvoće zraka.

Većinu županijske mreže čine automatske mjerne postaje (AP) uspostavljene u cilju monitoringa kvalitete zraka po okoliš najrizičnijih lokacija mogućih polutanata i to: Remontno brodogradilište Viktor Lenac (AP Martinšćica), INA, Rafinerija nafte Urinj (4 AP: Urinj, Paveki, Vrh Martinšćice i Krasica), zatvorenoga odlagališta Viševac (AP Viševac), ŽCGO Marišćina (AP Marišćina) i Terminala za rasuti teret u Bakru (AP Bakar-Luka Bakar).

Razmještaj mjernih postaja županijske mreže s parametrima koji se mjere (prilog 32 i 33), prikazani su sljedećoj tablici:

Tablica 16: Razmještaj mjernih postaja i parametri mjerenja na području UAR

Postaje		Parametri mjerenja												
JLS	broj	SO ₂	NO _x	dim	NH ₃	H ₂ S	NO ₂	UTT+ Metali	Oborine	PM ₁₀₊ Metali	PAU	PM ₁₀	O ₃	Dru- go
Bakar	4	3	1	2	1	2		1				1	1	1
Kraljevica	1	1		1		1		1						
Opatija	2	1	1	1									1	
Rijeka	6	4	2	3	2	1	1	3	1	1	1	1	1	
Kostrena	6	2	1	1	1	2		3				1	1	3
Omišalj	1	1		1										1
Viškovo	2		1		2	2						2		2
Ukupno	22	12	6	9	6	8		8	1	1	1	5	4	7

Izvor: Grad Rijeka, 2022.

Rezultati mjerenja za 2019. godinu pokazuju kako je na najvećemu dijelu UAR kakvoća zraka I. kategorije, dok je zrak II. kategorije kakvoće vezan uz područje Rafinerije nafte na Urinju, u okolišu koje je zabilježena povećana emisija sumporovodika, te područje ŽCGO Marišćina, iz istoga razloga, ali s bitno većim vremenskim, trajanjem.

Prekoračenje ciljnih vrijednosti za ozon zabilježeno je na AP Krasica. Međutim, za razliku od navedenih, ozon kao polutant u značajnoj mjeri do nas dopijeva prekograničnim transportom, na što ukazuju visoke koncentracije tijekom noći. U 2019. godini satne koncentracije ozona nisu dosezale upozoravajuću ili kritičnu razinu. Međutim, kako pokazuju mjerenja u dužem vremenskom razdoblju, ozon se može pojaviti kao polutant na različitim područjima, kao što je to bio slučaj 2018. kada je njegova povećana koncentracija zabilježena u Gradu Rijeci.

Tablica 17: Mjerenje kakvoće zraka na postajama na području UAR

	SO ₂	NO _x	dim	NH ₃	H ₂ S	NO ₂	UTT+ metali	oborine	PM ₁₀ / metali	PAU	PM ₁₀	O ₃	drugo
Bakar	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kraljevica	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Opatija	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rijeka	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kostrena	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Omišalj	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Viškovo	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rijeka-RH	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Izvor: Grad Rijeka, 2022.

Onečišćenje voda i mora

Od 14 članica UAR, njih 8, smješteno je duž morske obale, ali se obalom i morem, kao temeljnim resursom za turističku ponudu, razvoj sportskih aktivnosti i događanja, te rekreaciju građana, koriste i svi drugi stanovnici aglomeracije.

Dodatna infrastrukturna važnost obalnoga ruba proizlazi iz smještaja izvora pitke vode za potrebe Vodoopskrbnoga sustava Rijeka (Zvir, Rječina, Perilo, Dobra i Dobrica u Bakarskom zaljevu te bunari u Martinšćici) koji pokriva 8 gradova i općina s oko 190.000 stanovnika, ali tijekom ljetnoga razdoblja isporučuje pitku vodu i Liburnijskim vodama, koje se koriste izvorima na Učki i pokrivaju potrebe oko 28.500 stanovnika od Matulja do Mošćeničke Drage, te KD Ponikve, Krk, nositelju vodoopskrbe otoka Krka.

Međutim, osim za gospodarske potrebe, obalno more predstavlja i recipijent za prihvat tekućih voda iz brojnih priobalnih izvora i tekućica (najznačajnija je Rječina) te otpadnih voda iz sustava odvodnje. Stoga je održivost prirodnih sustava i stalna kontrola kakvoće voda i mora izrazito važna za ukupan život i rad stanovnika UAR.

Stanje onečišćenosti obalnoga mora moguće je pratiti kroz rezultate ispitivanja kakvoće mora za kupanje, kroz ispitivanje otpadnih voda Sustava Rijeka na podmorskom ispustu kao i kroz povremena istraživanja utjecaja gospodarskih subjekata smještenih na obalnom rubu.

Praćenje kakvoće mora na morskim plažama obavlja se od 15. svibnja do 30. rujna, a s obzirom na sezonu kupanja na morskim plažama koja, u pravilu, traje od 1. lipnja do 15. rujna, ako ovisno o vremenskim prilikama i mjesnim običajima, predstavničko tijelo županije ne donese odluku da sezona

kupanja traje duže. Za ocjenu kakvoće mora ispituje se prisutnost crijevnih enterokoka i bakterija *Escherichiae coli* u moru (Prilog 36). Ispitivanje kakvoće mora provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije temeljem Uredbe o kakvoći mora za kupanje (NN 73/2008, 80/2013.)

Na području UAR, ispitivanje se provodi na ukupno 73 mjerne postaje od kojih je 37 smješteno duž obalnoga područja Volosko – Mošćenička Draga, 22 duž obalnoga pojasa grada Rijeke, a na obalnom području općine Omišalj njih 14. Iz višegodišnjih serija rezultata vidljivo je kako je kakvoća mora u pravilu izvrsna, a dobra i zadovoljavajuća, te ponekad i nezadovoljavajuća, samo mjestimično, u pravilu na pojedinim točkama obale grada Rijeke (stadion Kantrida, Glavanovo i sl.).

Središnji uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Delta, smješten u Rijeci, obuhvaća kanalizaciju gradova Rijeke i Kastva, općina Viškovo, Čavle i Jelenje te dijela općine Matulji, i prihvaća oko 60% njihovih otpadnih voda. Nakon mehaničkoga pročišćavanja, otpadne vode ispuštaju se na podmorskom ispustu, te čine preko 50% opterećenja od zagađenja Riječkoga zaljeva. Budući da ispravnost otpadnih voda izravno utječe na kvalitetu obalnog mora, Laboratorij za otpadne vode KD Vodovod i kanalizacija d.o.o Rijeka, prema godišnjem planu uzorkovanja sukladno zahtjevima iz Vodopravnih dozvola, provodi ispitivanja uzoraka otpadne vode koji se uzimaju se na uređaju za pročišćavanje Delta i direktnim ispuštima u more. Serije rezultata godišnjih analiza na osnovi, prosječno, 450 uzoraka/godišnje, pokazuju ispravnost otpadnih voda na ovoj razini pročišćavanja.

Onečišćenju mora doprinose i pojedini gospodarski subjekti i aktivnosti poput prerade nafte, brodogradnje, lučkih djelatnosti i sl. Istraživanja utjecaja istih provode se periodično, pa se, primjerice utjecaj onečišćenja fosforom iz rafinerije Urinj procjenjuje na 0,76 t godišnje, što čini svega 0,49% od 154 tone fosfora koji se godišnje slije u more Riječkoga zaljeva.

Za provedbu Plana intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u Primorsko-goranskoj županiji djeluje i Županijski operativni centar.

Na području UAR kontinuirano se prati kakvoća podzemnih i površinskih voda za vodoopskrbu, i mjeri onečišćenje kopnenih voda koje se slijevaju u more.

Sirove vode izvorišta koje se koristi za vodoopskrbu ispituju se ili po programu nacionalnog monitoringa površinskih i podzemnih voda kojeg su nosioci Hrvatske vode ili po programu sukladno pod/zakonskim aktima kao obvezu nositelja javne vodoopskrbe. Ispitivanje vode izvorišta provodi se analizom kemijskih, mikrobioloških i indikatorskih parametara, a serije rezultata godišnjih ispitivanja pokazuju izvrsnost vode za piće (Prilog 35). Vodoopskrbnim sustavima pokriveno je 96% stanovnika UAR, a zdravstvena ispravnost vode za piće prikazana je u prilogu 35.

Područje UAR je krško područje sa slabo razvijenom nadzemnom i bogatom podzemnom hidrografijom stoga je nužno zaštititi izvore krških vodonosnika. Kemijsko i količinsko stanje podzemnih voda je vrlo dobro. Veliki dio prostora UAR obuhvaća područje posebne zaštite voda. U prvom redu to su područja namijenjena zahvatu vode za ljudsku uporabu (zone sanitarne zaštite) i područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta (Nacionalna ekološka mreža). Na mnogim područjima je i nakon donošenja odluka o zaštitnim zonama nastavljeno s hidrogeološkim istraživanjima koja su rezultirala novim saznanjima i iziskuju u tom pogledu novelaciju zona.

Za zaštitu voda, posebice izvora krških vodonosnika na području UAR od ključnog je značaja nedjeljiva

povezanost podzemnih i površinskih voda; podzemne vode su glavni sadašnji i potencijalni resursi vode za piće te slatkovodni ekosustavi su vrlo vrijedni i uključeni su u ekološku mrežu NATURA 2000.

Glavni utjecaji na kopnene vode imaju točkasti izvori onečišćenja (iz kanalizacijskog sustava i/ili uređaja za pročišćavanje otpadnih voda) te raspršeni izvori onečišćenja (na tlu ili u tlu, koja oborinskim otjecanjem dolaze u vode (poljoprivredne površine, oborinske vode različitih slivnih površina itd.).

Prisutan je veliki rizik od iznenadnog onečišćenja podzemnih voda naftom i derivatima jer slivove presijecaju mnogobrojne ceste bez kontrolirane odvodnje, te rizik od nepročišćenih otpadnih voda iz septičkih jama koje direktno otječu u tlo. Preporuke za vodovode odnose se prvenstveno na smanjenje gubitaka u vodoopskrbnom sustavu te nastavak dobre prakse dezinfekcije vode i održavanje izvrsne kakvoće pitke vode kao i do sada.

Značajni klimatski uvjeti utječu na podizanje morske razine pa primarni učinci koji mogu na to utjecati bit će sve češće periodično i/ili stalno plavljenje niskih obalnih dijelova pojačano olujnim nevremenom. Sekundarni učinci bit će: pojačana erozija obale uključujući smanjenje ili nestanak prirodnih žala te pojava odrona i klizišta, povećane štete na obalnim građevinama, otežana odvodnja u naseljima i zaslanjivanje vodonosnika. Do sada nisu zabilježena ekstremna plavljenja obale u području UAR.

Onečišćenje tla

Tlo je prirodni, uvjetno obnovljivi resurs, koje se nalazi u stalnoj opasnosti od brze degradacije dok je regeneracija spora i zahtjevna. U hrvatskom zakonodavstvu ne postoji poseban zakon o zaštiti tla, već je njegova zaštita posredna tj. mjere protiv onečišćenja tla ugrađene su u veliki broj zakona kojima se reguliraju područja poput: poljoprivredno zemljište, šume, rudarstvo, zaštita zraka, gospodarenje otpadom, prostorno uređenje, gradnja. Također, na snazi je preporuka mjera iz Europske strategije za tlo koja je donesena 2021. godine. Geološku strukturu UAR prvenstveno karakteriziraju krška obilježja te se stoga zaštita tla i podzemlja izravno odražava i na zaštitu vodonosnika i obalnoga mora. Iz ovih razloga, tlo se najbolje štiti prevencijom postojećih i mogućih uzroka onečišćenja.

Uzroci onečišćenja tla su brojni, a ovdje ćemo se osvrnuti na samo neke.

Glavni izvori onečišćenja tla u UAR jesu stare lokacije napuštene industrije, a dijelom i aktivna industrijska postrojenja, nesanirane lokacije odlagališta otpada i divljih odlagališta, napušteni kamenolomi. U pogledu nesaniranih lokacija odlagališta otpada, na području UAR posebnu težinu ima jama Sovjak, „crna točka“ na području općine Viškovo. Riječ je o kraškoj vrtači u koju se tijekom tri desetljeća, do 1990. odlagao opasni industrijski otpad na bazi ugljikovodika, a njezina sanacija treba biti pokrenuta početkom 2022. godine. Osim jame Sovjak, onečišćenja ugljikovodicima registrirana su i istražena na području nekadašnje Rafinerije na Mlaci, u gradu Rijeci, te na i oko područja rafinerije u Urinju (kopneni i morski dio). Na području ex Rafinerije Mlaka provedeno je opsežno istraživanje zasićenosti podzemlja ugljikovodicima, te je utvrđena njihova približna količina i razmještaj unutar područja ranije prerade površine veće od deset hektara. Iako je INA dala izraditi i projekte sanacije, za sada nije prezentirano moguće rješenje niti je poznat trošak sanacije odnosno remedijacije tla.

Onečišćeno, ali sanirano tlo nalazi se na području bivšeg odlagališta otpada Viševac na Viškovu za riječko područje, te Osojnici, za opatijsko područje. Odlagalište Viševac je potpuno sanirano te je 2017. dobivena uporabna dozvola. U njegovoj neposrednoj blizini izgrađeno je postrojenje za proizvodnju

električne energije iz odlagališnog plina (snage 1,2 MW, predviđa se proizvodnja preko 7.000 MWh električne energije godišnje) za koje je također 2017. izdana uporabna dozvola. Radovi na sanaciji odlagališta Osojnica započeli su 2019. a dovršeni 2021. godine. Područje je pod konstantnim monitoringom i svi parametri koji se prate su u skladnosti s propisanim vrijednostima.

Na području UAR registriran je veći broj lokacija onečišćenih otpadom, tzv. divljih odlagališta, na kojima je uočeno odbacivanje različitih vrsta otpada od strane neodgovornih građana i poduzetnika. U najvećemu broju lokacija riječ je o odbacivanju miješanoga komunalnoga i građevinskoga otpada, a prema *Izvešću o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske na području Primorsko-goranske županije za 2020. godinu*, najugroženiji su:

Grad Bakar, radi više lokacija na Škrljevu i Kukuljanovu, Grad Kastav, radi više lokacija uz šumske putove prema okolnim općinama, Grad Kraljevica (lokacije u Šmriki), Grad Rijeka, radi više lokacija na Rujevici, Škurinjama, Drenovi i Gornjem Zametu, Općina Čavle, radi velikoga broja lokacija na Sobolima, čavlima i Mavrincima te Općina Jelenje radi odlaganja na Dubini gdje se odlaže i građevinski opasni otpad. Tako na području Grada Bakra većina lokacija je u većem dijelu sanirana jer se kontinuirano provodi sanacija, no, dolazi do ponovnog odbacivanja otpada, a nesanirane lokacije sanirat će se u narednom periodu.

Na žalost, unatoč naporima jedinica lokalne samouprave usmjerenih na sanaciju lokacija na kojima se uoči odbacivanje otpada, riječ je o fenomenu koju se potom ponavlja na nekoj drugoj lokaciji.

Osim navedenih, veliki uzrok onečišćenja tla predstavlja i građenje ukoliko se ne poduzmu mjere kojima će se onemogućiti erozija, smanjenje organske tvari, onečišćenje tla tijekom gradnje odbacivanjem različitih materijala, zbijanje tla, prekrivanje tla i zemljišta neprimjerenim materijalima i sl. Također, nepoštovanje planskih odredbi kojima se zahtijeva zadržavanje odnosno hortikulturno uređenje okućnice novih građevina u određenom postotku, izrazito utječe na gubitak biološke raznolikosti, prenamjena zemljišta, plavljenja i klizišta. Degradacija tla ubrzava i negativno utječe na zdravlje ljudi, prirodne ekosustave, klimatske promjene i ekonomiju.

3.3.1.2. Podaci o zelenim površinama

Grad Rijeku odlikuje bogatstvo otvorenih zelenih prostora (čak 47,40% površina unutar Grada čine prirodne površine, a 1,92% uređene površine s javnom namjenom, prvenstveno parkovi) i zaštićenih područja te kao takav ima izrazit potencijal za uspostavu i primjenu koncepta zelene infrastrukture.

Prilikom kvantitativnog prikaza pokazala se potreba razdvajanja raznorodnih kategorija obuhvaćenih zajedničkim nazivom – **zelene površine**. U prvom redu nastojalo se izdvojiti površine koje imaju aktivan utjecaj na funkcionalnost i oblikovanje užeg dijela urbane cjeline iz kojeg se mogu polučiti vezane aktivnosti i djelatnosti kao što su turizam, uređenje komunalne infrastrukture, ublažavanje posljedica klimatskih utjecaja i slično. Kategorija zelenila obuhvaća površine pod raznorodnim namjenama, a riječ je o dodatnim ili perifernim dijelovima i područjima koja čine popratne cjeline unutar područja urbaniteta. Iz podataka se može uočiti da prva kategorija predstavlja površinski deficitarniji dio.

Ustanovljenim stanjem sadržanih ozelenjenih površina unutar aglomeracije generalno se može utvrditi da su pokazatelji znatno niži od predočenih i površine se kreću u opsegu ispod 2 m²/st budući da je veći

dio teritorija ruralnog karaktera do 6 m²/st. Izdvojeno se ističu Grad Rijeka s 11 m²/st. i Grad Opatija s 22 m²/st. S druge strane, upravo ova kategorija ima značajniji utjecaj na funkcionalnost, kvalitetu življenja i prezentaciju urbane cjeline, odnosno samog centra naselja ili općine i direktan upliv na življenje najvećeg broja stanovnika ili dijelova u kojima se iskazuje najveća gustoća bivanja.

Grad Rijeka je temeljem Studije zelene infrastrukture Grada Rijeke iz 2020. godine analizirao prostorne čimbenike kako bi se identificiralo stanje i potencijal te konceptualizacija strukture zelene infrastrukture. Studija je dala polazišta za izradu Strategije razvoja zelene infrastrukture koja ima za cilj izraditi plan zelene infrastrukture s mjerama za implementaciju u prostornom planu Grada Rijeke s prijedlogom mreže zelene infrastrukture. Svrha Strategije je poticanje održivog razvoja prostora temeljenog na održavanju postojećih i stvaranju novih zelenih površina grada, poboljšanje njihove društvene, ekološke i urbano-morfološke funkcije.

Ključne značajke
zraka, tla i vode te
zelene infrastrukture

- Dobri pokazatelji praćenja promjena razine onečišćenja zraka, tla i vode
- Potreba kontinuiranog praćenja klimatskih promjena, utjecaj industrijskih točaka i lokacija otpada na zrak, tlo, vodu u cilju spremnosti za sprečavanje negativnih pojava
- Veći broj nesaniranih lokacija odlagališta otpada, naročito divljih
- Nepoštivanje planskih odredbi kojima se zahtjeva zadržavanje odnosno hortikulturno uređenje okućnica novih građevina u određenom postotku što izrazito utječe na gubitak biološke raznolikosti, prenamjenu zemljišta, plavljenje i klizišta.
- Potreba za povećanjem površina zelene infrastrukture u urbanim i ruralnim područjima

3.3.1.3. Zaštićena područja, prirodna baština i biološka raznolikost

Područja ekološke mreže Natura 2000 podijeljena su na područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) i područja očuvanja značajna za ptice (POP). Prema Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), zaštićena područja klasificirana su u devet kategorija zaštite (strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat, park prirode, regionalni park, spomenik prirode, značajni krajobraz, park šuma. Na prostoru PGŽ nacionalnim zakonodavstvom je zaštićeno 31 područje i pojedinačna prirodna vrijednost, koji se štite putem osam različitih kategorija. Javna ustanova "Priroda" upravlja s 27 područja, Javna ustanova "Nacionalni park Risnjak" upravlja s 3 područja, a Javna ustanova "Park prirode Učka" s jednim. Ukupna površina zaštićenih dijelova prirode u PGŽ iznosi 263,3 km², što čini 3,35 % ukupne (kopnene i morske) površine županije. Ukupna površina kopnenog dijela zaštićenih područja je 218,54 km², odnosno 6,09 % ukupne površine kopna.

Na području UAR smještene su, u cijelosti ili dijelom, površine više zaštićenih područja prirodne baštine (prilog 38) u sljedećim kategorijama zaštite: *Nacionalni park Risnjak* (Čavle), *Park prirode Učka* (Opatija, Lovran, Mošćenička Draga), *Spomenik parkovne arhitekture – Park Angiolina*, Perivoj Sv. Jakova i *Park Margarita* u Opatiji, *Spomenik prirode – Zametska pećina* u Rijeci i *Ponor Gotovž* u Klani te *Značajni krajobraz – Lisina* (Opatija) (Prilog 38). Upravljanje NP Risnjak i PP Učka povjereno je istoimenim javnim

ustanovama, dok županijska JU „Priroda“ upravlja s 27 preostalih zaštićenih područja, među njima i onima na području UAR, od interesa za Primorsko-goransku županiju.

Prostornim planom Primorsko-goranske županije (SN 32/13, 7/17-ispravak, 41/18, 18/2022), utvrđena su područja predložena za zaštitu u kategoriji posebnoga rezervata, kao područja od interesa za državu, te u kategorijama koje su od lokalnoga značaja.

Na prostoru UAR područja predložena je zaštita više područja u kategorijama kako slijedi:

- Posebni rezervat – Kamenjak 1 (Čavle), Mali Platak-Pliš i travnjaci istočno od grebena Kamenjak (Čavle, Bakar), Pakleno, Plato Brgudac iznad izvora Rječine, Borovica, Mudna dol i Kacaj, Ponikva Cectlje (Jelenje), Ponikva Velo Snižno (Jelenje, Čavle), Cret Trstenik (Klana), jezero kraj Njivica (Omišalj, Malinska, Dubašnica),
- Značajni krajobraz – Kanjon Rječine (Rijeka, Klana, Čavle),
- Regionalni park - planina Obruč (Klana, Jelenje),
- Spomenik prirode – Križić kod Gornjega Jelenja i Lepenice (Bakar), Selca u zaleđu Plosne (Čavle, Bakar), Mlake, Crljencična jama, Sparužna jama, vodni žleb iznad Škalnice (Klana), ponikva Breški dol (Matulji), močvarna područja uz željeznički nasip (Rijeka), ponikva podno Trampovega brega (Viškovo),
- Značajni krajobraz- Kukuljanske ponikve (Bakar), Kanjon i dolina Rječine (Jelenje, Rijeka, Čavle, Klana), šuma Lužina (Kastav, Klana), otok Sv. Marko-uvala Voz-Selehovića (Omišalj),
- Park šuma šuma iznad Bivija, šuma uz rub kanjona Rječine (Lubanj-Veli vrh-Sv. Katarina) (Rijeka) i šuma na grebenu Solin (Kostrena).

Posebnu vrijednost dijela predloženih lokacija čini njihova povezanost s urbanim prostorima poput močvarnih područja uz željeznički nasip u Rijeci, ponikve podno Trampovega brega na Viškovu, kanjona Rječine koji povezuje prostor čak 4 JLS, šuma Lužina i Loza u nastavku grada Kastva kao i šume u nastavku gradskih naselja Rijeke i Kostrene.

Osim prethodno navedenih područja na kopnu, Prostornim planom PGŽ predložena je i zaštita lokaliteta na moru, pa se tako u kategoriji spomenika prirode predlaže veći broj jama, špilja i vrulja na području Kostrene, Lovrana, Mošćeničke Drage, Opatije i Rijeke, kao i zapadna i sjeverna obala Riječkoga zaljeva, a u kategoriji značajnoga krajobraza obalni potez Plomin-Mošćenička Draga i obala između rta Šilo i Vodotoča.

Prostornim planovima uređenja pojedine jedinice lokalne samouprave odredile su i dodatne površine vrijedne za zaštitu, koje se ovdje ne navode, ali se istima utječe na opseg i održivost područja zaštite.

Prethodno navedena područja, zaštićena i predložena za zaštitu, ujedno predstavljaju i sastavni dio ekološke mreže Natura 2000 kroz koju se prepoznati dijelovi prirode od posebne važnosti za održivost ekološkoga sustava tj. biljnih i životinjskih vrsta na europskoj razini.

Područja ekološke mreže Natura 2000 podijeljena su na područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) i područja očuvanja značajna za ptice (POP).

Na području UAR mreža Natura 2000 obuhvaća (prilog 37), u cijelosti ili dijelom, 11 područja očuvanja važna za vrste i stanišne tipove (POVS) i 3 područja očuvanja važna za ptice (POP). Područja POVS-a jesu: jama Gotovž (HR 2000034), NP Risnjak (2000447), PP Učka (HR 2000601), Obruč (HR2000643),

Rječina (HR 2000658), otok Krk (HR 2001357), područje Bakar-Meja (HR 2001487), područje Plomin-M. Draga (HR 3000002), obala između rta Šilo i Vodotoča (HR 3000029), podmorje Kostrene (HR 3000467) i Gornje Jelenje prema Platku (HR 2000707), a područja POP-a: Učka i Ćićarija (HR 1000018), Gorski kotar i sjeverna Lika (HR 1000019) i Kvarnerski otoci (HR 1000019).

Veliki broj područja uključenih u mrežu Natura 2000 pokazuje kako područje UAR karakterizira velika **raznolikost staništa**, koja je usko povezana s geografskim položajem, razvedenosti reljefa, geološkim, klimatskim i hidrografskim prilikama te čovjekovim utjecajima. Raznim zahvatima u prostoru, poput izgradnje infrastrukture, mnoga su staništa ugrožena, a neka već i uništena (Prilog 39). Glavni centri endemske flore u UAR predstavljaju područja Učke, Obruča i NP Risnjak. Od endemičnih vrsta ističu se stenoendem *učkarski zvončić* (*Campanula tommasiana*) te podzemni kornjaš filtrator (*Croatodirus bozicevici*) na području Učke. Na području Parka registrirano je više od 200 speleoloških objekata, od kojih prevladavaju jame u kojima je do sada zabilježeno 10 endemičnih podzemnih vrsta za područje Učke i Ćićarije, a posebno je važan opis nove vrste kopnenog jednakonožnog raka *Thaumatonicellus speluncae*. Vezano uz ugrožene i zaštićene vrste, treba spomenuti vrste *surog orla*, *vuka* (*Canis lupus*), *medvjeda* (*Ursus arctos*) i *risa* (*Lynx lynx*) na području NP Risnjak te *surog orla* (*Aquila chrysaetos*), *sovu ušaru* (*Bubo bubo*) i *sivog sokola* (*Falco peregrinus*) na području Učke. Obronci Lisine staništa su rijetkih i ugroženih biljnih vrsta, iz kojih izdvajamo Istarski zvončić (*Campanula istriaca*). Na području Općine Lovran i Grada Opatije, posebnost predstavljaju šume maruna. Na području Općine Kostrena očuvano je obalno područje, posebno koraligenske zajednice s dominacijom rožnatog koralja, kao i zakonom zaštićenih vrsta algi, morskih cvjetnica, spužvi, žarnjaka, bodljikaša i riba. Također, na području predloženom za zaštitu prisutno je 246 biljnih vrsta, od kojih je 38 strogo zaštićeno. Šišmiši su prisutni na području čitave UAR. Zahvaljujući krškoj podlozi, mnoga područja UAR, odlikuju se prisustvom špilja, od kojih se ističu Urinjska špilja u Općini Kostrena, te Zametska špilja u Gradu Rijeci, koje su i zaštićene propisima temeljenim na Zakonu o zaštiti prirode. U posljednje vrijeme, problem u nekim dijelovima UAR predstavlja prisustvo divlje svinje (*Sus scrofa*), koja nanosi gospodarske štete domaćinstvima te utječe na smanjenje biološke raznolikosti.

Značajke vezane uz prirodu

- Na području UAR prisutna raznovrsna priroda i zaštićena priroda s istaknutim kategorijama zaštite kopnenih i morskih područja koja su sastavni dio ekološke mreže NATURA 2000
- Posebna vrijednost zaštićenih lokacija je njihova povezanost s urbanim prostorima
- Velika raznovrsnost staništa flore i faune
- Problem je prisustvo divljih svinja koje utječu na biološku raznolikost

3.3.1.4. **Gospodarenje otpadom**

Prema obvezama i odgovornostima u gospodarenju otpadom koje proizlaze iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 84/2021), gradovi i općine odgovorni su za gospodarenje komunalnim otpadom te je gradnja građevina namijenjenih obradi, skladištenju i zbrinjavanju otpada od interesa za Republiku Hrvatsku.

Predmetnim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom jedinicama lokalne samouprave propisana je obveza izrade Plana gospodarenja otpadom kao i njegov minimalni sadržaj. Plan gospodarenja

otpadom jedinice lokalne samouprave donose za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi. Budući da je *Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine*, kao ishodišni dokument, donesen u siječnju 2017. godine, većina gradova i općina na području UAR donijela je vlastite planove gospodarenja otpadom za navedeno razdoblje, iako ima i planova donesenih za razdoblje 2018.-2023.

Usporedbom godišnjih izvješća o ostvarenju planova gospodarenja otpadom moguće je uočiti ishode u postizanju osnovnih ciljeva gospodarenja otpadom, tj. smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaze na odlagališta, povećanje udjela reciklabilnih komponenti otpada, smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš i štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš.

Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina središnji je dio cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Primorsko-goranskoj županiji pa tako i grada Rijeke i prvi centar za gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj izgrađen sredstvima Europske unije. Tvrtka Ekoplus d.o.o., u mješovitom vlasništvu Primorsko-goranske županije (48,72%), Grada Rijeke (41,10%), Općine Viškovo (8%) te KD "Čistoća" (2,18%), kao krajnji korisnik, preuzela je ŽCGO u veljači 2017. godine. Odlaganje otpada u ŽCGO Marišćina započelo je u rujnu 2012. aktiviranjem građevine za privremeno skladištenje neopasnog otpada (tj. odlagališnih kazeta), faza "0-1" – kao prijelaznog načina zbrinjavanja otpada od zatvaranja odlagališta Viševac do otvaranja ŽCGO Marišćina, 2016. godine.

Procesne tehnike u sklopu ŽCGO Marišćina obuhvaćaju: - zbrinjavanje neopasnog otpada – biološka obrada kapaciteta 100.000 t/g, - odlaganje neopasnog/inertnog otpada kapaciteta 33.600 t/g, - nezavisna obrada otpadnih voda – maksimalni kapacitet 360 m³/dan, a djelovanje sustava oslanja se i na pretovarne stanice na Cresu, Krku i Rabu, Novom Vinodolskom i Delnicama. Tehnološku jedinicu u kojoj se obavlja glavna djelatnost čini postrojenje za M(ehaničko)- B(iološku) (O)bradu komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada. Ovo postrojenje u radu je od kraja ožujka 2017. s privremenom uporabnom dozvolom (bez određenog roka važenja). Redovito se provodi monitoring što uključuje ispitivanje procjednih voda, kvalitete korespondentnih izvora u priobalju te ispitivanje odlagališnog plina. Pokretanjem projekta ŽCGO Marišćina, na području UAR 2012. godine zatvoreno je odlagalište Viševac u Općini Viškovo, do tada najveće u PGŽ te je potom sanirano programima međunarodne pomoći. Na liburnijskom području (Grad Opatija, Općina Lovran, Općina Mošćenička Draga i Općina Matulji), 2018. zatvoreno je odlagalište Osojnica u Općini Matulji. U međuvremenu je provedena sanacija odlagališta, a sljedećih trideset godina provodit će se monitoring iste. Osim navedenih odlagališta komunalnoga otpada, registrirano je odlagalište proizvodnog otpada na lokaciji INA - Rafinerije u Urinju (Općina Kostrena).

UAR se opredijelila za uspostavu **integralnog sustava gospodarenja otpadom** pa su tako dva komunalna društva (u nastavku: KD) koja gospodare otpadom na kopnenom dijelu UAR: Komunalno društvo Čistoća d.o.o. Rijeka i Komunalno društvo Komunalac d.o.o. Jurdani, dok zbrinjavanje otpada na području općine Omišalj provodi Ponikve eko otok Krk d.o.o. iz Krka. Komunalno društvo Čistoća d.o.o. Rijeka održava čistoću i gospodari otpadom u gradovima Rijeka, Kastav, Bakar i Kraljevica, te općinama Viškovo, Kostrena, Čavle, Jelenje i Klana, koji su ujedno i suvlasnici društva. Komunalno društvo Komunalac d.o.o. Jurdani u vlasništvu je četiri jedinice lokalne samouprave u kojima obavlja svoju djelatnost, a to su Grad Opatija i općine Matulji, Lovran i Mošćenička Draga.

KD Komunalac prikuplja otpad "od vrata do vrata" pri čemu se prikupljaju dvije frakcije otpada –

koristan i miješani nekoristan otpad.

Na područje općine Omišalj prikupljanje otpada “od vrata do vrata” obuhvaća odlaganje biootpada, miješanoga komunalnoga otpada, papira i kartona te plastike i metala u odgovarajuće spremnike podijeljene domaćinstvima, odnosno razmještene po višestambenim zgradama. Izuzetno, u nepristupačnim zonama otpad se prikuplja na zelenim otocima na javnim površinama.

KD Čistoća prikuplja otpad koji građani odlažu u tzv. otpadnicima, tj. spremnicima za odvojeno prikupljanje papira i kartona, staklene, plastične, metalne i tzv. tetra ambalaže, te preostalog otpada, koji su postavljeni na različitim lokacijama u gradovima i općinama, sukladno proračunatim potrebama ovisno o broju stanovnika.

Međutim, u daljnjem razvoju sustava, KD Čistoća također se opredijelila za razvoj projekta tzv. individualiziranoga prikupljanja otpada, te će s početkom 2022. na području općina Čavle, Jelenje i Klana biti pokrenut projekt prikupljanja otpada „od vrata do vrata“.

U proteklom razdoblju KD Čistoća pokrenula je projekt Riperaj – okupljalište i radionicu u kojoj se „prevenira“ nastanak otpada jer u njoj građani mogu besplatno popraviti neispravne sitne kućanske uređaje, razbijeni i oštećeni namještaj, odjeću, igračke i slično uz pomoć majstora koji posjeduju potrebna znanja i vještine. Riperaj je prvi takav projekt u Republici Hrvatskoj.

Također, u prethodnom razdoblju KD Čistoća pripremila je za realizaciju projekt izgradnje sortirnice na lokaciji Mihačeva Draga. Planirana količina prethodno odvojeno sakupljenog otpada koja će dnevno ulaziti u centar iznosi otprilike 50 tona, a u sortirnici se planira izdvajanje plastike, kartona, papira, PET ambalaže, MET ambalaže, tekstila, stakla i metala. Izgradnja sortirnice ugovorena je početkom 2021.

Na području iz svoje nadležnosti, KD Čistoća upravlja sa šest reciklažnih dvorišta (RC): Pehlin, Mihačeva draga i Jože Vlahovića u Rijeci, RC Podhum u općini Čavle, RC Urinj u Općini Kostrena i RC Klana, u Općini Klana, u kojima građani mogu bez naknade zbrinuti različite vrste otpada poput papira i kartona, stakla, drva, električnih i elektroničkih uređaja, građevinskoga otpada, lijekova, boja, guma i drugo. Reciklažna dvorišta izgrađena su u Lovranu (za građane općina Lovran i M. Draga) i Viškovu (za građane općine), Jurdanima (za građane Grada Opatije i Općine Matulji), dok se građani Grada Kastva mogu koristiti RC Mihačeva draga i Pehlin.

Na području Grada Rijeke nude se i usluge prikupljanja reciklabalnoga i drugoga otpada korištenjem 2 mobilna reciklažna dvorišta. Grad Bakar ima vlastito mobilno dvorište koje koristi za prikupljanje otpada u naseljima na području grada Bakra. Mobilnim dvorištem gospodari KD Čistoća.

Mobilnim reciklažnim dvorištem koriste se i građani svih naselja Grada Opatije.

Općina Omišalj koristi se reciklažnim dvorištem (sa sortirnicom i kompostanom) te odlagalištem otpada Treskavac, smješteno u općini Vrbnik, a zajedničkim za sve općine otoka Krka, a kojim također upravljaju Ponikve eko otok Krk d.o.o.

U Prilogu 40 i 41 prate se podaci o količinama komunalnog otpada prema vrstama otpada kojeg prikupljaju komunalna društva na području UAR: Čistoća d.o.o., Komunalca d.o.o. i Ponikve eko otok Krk d.o.o. Ukupna količine prikupljenog otpada navedenih komunalnih društava na području UAR

iznosi 77.138,28 tona za 2021. godinu. Podaci o pojedinim vrstama komunalnog otpada mogu se pratiti prema prikupljenim količinama komunalnih društava za 2021. godinu u sljedećoj tablici.

Tablica 18: Prikupljena količina otpada komunalnih društava na području UAR prema vrsti za 2021. godinu

Komuna- lno društvo	Mješani komunalni Otpad - t	Glomazni Otpad t	Papir i karton t	Ambalž. papir i karton -t	Staklena ambalaž. t	Plast. amb. t	Metal. amba. t	Tek- stil t	Ostalo t	Ukupno t
Čistoća	52.606,44	7.775,18	2.544,17	795,76	8,61	183,47	49,71	288,40	544,63	64.799,37
Komunalac	7.102,06	982,22	17,43	0	0	0	0	0	121,48	8.232,19
Ponikve	1.439,20	469,54	404,11	0	142,21	208,20	1,68	1,92	1.439,83	4.106,72
UKupno	61.147,70	9.226,94	2.965,71	795,76	150,82	394,67	150,82	290,32	2.105,94	77.138,28

Izvor: Podaci komunalnih društava iz Priloga 40, 2022.

S obzirom na izraženu građevinsku aktivnost, na području UAR uočene su poteškoće u zbrinjavanju građevinskoga otpada, a izrazito i zabrinjavajuće, odlaganja otpada koje sadrži azbest. U pravilu, građevinski otpad u ograničenim količinama (uobičajeno do 200 kg i sl.) građani mogu odložiti u reciklažnim dvorištima koja pokrivaju mjesto stanovanja, a u količini većoj od navedene, kao i sav građevni otpad od pravnih subjekata moguće je zbrinuti u **Građevinskom reciklažnom dvorištu** na adresi Mihačeva draga 41, kojim upravlja tvrtka GRD d.o.o. Rijeka ili na Kukuljanovu u okviru RJ Metis. Međutim, kako se za odlaganje povećanih količina u pravilu naplaćuje naknada od strane ovlaštenih preuzimatelja, neodgovorni izvođači radova nerijetko građevinski otpad odlažu na tzv. divljim odlagalištima.

Poseban problem predstavlja zbrinjavanje otpada koji sadrži azbest. Kako je riječ o opasnom otpadu, a isti je najzastupljeniji u obliku krovnih ploča koje se redovito uklanjaju prilikom obnove zgrada, potreba za pravilnim zbrinjavanjem je kontinuirana, ali neriješena. Prema podacima Registra dozvola za gospodarenje otpadom HAOP-a, na području Županije registrirane su tri tvrtke (Dezinsekcija d.o.o., Indeko d.o.o., Metis d.d.) koje imaju dozvolu za gospodarenje otpadom koji sadrži azbest. Međutim, iako je na ŽCGO Mariščina predviđena ploha za odlaganje otpada koji sadrži azbest za područje Rijeke, priobalja i otoka, ista još nije uređena, pa se takav otpad putem ovlaštenih tvrtki zbrinjava izvan Županije.

Značajke gospodarenja otpada

- Smanjuje se ukupna masa otpada koja se odlaže na odlagališta
- Dobra zastupljenost reciklažnih dvorišta
- Izgrađeno novo postrojenje za sortiranje otpada u Rijeci
- Povećava se udio reciklabilnih komponenti otpada.
- Smanjuje se emisija onečišćujućih tvari u okoliš i štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš.

3.3.1.5. **Mapiranje izloženosti rizicima**

Mapiranje **izloženosti rizicima**, prirodnim i ostalim, izvršeno je sistematizacijom postojećih podataka lokalnih jedinica. Cjelokupan postupak razdijeljen je u tri segmenta:

1. Učinci nastali djelovanjem prirodnih sila. Ova točka obuhvaća moguće – rijetke pojave (potresi), povremene i učestale pojave uslijed periodične izmjene godišnjih doba i moguće izvanredne situacije nastale ekstremnim djelovanjem prirode. Obuhvatno za gotovo cijelo područje

aglomeracije mogu se izdvojiti zajednički utjecaji i izloženosti: potresne zone – VII i VIII, izloženost jakim vjetrovima, podizanje razina mora i vodotoka, te stvaranje sezonskih bujica – jesen do proljeće, izloženost požarima u sezonskom ljetnom periodu i u novije vrijeme i povremene pojave smrzavanja i sušnih perioda.

2. Definiranje subjekata i mogućih artificijelnih učinaka u svakodnevnom životu. Osim svakodnevnih utjecaja na zagađenje zraka koji su regulirani nizom dodatnih propisa i provedbenih mjera kao značajan čimbenik koji pokazuje tendenciju izmicanja instrumentima kontrole treba istaknuti povećane razine buke koje se javljaju u urbanim područjima. Riječ je o točkama ključnim za svakodnevno funkcioniranje civiliziranog života, koji su veliki izvori buke. Mjesta povećanih razina buke nalazimo uz prometnice većeg značaja i opterećenja, industrijska postrojenja (kao najveća se nameću brodogradilišta 3. maj, Viktor Lenac, Kraljevica), te prometno transportni terminali (mogu se izdvojiti čvorišta koja imaju širi regionalni i međunarodni značaj kao željeznički i autobusni kolodvor, lučki pogoni, te kontejnerski terminal unutar Grada Rijeke).
3. Definiranje subjekata i mogućih artificijelnih učinaka u slučaju incidentnih situacija. U ovom slučaju direktni su utjecaji i na prirodu i na čovjeka, te se mogu podijeliti u dvije kategorije:
  - Moguća zagađenja ispuštanjem polutanata predstavljaju opasnost za šire gravitacijsko područje, onečišćenjem zraka i ispuštanjem otrovnih materija u zrak, vode i more uz dodatnu potencijalnu opasnost eksplozija i mogu se dogoditi u bilo koje godišnje doba i imaju direktan utjecaj na jednu od najvažnijih gospodarskih aktivnosti regije – turizam. Potencijalni izvori nalaze se na područjima transporta, prekrcaja i prerade naftnih derivata vezanih uz lokacije Mlake, Urinja i Omišlja, te pojedinih benzinskih crpki.
  - Kolaps građevina i uređaja namijenjenih regulaciji vodotoka i nekontrolirani utjecaji oslobođenih prirodnih sila na okolinu. Žarišne točke nalazimo pri regulaciji prirodnog toka Rječine vezane uz HE Valići i klizište Grohovo.

S obzirom na ozbiljnost i obuhvatnost posljedica izvršena je sistematizacija u smjeru definiranja mogućih rizika i u smjeru poduzimanja mjera za sprječavanje i sanaciju posljedica. Prema prikupljenim podacima može se uočiti da u segmentu izloženosti rizicima postoji povezanost partnera aglomeracije, a u smislu poduzimanja mjera sve jedinice lokalne samouprave posjeduju programe djelovanja u slučaju određenih događanja. Međutim, svakodnevna praksa upućuje na to da je moguće poboljšanje prevencije i sanacije učestalih pojava koje se kreću u opsegu od djelovanja vjetra i podizanja razine mora, pa do smrzavanja i požarnih opasnosti. Analitički podaci upućuju i na zajedničku izloženost opasnosti od potresa, što je također moguća poveznica zajedničkog djelovanja. Moguće zajedničke aktivnosti mogu se temeljiti na izradi dodatnih procjena i studija, te utvrđivanja mjera i provođenjem projekta i zahvata šireg područja zajedničkim djelovanjem više jedinica lokalne samouprave.

Značajke vezane uz izloženost rizicima

- Definirani su mogući rizici radi poduzimanja mjera za sprječavanje i sanaciju posljedica od rizika
- Povezanost JLS aglomeracije za poduzimanje mjera prema programu djelovanja u slučaju određenih događanja
- Potreba kontinuiranog praćenja utjecaja klimatskih promjena i prirodnih nepogoda na području UAR i praćenje stanja po utvrđenim segmentima

3.3.1.6. Podaci o nekadašnjim industrijskim i vojnim prostorima

Pojava neiskorištenih nekretnina i prostora kao dio ciklusa korištenja zemljišta nije novost. No, uslijed procesa tranzicije i tehnološkog razvoja, posljednjih desetljeća je došlo do većeg broja zapuštenih bivših industrijskih prostora. Ovim se nekretninama u prostoru UAR mogu pribrojiti i nekretnine nekada korištene u vojne svrhe (Rijeka, Čavle, Lovran), nekadašnji turistički objekti (Rijeka, Kraljevica, Opatija) kao i eksploatacijsko polje (šljunčara Kikovica).

Neiskorištene nekretnine mogu se kategorizirati prema nekoliko kriterija, ovisno o razini onečišćenja i potencijalu za ponovno korištenje. Zavod za prostorno uređenje PGŽ-a je za potrebe izrade Prostornog plana PGŽ-a dao izraditi *Smjernice s kriterijima/uvjetima za prenamjenu neiskorištenih nekretnina području PGŽ*, koje je izradio Ekonomski institut iz Zagreba 2012. godine, a u kojima je preuzeta (karakteristikama prostora prilagođena) ABC kategorizacija. Navedena ABC kategorizacija je iznimno korisna jer se fokusira na pitanje kako se neiskorištene nekretnine mogu prenamijeniti. (Prilog 42).

Grad Rijeka ima iznimno bogatu industrijsku baštinu unutar koje se posebno ističu zona bivše Tvornice Rikard Benčić, bivše Tvornice Torpedo i bivše Tvornice papira (Hartera) koje postupno mijenjaju sadržaje. Najnoviji je primjer bivše Tvornice Rikard Benčić koja sada predstavlja novi kulturni sadržaj u Rijeci ukupne financijske vrijednosti od oko 260 milijuna kuna od kojih je iz EU fondova sufinancirano gotovo 140 milijuna te Grada Rijeke i KD Vodovod i kanalizacija. Grad Rijeka dobio je 68.206.564 kuna bespovratnih EU sredstava za projekt „Revitalizacija kompleksa Benčić – Cigleni i T-objekt“ za prenamjenu kompleksa u javnu kulturnu i obrazovnu svrhu. Zgrada ex Rikard Benčić zvana T-objekt rekonstruirana je i opremljena za Gradsku knjižnicu Rijeka. Zgrada ex Rikard Benčić zvana Ciglena zgrada rekonstruirana je i opremljena za Dječju kuću. H-objekt namijenjen je Muzeju moderne i suvremene umjetnosti. Palača šećerane postala je Muzej grada Rijeke. Ovakav projekt art kvarta zasigurno će doprinijeti razvoju kulturnog turizma, ne samo grada Rijeke, već i šire okolice te razvoju cjelogodišnjeg turizma.

Posebnom urbanističko-arhitektonskom studijom napravljeno je istraživanje mogućnosti prenamjene bivše rafinerije na Mlaci u Gradu Rijeci. Rafinerija Mlaka, smještena uz samo more na zapadnom dijelu grada i predstavlja pogodnost za privatne investicije.

Ulica Milutina Barača, uz koju je smještena bivša rafinerija Mlaka, je okosnica povijesno prve industrijske zone u Rijeci čiji su sastavni dijelovi uz nekadašnju rafineriju i bivša tvornica Torpedo, Brodogradilište 3. Maj, Hotel Emigranti, Svjetionik i drugi objekti. Ova ulica je, u pravom smislu riječi, industrijska ulica jer povezuje značajne objekte industrijske baštine i zaštićeno je kulturno dobro RH.

Svakako najveću atrakciju predstavlja lansirna rampa torpeda koja se nalazi na pomorskom dobru i u nadležnosti Lučke uprave Rijeka (u tijeku je priprema projekta za EU fondove). S obzirom na to da ova Ulica još nije prezentirana u cilju turističke ponude, inicijativa *Vratimo život u Baračevu* udruge Pro Torpedo, koja se bavi istraživanjem i promocijom industrijske baštine, predlaže da se ulica uredi i označi kao lokalitet koji bi obogatio turističku ponudu grada i šire regije. Revitalizacija područja bivše rafinerije na Mlaci bit će prilika i za prezentaciju industrijske baštine u ostatku područja, a čime bi se realizirao i projekt koji predlaže udruga Pro Torpedo.

Grad Kastav će obnoviti bivše industrijsko postrojenje „Preda“ te ga prenamijeniti u društveno korisnu infrastrukturu te time doprijeti revitalizaciji napuštenih resursa na području UAR. Obnova napuštenog kompleksa „Preda“ usmjerena je na cjelokupno lokalno stanovništvo Grada Kastva zbog pristupačnosti objektu, sigurnosti same infrastrukture te osnaženih mjera energetske učinkovitosti, a prostor će se prenamijeniti u poslovno – administrativnu zgradu s pratećim dodatnim poslovnim prostorima i multifunkcionalnom dvoranom. Lokacija ima dobru prometnu povezanost i dostupnost. Smještena ju staroj jezgri Kastva. Grad Kastav je vlasnik zemljišta i objekta. Brownfield lokacija osim realizacije projekta „Preda“ obuhvaća i realizaciju projekta Mobility huba koji uključuje pripremu, izgradnju i održavanje javne garaže u centru Kastva po principu smart parking načela uz korištenje suvremenih tehnologija i materijala te energetske učinkovite infrastrukture.

Općina Klana planira kroz projekt Revitalizacije jedne od zgrada u krugu bivše vojarnice Mate Blažina, današnje Poslovne zone K1-Klana, stvoriti adekvatnu poduzetničku bazu u kojoj će se kroz edukaciju osposobiti mlado radno sposobno stanovništvo s područja UA Rijeka. Prvi dio ove zone je proizvodno-uslužne namjene na površini od 45.000 m² te ima vodovod, odvodnju i kanalizaciju. Drugi dio kompleksa ima površinu od 15.000 m² za mješovitu namjenu (gospodarsku i socijalnu). Lokacija je uz glavnu prometnicu i direktnim pristupom na relaciji Klana-Studena. Općina Klana je u prvom dijelu vlasnik 5.000 m² kao i reciklažnog dvorišta (2.000 m²) dok je ostatak prodan poduzetnicima koji aktivno djeluju na ovoj lokaciji. Drugi dio je u cijelosti u vlasništvu Općine Klana. Nužnost i održivost ovoga projekta proizlazi iz činjenice da se 70% gospodarstva u Općini Klana bazira na šumarstvu i preradi drva. S obzirom na relativno malen broj stanovnika te činjenicu da je radno sposobno stanovništvo većinom zaposleno u Drvnoj industriji Klana d.d., javlja se problem nedostatka nove radne snage. Cilj projekta je osigurati adekvatan prostor gdje će se svi zainteresirani educirati, informirati i dobiti tehničku potporu, odnosno poticati na bavljenje djelatnošću obrade drva (primjerice izrada suvenira, kreiranje proizvoda od drva te tehnička razrada ideja za proizvode od drva) kroz osnivanje vlastitih poduzeća i obrta.

Kroz prenamjenu dijela bivša vojne zone Zaheji u Lovranu (objekt bivše spavaonice), površine od 12,72 ha te se planira urediti novi Društveni dom s ciljem stvaranja boljih uvjeta za rad civilnog sektora. Navedeni objekt nalazi se u središtu Lovrana te je izgrađen 1930. godine te je djelomično u derutnom stanju. Integriran je u urbano tkivo grada. Ovim projektom predviđena je rekonstrukcija, odnosno dogradnja nove uz postojeće dvije etaže. Osnovna ideja novog arhitektonskog rješenja je u naglašenom spoju starog (suteran i prizemlje) i novog (prvi kat) upotrebom kontrastnih materijala i volumena te njihovom vizualnom odvajanju.

Osim navedenih projekata, unutar UAR razmatrani su i projekti vezani uz revitalizaciju brodogradilišta u Kraljevici, kao i nekadašnja vojna zona Kovačevo u Općini Čavle, a oba projekta vezana su uz razvoj turizma.

Unatoč različitom stupnju pripremljenosti navedenih lokacija, njihova konačna realizacija pridonijet će sinergijskom efektu jer će stvoriti kvalitetne sadržaje koji će nesumnjivo pridonijeti poboljšanju kvalitete urbanog života, razvoju poduzetništva i turizma na cjelokupnom prostoru urbane aglomeracije.

Značajke vezane uz ex
industrijske i vojne prostore

- Na području UAR postoji veliki resurs bivših vojnih i industrijskih prostora
- Revitalizirati preostale bivše industrijske i vojne prostore u nove sadržaje

3.3.2. Primarna infrastruktura

3.3.2.1. Vodovod i kanalizacija

Komunalno društvo **Vodovod i kanalizacija** d.o.o. iz Rijeke (u nastavku: KD ViK) je isporučitelj vodnih usluga – javne vodoopskrbe i javne odvodnje otpadnih voda na području četiri grada: Rijeke, Bakra, Kastva i Kraljevice te pet općina: Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena i Viškovo. Osim za potrebe domaćinstva i gospodarstva na području Grada Rijeke i riječkog prstena, voda za piće isporučuje se i za potrebe isporučitelja vodnih usluga Liburnijske vode d.o.o. Ičići, Ponikve voda d.o.o. Krk te KTD Vodovod Žrnovica – Novi Vinodolski. Ponikve voda d.o.o. isporučitelj je vodnih usluga za Općinu Omišalj kako i za cijeli otok Krk (prilog 34).

Sva izvorišta šireg riječkog područja nalaze se na vrlo osjetljivom krškom području. Svrstavaju se u meke do umjereno tvrde vode (7.90 Nj–10.10 Nj) koje imaju vrlo povoljne fizikalno-kemijske osobine i prirodno su pogodne za piće, za čiju je uporabu dovoljan samo postupak dezinfekcije klorovim dioksidom. Ispitivanja i analiziranje uzoraka kvalitete vode za ljudsku potrošnju iz sustava javne vodoopskrbe pokazuju da se sustav javne vodoopskrbe može smatrati sigurnim i pouzdanim za zdravlje ljudi jer se isporučuje zdravstveno ispravna voda za ljudsku potrošnju.

Podaci o pokrivenosti vodoopskrbnim i kanalizacijskim sustavom za 2021. godinu, koje su dostavili KD ViK, Liburnijske vode d.o.o. i Ponikve d.o.o., mogu se pratiti u prilogu 43. Iz dostavljenih podataka evidentna je visoka pokrivenost vodoopskrbe na cijelom području aglomeracije. Podaci pokazuju da na području UAR većina gradova i općina ima od 17% do 38,55% gubitaka na vodovodnoj mreži. Prosječni gubici vode u Hrvatskoj iznose oko 49 %, dok na razini EU iznose 23%.

Pokrivenost kanalizacijskom infrastrukturom znatno zaostaje, odnosno na nekim područjima je uopće nema.

KD ViK konstantno provodi aktivnosti kojima se stvaraju uvjeti za daljnju dogradnju sustava javne odvodnje s pratećim radovima na vodovodnoj mreži. Sustav javne odvodnje čine 4 uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, 48 crpnih stanica i 17.079 kanalizacijskih priključaka.

U cilju izgradnje novog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, koji je u funkciji riječke aglomeracije, u tijeku je izrada projektne dokumentacije potrebne za prijavu projekta na natječaje za EU fondove. U

provođenju 2. faze Jadranskog projekta, koji se odnosi na zaštitu od onečišćenja voda u priobalju, nastavljena je izgradnja sanitarne kanalizacije na području Grada Rijeke i Općine Čavle. Navedena 2. faza Jadranskog projekta obuhvaća više cjelina, pa se tako unutar potprojekta Rijeka-Grobnik gradi oko 35 km sanitarne kanalizacije i 7 crpnih stanica. Vremenski okvir izgradnje je u sljedećih 5 godina.

Liburnijske vode d.o.o. Ičići je isporučitelj vodnih usluga – javne vodoopskrbe i javne odvodnje otpadnih voda na području Liburnije. Plan razvoja i gradnje vodoopskrbnog sustava Grada Opatije temelji se na povećanju kapaciteta s vlastitih izvorišta na Učki, pronalaženju novih izvora vlastite vode i na osiguranju potrebnih količina vode iz vodoopskrbnog sustava Rijeka i vodoopskrbnog sustava Ilirske Bistrice – Slovenija.

Predviđa se gradnja i rekonstrukcija vodosprema, crpilišta, izgradnja novih vodoopskrbnih cjevovoda kao i rekonstrukcija dotrajalih kako bi se smanjili gubici u mreži i povećao kapacitet i efikasnost sustava, te povećala optimiziranost sustava kroz sustave daljinskog upravljanja objektima i daljinskog očitavanja vodomjera. U svim naseljima je izgrađena vodoopskrbna mreža, te bi izgradnju novih građevina trebala pratiti i izgradnja vodoopskrbnog sustava, odnosno širenje istoga. Prilikom gradnje vodoopskrbnog sustava na adekvatan se način rješava i zbrinjavanje otpadnih voda sukladno propisanoj kategoriji uređenosti zemljišta definiranih Planom kako bi se istovremenom izgradnjom sustavi doveli u ravnotežu. Planirani sustav odvodnje definiran je kao razdjelni sustav.

Plan razvoja i gradnje temelji se na studiji izvodljivosti Aglomeracija Liburnijska rivijera –poboljšanje vodnokomunalne infrastrukture na području Liburnijske rivijere.

Aglomeracija Liburnijska rivijera pokriva područje Grada Opatija i općina Matulji, Lovran i Mošćenička Draga, te djelomično područje Grada Kastva. U okviru aglomeracije obrađuje se problematika odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te vodoopskrbe, a sve s osnovnim ciljem zaštite zdravstvenog stanja i poboljšanja uvjeta života postojećih i novo priključenih stanovnika, uz smanjenje postojećih gubitaka vode i povećanje sigurnosti vodoopskrbe na predmetnom području.

Projektom je predviđeno proširenje sustava odvodnje i povećanje pokrivenosti i priključenosti stanovništva, a sve s ciljem usklađivanja s obvezama koje proizlaze iz relevantnih EU direktiva.

Predviđa se izgradnja II. stupnja pročišćavanja UPOV-a Ičići i izgradnja UPOV Poklon kapaciteta II. stupnja pročišćavanja koji se gradi isključivo zbog zaštite izvorišta budući da se predmetno područje nalazi unutar zona sanitarne zaštite.

U sustavu vodoopskrbe predviđene su rekonstrukcije vodosprema i crpnih stanica koje su nužne da bi se sustav mogao osloniti na vlastite izvore. Također, tu je i rekonstrukcija cjevovoda na Učki koji transportira vodu s učkarskih izvora i koji je zastario te se na njemu pojavljuje značajan broj puknuća i gubitaka zbog puknuća. Planira se također proširenje postojećeg sustava u dijelovima naselja koji nisu trenutno pokriveni sustavom javne vodoopskrbe.

Dio navedenog planira se izgraditi financiranjem kroz Nacionalni plan Oporavaka i otpornosti 2021-2026 do kraja 2026 godine, dio se planira izgraditi kroz drugo programsko razdoblje Konkurentnost i kohezija do kraja 2027 godine, a dio je u dugoročnim planovima ovisno o razvoju turizma i izgradnje na područjima izvan navedenih zahvata do kraja 2030 godine.

Značajke vodovoda
i kanalizacije

- Siguran vodoopskrbni sustav za isporuku ispravne vode
- Visoka pokrivenost vodoopskrbe na cijelom području
- Znatno se manji gubici vode bilježe na području UAR u odnosu na RH, a u prosjeku se približava razini EU
- Planiranjem novih projekata u izgradnju vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava unaprijedit će se kvaliteta života stanovništva UAR

3.3.2.2. *Javni sustav grijanja, plin i električna energija*

Javni sustav grijanja u Gradu Rijeci izgrađen je krajem 60-ih i tijekom 70-ih godina prošlog stoljeća. Trgovačko društvo Energo d.o.o. zadužen je za proizvodnju i distribuciju plina i toplinske energije. Dostupnošću prirodnog plina 2007. godine provedena je obnova u smislu plinoficiranja pojedinih toplana. S obzirom na to da je prosječna starost javnog sustava grijanja (pretežito toplovodne mreže) 40 godina sustav bilježi gubitke. Obnovom sustava značajno bi se smanjili gubici energije koji sada iznose oko 30%. Planirano je da bi se novim investicijama postepeno mogli smanjivati gubici u mreži, a čime bi se povećala kvaliteta i učinkovitost sustava toplinske energije. Tako se investicijom, sufinanciranoj iz ITU mehanizma proteklog razdoblja, koja se planira završiti do kraja 2023. godine, povećat će energetska učinkovitost toplinskog sustava i pouzdanost opskrbe toplinskom energijom na području grada Rijeke ulaganjem u modernizaciju proizvodnih pogona (toplana) i distribucijske mreže uz postupan prelazak na energetska učinkovit sustav centraliziranog grijanja što će doprinijeti smanjenju onečišćenja zraka na području grada Rijeci i UAR.

U Hrvatskoj na energetsom tržištu situacija je izrazito nepovoljna za tvrtke iz sektora toplinarstva budući se taj sektor godinama zanemarivao u odnosu na ostatak energetike. Stoga se pokrenuo projektni konzorcij, koji uključuje HEP Toplinarstvo, Gradska toplana Karlovac, Energo Rijeka, Brod Plin, koji čine 98% sektora toplinarstva u Hrvatskoj prema isporučenoj toplinskoj energiji, za provedbu D2Heat projekta iz LIFE programa za provedbu tehničke pomoći u iznosu od gotovo 40 milijuna eura za ubrzanje, modernizaciju te provedbu energetske tranzicije za sektore grijanja i hlađenja. Projektom će se do kraja 2026. godine osigurati sigurna, povoljna i čista opskrba grijanja za sve postojeće i buduće korisnike sustava toplinarstva. Moderni i efikasni sustavi centraliziranog grijanja pogonjeni lokalnim obnovljivim izvorima ključ su za osiguravanje sigurne, čiste i jeftine toplinske energije za građane Hrvatske.

Godine 2007. dolazi do spajanja plinskog distributivnog sustava Grada Rijeke na magistralni plinovod prirodnog plina Pula – Karlovac čime prirodni plin postaje dostupan korisnicima u Gradu Rijeci. U narednim se godinama na plinsku distribucijsku mrežu priključuju općine Kostrena, Viškovo i Čavle, te gradovi Bakar i Kraljevica. Podaci o javnom sustavu grijanja, distribuciji plina i električne energije te korištenju alternativnih izvora energije u UAR prikazani su u prilogu 44. Na području UAR izgrađeno je 318,9 km plinske distribucijske mreže od čega: Grad Rijeka (260 km), Grad Kraljevica (15 km), Općina Čavle (20 km), Općina Viškovo (25 km), Općina Kostrena (12 km) i Grad Kastav (6 km). Također je prilikom izvođenja ostalih radova na komunalnoj infrastrukturi položeno u Gradu Kastvu 6 km, te u Gradu Opatiji 1,7 km neaktivne plinske distribucijske mreže za koju se očekuje spajanje na aktivnu distribucijsku mrežu u skoroj budućnosti. Općina Klana sufinancirala je izgradnju 4,2 km ST plinovoda i na području Općine Viškovo sve do naselja Klana, od MRS Rijeka zapad (Marčelji)-Predboršt (Klana).

Potrošnja svih energenata kao i njihova infrastruktura na području UAR može se pratiti u prilogu 44. Na području Grada Rijeke u 2019. godini godišnja potrošnja prirodnog plina iznosi 20.500.000 m³, a u Gradu Kraljevici 60.700 m³ i Općini Čavle 1.030.000 m³, Općini Klana 1.050.000 m³, Općini Kostrena 500.000 m³ i Općini Viškovo 1.214.000 m³ dok ostale JLS na području UAR nemaju distribuciju.

Na području UAR aktivna je distribucijska mreža električne energije kojom upravlja HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., odnosno njegova podružnica Elektro-primorje Rijeka. Mreža je razgranata, uz dostupnost električne energije svakom kućanstvu i poslovnom subjektu urbane aglomeracije. Od značajnijih pogona za proizvodnju električne energije aktivna su dva pogona: protočna Hidroelektrana Rijeka instalirane snage 36,8 MW (Grad Rijeka) i vršna Termoelektrana Rijeka instalirane snage 320 MW (Općina Kostrena).

U svakoj se JLS, osim Općine Mošćenička Draga, na području UAR koristi najviše fotonaponske elektrane kao oblik obnovljivih izvora energije s postojećom infrastrukturom. Sve je veći porast broja „malih“ sustava obnovljivih izvora energije.

Grad Rijeka provodi projekt pod nazivom Solarna energija u gradu u sklopu kojega je izgrađeno 8 fotonaponskih elektrana za proizvodnju električne energije ukupne snage 120 kW. Uglavnom su postavljeni na zgradama dječjih vrtića i osnovnih škola te zgradi gradske uprave na Korzu 16 (primjer je spoja zaštićene kulturne baštine i moderne tehnologije). Program je sufinancirao Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Prema analizama opravdanosti izgradnje fotonaponskih elektrana, isplativost ulaganja je za otprilike 6 godina, a korištenjem alternativnih izvora za proizvodnju električne energije smanjuje se emisija štetnih plinova u okoliš. Prostorni plan Grada Kastva predviđa ugradnju manjih energetska jedinica za proizvodnju električne i toplinske energije (kogeneracija), odnosno električne, toplinske i rashladne energije (trigeneracija). Planirana je izgradnja sunčanih elektrana na krovovima 8 objekata u vlasništvu Grada Kastva.

U posljednje vrijeme, radi gospodarske krize i rata u Ukrajini, poremećeno je tržište energenata pa cijene sve više rastu kako električne energije tako i plina. Tako su energetska subjekta koja se bave i opskrbom toplinskom energijom u velikim problemima, a građani na udaru poskupljenja energenata. Stoga je intervencija države putem nekog od načina subvencioniranja ili preuzimanje obaveze od strane državne tvrtke, konkretno HEP-a neizbježna.

Značajke javnog sustava grijanja, plin i električna

3.3.3. Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost

- Javni sustav grijanja prisutan samo u Gradu Rijeci
- Distribucijska mreža plina prisutna u većem dijelu područja UAR
- Novim se investicijama u toplinarstvo unapređuje sustav i doprinos onečišćenju zraka
- Sve je veći porast broja 'malih' sustava obnovljivih izvora energije
- Sve je veći broj postavljene solarne energije na javnim zgradama
- Mreža električne energije razgranata i dostupna stanovništvu i poslovnom sektoru
- Znatno porast cijena energenata, naročito plina, utječe na opskrbu energentima i standard građana

Glavni plan razvoja prometnog

sustava funkcionalne regije Sjeverni Jadran (GPRPS FRSJ), izrađen je 2017. i 2018. godine kao strateški

dokument razvoja prometnog sustava na području Istarske, Primorsko-goranske i Ličko-senjske županije za razdoblje od 2018. do 2030. godine, te je kao takav usklađen sa Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine i ostalim krovnim dokumentima u području prometa u Republici Hrvatskoj i na razini Europske unije. Kroz rad u tematskim skupinama, u izradi su sudjelovali i stručni predstavnici različitih profila, kao i predstavnici jedinica lokalne i područne samouprave. Glavni plan razvoja prihvaćen je na Skupštini Primorsko-goranske županije.

Na području UAR postoje glavna čvorišta cestovne, željezničke i pomorske infrastrukture koja imaju nacionalnu važnost, a koja povezuju najznačajniju hrvatsku luku s ostatkom Hrvatske i europskim centrima. Nizinska pruga od Rijeke do mađarske granice jedan je od ključnih infrastrukturnih projekta, a naročito dionica izgradnje ravničarske pruge Rijeka – Karlovac. Prednost joj je što skraćuje dionicu za 50 km te vrijeme putovanja sa cijelom dvokolosiječnom trasom. Vrijednost modernizacije postojeće i izgradnja nove pruge procjenjuje na oko 3,6 milijardi eura (27 milijardi kuna), a najzahtjevnija i najskuplja dionica je od Rijeke do Karlovca, čija je vrijednost 1,7 milijardi eura. Očekuje se završetak cijele dionice do 2030. godine.

3.3.3.1. Duljina, gustoća i kvaliteta cestovne mreže

Kroz područje UAR prolaze državne, županijske i nerazvrstane ceste. Autoceste koje prolaze ovim područjem su A6 (Bosiljevo - Rijeka, Orehovica), A7 (Rupa – Rijeka), A8 (Kanfanar – Rijeka, Matulji). Ukupna prostorna površina područja UAR iznosi 863 km². S najvećom površinom prednjači Općina Matulji s površinom od 176 km² dok su najmanji po površini Grad Kastav s površinom od 11 km², odnosno Općina Kostrena s 12 km². Ukupna duljina cestovne mreže na predmetnom području iznosi 1.118,7 kilometara. Prosječna gustoća prometne mreže iznosi 3,8 km/km². Po gustoći prometne mreže očekivano prednjači grad Rijeka od 9,1 m/km². Najmanju gustoću izgrađene cestovne mreže ima Općina Klana s 0,5 km/m². Pripadajuća tablica s podacima o duljini, gustoći i kvaliteti cestovne mreže na području UAR nalazi se u prilogu 46.

3.3.3.2. Podaci o nesrećama i sigurnosti na cestama

U 2019. godini na području UAR dogodile su se 2.025 **prometne nesreće** u kojim je ozlijeđeno 461 osoba dok je 14 osoba poginulo. Grad Rijeka prednjači s brojem prometnih nesreća (1.477 nesreća) što je i za očekivati s obzirom na to da Grad Rijeka ima najdužu i najgušću cestovnu infrastrukturu te i sam geoprometni položaj koji je integriran u širi prostor županije, države te šire. Općina Klana, Lovran i Mošćenička Draga su JLS s najmanje prometnih nesreća unutar UAR. Pripadajuća tablica s podacima o nesrećama i sigurnosti na cestama za 2019. godinu na području UAR nalazi se u prilogu 47.

Značajke cestovne mreže i sigurnosti

- Na području UAR nalaze se značajno čvorište cestovne infrastrukture
- Najveća gustoća cestovne mreže je u Gradu Rijeci
- Najveću dužinu cesta čine nerazvrstane ceste po JLS
- Najveći broj prometnih nesreća je na području grada Rijeke

3.3.3.3. Duljina, svojstva i kvaliteta željezničke mreže

Za područje UAR posebno su važni podaci o duljini, svojstvima i kvaliteti željezničke mreže. Osim na području Grada Rijeke, Općine Matulji, Općine Kostrena i dijelom na rubnom području Grada Kastva unutar UAR ne postoji javna željeznička infrastruktura.

Riječki željeznički čvor dio je željezničkog prometnog koridora RH2: državna granica–Botovo–Koprivnica–Dugo selo–Zagreb–Karlovac–Rijeka–Šapjane–državna granica. Postojeća pruga je jednokolosiječna. Na području Grada Rijeke nalaze se dvije putničke postaje: glavni putnički kolodvor Rijeka te postaja Pećine/Sušak. Na postaji Pećine/Sušak odvaja se željeznička pruga prema lučkom terminalu Brajdica. Također u kolodvoru Rijeka odvaja se željeznička pruga L212 Brajdica–Rijeka i industrijski kolosijeci za luku Rijeka i druga industrijska postrojenja povezana s kolodvorom Rijeka. Ukupna duljina željezničke pruge na području Grada Rijeke iznosi 24,5 km. Područjem Općine Kostrena prolazi pruga za rafineriju koja je duga je oko 2,5 km, dok je dio pruge i kolodvor unutar rafinerije INE duljine oko 3 km. Željeznička pruga koja je povezivala bivše postrojenje koksare s javnom željezničkom prugom je u derutnom stanju i ne može se koristiti. Pripadajuća tablica s podacima o svojstvu i kvaliteti željezničke mreže te broj prevezenih putnika u dolasku/odlasku na željezničkom kolodvoru na području UAR nalazi se u prilogu 48. i prilogu 49.

Intenzivno se provode aktivnosti integriranog prijevoza putnika i uključivanje željeznice u sustav javnog gradsko-prigradskog prijevoza. Korištenje željezničkog prijevoza na području grada, odnosno prigrada, traži izradu projekta izgradnje drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Škrljevo-Rijeka-Jurdani vrijedan gotovo 350 milijuna eura koji bi trebao biti realiziran putem Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i velikim djelom financiran sredstvima iz EU fondova u narednim godinama. Osim što će se time smanjiti prometni pritisak u centru grada, kao i opterećenje parkirališta, željeznički promet je i ekološki prihvatljiviji zbog manjih emisija CO₂. Ističe se da se tijekom 2022. godine vlakovima na gradsko-prigradskim relacijama prevezlo gotovo 16.000 putnika sa 12 vlakova na relaciji Rijeka-Permani-Rijeka te 11 vlakova na relaciji Rijeka-Škrljevo-Rijeka.

Podaci o vremenu putovanja do sjedišta aglomeracije (cestovni, željeznički i morski prijevoz) pokazuju razvijenost svih oblika prometne infrastrukture. Osim Općine Lovran i Općine Mošćenička Draga, koje su i najudaljenije od središta UAR, vrijeme trajanje putovanja prema sjedištu aglomeracije je ujednačeno i iznosi oko dvadeset minuta. Jedan od nedostataka za ostvarivanje kvalitetnije prometne povezanosti unutar UAR je nepostojanje prometne veze željeznicom i morem kako prema sjedištu aglomeracije tako i međusobno između članica aglomeracije. Podaci o vremenu putovanja do sjedišta aglomeracije (cestovni, željeznički i morski prijevoz), te prema susjednim gradovima (cestovni, željeznički i morski prijevoz) i cestovnoj i željezničkoj udaljenosti od sjedišta urbane aglomeracije nalaze se u prilogima 50 i 51.

Značajke željezničke mreže i vremenu putovanja svih mreža

- Na području UAR nalazi se značajno čvorište željezničke infrastrukture
- Najznačajnija dionica projekta je nizinska željeznička pruga Rijeka-Karlovac
- Željeznička mreža prisutna na područjima Grada Rijeke, Općina Matulji i Kostrene te rubno na području grada Kastva
- Važnost željeznice u uključivanje u sustav javnog gradsko-prigradskog prometa
- Vrijeme trajanje putovanja prema sjedištu aglomeracije je ujednačeno i iznosi oko dvadeset minuta, osim iz općina Mošćeničke Drage i Lovrana

3.3.3.4. Zračne luke – lokacije i količine prometa

Na području UAR zračna luka je smještena na području Općine Omišalj na otoku Krku, a u Općini Čavle se nalazi zračno pristanište Grobnik na Grobničkom polju.

Zračna luka Rijeka najveći je i najznačajniji aerodrom u PGŽ-u. Registriran je za javni zračni domaći i međunarodni promet redovitog, izvanrednog i privatnog karaktera i tehnički opremljen za prihvata najvećih zrakoplova. Unatoč povećanju broja putnika (do 2019.), Zračna luka Rijeka i dalje zaostaje za drugim lukama Jadrana te čini svega 2% ukupnog zračnog putničkog prometa u RH što ovisi o PSO modelu (eng. *PSO-public servis obligation*-obveza javne usluge) propisanom od strane Vlade RH i prometnoj potražnji regije te ostvarenom BDPu industrijske proizvodnje regije.

Od općina i gradova koje su u sastavu UAR suvlasnici Zračne luke Rijeka su Grad Rijeka u udjelu 10%, Grad Opatija u udjelu 3%.

Zračna luka Rijeka kapaciteta je do 1.000.000 putnika godišnje. Prostire se na 73,6 ha, a nalazi se na 60 min vožnje od Pule i Trsta, 90 min vožnje od Zagreba i Ljubljane, 120 min vožnje od Zadra i Venecije, 180 min vožnje od Graza i Splita. Vrijeme putovanja iz Zračne luke Rijeka prema karakterističnim destinacijama su: Zagreb (30 minuta), München (1 sat i 15 minuta), London (1 sat i 25 minuta), Hamburg (2 sata), Stockholm (2 sata i 30 minuta). Osnovne dimenzije uzletno-sletne staze su: dužina 2.488 m i širina 45 m. Podloga uzletno-sletne staze je asfalt.

Pripadajuća tablica s brojem ostvarenih letova u dolasku i odlasku, broju prevezenih putnika i tereta za razdoblje 2014.– 2021. godine nalazi se u prilogima 53. i 54.

Problem Zračne luke Rijeka i dalje je sezonski karakter poslovanja jer ovisi o turizmu. U 2019. godini prevezeno je ukupno 200.841 putnika, 1,3% unutar RH dok je 98,7% putnika iz i izvan zemalja EU najviše u razdoblju od svibnja do listopada, odnosno 23,2% od ukupnog broja putnika u mjesecu kolovozu kada je tijekom putnika najprometniji. U 2020. godini prevezeno je 27.680 putnika što je posljedica pada turističkog prometa i korona krize, a oporavak je uslijedio u 2021. godini i prijevozom 56.388 putnika. Najposjećenije destinacije su bile Frankfurt, Dusseldorf i Stockholm, a unutar RH najposjećenija destinacija je Split-Dubrovnik.

Promet tereta zabilježio je pad u odnosu na prethodne 2018. i 2017. i iznosi 1.025.879 kg dok je u 2020. godini smanjen na 259.226 kg.

Zračno pristanište Grobnik nekada je bio glavni riječki aerodrom, a danas služi kao sportski. Uzletno-sletna staza je dužine 1600 m i širine 30 m te ima asfaltni pokrov. Udaljenost samog aerodroma od Rijeke je 15-ak km. Na aerodromu djeluje pet zrakoplovnih klubova ujedinenih u Zrakoplovno društvo "Kрила Kvarnera", odnosno padobranski, jedriličarski i pilotski klub, klub za slobodno letenje te klub za samo gradnju koji provode sportsko-rekreacijsko letenje i školovanje.

Značajke zračnih luka

- Zračna luka Rijeka najznačajniji aerodrom u PGŽ
- Sezonski karakter poslovanja
- Zaostaje po putničkom prometu u odnosu na druge zračne luke bez obzira na povoljno vrijeme vožnje od europskih centara
- Sportski aerodrom je Zračno pristanište Grobnik omogućuje razvoj sportsko-rekreativnih letova i školovanje

3.3.3.5. Pomorske luke – lokacije i količine prometa

Prema razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području UAR, Luka Rijeka jedina je luka otvorena za javni promet osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku.

Najveći koncesionari riječkog lučkog bazena su Luka Rijeka d.d. najveći je koncesionar za prekrcaj suhih tereta u RH i Jadranska vrata d.d. za kontejnerski teret. Gospodarsku djelatnost obavljaju se u lučkim bazenima: Rijeka, Bakar, Omišalj i Raša pri čemu se pretovar tereta odvija na specijaliziranim terminalima za tekući teret, rasute terete, generalni teret, stoku, drvo, hladeni teret, žitarice te pretovar kontejnera. Promet tereta i putnika može se pratiti u prilogu 55. i 56.

Ukupan promet riječke luke u 2020. godini iznosio je 13,6 milijuna tona tereta i povećan je za 18 % u odnosu na 2019. godinu, a u 2021. smanjen je za 8,9% u odnosu 2020. godine.

Putnički brodski prijevoz putnika u luci Rijeka odvija se samo na brzobrodskoj liniji Rijeka–Novalja i Mali Lošinj-Ilovik-Susak-Cres-Rijeka (katamarani) koju održava prijevoznik Jadrolinija, Rijeka. Najveći ukupan promet bilježi se u 2019. godini od 187.567, a udio dužobalnog i brzobrodskog promet ima udio od 71,26%, najboljoj turističkom godini do sada.

Znatno se smanjio promet putnika u 2020. radi COVID-19, a u 2021. godini se diže ukupan promet putnika na 112.423.

Od bitnih projekata u luci Rijeka to je svakako pomorsko-putnički terminal koji je pušten u promet 2009. godine. Cilj je terminala poboljšanje usluga za sve putnike u domaćem i međunarodnom prometu. U luci je u 2018. godini ukupno prevezeno nešto više od 150.000 putnika. Najveći je brodar u RH "Jadrolinija" iz Rijeke, koja je u potpunom državnom vlasništvu, a u sustavu sudjeluje i 13 privatnih brodara.

Luke otvorene za javni promet od županijskog značaja unutar UAR su: luka Kostrena (s bazenima Žurkovo i bazen Podurinj), Kraljevica (s lukama od lokalnog značaja: Carevo, Črišnjeva, Bakarac, Dobra, Lipica, Dumboka i Neriz), Lovran (s lukom od lokalnog značaja: Medveja), Mošćenička Draga i Opatija (s lukama od lokalnog značaja: Volosko i Ika).

Na području Općine Kostrena postoji i Brodogradilište Viktor Lenac u svojstvu morske luke za posebne namjene, industrijska luka Urinj.

Luke županijskog značaja organizirano se koriste putem županijskih lučkih uprava i to:

Županijska lučka uprava Krk – upravlja lukama otvorenim za javni promet županijskog značaj Omišalj.

Županijska lučka uprava Bakar-Kraljevica-Kostrena upravlja lukama županijskoga značaja Bakar (bazen Senjska i bazen Podbok), Kostrena (bazen Žurkovo i bazen Podurinj) i Kraljevica te lukama lokalnog značaja Bakarac, Dobra, Carovo, Črišnjeva, Trnova, Dumboka i Neriz.

Županijska lučka uprava Opatija – Lovran Mošćenička Draga upravlja županijskim lukama Opatija, Lovran i Mošćenička Draga i lokalnim lukama Volosko i Volosko Preluk, Opatija – privezišta Portić, Ičići i Dražica i Ika.

Značajke pomorskih luka

- Luka Rijeka najznačajnija za RH i djeluje na 3 od 4 lučka bazena na području UAR za promet raznih tereta
- Putnički brodski prijevoz odvija se samo na brzobrodskoj liniji Rijeka–Novalja i Mali Lošinj-Ilovik-Susak-Cres-Rijeka (katamarani)
- Županijski značaj imaju luke otvorene za javni promet nalaze se na područjima JLS na moru

3.3.3.6. Infrastruktura za internetsku povezanost

Infrastruktura za internetsku povezanost predstavlja bitan element suvremene infrastrukture karakteristične upravo za urbana područja. Prikaz korištenja brzina širokopojsnog pristupa sukladan je prikazanom u prilogu 57. Područja za koja postoji mogućnost pružanja **širokopojsnog pristupa internetu** putem vlastite infrastrukture, odnosno područja na kojima operatori usluga mogu u kratkom roku i bez značajnih ulaganja spojiti korisnike na vlastitu pristupnu širokopojsnu infrastrukturu mogu se podijeliti prema pristupnim brzinama, te su za područje UAR prikazane kartama (bez mreža pokretnih komunikacija).

Prosječan ukupan broj kućanstava gradova i općina koji koriste internet je 56%, s brzinom pristupa pretežno u rasponu od 2 do 30 Mbit/s. Brzina pristupa ispod je standarda EU zacrtanih s *Digital Agenda for Europe*, osim u dijelovima Grada Rijeke gdje postoji mogućnost pristupa brzinom od 100 Mbit/s ili više. Brzina pristupa od 30 do 100 Mbit/s prisutna je u središtima gradova i općina uključenih u UAR. Područja na kartama na kojima ne postoji mogućnost žičnog širokopojsnog pristupa internetu su

slabije naseljena područja na kojima ne postoji komercijalni interes telekom operatora za pružanjem usluge širokopojasnog pristupa.

Gradovi i općine mogu biti samostalni nositelji razvoja i izgradnje elektroničke komunikacijske infrastrukture kao temeljnog sloja širokopojasnog pristupa, preporučeno po principu „otvorenih mreža“, tj. izgrađenu infrastrukturu (slobodne kapacitete) svim zainteresiranima mogu davati u najam pod jednakim uvjetima. Pri tome JLS-i moraju biti organizirane i djelovati kao ovlaštene infrastrukturni operatori. Primjerice, Grad Rijeka (Zavod za informatičku djelatnost) u proteklih je 10 godina izgradio svjetlovodnu (optičku) mrežu u dužini od oko 30 km koristeći postojeću kabelsku kanalizaciju ili izgrađujući novu. Elektronička komunikacijska infrastruktura temelj je pružanja e-Usluga JLS-a.

Na širem geografskom području PGŽ-a o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi brine se na razini projekta *e-Županija* koji obuhvaća planiranje i razvoj širokopojasne komunikacijske mreže na prostoru PGŽ-a, u koju su uključeni svi dionici regionalnog razvoja i svi gradovi i općine PGŽ-a, a predstavnici Grada Rijeke i Grada Opatije aktivni su članovi projektnog tima. Razvoj širokopojasnog pristupa na području UAR se nastavlja putem razvoja RUNE mreže.

U svim razmatranjima razvoja širokopojasnog pristupa u UAR potrebno je u obzir uzeti i bežični pristup, posebice u područjima u kojima ne postoji jednostavna mogućnost izgradnje elektroničke komunikacijske infrastrukture (nedovoljan broj korisnika, otežan pristup i drugo), s obzirom na bitno niže cijene izgradnje i implementacije.

Značajke infrastrukture za internetsku povezanost

- Brzina pristupa od 30 do 100 Mbit/s prisutna je u središtima gradova i općina uključenih u UAR
- Na području Grada Rijeke brzina pristupa je od 30 do 100 Mbit/s
- Na ruralnim područjima UAR unapređuje se razvoj širokopojasnog pristupa, no, uvjetovan je uvjetima izgradnje pojedinih lokacija

3.3.3.7. Biciklistička infrastruktura

U cilju smanjenja zagađenja okoliša i poboljšanja kvalitete života u gradovima, bicikl sve više postaje poželjno prijevozno sredstvo, ekološki vrlo prihvatljiv. Kako bi se biciklistički promet razvio u svakodnevnu aktivnost, potrebno je izgradnjom odgovarajuće infrastrukture osigurati sigurno i nesmetano kretanje biciklista. Kvalitetna infrastruktura pridonijet će i većoj sigurnosti sudionika u prometu, kako vozača motornih vozila tako i korisnika bicikla. Za kvalitetnu infrastrukturu poželjno je osigurati zasebne prometne koridore koji će omogućiti biciklistima nesmetani promet prema odredištima te istovremeno omogućiti maksimalnu razinu usluge tijekom putovanja.

Biciklistička mreža na području UAR uglavnom se temelji na kružnim biciklističkim rutama/stazama koje se u većem dijelu sastoje od kombinacije različitih podloga (asfalt, makadam, šumski putovi, pješaćko-planinarske staze). Rijeka i njezin prsten ima 44 staze koje su od dužine od 6 km do 47 km i različitih

kategorija težine u ukupnoj dužini od 898 km. Na Opatijskoj rivijeri i PP Učka ima 14 biciklističkih staza ukupne dužine 443 km¹⁹.

Kroz obalno područje UAR prolazi trasa EURO VELO 8 – D 4 koja polazi od Cadiza u Španjolskoj do Atene u Grčkoj te dvije državne rute: DG 6 – Zagorska Karolina ruta (dio kontinentalne rute od Zagreba kroz Gorski kotar do Rijeke i dalje do GP Rupa) i DG 10 – ruta Jadranski otoci (dio obalne rute od Kraljevice preko Krka i Raba prema Pagu i Zadru, tzv. Otočna ruta).

Biciklistička infrastruktura, na postojećim rutama/stazama treba imati i dodatne sadržaje pa treba istaknuti prvu servisnu stanicu za popravak bicikala na području Općine Kostrena.

Uz nedovoljno izgrađenu biciklističku infrastrukturu na području UAR, kao problem u većim središtima JLS javlja se i međusobna nepovezanost biciklističke infrastrukture s ostalim oblicima javnog prijevoza.

Položaj Rijeke s uskim obalnim područjem i visokim zaleđem stambenog područja, korištenje prijevoznog sredstva bicikla u svakodnevnoj i redovnoj upotrebi je relativno skromno i uglavnom rijetko jer su prometnice velikog nagiba i često strme što predstavlja problem za daljnje planiranje biciklističke infrastrukture. No, Grad Rijeka pokrenuo je projekt kojim se planira izrađen projekt biciklističke trase u gradu, i to od Preluka do središta grada Rijeke.

Značajke biciklističke infrastrukture

- Biciklistička mreža na području UAR temelji se na kružnim biciklističkim rutama/stazama koje se u većem dijelu sastoje od kombinacije različitih podloga
- Nedostatak izgrađene biciklističke infrastrukture u urbanih područjima
- Najveća dužina biciklističkih staza nalazi se na Opatijskoj rivijeri i PP Učka

3.3.4. Urbani prijevoz

Danas, na području UAR, javni prijevoz putnika obavlja Komunalno društvo Autotrolej d.o.o. Rijeka (u nastavku: KD Autotrolej). KD Autotrolej zajedničko je Društvo Grada Rijeke kao većinskog vlasnika te devet susjednih gradova i općina, odnosno Grad Rijeka čini udio od 82,81%, Grad Bakar 2,73%, Općina Čavle 3,25%, Općina Jelenje 1,79%, Grad Kastav 1,67 % Općina Klana 1,27%, Općina Viškovo 2,25%, Općina Kostrena 2,65%, Grad Kraljevica 0,83% te Općina Matulji 0,75%. Unatoč novom organizacijskom modelu KD Autotrolej nastavlja i dalje obavljati svoju primarnu komunalnu djelatnost, a javni gradski prijevoz putnika obavlja na teritoriju 13 jedinica lokalne samouprave.

KD Autotrolej raspolaže sa 174 vozilom, od kojih su 97 solo vozila, 51 zglobnih, 23 minibusu, 3 kombi vozila (2 za prijevoz osoba s invaliditetom) i jedan turistički autobus na kat za razgledavanje grada. U pogledu pogona, u strukturi voznog parka prevladavaju vozila koja koriste dizel gorivo, ali gotovo 30% voznoga parka čini 49 vozila na stlačeni prirodni plin. Transformacija pogona voznog parka započela je upravo u promatranom razdoblju, nabavkom 21 vozila (11 solo autobusa i 10 minibusu) s pogonom na

¹⁹ Podaci iz Operativnog plana razvoja cikloturizma Primorsko-goranske županije, 2019.

stlačeni prirodni plin, 2013., dodatnih 9 autobusa (5 solo i 4 zglobna autobusa) s pogonom na stlačeni prirodni plin nabavljeno je 2015. godine, a još 10 autobusa s istim pogonom uvedeno je u vozni park u travnju 2017. U siječnju 2014. u promet je uključeno 10 vozila koja kao pogonsko gorivo koriste smjesu dizela i UNP-a, a u veljači 2014. još 5 autobusa (4 solo i 1 zglobni) opremljena prema standardima i direktivama Europske unije motorima Euro 5/EEV– Enhanced Environmentally Friendly Vehicles – poboljšana ekološki prihvatljiva vozila). Nova vozila uvedena su u javni prijevoz i s novim vizualnim identitetom, kao i porukama o smanjenju emisija na godišnjoj razini. Tijekom 2018. KD Autotrolej uključeno je u program modernizacije voznog parka nabavkom 22 autobusa koji zadovoljavaju stroge standarde EURO 6 norme ispušnih plinova, dodjelom bespovratnih sredstava iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.- 2020., a putem Ministarstva regionalnog razvoja i EU fondova. Sličan opseg nabave novih autobusa proveden je i financiranjem po modelu ITU u okviru Urbane aglomeracije Rijeka, u razdoblju 2016.-20. u sklopu kojega je odobrena nabava novih 37 autobusa. Može se ustvrditi da je nakana da gotovo 60% voznog parka javnog prijevoznika čine ekološki prihvatljiva vozila.

U studenom 2021. godine putem EU projekta „Nabava novih autobusa za Komunalno društvo Autotrolej d.o.o. II“ stvoreni su uvjeti za nabavku dodatnih 37 autobusa na dizelski pogon čija nabava je ostvarena u srpnju za 23 vozila i rujnu 2022. godine za preostala 14 vozila.

Kapacitet ukupno sjedećih i stajaćih mjesta je 16.677. Dnevna ispravnost voznog parka je prosječno 0,75 vozni jedinica. Starost voznog parka, prosječno prema voznoj jedinici je 8,69 godina.

Prijevoz se odvija na 50 linija koje se dijele na dnevne gradske linije (17 linija), noćne gradske linije sada nisu aktivne i županijske (prigradske) linije (25 linija). Na području Grada Bakra, uslugu prijevoza putnika u javnom prometu, uz navedene linije KD Autotroleja, obavlja i GKD DOBRA d.o.o. sa 3 minibusima. Prijevoz je za sve korisnike besplatan.

Pripadajuća tablica s podacima o pokrivenosti prometnim mrežama nalazi se u prilogu 58. Kvantitativni i kvalitativni podaci vezani za vozni park u urbanom području (npr. broj i starost vozila, energetska učinkovitost vozila, vrste vozila) nalaze se u prilogu 59.

U suradnji s trgovačkim društvom Energo d.o.o. (u većinskom vlasništvu Grada Rijeke), koje se bavi proizvodnjom i distribucijom plina i toplinske energije, izgradio je punionicu stlačenog prirodnog plina.

RiCikleta je novi sustav javnih električnih bicikala u Rijeci po projektu Grada Rijeke, kojim su na četiri lokacije u gradu postavljeni terminali s električnim biciklima dostupnima za iznajmljivanje, i to na Jadranskom trgu, ispred Dvorane mladosti na Trsatu, na pješačkom mostu preko Rječine (na Sušačkom mostu) te na krovu garaže na Bazenima Kantrida. Ukupno je postavljeno 28 bicikala opremljenih informatičkim sustavom koji omogućava njihov najam putem mobilne aplikacije, omogućava punjenje električne baterije na stalku terminala te uključuje GPS praćenje.

U 2021. vodeća europska platforma za pružanje usluge prijevoza na zahtjev, Bolt, iznajmljuje električne romobile u Rijeci u partnerstvu s Gradom Rijeka. Građani Rijeke mogu preko Boltove mobilne aplikacije otključati električni romobil na jednoj od 10 lokacija u centru grada te i sami uvidjeti prednosti ovog načina kretanja gradom.

Sukladno zahtjevima JLS-a uključenih u urbanu aglomeraciju, KD Autotrolej razmatra zahtjeve te sukladno mogućnostima i mogućim prometnim rješenjima nastoji realizirati sve potrebe za prijevozom putnika kako u području JLS-a tako i linije prema gradu Rijeci. Planove takvih potreba izrađuju gradovi i općine za svoje teritorijalno područje. Osim navedenog, posebno se prate trendovi širenja gradskih naselja i izgradnje novih objekata (stambena naselja, sportski objekti, obrazovne ustanove, sakralni objekti) kako u Gradu Rijeci tako i u okolnim JLS-ima te se prema planovima izgradnje i širenja. Pojedina područja UAR nisu povezana javnim prijevozom, naročito između pojedinih mjesta i općina sa središtem Rijekom jer su neke linije ukinute. Rješenje je uvođenje malih city autobusa na području Opatije, Kastva i drugih područja.

Grad Rijeka ima organiziran prijevoz osoba s invaliditetom u vidu kombi vozila posebno opremljena za osobe u kolicima. Isto tako, za potrebe prijevoza osoba s invaliditetom koji su korisnici institucija koje s njima rade, imaju vlastiti prijevoz za osobe s invaliditetom.

Uz navedeno, treba naglasiti i **trendove razvoja prometnih mreža** te se navode bitni projekti:

Grad Rijeka: modernizacija zračne luke Rijeka u koju se kontinuirano/godišnje ulaže iz proračuna RH, posebno tijekom 2022. i 2023. godine radi ulaska RH u prostor Schengena; izgradnja dvotračne pruge od Delnica do Šapjana čiji planovi se odnose do 2026. godine za potrebna sredstva će se zatražiti putem EU izvora (OP KK 2021.-2027.); izgradnja novog autobusnog kompleksa zapadna Žabica započela je prodajom nekretnina Grada Rijeke i Rijeka plus d.o.o. privatnom partneru u rujnu 2022. godine, a planirani završetak izgradnje je 2026. godine; izgradnja autobaze za smještaj autobusa javnog gradskog prijevoza uvjetovana je definiranjem konačne lokacije te nakon toga mogućnošću ostvarenja EU izvora iz ITU mehanizma; za unapređenje pomorske putničke luke Lučka uprava Rijeka nastavlja s ulaganjima u razvoj putničke/nautičke luke u središtu Rijeke i druge sadržaje važne građanima i posjetiteljima Rijeke za nesmetan i siguran pristup lučkom području i moru pa je u kolovozu 2022. godine završen projekt ugradnje led rasvjete na Riječkom lukobranu, nabavka električnog vozila i ugradnja punionice za električne automobile na početku Riječkog lukobrana čime se unapređuje putnička infrastruktura uz postojeći putnički terminal; područje Porto Baroša odvojeno je od lučkog područja i ima status luke posebne namjene na kojem se planira razvoj nautičke luke odnosno ACI marine Rijeka čija izgradnja morskog dijela marine se planira tijekom 2024. godine, a početak rada kopnenog dijela marine s glavnom zgradom očekuje se u 2025. godini; izgradnja novog kontejnerskog terminala na Zagrebačkoj obali pod nazivom Zagreb Deep Sea planira se do kraja 2023. godini, a koji će biti spojen na mrežu hrvatskih autocesta odnosno na glavnu mrežu TEN-T koridora te se početak rada novog terminala očekuje već od siječnja 2024. godine.

Grad Opatija i Općina Lovran: izgradnja liburnijske zaobilaznice Opatija-Lovran-Mošćenička Draga i spojne ceste na D-66. Izgradnja ove zaobilaznice obuhvaća izgradnju buduće ceste Lovran-čvor Dobreć, čvora Dobreć i spoja na buduću Istarski ipsilon (tzv. tunelska cesta koja spaja sadašnju cestu za Tunel Učku, buduću autocestu A8 punog profila, s Dobrećem i preko njega s Lovranom i Mošćeničkom Dragom). Ova dionica ima veliki značaj za žitelje liburnijskog kraja, kao i buduću razvoj trajektne luke Brestova-Porozina. Budući da se radi o dugotrajnom projektu podijeljenom u nekoliko faza, projektna dokumentacija bit će dovršena do kraja 2023. godine.

Grad Kastav: izgradnja novih prometnica (županijske i nerazvrstane prometnice) koje povezuju Grad Kastav s Općinama Viškovo i Matulji te Gradom Rijeka, reorganizacija linija javnog gradskog prijevoza,

uvođenje malih autobusa za povezivanje slabije dostupnih područja Grada Kastva te izgradnja i uređenje autobusnih ugibališta i stajališta. Okvirni termin realizacije je do pet narednih godina ovisno o izvorima financiranja.

Općina Kostrena u skladu s prostornim planom uređenja i urbanističkim planovima pojedinih naselja gradi i razvija prometnu infrastrukturu. Trenutno je u izradi desetak projekata za gradnju cesta, te je trenutno u fazi gradnje 1. faza ceste Paveki Perovići dok je gradnja ceste Rožići planirana za drugu polovicu 2023. godine (početak postupka javne nabave planirana je za ožujak 2023.), gradnja ceste Žuknica – Humina planirana je za kraj 2023. godine (početak postupka javne nabave planiran je za rujan 2023. godine). Trenutno je u izradi projektna dokumentacija za gradnju ceste Vrh Martinšćica – Mažeri, ceste u Sv. Luciji te 2. faze ceste Paveki – Perovići koje su planirane za gradnju negdje 2026. ili 2027. godine. (Ishođenje lokacijske dozvole planirane je za 2023., rješavanje vlasničkih odnosa 2023. – 2025., te izdavanje građevinske dozvole 2025. – 2026. godine). Pri kraju je postupak rješavanja vlasničko pravnih odnosa za cestu Glavani – Lokvičina – Trim staza – Šubati čija je gradnja planirana za drugi kvartal 2024. godine. Pred izdavanjem je građevinska dozvola za gradnju ceste u Maračićima koja bi se trebala započeti graditi početkom 2024. godine. U tijeku je postupak rješavanja vlasničkih odnosa za 2. faze gradnje ceste Rožići koja bi se mogla početi graditi negdje 2025. godine.

Značajke urbanog prijevoza

- Nastavak daljnje obnove voznog parka komunalnog društva za javni gradski i prigradski prijevoz
- Uvođenje novih gradskih linija koje povezuju više područja UAR malim city autobusima
- Izgradnja lokalnih i državnih prometnica koje će bolje povezati središta JLS na području UAR i drugih centara
- U lokalne prometnice uključiti biciklističke staze za e-bicikle
- Nove investicije koje su započele ili koje će se u skoro vrijeme završiti vezane za prometnu mrežu, omogućit će Rijeci i UAR dodatni zamah u razvoju prometa, turizma i gospodarstva

3.3.5. Pregled sektorskih značajki, razvojnih problema i razvojnih potreba

Ključne značajke područja	Ključni razvojni problemi	Ključne razvojne potrebe
Društvo		
Demografija		
▪ Smanjen broj ukupnog stanovništva ▪ Najveći udio stanovnika od 30 do 64 godine starosti ▪ UAR obilježava i proces prostorno-demografske polarizacije stanovništva. Većina stanovništva koncentrirana je u središtu urbane aglomeracije Rijeci te njezinoj urbaniziranoj okolini odnosno najvećim naseljima uključenih JLS ▪ Neravnomjernost razmještaja stanovništva ▪ Prevladava srednjoškolski stupanj obrazovanja ▪ Prirodni priraštaj u opadanju ▪ Vitalni indeks u opadanju ▪ Grad Rijeku ima negativni saldo migracijskog kretanja ▪ Neujednačena prostorna distribucija stanovništva	Smanjenje broja stanovnika Starenje stanovništva	Dizanje kvalitete života Raznim mjerama zadržati mlade obitelji: - podizanje naknada za rođenje djeteta, - dostupnost kupnje ili zakupa stanova, - poticaji za zapošljavanje i sl.
Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi		
▪ PGŽ ima jednu od najnižih procjena stopa rizika od siromaštva u RH ▪ Neto plaće po zaposleniku za UAR su manja nego u RH ▪ Razvijena mreža pružatelja socijalnih usluga ▪ Razvijen socijalni program, naročito Grada Rijeke ▪ Dostupnost korištenja socijalnih usluga kroz značajan broj dodijeljenih naknada ▪ Nedostaju kapaciteti za smještaj i njegu starijih osoba ▪ Ukupni kriminalitet raste	Povećanje neto plaća zaposlenih Nedostatak kapaciteta za smještaj i njegu starijih osoba	Širenje mreže usluga izvan institucijskih usluga za starije osobe Izgradnja novih kapaciteta za smještaj i njegu starijih osoba Preventivne mjere u radu s mladima vezane za sigurnost u prometu i kriminal
Društvena i zdravstvena infrastruktura		
Odgoj i obrazovanje		

▪ Izuzetno razvijen sustav obrazovanja svih razina ▪ Mnogobrojne dopunske aktivnosti predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja ▪ Nedostaje kapaciteta za dječje vrtiće ▪ Broj upisane djece u osnovnim školama raste ▪ Broj upisane djece u srednjim školama je stabilan ▪ Broj studenata je u padu ▪ Područje UAR sveučilišni i srednjoškolski centar PGŽ ▪ Unapređena kvaliteta visokog obrazovanja ▪ Sveučilište u Rijeci bez obzira na pad pozicije u 2022. nalazi se na listama najboljih sveučilišta svijeta	Nedostatak kapaciteta dječjih vrtića Smanjen interes učenika za visokoškolsko obrazovanje	Daljnje poticanje na izvanškolskih aktivnosti djece i učenika Poticati učenike na stručno-tehnička i STEM zanimanja Povećati upisne kvote kroz obrazovni sustav za kvalificiranu radnu snagu
Zdravstvena infrastruktura i usluge		
▪ Razvijena zdravstvena infrastruktura i zdravstvena zaštita putem javnih i privatnih usluga ▪ Veliki broj zdravstvenih ustanova zastupljeno na području UAR ▪ Znatno veći broj liječnika na 1000 stanovnika na razini UAR nego u odnosu na RH i EU ▪ Veći županijski, a time i UAR prosjek bolničkih postelja nego u RH ▪ Prisutan nedostatak medicinskog kadra ▪ Potreba za usavršavanjem medicinskog kadra	Nedostatak medicinskog osoblja Potreba za daljnjim usavršavanjem medicinskog osoblja	Poticajnim mjerama zadržati medicinski kadar Poticanje medicinskog osoblja za daljnje obrazovanje
Stanovanje		
▪ Nedostatni kapaciteti stambenog prostora ▪ Visoke cijene nekretnina	Nedostatak stambenog prostora Visoke cijene nekretnina	Izgradnja stambenog kapaciteta Mjere poticanja kupnje ili zakupa stanova za mlade
Poslovno okruženje		
Gospodarstvo		
Opće kretanje gospodarstva		
▪ Makroekonomski pokazatelji hrvatskog gospodarstva pokazuju oporavak nakon 2020. godine ▪ BDP PGŽ imao je trend rasta do 2018. godine ▪ Bruto dodana vrijednost ima najviše ostvarenje u trgovini, skladištenju i prijevozu te smještaju i pripremi hrane i usluživanja pića	Spori rast gospodarskih pokazatelja razvoja	Dizanje konkurentnosti gospodarstva
Tržište rada		

▪ Broj zaposlenih je u opadanju nakon 2020. godine na području UAR ▪ Stopa nezaposlenih na području UAR povoljnija nego na razini RH ▪ Najveće potrebe tržišta rada su za stručnu kvalificiranu radnu snagu te sukladno tome treba povećati upisne kvote kroz obrazovni sustav ▪ Poticati cjeloživotno obrazovanje za dizanje stručnih znanja i vještina zaposlenih i nezaposlenih osoba	Nedostatak kvalificirane radne snage Sve veća potreba za dozvolama za uvoz radne snage određenih profila zanimanja	Poticati cjeloživotno obrazovanje za dizanje stručnih znanja i vještina zaposlenih i nezaposlenih osoba
Gospodarski pokazatelji		
▪ Broj gospodarskih subjekata ima trend rasta ▪ Ostvareni poslovni rezultati poduzetnika PGŽ ističu da se glavnina pozitivnih gospodarskih ostvarenja događa na području UAR ▪ U strukturi trgovačkih društva kao i obrta najzastupljenije su uslužne djelatnosti (trgovina) ▪ Ostvarene prosječne neto plaće su niže od razine za RH ▪ Najviše izravnih stranih ulaganja su u financijske uslužne djelatnosti i nekretnine	Slabi rast gospodarskih aktivnosti, naročito proizvodnih	Poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva: - Korištenjem EU izvora za nove investicije - Povoljnim kreditiranjem - Usavršavanjem i osposobljavanjem zaposlenih i nezaposlenih osoba - Korištenjem mjera za zapošljavanje - Poticanjem stranih ulaganja
Poduzetnička infrastruktura		
▪ Razvijena poduzetnička infrastruktura kako poduzetničkih zona tako i potpornih institucija ▪ Najveća poduzetnička zona, Industrijska zona Kukuljanovo, važan resurs UAR razvoja ▪ Potreban razvoj specifičnih oblika poduzetničkih potpornih institucija i jačanje postojećih ▪ Poticati razvoj poduzetništva, naročito putem potpornih institucija i slobodnih lokacija u poduzetničkim zonama ▪ Važnost maritimnog inovativnog klastera za daljnji razvoj nautike i brodogradnje	Nedostatak potrebne infrastrukturu slobodnih površina u poduzetničkim zonama	Pripremiti projektnu dokumentaciju za slobodne površine u poduzetničkim zonama Osnažiti financijski i ljudski resurs potpornih institucija Razviti specijalizirane potporne institucije sukladne zelenoj, digitalnoj i industrijskoj tranziciji
Turizam		
▪ PGŽ zauzima 3. mjesto u RH po turističkom prometu ▪ U 2020. i 2021. godini bilježe se manji turistički rezultati u odnosu na najuspješniju 2019. godinu	Pad PGŽ turističkog prometa na nacionalnoj razini u odnosu na proteklo razdoblje	Dizanje kvalitete turističke usluge Dizanje kategorije turističkog smještaja

▪ Najveći udio turističkog prometa je u privatnom smještaju ▪ Visoka gastronomska ponuda na području UAR ▪ Turistička infrastruktura s ostalom sportskom i inom infrastrukturom omogućuje dobru ponudu za goste ▪ Razvijen wellness turizam ▪ Povećati kategoriju smještajnog kapaciteta ▪ Nedostaje jedinstvena turistička ponuda za cjelogodišnji turizam na području UAR		Stvaranje jedinstvene cjelogodišnje ponude na području UAR i destinacije Kvarner
Kulturna baština		
▪ Veće uključivanje i korištenje kulturne baštine u turističke svrhe ▪ Veliki je broj manifestacija koje traže veće jačanje kulturnih programa u turističkoj ponudi i njihova promocija	Kvalitetnije iskorištavanje kulturne baštine za potrebe turizma	Osnaživanje kulturnih i zabavnih sadržaja te korištenje kulturnih objekata u cjelogodišnjoj ponudi turističkih i poslovnih usluga
Urbano okruženje		
Zrak, tlo i vode te zelena infrastruktura		
▪ Dobri pokazatelji praćenja promjena razine onečišćenja zraka, tla i vode ▪ Potreba kontinuiranog praćenja klimatskih promjena, utjecaj industrijskih točaka i lokacija otpada na zrak, tlo, vodu u cilju spremnosti za sprečavanje negativnih pojava ▪ Veći broj nesaniranih lokacija odlagališta otpada, naročito divljih ▪ Nepoštivanje planskih odredbi kojima se zahtjeva zadržavanje odnosno hortikulturno uređenje okućnica novih građevina u određenom postotku što izrazito utječe na gubitak biološke raznolikosti, prenamjenu zemljišta, plavljenje i klizišta. ▪ Potreba za povećanjem površina zelene infrastrukture u urbanim i ruralnim područjima	Sve veći utjecaji od klimatskih promjena i nepoštivanje planskih odredbi vezanih za hortikulturo uređenje okućnica građevina radi gubitka biološke raznovrsnosti, prenamjenu zemljišta, plavljenje i klizišta	Praćenje stanja zraka, tla i vode radi klimatskih promjena Poboljšati stanje kod izrazitih negativnih rezultata praćenja zraka, tla i vode Povećati površine zelene infrastrukture
Zaštićena područja, prirodna baština i biološka raznolikost		
▪ Na području UAR prisutna raznovrsna priroda i zaštićena priroda s istaknutim kategorijama zaštite	Značajnije prisustvo divljih svinja kod urbanih naselja	Daljnje očuvanje i zaštita prirodnog bogatstva Potreba izrade strategije biološke raznolikosti

kopnenih i morskih područja koja su sastavni dio ekološke mreže NATURA 2000 ▪ Posebna vrijednost zaštićenih lokacija je njihova povezanost s urbanim prostorima ▪ Velika raznovrsnost staništa flore i faune ▪ Problem je prisustvo divljih svinja koje utječu na biološku raznolikost		Praćenje širenja populacije divljih svinja
Gospodarenje otpadom		
▪ Smanjuje se ukupna masa otpada koja se odlaze na odlagališta ▪ Dobra zastupljenost reciklažnih dvorišta ▪ Izgrađeno novo postrojenje za sortiranje otpada u Rijeci ▪ Povećava se udio reciklabilnih komponenti otpada. ▪ Smanjuje se emisija onečišćujućih tvari u okoliš i štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš.	Stavljanje u funkciju postrojenja za sortiranje otpada	Osnaživanje svijesti građana o sortiranju otpada
Izloženost rizicima		
▪ Definirani su mogući rizici radi poduzimanja mjera za sprječavanje i sanaciju posljedica od rizika. ▪ Povezanost JLS aglomeracije za poduzimanje mjera prema programu djelovanja u slučaju određenih događanja. ▪ Potreba kontinuiranog praćenja utjecaja klimatskih promjena i prirodnih nepogoda na području UAR i praćenje stanja po utvrđenim segmentima.	Rizičnost utjecaja klimatskih promjena i prirodnih nepogoda na području UAR	Praćenje stanja po utvrđenim segmentima rizika
Nekadašnji industrijski i vojni prostori		
▪ Na području UAR postoji veliki resurs bivših vojnih i industrijskih prostora ▪ Revitalizirati preostale bivše industrijske i vojne prostore u nove sadržaje	Neiskorištenost bivših vojnih i industrijskih prostora	Rješavanje vlasničkih odnosa bivših vojnih i industrijskih prostora Stvaranje konzorcija svih vlasnika i dionika za stavljanje u funkciju tih prostora Priprema projektne dokumentacija za revitalizacija tih prostora novim sadržajima
Primarna infrastruktura		
Vodovod i kanalizacija		
▪ Siguran vodoopskrbni sustav za isporuku ispravne vode	Dovršetak infrastrukture sustava vodovoda i kanalizacije na području UAR	Dodatno traženje EU izvora za dovršetak projekata vodovoda i kanalizacije u JLS-ima

▪ Visoka pokrivenost vodoopskrbe na cijelom području ▪ Znatno se manji gubici vode bilježe na području UAR u odnosu na RH, a u prosjeku se približava razini EU ▪ Planiranjem novih projekata u izgradnji vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava unaprijedit će se kvaliteta života stanovništva UAR		
Javni sustava grijanja, plin i električna energija		
▪ Javni sustav grijanja prisutan samo u Gradu Rijeci ▪ Distribucijska mreža plina prisutna u većem dijelu područja UAR ▪ Novim se investicijama u toplinarstvo unapređuje sustav i doprinos onečišćenju zraka ▪ Sve je veći porast broja 'malih' sustava obnovljivih izvora energije ▪ Sve je veći broj postavljene solarne energije na javnim zgradama ▪ Mreža električne energije razgranata i dostupna stanovništvu i poslovnom sektoru ▪ Znatna porast cijena energenata utječe na opskrbu energentima, naročito plina i standard građana	Problematika visokih cijena energenata, naročito plina Manji udio obnovljivih izvora energije	Potreba intervencije države putem subvencioniranja ili preuzimanje obaveza Završetak projekata toplinarstva za unapređenje sustava i energetske učinkovitosti Poticati i povećati udio obnovljenih izvora energije za građanstvo i gospodarstvo
Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost		
Cestovna mreža i sigurnost		
▪ Na području UAR nalazi se značajno čvorište cestovne infrastrukture ▪ Najveća gustoća cestovne mreže je u Gradu Rijeci ▪ Najveću dužinu cesta čine nerazvrstane ceste UAR-a ▪ Najveći broj prometnih nesreća je na području grada Rijeke	Izgradnja sigurnih prometnica Visok broj prometnih nesreća u Rijeci	Povećati sigurnost u prometu kako infrastrukturom tako i dizanjem svijesti građana u ponašanju u prometu
Željeznička mreža i vrijeme putovanja na svih mrežama		
▪ Na području UAR nalazi se značajno čvorište željezničke infrastrukture ▪ Najznačajnija dionica projekta je nizinska željeznička pruga Rijeka-Karlovac ▪ Željeznička mreža prisutna na područjima Grada Rijeke, Općina Matulji i Kostrene te rubno na području grada Kastva	Nedostatak bržeg i kraćeg putovanja roba i putnika željezničkom prugom iz Rijeke prema ostatku Hrvatske i Srednjo-istočnoj Europi Potpuno uvođenje gradskog i prigradskog željezničkog prometa	Dovršenje dionice ravničarske pruge Rijeka-Karlovac Dovršenje izgradnje infrastrukture za željeznički javni gradski i prigradski prijevoz

▪ Važnost željeznice u uključivanje u sustav javnog gradsko-prigradskog prometa ▪ Vrijeme trajanje putovanja prema sjedištu aglomeracije je ujednačeno i iznosi oko dvadeset minuta, osim iz općina Mošćeničke Drage i Lovrana		
Zračne luke		
▪ Zračna luka Rijeka najznačajniji aerodrom u PGŽ ▪ Sezonski karakter poslovanja ▪ Zaostaje po putničkom prometu u odnosu na druge zračne luke bez obzira na povoljno vrijeme vožnje od europskih centara ▪ Sportski aerodrom je Zračno pristanište Grobnik omogućuje razvoj sportsko-rekreativnih letova i školovanje	Sezonski rad Zračne luke Rijeka	Povećati broj linija za i prema europskim centrima Povećati broj linija za cjelogodišnje letove
Pomorske luke		
▪ Luka Rijeka najznačajnija za RH i djeluje na 3 od 4 lučka bazena na području UAR za promet raznih tereta ▪ Putnički brodski prijevoz odvija se samo na brzobrodskoj liniji Rijeka–Novalja i Mali Lošinj-Ilovik-Susak-Cres-Rijeka (katamarani) ▪ Županijski značaj imaju luke otvorene za javni promet nalaze se na područjima JLS na moru	Završetak projekata kontejnerskog terminala Nedostatak putničkih linija koje povezuju Rijeku i ostatak obalnih mjesta UAR-a i Jadrana	Povećati promet tereta Promovirati riječku luku kao najkraći put iz luka Dalekog Istoka prema europskim centrima Poticati linijski pomorski promet
Infrastruktura za internetsku povezanost		
▪ Brzina pristupa od 30 do 100 Mbit/s prisutna je u središtima gradova i općina uključenih u UAR ▪ Na području Grada Rijeke brzina pristupa je od 30 do 100 Mbit/s ▪ Na ruralnim područjima UAR unapređuje se razvoj širokopolasnog pristupa, no, uvjetovan je uvjetima izgradnje pojedinih lokacija	Nedostatak bržeg pristupa širokopolasnog interneta u svim područjima UAR	Povećati brzinu pristupa širokopolasnog interneta u svim područjima UAR
Biciklistička infrastruktura		
▪ Biciklistička mreža na području UAR temelji se na kružnim biciklističkim rutama/stazama koje se u većem dijelu sastoje od kombinacije različitih podloga	Nedostatak izgrađene biciklističke infrastrukture u urbanih područjima Nedostatak sadržaja na biciklističkim stazama	Povećati dužinu biciklističkih staza Izgraditi dodatne sadržaje na biciklističkim stazama za potrebe turizma

▪ Nedostatak izgrađene biciklističke infrastrukture u urbanih područjima ▪ Najveća dužina biciklističkih staza nalazi se na Opatijskoj rivijeri i PP Učka		
Urbani prijevoz		
▪ Nastavak daljnje obnove voznog parka komunalnog društva za javni gradski i prigradski prijevoz ▪ Uvođenje novih gradskih linija koje povezuju više područja UAR malim city autobusima ▪ Izgradnja lokalnih i državnih prometnica koje će bolje povezati središta JLS na području UAR i drugih centara ▪ U lokalne prometnice uključiti biciklističke staze za e-bicikle ▪ Nove investicije koje su započele ili koje će se u skoro vrijeme završiti vezane za prometnu mrežu, omogućit će Rijeci u UAR dodatni zamah u razvoju prometa, turizma i gospodarstva	Smanjiti vijek starosti gradskih autobusa Bolja povezanost prigradskih linija među sjedištima JLS	Obnova voznog parka za javni gradski i prigradski prijevoz Priprema i natječajne projektne dokumentacija za izgradnju lokalnih i državnih prometnica Mogućnosti osiguranja sredstava za izgradnju prometnica i drugih objekata iz EU izvora

3.4. Analiza i ocjena stanja javnog upravljanja razvojem

3.4.1. Ocjena unutarnjeg okruženja institucije

Za ocjenu unutarnjeg okruženja UAR područja treba istaknuti izuzetan geostrateški položaj, otvorenost prema moru, blizinu hrvatskih i europskih centara, raznovrsnost prirodnih resursa i ljepote krajolika te bogatu povijest, tradiciju i baštinu te vrijedan ljudski kapital. No, reljefni karakter područja, obale i zaleđa, često ne omogućuje onakav razvoj kakav bi mogao biti. Naime, nedostatak radnih površina, primjerice u Gradu Rijeci i Gradu Kastvu, ne ostavlja više mogućnosti za nove gospodarske i druge projekte.

Razvoj ljudskih resursa ima kontinuiranu potrebu za usvajanje i povećanje znanja, umijeća, sposobnosti i stavova, te poboljšanje ponašanja ljudi u svim aktivnostima ljudskog djelovanja. S obzirom na suvremene tehnološke i društvene promjene i postizanje ciljeva usmjerenih na pametne i zelene tehnologije, razvoj ljudskih resursa je sve značajniji.

Razvoj ljudskih resursa područja UAR nameće kontinuiranu potrebu usklađivanja obrazovnih programa sukladno novim ciljevima EU i RH k tranziciji digitalizacije, zelene tranzicije, pametne Europe, klimatskim promjenama, za što su potrebni obrazovani ljudi kako bi taj proces bio što kraći i bezbolniji za dostizanje ostvarenja kako hrvatskih tako i europskih ciljeva. Sadašnji stupanj obrazovanog stanovništva s pretežito srednjom školom, potrebno je formalnim i neformalnim obrazovanjem podignuti i djelovati na dizanju svijesti o novim stručnim znanjima i kompetencijama jer je visoko obrazovano stanovništvo od izuzetne važnosti za UAR područje. Postojeća obrazovna i poduzetnička infrastruktura može to osigurati. Problem odseljavanja stanovništva, naročito mlađih, nameće potrebu za podržavanjem i financiranjem obrazovanja za potrebe gospodarstva.

Infrastrukturni resursi područja se ocjenjuju dobrim, što se tiče primarne infrastrukture (vodoopskrbni i kanalizacijski sustav). Energetska infrastruktura (sustav grijanja, plina, električne energije,) je zadovoljavajuća naročito u Gradu Rijeci, a manje u ruralnim dijelovima. Alternativni izvori energije i energetska učinkovitost u javnom sektoru i dalje ima veće potrebe. Izgradnjom novih projekata primarne infrastrukture zadovoljit će se u potpunosti potrebe stanovništva UAR te podići standard usluge i kvalitete života.

Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost također treba biti dostupna svakom stanovniku i području UAR. Pokrivenost širokopojasne infrastrukture je solidna. Širenje mreže RUNE omogućit će većem broju stanovnika brzi pristup širokopojasnog Interneta. Digitalizacija javne uprave je potreba svih JLS na području UAR.

Cestovni promet je dobro razvijen jer većina područja UAR ima brzi pristup svim centrima u bližem i daljnjem okruženju, a novom izgradnjom cestovne infrastrukture stanje će se znatno poboljšati za stanovništvo, turizam i gospodarstvo. Riječka luka je važna za RH, a ne samo za UAR područje, a novim ulaganjima za razvoj kontejnerskog terminala i s time povezane cestovne i željezničke infrastrukture omogućit će dodatno pozicioniranje Rijeke za pravce kretanja robe iz/za ostalih svjetskih luka, koristeći upravo riječku luku, iz/prema drugim dijelovima Europe kojima se skraćuje dužina prijevoza.

Novim izazovima za gospodarski i turistički razvoj treba bolje pozicionirati Zračnu luku Rijeka novim ulaganjima i uz povećanje prometa i linija prema/od europskih destinacija, ne samo sezonskog karaktera, već i za cjelogodišnje redovne linije.

Urbani, odnosno gradski prijevoz, dostupan gotovo svim područjima UAR, osim za Općinu Omišalj. Potrebe su usmjerene na uvođenje novih linija city autobusima koji će bolje povezivati pojedina područja UAR. Potrebe gradskog prijevoza su u razvoju usluga odnosno njihove digitalizacije, dovršenjem željezničkog gradskog prometa omogućit će dodatnu mogućnost bolje komunikacije gradskog sustava prijevoza i njegovu intermodalnost.

Zdravstvena infrastruktura je zadovoljavajuća, a umrežavanje pojedinih ustanova pokazuje visoku svijest da se ovaj resurs dodatno vrednuje i u drugim sektorima (turizam).

Društvena infrastruktura je zadovoljavajuća, no, još uvijek ostaje neupisane djece u dječjim vrtićima pa su potrebe u povećanju kapaciteta dječjih vrtića putem izgradnje ili proširenja postojećih kapaciteta, izgradnjom/rekonstrukcijom društvenih domova za opće i kulturne potrebe.

Socijalna infrastruktura je dobra. Izgradnja kapaciteta za stanovništvo treće dobi je dodatno potrebna putem izgradnje domova, dnevnih boravaka i klubova za starije osobe kao i rješavanja potreba osoba s invaliditetom te nužnog smještaja.

Poduzetnička infrastruktura je razvijena, no, potrebe u manjim sredinama su usmjerene na nove tipove poduzetničkih institucija te usluga za razvoj i dizanja konkurentnosti malih i srednjih gospodarskim subjekata.

Kulturna infrastruktura potrebuje dodatno unapređenje putem obnove i valorizacije raznih sadržaja za potrebe stanovništva i turizma.

Turistička infrastruktura je razvijena, no potrebe su za onim sadržajima koji će se nadovezati na smještajne kapacitete, a dodatne potrebe modernog turista treba izgraditi putem uređenja i izgradnje obalnih šetnica na cijelom području UAR, kao i biciklističkih staza i uređenja prirodne baštine.

Klimatske promjene mogu utjecati na promjene vezane za zrak, tlo i vode. Područje UAR je pod utjecajem mogućih prirodnih katastrofa kao što su potres, velike oborine, dizanje razine mora, požari i suše, toplinski valovi te klizišta. Stoga se praćenjem stanja u prostoru mogu uočiti one promjene koje mogu znatno utjecati i poremetiti za sada solidno stanje zraka, tla i vode.

Izgrađenost prostora koja je vezana za turizam treba biti ograničena budući je sve veći broj privatnog i hotelskog smještaja. Dodatno prisustvo i do tri puta većeg broja gostiju u odnosu na broj stanovnika u manjim mjestima mogu negativno utjecati na postojeći kapacitet infrastrukture vodoopskrbnog i kanalizacijskog te prometnog i energetskog sustava.

3.4.2. Ocjena vanjskog okruženja institucije

RH je članica EU od srpnja 2013. godine te ima mogućnost korištenja raznih izvora sredstava, prvenstveno putem utvrđenih fondova i EU programa koji alociraju sredstava za provedbu razvojnih projekata prema utvrđenim nacionalnim strateškim dokumentima usklađenih s europskim. U RH dosadašnje iskustvo o iskorištavanju europskih izvora financiranih projekata nije zadovoljavajuće. Očito je da se procedure u provedbi projekata trebaju pojednostavniti.

Od 2020. godine europske se članice, pa tako i Hrvatska, suočavaju s pandemijom COVID-19 koja ostavlja duboke ekonomske, društvene i okolišne posljedice. Neposredno prije ove krize, članice EU su se suočavale s utjecajem gospodarske krize radi velikog i ne ciljanog javnog trošenja, zaostatkom u digitalizaciji i nedovoljnom tranzicijom te gubljenja prednosti na vođenju zelenih tehnologija. Uslijed izloženosti tim velikim rizicima, propuštene su mogućnosti i izazovi koji će produžiti vrijeme za oporavak. Moguće je zato da se europska održivost, kompetitivnost i prosperitet neće moći popraviti u desetljećima koja dolaze. Za Hrvatsku još su teže okolnosti, s obzirom na stupanj razvoja.

Kohezijska se politika usmjeruje na ujednačavanje razvoja svih regija kako bi se postigli ciljevi za pametnije, zelenije, bolje povezanije, više socijalne regije i Europu bližu građanima. Zato se provode aktivnosti koje vode jačanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije EU. Postavljeni ciljevi možda su i nemogući za ostvariti u budućem razdoblju. Na svima nama je angažirati se kako bismo poteškoće postavili kao izazove za rješavanje i omogućili, barem u većoj mjeri, ostvarenje tih ciljeva.

Zato VFO za razdoblje 2021.-2027. stavlja na raspolaganje do sada najveća proračunska sredstava ukupnom iznosu od 2.017,8 bilijuna EUR za pomoć u oporavku od gospodarske i socijalne štete koju je uzrokovala pandemija bolesti COVID-19 i potaknuti prelazak na moderniju i održiviju Europu. Dugoročan proračun vrijedan je 1.210,9 bilijuna EUR, a privremeni instrument za oporavak Next Generation EU vrijedan je 806,9 milijardi EUR, a za RH iz VFO rezervirana su sredstva u visini od 12,6 mlrd EUR.

Kohezijska politika ima alokaciju od 8,6 mlrd EUR i sadrži 3 programa:

- Operativni program za Konkurentnost i kohezija s 4,74 mlrd EUR (EFRR i KF),
- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijal s 1,98 mlrd EUR (Europski socijalni fond+)
- Integrirani teritorijalni program (u nastavku: ITP) s 1,86 mlrd EUR (EFRR i Fond za pravednu tranziciju).

U novom periodu 2021.-2027. za ITU mehanizam moći će se koristiti sredstva iz EFRR u visini 8% iz EFRR, odnosno 5.142 mil HRK. Pitanje je koliko će to biti dostatno za potrebe svih 22 grada urbanih područja.

3.4.3. Opća analiza prednosti, slabosti, prilika i prijetnji

Na temelju analize stanja, radna skupina za izradu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. godine održala je tri sastanka na kojim je raspravljala o elementima SWOT-a te utvrdila područja koja ističu u raznoj korelaciji prilike, prijetnje, nedostatke i prednosti.

Društvo	
PREDNOSTI	NEDOSTACI
• Kvalitetno Sveučilište u Rijeci - pristup visokom obrazovanju • Razvijen sustav odgoja i obrazovanja • Visoko razvijena društvena tolerancija (multikulturalnost i multietničnost) • Kvalitetan način života stanovništva • Kvalitetne zdravstvene usluge • Razvijene socijalne usluge i sustav socijalne zaštite	• Nepovoljna demografska kretanja • Staro stanovništvo • Neravnomjerna gustoća naseljenosti • Nedostatak društvene infrastrukture (igrališta, sportski objekti, domovi) • Nedostatak kapaciteta dječjih vrtića • Neusklađenost obrazovanja i tržišta rada • Zdravstvena infrastruktura koncentrirana u jednom gradu • Nedostatak kapaciteta za smještaj i njegu osoba treće životne dobi
PRILIKE	PRIJETNJE
• Prilika za doseljavanje novog stanovništva radi dobrog načina života • Razvoj ljudskih potencijala za potrebe gospodarstva, turizma i kulture (dodatni obrazovni programi) • Veće korištenje postojeće poduzetničke infrastrukture za potrebne oblike praktičnog obrazovanja (putem osnovanih start up inkubatora, inoLabova i sl.) • Suradnja UNIRI i poduzetničkog sektora • Snažnije financiranje projekata razvoja ljudskih potencijala iz EU fondova • Proširenje kapaciteta za predškolski i školski odgoj • Osiguravanje uvjeta za ostanak i rad mladih obitelji • Širenje mreže izvan institucijskih usluga za starije osobe	• Depopulacija • Starenje stanovništva • Krizne situacije • Nedostatak medicinskog osoblja

Gospodarstvo	
PREDNOSTI	NEDOSTACI
• Gestrateški položaj • Globalna konkurentnost prometnog pravca • Tradicija turizma i njegova segmentacija • Bogata i raznolika kulturna baština i povijesno nasljeđe • Razvijenost turističke infrastrukture • Uključenost lokalne samouprave u razvoj turizma – Uključenost lokalne samouprave u financiranju i razvoju turističkih programa • Položaj i značaj luke Rijeka • Znanje, tradicija, iskustvo u brodograđevnoj i drugim industrijama	• Izrazita sezonalnost turizma • Nedostatak kvalificiranih kadrova/ radne snage u turizmu, građevinarstvu i sl. • Manja prosječna plaća nego u RH • Nedostatak svijesti institucija o potrebi korištenja kulturne baštine • Nedovoljna valorizacija kulturne baštine za potrebe turizma • Nedovoljno prisustvo industrije u strukturi gospodarstva • Nedostatak radnih površina na području gradova Rijeke i Kastva • Neriješeni imovinsko- pravni odnosi kod investicijskih projekata • Nedostatak suvremenih turističkih atrakcija • Nedostatak uvođenja IKT i digitalizacija svih sektora i javne uprave • Nedostatak smještajnih kapaciteta visoke kategorije • Kratkotrajnost prosječnih boravaka turista
PRILIKE	PRIJETNJE
• Financiranje poduzetničkih projekata iz EU fondova, naročito u inovativne nove tehnologije • Suradnja Sveučilišta i gospodarstva • Povoljni prostorni uvjeti za razvoj turističko-rekreativnih i sportskih sadržaja • Povezivanje turizma i poljoprivrede te raznih djelatnosti (zeleno-plavo) – lanci opskrbe • Snažnije povezivanje svih sektora, naročito proizvodnje, trgovine, i turizma • Mogućnost razvoja outdoor turizma • Razvoj turizma u ruralnom području • Povećanje vidljivosti turističke destinacije • Stvaranje jedinstvene turističke ponude UAR područja • Daljnji razvoj turističke infrastrukture • Uvođenje IKT u sve sektore i digitalizacija javne uprave • Pripremljenost projekata za investitore • Potencijal neaktivne imovine • Daljnji razvoj poduzetničkih zona i poduzetničke infrastrukture • Izgradnja komunalne infrastrukture u postojećim poduzetničke zonama • Digitalna transformacija gospodarstva • Razvoj novih industrija temeljenih na tehnologiji, znanju i inovacijama • Jačanje i diverzifikacija turističke ponude te razvijanje specifičnih oblika turizma s perspektivom razvoja na području aglomeracije	• Slaba institucionalna regulacija sustava zaštite kulturno-povijesnih spomenika • Ovisnost o turizmu • Nedovoljna suradnja javnog i privatnog sektora u razvojnim projektima u turizmu • Krizne situacije

Urbano okruženje	
PREDNOSTI	NEDOSTACI
• Kvalitetan zrak, voda, more i tlo • Bogata i raznolika prirodna baština • Odličan geoprometni položaj • Povoljno klimatsko područje • Očuvana i zaštićena područja • Dostupnost distribucije električne energije	• Nedovoljna primjena i korištenje OIE i EE • Nerazvijena infrastruktura za eko mobilnost • Nedostatak svijesti o potrebi korištenja prirodne baštine • Nedostatak zelene infrastrukture • Nedovoljne linije javnog prijevoza pojedinih područja UAR • Nedostatak ekološko prihvatljivih i inovativnih rješenja usluga u javnom prijevozu • Nedostatak parkirnih mjesta • Neiskorištenost bivših industrijskih i vojnih zona • Zastarjela željeznička infrastruktura • Nedovoljna brzina interneta u slabije naseljenim područjima • Neadekvatno gospodarenje otpadom
PRILIKE	PRIJETNJE
• Razvoj sustava EE i OIE na javnim površinama i objektima • Stavljanje u funkciju neaktivne imovine • Poboljšanje infrastrukture za mobilnost • Financiranje projekata iz EU fondova • Razvoj državnih infrastrukturnih projekata na urbanom području • Daljnji razvoj održivog javnog prijevoza • Edukacija stanovništva o ekološkim temama • Daljnji razvoj komunalne infrastrukture i primjene novih zelenih tehnologija • Sanacija, obnova i prenamjena napuštenih industrijskih područja (brownfield lokacije)	• Povećan promet tijekom turističke sezone donosi pojačan pritisak na prometnu i komunalnu infrastrukturu • Izloženost prirodnim i klimatskim rizicima • Onemogućeno praćenje onečišćenja tla • Veći broj nesaniranih divljih odlagališta otpada • Loša povezanost sa zračnom lukom • Prekomjerna (neplanska) izgradnja na obalnom pojasu i otocima • Devastacija obalnog pojasa • Krizne situacije

Prilog 1.1. Podjela po spolu i dobnim skupinama (podaci prema Popisu stanovništva u Republici Hrvatskoj 2011. godine) i ukupno za 2021.

JLS	Grad Rijeka	Grad Bakar	Grad Kastav	Grad Kraljevica	Grad Opatija	Općina Čavle	Općina Jelenje	Općina Klana	Općina Kostrena	Općina Lovran	Općina Matulje	Općina M. Draga	Općina Omišalj	Općina Viškovo	Ukupno	Udjeli %
Stanovnika '21	108.622	7.581	10.265	4.073	10.661	7.081	5.077	1.856	4.438	3.544	10.788	1.292	3.020	16.015	194.313	-
Stanovnika '11	128.624	8.279	10.440	4.618	11.659	7.220	5.344	1.975	4.180	4.101	11.246	1.535	2.983	14.445	216.649	-
muškaraca	60.951	4.062	5.140	2.338	5.381	3.547	2.660	963	2.057	1.982	5.476	767	1.5050	7.161	103.889	47,95
žena	67.673	4.217	5.300	2.380	6.278	3.673	2.684	1.012	2.123	2.119	5.771	768	1.478	7.284	112.760	52,05
Od 0-14 god.	14.965	1.169	1.555	599	1.251	1.031	744	268	544	445	1.486	156	321	2.487	27.031	12,5
dječaka	7.747	579	831	322	627	522	380	139	275	221	757	80	172	1.270	13.922	-
djevojčica	7.218	590	724	277	624	509	364	129	279	224	729	76	149	1.217	13.106	-
Od 15-29 god.	21.968	1.456	1.782	800	1.787	1.295	1.008	298	691	676	1.978	223	677	2.820	37.459	17,3
muškaraca	11.049	761	879	404	883	658	519	144	363	353	985	123	334	1.395	18.850	-
žena	10.919	695	903	396	904	637	489	154	328	323	993	100	343	1.425	18.609	-
Od 30-49 god.	35.456	2.280	3.255	1.218	3.002	2.075	1.544	558	1.206	1.067	3.286	418	763	4.618	60.746	28
muškaraca	17.463	1.140	1.638	602	1.466	1.036	777	291	600	551	1.653	210	380	2.315	30.131	-
žena	17.993	1.131	1.617	616	1.536	1.039	767	267	606	516	1.633	208	383	2.303	30.615	-
Od 50-64 god.	30.847	2.006	2.382	1.214	2.963	1.757	1.296	470	1.047	1.002	2.655	399	874	3.017	51.929	24
muškaraca	14.479	1.001	1.094	582	1.350	884	680	240	517	480	1.313	201	452	1.490	24.763	-
žena	16.368	1.005	1.288	632	1.613	873	616	230	530	522	1.342	198	422	1.527	27.166	-
Od 65 g. i više	25.388	1.368	1.466	787	2.656	1.062	752	381	682	911	1.841	339	348	1.503	39.484	18,2
muškaraca	10.213	572	698	328	1.055	447	304	149	302	377	767	153	167	691	16.223	-
žena	15.175	796	768	459	1.601	615	448	232	380	534	1.074	186	181	812	23.261	-
Stariji od 75 g.	16.500	856	490	359	1.230	477	327	172	285	434	756	160	143	598	22787*	10,52
Žena u fertilnoj dobi (15-49)	28.912	1.826	2.520	1.012	2.440	1.676	1-256	421	934	839	2.221	308	726	3.728	48.819*	22,53
od 20-29 g.	8.068	479	655	264	685	447	349	107	239	236	721	73	249	1.074	13.646*	-

Izvor: <http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/censustabsxls.htm> (dostupno: 2021.)

*Navedeni podaci se ne zbrajaju pod ukupno

Napomena:

U Prilogu 1 obrađeni su podaci prema popisu stanovništva 2011. godini budući još nema dostupnih detaljnih podataka po novom popisu iz 2021. godine po JLS-ima. Tumačenje se daje za usporedbu 2001. i 2011. godinu, za 2021. godinu samo po ukupnom broju stanovnika po JLS budući obuhvat UAR u razdoblju 2016.-2020. nije ostao isti:

- ukupan broj stanovnika u 2021. godini smanjen je za 22.336 stanovnika u odnosu na popis stanovnika iz 2011. godine prema obuhvatu UAR 2021.-2027.
- veći broj stanovnika bilježe općine Kostrena, Omišalj i Viškovo,
- prema popisu stanovnika iz 2011. godine za obuhvat UAR 2016.-2020.:
  - ukupan broj stanovnika smanjen je u 2011. godini za 10.522 stanovnika u odnosu na popis stanovnika iz 2001. godine
  - veći broj stanovnika bilježe gradovi, Kraljevica i Opatija te općine Kostrena, Mošćenička Draga i Viškovo,
  - udio djece (kategorija 0-14 godina) smanjen za 1,2%,
  - nije moguće analizirati udio radnog kontigenta (kategorija 15-64 godine) zbog različite metodologije navedenih popisa stanovništva,
  - udio starijeg stanovništva (od 65 godina i više) povećan za 3%,
  - udio stanovništva starijeg od 75 godina povećan za 3,5% i
  - udio žena u fertilnoj dobi (kategorija 15-49 godina) povećan za 2,5%.

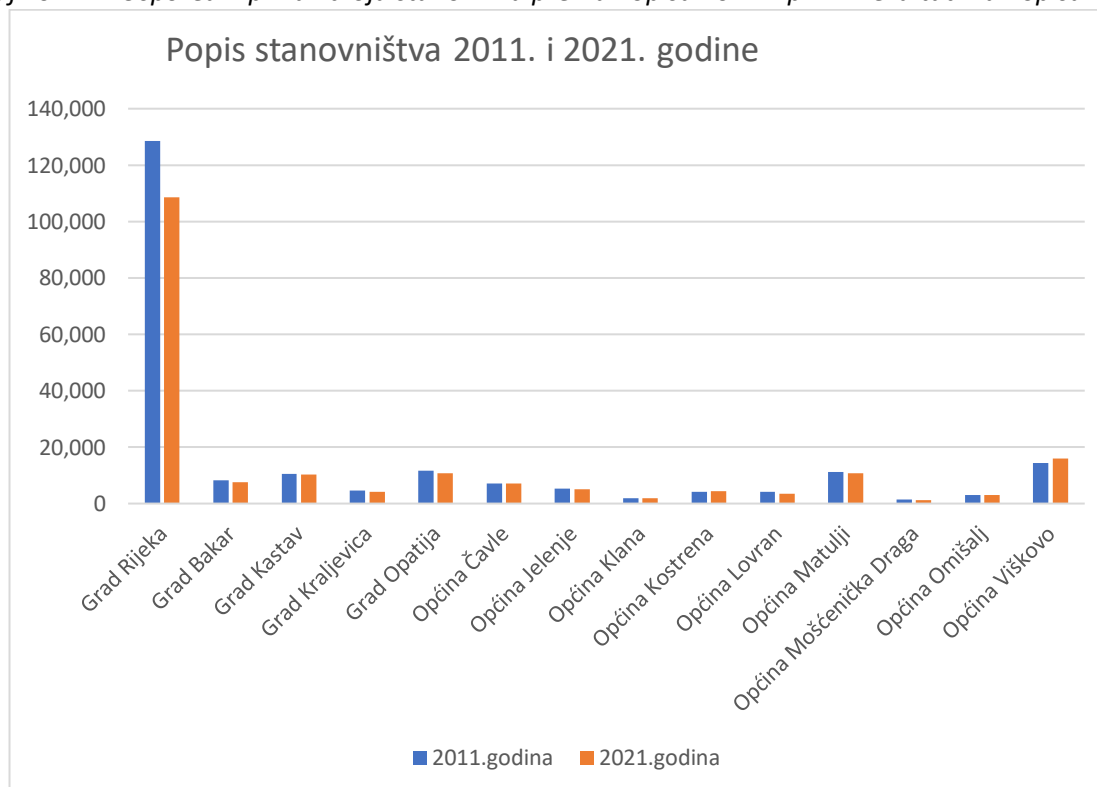
Prilog 1A: Stanovništvo na području UAR prema Popisu stanovništva 2011. i prema Prvom popisu stanovništva 2021.

Stanovništvo Po JLS	Popis 2011.		Prvi popis 2021.		Razlika (%)
	Ukupno	Rang*	Ukupno	Rang*	
Grad Rijeka	128.624	1	108.622	1	- 15,6
Grad Bakar	8.279	6	7.581	6	- 8,4
Grad Kastav	10.440	5	10.265	5	- 1,7
Grad Kraljevica	4.618	9	4.073	10	- 11,8
Grad Opatija	11.659	3	10.661	4	- 8,6
Općina Čavle	7.220	7	7.081	7	- 1,9
Općina Jelenje	5.344	8	5.077	8	- 5,0
Općina Klana	1.975	13	1.856	13	- 6,0
Općina Kostrena	4.180	10	4.438	9	+ 6,2
Općina Lovran	4.101	11	3.544	11	- 13,6
Općina Matulji	11.246	4	10.788	3	- 4,1
Općina Mošćenička Draga	1.535	14	1.292	14	- 15,8
Općina Omišalj	2.983	12	3.020	12	+ 2,8
Općina Viškovo	14.445	2	16.015	2	+ 10,9
UKUPNO	216.649		194.313		- 10,3

Izvor: DZS, 2022.

*/ Rang JLS prema broju stanovnika

Grafikon 1A: Usporedni prikaz broja stanovnika prema Popisu 2011. i prvim rezultatima Popisa 2021.

Prilog 2. Kretanja povezana sa starenjem stanovništva za 2014. i 2018.-2020. godinu

Grad/Općina	Živorodeni				Umrli				Natalitet (u ‰)				Prirodni priraštaj*				Vitalni indeks** (u ‰)			
	2014	2018	2019	2020	2014	2018	2019	2020	2014	2018	2019	2020	2014	2018	2019	2020	2014	2018	2019	2020
Grad Rijeka	978	822	808	772	1549	1688	1623	1814	7,6	13,12	6,28	6,00	-4,44	-6,73	-6,34	-8,10	63	49	50	43
Grad Bakar	60	54	60	70	80	78	101	105	7,25	6,52	7,25	8,46	-2,42	-2,90	-4,95	-4,23	75	69	59	67
Grad Kastav	97	80	97	79	85	104	93	96	9,29	7,66	9,29	7,57	1,15	-2,3	0,38	-1,63	114	77	104	82
Grad Kraljevica	31	27	21	38	47	54	48	48	6,71	5,85	4,55	8,23	-3,46	-5,85	-5,58	-2,17	66	50	44	79
Grad Opatija	69	97	65	81	137	149	149	168	5,92	8,32	5,58	6,95	-5,83	-4,46	-7,20	-7,46	50	65	44	48
Općina Čavle	79	63	52	49	74	79	81	83	10,94	8,73	7,20	6,79	0,69	-2,2	-4,02	-4,71	107	80	64	59
Općina Jelenje	56	41	50	44	48	56	65	73	10,48	7,67	9,36	8,23	1,50	-2,81	-2,81	-5,43	117	73	72	60
Općina Klana	21	18	7	19	22	26	27	28	10,63	9,11	3,54	9,62	-0,51	-4,05	-10,13	-4,56	95	69	26	68
Općina Kostrena	30	41	34	34	44	36	44	47	7,18	9,81	8,13	8,13	-3,35	1,2	-2,39	-3,11	68	114	77	72
Općina Lovran	33	24	36	29	65	57	52	63	8,05	5,85	8,78	7,07	-7,8	-8,05	-3,90	-8,29	51	42	69	46
Općina Matulji	88	80	106	77	135	137	120	138	7,83	7,11	9,43	6,85	-4,18	-5,07	-1,24	-5,42	65	58	88	56
Općina M. Draga	10	8	11	10	16	16	16	24	6,51	5,21	7,17	6,51	-3,91	-5,21	-3,26	-9,12	63	50	69	42
Općina Omišalj	27	38	36	39	22	35	31	27	9,05	12,74	12,07	13,07	1,68	1,01	1,68	4,02	123	109	116	144
Općina Viškovo	187	151	175	154	97	109	122	116	12,95	10,45	12,11	10,66	6,23	2,91	3,67	2,63	193	139	143	133
Ukupno UAR	1766	1544	1558	1495	2421	2624	2572	2830	8,15	7,13	7,19	6,9	-3,02	-4,98	-4,68	-6,16	65,55	58,8	60,57	52,83
Ukupno PGŽ	2365	2126	2114	2088	3384	3722	3746	3981	7,98	7,18	7,14	7,05	-3,44	-5,56	-5,51	-6,39	70	56	56	52

Izvor: <http://www.zzjzpgz.hr/statistika/statistika2020/pdf/1.pdf>

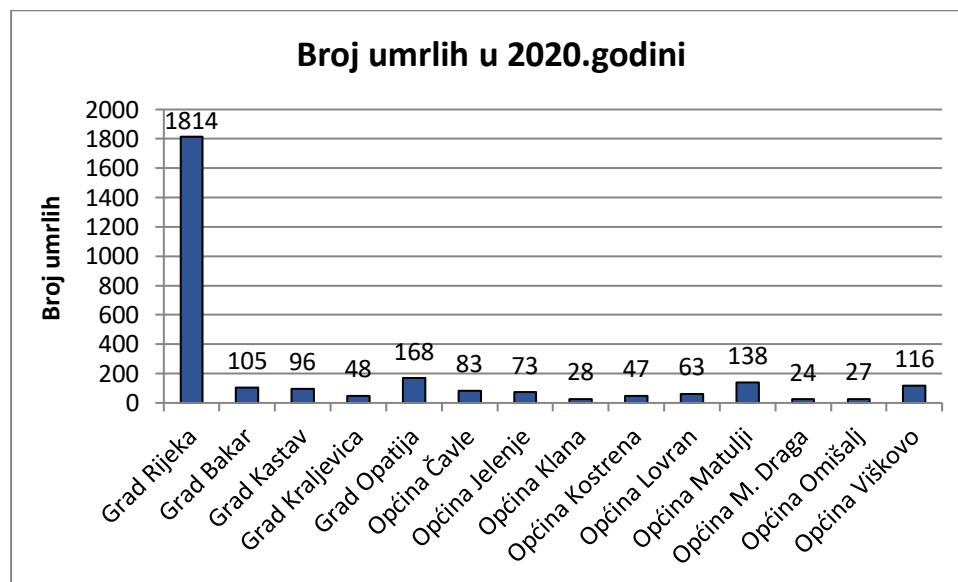
Napomene:

1.000 st. u 1 godini. Stopa nataliteta je broj živorođene djece/ukupno stanovništvo x 1.000

* Prirodni priraštaj je živorođeni - umrli / ukupno stanovništvo x 1.000

** Vitalni indeks je broj živorođene djece/broj umrlih x 100

Grafikon prikazuje broj umrlih po JLS na području UAR

Izvor: <http://www.zzjzpgz.hr/statistika/statistika2020/pdf/1.pdf>

Prilog 7: Broj upisane djece u osnovne i srednje škole na području UAR za 2020./21 i 2021./22.

JLS	Školska 2020./21.		Školska 2021./22.	
	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola
Grad Rijeka	8.381	6.318	8.299	6.357
Grad Bakar	523	310	517	295
Grad Kastav	774	/	809	/
Grad Kraljevica	277	/	263	/
Grad Opatija	555	1.037	559	1.000
Općina Čavle	594	/	624	/
Općina Jelenje	371	/	368	/
Općina Klana	119	/	121	/
Općina Kostrena	342	/	342	/
Općina Lovran	326	/	322	/
Općina Matulji	763	/	757	/
Općina M. Draga	78	/	81	/
Općina Omišalj	200	/	215	/
Općina Viškovo	913	/	920	/
Ukupno	14.216	7.665	14.197	7.652

Izvor: <https://mzo.gov.hr/istaknute-teme/ser-skolski-e-rudnik-3419/3419>

Prilog 7A: Broj upisane djece u osnovne i srednje škole na području UAR
za 2020./21 i 2021./22.

JLS	Školska 2020./21.		Školska 2021./22.	
	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola
Grad Rijeka	8.381	6.318	8.299	6.357
Grad Bakar	523	310	517	295
Grad Kastav	774	/	809	/
Grad Kraljevica	277	/	263	/
Grad Opatija	555	1.037	559	1.000
Općina Čavle	594	/	624	/
Općina Jelenje	371	/	368	/
Općina Klana	119	/	121	/
Općina Kostrena	342	/	342	/
Općina Lovran	326	/	322	/
Općina Matulji	763	/	757	/
Općina M. Draga	78	/	81	/
Općina Omišalj	200	/	215	/
Općina Viškovo	913	/	920	/
Ukupno	14.216	7.665	14.197	7.652

Izvor: <https://mzo.gov.hr/istaknute-teme/ser-skolski-e-rudnik-3419/3419>

Prilog 8. Podaci o stupnju obrazovanja stanovništva starog 15 godina i više na području UAR (prema Popisu stanovništva iz 2011. godine)

Grad/Općina	Bez škole i nedovršene OŠ	Osnovna škola	Srednja škola	Stručni studij	Sveučilišni studij	Doktorat	Nepoznato
Grad Rijeka	5.764	17.412	63.298	8.911	17.488	641	145
Grad Bakar	497	1.261	4.275	464	591	10	12
Grad Kastav	353	1.214	5.188	743	1.351	32	4
Grad Kraljevica	216	559	2.443	346	391	9	55
Grad Opatija	377	1.118	5.972	854	1.862	67	158
Općina Čavle	479	1.090	3.764	369	467	14	6
Općina Jelenje	303	1.030	2.768	233	240	6	20
Općina Klana	186	311	1.044	74	88	3	1
Općina Kostrena	166	417	1.969	400	656	16	2
Općina Lovran	79	574	2.234	238	505	19	7
Općina Matulji	497	1.473	6.064	642	1.059	20	5
Općina Mošćenička Draga	85	224	824	78	159	9	0
Općina Omišalj	75	393	1.588	250	349	6	1
Općina Viškovo	532	1.730	7.384	941	1.276	30	65
UKUPNO UAR	9.609	28.806	108.815	14.543	26.482	882	481
Učešće u UAR	5,07%	15,19%	57,39%	7,67%	13,97%	0,47%	0,25%
Ukupno u PGŽ	13.655	43.267	149.668	19.059	32.000	977	602
Učešće UAR u PGŽ	70,37%	66,58%	72,70%	76,31%	82,76%	90,28%	79,90%
Ukupno u RH	345.959	773.489	1.911.815	212.059	371.472	11.702	5.965

Izvor: DSZ, 2021., obrada autora

Prilog 9. Naselja gradova i općina Urbane aglomeracije Rijeka prema Popisu 2011. i Popisu 2021.

Grad/općina	Broj stanovnika 2011.	Broj stanovnika 2021.
Grad Rijeka	128 624	107 964
Banderovo	2 235	-
Belveder	3 501	-
Brajda-Dolac	4 085	-
Brašćine-Pulac	2 338	-
Bulevard	2 067	-
Centar-Sušak	1 812	-
Draga	1 463	-
Drenova	7 626	-
Gornja Vežica	6 783	-
Gornji Zamet	4 829	-
Grad Trsat	2 296	-
Grbci	1 694	-
Kantrida	6 005	-
Kozala	5 284	-
Krimeja	3 180	-
Luka	1 318	-
Mlaka	3 992	-
Orehovica	539	-
Pašac	410	-
Pećine	2 545	-
Pehlin	5 553	-
Podmurvice	5 988	-
Podvežica	6 110	-
Potok	1 448	-
Srdoči	6 522	-
Sveti Kuzam	240	-
Sveti Nikola	9 249	-
Svilno	896	-
Školjić	1 648	-
Škurinje	5 751	-
Škurinjska Draga	4 674	-
Turnić	4 539	-
Vojak	2 854	-
Zamet	9 152	-

Grad Bakar	8 279	7 573
Bakar	1 473	1 187
Hreljin	2 206	2 139
Krasica	1 353	1 325
Kukuljanovo	905	870
Plosna	44	46
Ponikve	45	44
Praputnjak	593	532
Škrljevo	1 344	1 152
Zlobin	316	272
Grad Kastav	10 440	
Grad Kraljevica	4 618	4 066
Bakarac	313	287
Kraljevica	2 857	2 415
Križišće	85	79
Mali Dol	180	161
Šmrika	988	963
Veli Dol	195	161
Grad Opatija	11 659	10 619
Dobreć	378	375
Ičići	866	836
Ika	377	295
Mala Učka	1	1
Opatija	6 557	5 701
Oprić	711	719
Pobri	1 114	1 096
Poljane	534	547
Vela Učka	40	41
Veprinac	981	1 008
Općina Čavle	7 220	7 059
Buzdohanj	1 517	1 648
Cernik	1 397	1 274
Čavle	1 358	1 269
Grobnik	421	414
Ilovik	14	20
Mavrinci	1 021	1 035

Podčunić	470	468
Podrvanj	461	415
Soaboli	172	178
Zastavice	389	338
Općina Jelenje	5 344	5 096
Baštijani	18	14
Brnelići	85	78
Drastin	17	38
Dražice	2 93	2 064
Jelenje	425	395
Kukuljani	87	90
Lopača	87	78
Lubarska	114	93
Lukeži	193	148
Martinovo selo	117	112
Milaši	76	76
Podhum	1 446	1 356
Podkilovac	332	328
Ratulji	114	84
Trnovice	47	49
Valići	1	-
Zoretići	92	93
Općina Klana	1 975	1 845
Breza	60	53
Klana	1203	1 147
Lisac	114	100
Studena	382	308
Škalnici	216	236
Općina Kostrena	4 180	4 398
Općina Lovran	4 101	3 527
Liganj	336	287
Lovran	3 336	2 859
Lovranska Draga	50	50
Medveja	177	139
Tuliševica	202	192

Općina Matulji	11 246	10 773
Brdce	67	68
Bregi	700	682
Brešca	159	171
Jurdani	651	658
Jušići	861	828
Kučeli	455	453
Lipa	129	109
Male Mune	103	101
Mali Brgud	134	130
Matulji	3 731	3 566
Mihotići	1 050	862
Mučići	362	347
Pasjak	140	132
Permani	102	104
Rukavac	853	833
Rupa	349	345
Ružići	123	148
Šapjane	188	167
Velen Mune	122	119
Veli Brgud	485	533
Zaluki	73	68
Zvoneća	279	244
Žejane	130	105
Općina Mošćenička Draga	1 535	1 288
Brseč	129	124
Golovik	84	58
Grabrova	10	6
Kalac	32	25
Kraj	98	74
Mala Učka	-	2
Marina	50	41
Mošćenica	301	279
Mošćenička Draga	585	452
Obrš	14	11
Sučići	45	33

Sveta Jelena	93	102
Sveti Anton	8	5
Zagore	86	76
Općina Omišalj	2983	2 992
Njivice	1115	1 115
Omišalj	1868	1 877
Općina Viškovo	14 445	16 084
Kosi	808	994
Marčelji	2 148	2 535
Marinići	3 894	3 862
Mladenići	1 254	1 448
Saršoni	1 532	1 664
Sroki	1 741	1 979
Viškovo	3 068	3 602

Izvor: DSZ, 2022.

Prilog 10. Podaci o zdravstvenoj infrastrukturi, uključujući usluge koje se pružaju na lokalnoj razini

Grad Rijeka	
Klinički bolnički centar Rijeka (državna ustanova)	– 3 lokaliteta: Rijeka, Sušak i Kantrida – 21 klinika, 5 kliničkih zavoda, 6 zavoda, 1 odjel, bolnička ljekarna i objedinjeni hitni bolnički prijam – lokalitet Sušak
Dom zdravlja PGŽ Rijeka (županijska ustanova)	– 28 ordinacija opće medicine – 3 specijalističke pedijatrijske ordinacije – 5 specijalističkih ginekoloških ordinacija – 16 ordinacija dentalne medicine – 1 dežurna služba dentalne medicine, opće medicine i predškolske djece – 4 centra specijalističke dentalne zdravstvene zaštite (ortodoncija, oralna kirurgija i protetika) – 2 ordinacije medicine rada – 3 specijalističke oftalmološke ordinacije – 6 specijalističkih ordinacija fizikalne medicine i rehabilitacije – 3 specijalističke psihijatrijske ordinacije – 7 specijalističkih ordinacija interne medicine (2 kardiološke ordinacije, 1 pulmološka ordinacija, 1 endokrinološka ordinacija, 3 radiološke ordinacije) – 5 mobilnih timova za palijativnu skrb
Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ (županijska ustanova)	– Odjel socijalne medicine – Zdravstveno ekološki odjel – Epidemiološki odjel – Mikrobiološki odjel – Odjel za prevenciju i liječenje bolesti ovisnosti – Odjel školske i sveučilišne medicine
Ljekarna "Jadran" (županijska ustanova)	– 7 ljekarni
Ustanova za palijativnu zdravstvenu skrb "Marija K. Kozulić" (osnivač Caritas Nadbiskupije Rijeka)	– 1 ustanova
Psihijatrijska bolnica Lopača (osnivač Grad Rijeka)	Psihijatrijska bolnica Lopača specijalna je bolnica sa sjedištem na adresi Lopača 11, Dražice. Radi se specijalnoj bolnici, zdravstvenoj ustanovi na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite. Ukupni posteljni kapacitet Psihijatrijske bolnice Lopača iznosi 150 kreveta.
Privatne zdravstvene ustanove i trgovačka društva	– 56 ordinacija opće medicine,

	– 6 specijalističkih pedijatrijskih ordinacija, – 8 specijalističkih ginekoloških ordinacija, – 3 specijalističke dermatovenerološke ordinacije, – 2 specijalističke internističke ordinacije, – 1 specijalistička oftalmološka ordinacija, – 3 specijalističke ordinacije dentalne medicine, – 2 specijalističke ordinacije fizikalne medicine i rehabilitacije, – 6 specijalističkih psihijatrijskih ordinacija, – 3 specijalističke ordinacije medicine rada, – 5 zdravstvenih ustanova za medicinu rada, – 1 specijalna bolnica, – 119 ordinacija dentalne medicine, – 24 poliklinike – 6 ustanova za zdravstvenu njegu u kući, – 3 zdravstvenih njega bolesnika, – 2 privatne fizikalne terapije i rehabilitacije, – 1 medicinsko biokemijski i citološki laboratorij, – 32 zubotehnička laboratorija, – 24 ljekarni – 29 trgovačkih društva
Prema podacima Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ na području grada Rijeke u 2020. godini u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (zaštita odraslih, žena te dojenčadi i predškolske djece) na jednog liječnika dolazi 1.274 građana, a na jednog liječnika dentalne medicine (polivalentne dentalne zdravstvene zaštite) dolazi 598 osoba.	
Grad Rijeka (izvor: Odjel gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb) kontinuirano surađuje s pojedinim prije navedenim javnim zdravstvenim ustanovama na području grada (KBC Rijeka, Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ, Dom zdravlja PGŽ) kao i sa Sveučilištem u Rijeci (Sveučilišni savjetovanišni centar, Sveučilište za 3. dob) i njenim pojedinim sastavnicama (Medicinski fakultet u Rijeci, Fakultet zdravstvenih studija u Rijeci, Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Rijeci) koji se bave znanstveno-istraživačkom djelatnosti i obrazovanjem budućih stručnjaka za tjelesno i mentalno zdravlje. Suradnja se sastoji u partnerskoj provedbi određenih programa u sklopu gradskog Programa zaštite zdravlja, kojim se pruža viši zdravstveni standard građanima Rijeke od onog koji propisuje Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje. Program je najvećim dijelom usmjeren na promociju zdravlja i preventivnu zdravstvenu zaštitu sa ciljem smanjenja učestalosti bolesti u čijem nastanku i tijeku značajnu ulogu imaju različita za zdravlje rizična ponašanja. Grad kontinuirano surađuje i s Gradskim društvom Crvenog križa Rijeka i s pedesetak udruga i vjerskih organizacija koje se bave zaštitom zdravlja i psihosocijalnom zaštitom različitih skupina građana. Grad Rijeka povremeno ulaže u uređenje prostora i nabavu opreme za zdravstvene ustanove, te financijski i logistički potpomaže održavanje različitih stručnih skupova iz područja zaštite zdravlja.	

Grad Bakar	
Kukuljanovo	– Ljekarna Darija Vukušić, Kukuljanovo 361 – privatna ustanova
Bakar	– Ambulanta Bakar, Senjska 372: ➤ ordinacija opće (obiteljske) medicine dr. Mirjana Krstić Arbanas ➤ stomatološka ordinacija dr. Tomislava Rožmanić – Ljekarna Jadran - Bakar, Veberova 147
Škrljevo	– Zdravstvena stanica Škrljevo-Kukuljanovo, Škrljevo 308: ➤ ordinacija opće (obiteljske) medicine dr. Ina Vukelić ➤ stomatološka ordinacija dr. Sanja Anđukić Mužić – Dom zdravlja PGŽ, pedijatrijska ordinacija – dr. Dajana Kukurin Cnappi – Fizikalna terapija Jasna Vidas – privatna praksa – Ustanova za zdravstvenu skrb Magdalena – privatna ustanova – Udruga „Pomoć u kući Grada Bakra“ - osnivač JLS
Krasica	– Ambulanta Krasica, Krasica 157: ➤ ordinacija opće (obiteljske) medicine dr. Janja Radić ➤ patronažna služba Dom zdravlja ➤ logoped – Ljekarna Krasica – Martina Mikuličić, Krasica 151
Hreljin	– Zdravstvena stanica Hreljin, Hreljin 229b: ➤ ordinacija opće (obiteljske) medicine dr. Zoran Adžić ➤ stomatološka ordinacija dr. Adrijana Vučković Tomljanović – Dom zdravlja PGŽ, pedijatrijska ordinacija – dr. Dajana Kukurin Cnappi – Patronažna služba Dom zdravlja – Ljekarna Ustanova Smeraldo, Hreljin 229b – privatna ustanova
Preventivni zdravstveni pregledi za stanovnike – JLS sufinancira: – urološke preglede za muškarce (30% cijene pregleda) – ginekološke preglede za žene. Ukupno su osigurana sredstva u iznosu od 175.000,00 kuna. Sufinancira se 30% ukupne cijene pregleda.	

Grad Kastav

Dom zdravlja	– 3 ordinacije opće medicine – 1 ordinacija za predškolsku djecu - pedijatar – 1 stomatološka ordinacija – patronažni tim
Ljekarne	– 2
Privatne stomatološke ordinacije	

Grad Kraljevica

Ordinacija opće medicine	– 2
Stomatološka ordinacija	– 1
Pedijatrijska ordinacija	– 1
Patronažna sestra	– 1
Privatna stomatološka ordinacija	– 1
Centar za rehabilitaciju „Fortica“	– 1

Grad Opatija

Dom zdravlja Opatija (županijska ustanova)	– pruža zdravstvene usluge iz djelatnosti opće medicine, školske medicine, higijensko-epidemiološku zaštitu, stomatološku zaštitu, hitnu medicinsku pomoć, medicinu rada, primarnu zaštitu žena i djece, patronažnu i ljekarničku djelatnost
Dom zdravlja PGŽ-a – Ispostava Opatija (županijska ustanova)	– 6 ordinacija opće/obiteljske medicine – 5 ordinacija dentalne medicine – 1 očna ordinacija – 1 turistička ordinacija – 1 ginekološka ordinacija – 1 pedijatrijska ordinacija – 1 ordinacija medicina rada – 1 zubotehnički laboratorij – 1 biokemijski laboratorij – 1 RTG + UTZ kabinet – 1 patronaža
Turistička ambulanta Opatija	– 1

Specijalističke ustanove (privatno/mješovito vlasništvo)	– 7 stomatoloških ordinacija – 3 stomatološke poliklinike – 1 poliklinika za stomatološku protetiku i ortodontiku – 1 poliklinika estetske medicine – 1 dermato-venerološka ordinacija – 1 ginekološka ordinacija – 2 optike s oftamološkim uslugama – 1 ortopetska pomagala Salvus – 4 ljekarne
Thalassotherapie Opatija	Specijalizirana bolnica za medicinsku rehabilitaciju bolesti srca, pluća i reumatizma. Ima dva referentna centra Ministarstva zdravlja, i to za Rehabilitaciju srčanih bolesnika i za Zdravstveni turizam i medicinski programirani odmor, a nastavna je baza Medicinskog fakulteta u Rijeci i Medicinskog fakulteta u Osijeku. Uz navedeno osigurava i relevantne medicinske usluge iz domene prevencije i liječenja u području fizikalne medicine i osteoporoze, neurologije, radiologije, psihologije i dermatologije. Osim ambulantnog i bolničkog liječenja i rehabilitacije nudi usluge i u okviru Thalasso-Wellness centra, gdje se nude različiti sadržaji zdravstvenog turizma. Zapošljava 240 djelatnika od čega 37 specijaliziranih liječnika iz područja kardiologije, reumatologije, fizikalne medicine i neurologije.
Općina Čavle	
Opća/obiteljska medicina	– 4 doktora (dva kao koncesionari, dva doktora u sklopu Doma zdravlja Primorsko goranske županije s ukupno 7.785 osiguranika)
Dentalna zdravstvena zaštita	– 3 (u koncesiji s ukupno imaju 5.457 osiguranika)
Poliklinika Laser RI	– privatna poliklinika za lasersko skidanje dioptrije
Općina Jelenje	
Na području općine Jelenje zdravstvena zaštita organizirana je putem Doma zdravlja PGŽ-a - ispostava Dražice, u sklopu koje djeluju dvije ordinacije opće medicine, stomatološka ordinacija, palijativna skrb i skrb za dojenčad.	
Na području općine Jelenje djeluje privatna Ljekarna „Milanka Ivandić“, tri privatne stomatološke ordinacije, te privatna ordinacija za obavljanje zdravstvene djelatnosti iz područja plastične kirurgije, zdravstvene njege i rehabilitacije bolesnika dok pedijatar ordinira dva dana u tjednu u prostoru ambulante u Dražicama.	
Na području Općine djeluje Psihijatrijska bolnica Lopača, specijalna bolnica čiji je osnivač Grad Rijeka, a namijenjena za liječenje duševnih bolesti i poremećaja te rehabilitaciju oboljelih. Kapacitet bolnice je 165 kreveta, a u bolnici je zaposleno ukupno 95 osoba.	

Općina Klana	
Opća/obiteljska medicina	– 1 + 1 pedijatrija
Dentalna zdravstvena zaštita	– 2
Ljekarnički depo	– 1
Općina Kostrena	
Dom zdravlja	– 2 ordinacije opće medicine – 1 pedijatrijska ordinacija – 2 stomatološke ordinacije – nastavni Zavod za javno zdravstvo – epidemiološki odsjek Kostrena – patronažna služba
Privatne zdravstvene ustanove	– ljekarna – stomatološka ordinacija – specijalistička dermatovenerološka ordinacija
Građevine sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite ne postoje niti se planiraju iz razloga blizine Rijeke. Na području općine djeluje privatna ustanova Dom za starije i nemoćne osobe Nataly Bilen, koja djeluje u kategoriji obiteljskog doma. Planira se izgradnja <u>Doma za starije i nemoćne osobe</u>, kapaciteta 139 osoba, s uslugom dnevnog smještaja i skrbi za starije i nemoćne stanovnike Općine Kostrena.	
Općina Lovran	
Dom zdravlja PGŽ-a – Ispostava Opatija (županijska ustanova)	– 3 ordinacije obiteljske medicine – 1 pedijatrijska ambulanta (rad sufinancira Općina Lovran) – 2 stomatološke ordinacije – 2 privatne stomatološke ordinacije (jedna ima ugovor sa HZZO)
Obiteljski dom za smještaj starijih i nemoćnih osoba (privatno vlasništvo)	– 2 (Obiteljski dom Klara Lovran - Dom za starije i nemoćne osobe, vl. Klara Đebnar i Obiteljski dom Pecsvary Lovran, vl. Pecsvary
Učilište Lovran - Spa wellness akademija	
Klinika za ortopediju Lovran	

Općina Matulji	
U Centru primarne zdravstvene zaštite Matulji djeluje:	– 6 ordinacija dentalne medicine – 5 ordinacija opće medicine – 1 ginekološka ordinacija – 1 pedijatrijska ordinacija – 1 patronažna ordinacija – 1 ordinacija za medicinu rada i sporta – 1 ljekarna – 1 optika
Privatna bolnica i poliklinike:	– Specijalna bolnica dr. Nemeč – Poliklinika Roth (ortopedija, kirurgija, radiologija) – 10 ordinacija dentalne medicine – 1 ordinacija fizikalne terapije i rehabilitacije – 2 ljekarne
Općina Mošćenička Draga	
Ordinacija opće medicine	
Privatna specijalistička ordinacija obiteljske medicine	
Turistička ambulanta	
Ljekarna	
Općina Omišalj	
Ordinacije opće medicine	– 2
Stomatološke ordinacije	– 3 (2 imaju ugovorni odnos s HZZO)
Specijalistička ordinacija za očne bolesti (privatna praksa)	– 1
Ljekarne	– 2
Općina Omišalj financira specijalističke ultrazvučne preglede svojim stanovnicima. Tijekom ljetnih mjeseci organizirana je i Turistička ambulanta u naselju Njivice, koju financira Općina Omišalj. Također tijekom ljetnih mjeseci Općina Omišalj sufinancira hitnu pomoć u Krku.	

Općina Viškovo	
1. Specijalistička ordinacija obiteljske medicine	– 1
2. Ordinacije obiteljske medicine	– 4
3. Ordinacije dentalne medicine	– 8
4. Patronaža	– 1
5. Ustanova za zdravstvenu njegu	– 1
6. Ustanova za zdravstvenu njegu bolesnika	– 1
7. Ljekarne	– 3
8. Tvrtka za proizvodnju, popravak, prodaju i iznajmljivanje ortopedskih i medicinskih pomagala	– 1

Izvor: Gradovi i općine UAR, 2022.

Prilog 11. Podaci o stanovništvu prema razini prihoda (podaci prema Popisu stanovništva iz 2011. godine)

	Grad Rijeka	Grad Bakar	Grad Kastav	Grad Kraljevica	Grad Opatija	Općina Čavle	Općina Jelenje	Općina Klana	Općina Kostrena	Općina Lovran	Općina Matulji	Općina M.Draga	Općina Omišalj	Općina Viškovo
Ukupan broj stanovnika	128.624	8.279	10.440	4.618	11.659	7.220	5.344	1.975	4.180	4.101	11.246	1.535	2.983	14.445
Prihodi od stalnog rada	48.612	3.133	4.166	1.772	4.229	2.776	2.062	761	1.606	1.476	4.577	545	1.288	6.121
Prihodi od povremenog rada	3.190	174	263	110	335	117	129	48	155	140	217	79	122	211
Prihodi od poljoprivrede	47	2	12	3	11	3	9	2	1	2	14	4	2	6
Starosna mirovina	24.762	1.269	1.676	837	2.859	1.127	657	360	692	1.062	2.066	367	420	1.656
Ostale mirovine	11.046	779	670	367	694	563	583	201	299	276	752	85	164	934
Prihodi od imovine	648	30	75	17	185	21	16	1	30	40	70	29	61	65
Socijalne naknade	4.065	233	283	77	232	175	177	43	89	71	209	29	85	358
Ostali prihodi	3.027	259	214	96	279	112	97	28	134	109	199	61	73	223
Povremena potpora drugih	2.257	29	167	56	246	62	76	15	48	127	120	18	26	202
Bez prihoda	34.214	2.556	3.152	1.317	2.801	2.339	1.626	536	1.243	928	3.199	396	856	4.913
Nepoznato	70	4	3	48	152	1	0	1	0	2	1	0	0	5

Izvor: <http://www.dzs.hr>

Napomena: Državni zavod za statistiku **ne vodi** podatke po broju stanovnika koje je u opasnosti od siromaštva i o broju stanovnika koji živi ispod granice siromaštva. U statističkom izvješću dostupno na <http://www.dzs.hr> stoji da je:

- za 2020. godinu prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama RH iznosila 6.763 kuna (bruto plaća 9.216 kuna),
- za 2021. godinu prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama u RH iznosila 7.129 kuna (bruto plaća 9.599 kuna).

Prilog 12. Podaci o korištenju socijalnih usluga prema kategorijama u nadležnosti jedinica lokalne samouprave u 2020. ili 2021. godini

GRAD RIJEKA	
Standardne (zakonske) socijalne usluge (troškovi stanovanja, pučka kuhinja za korisnike zajamčene minimalne naknade i prihvatilište za beskućnike) i nadstandardne socijalne usluge (troškovi stanovanja za ostale skupine korisnika) – ukupno 5.902 korisnika	
Naknada troškova najamnine	976 korisnika
Naknada troškova plina	386 korisnika
Naknada troškova električne energije	190 korisnika
Naknada troškova vode i odvodnje	1.565 korisnika
Naknada troškova odvoza komunalnog otpada	1.555 korisnika
Naknada centralnoga grijanja	311 korisnik
Naknada troškova komunalne naknade	572 korisnika
Pučka kuhinja	289 korisnika
Prihvatilište za beskućnike	58 korisnika
Nadstandardne socijalne usluge (za različite skupine korisnika) osigurane temeljem Odluke o socijalnoj skrbi – Ukupno 10.545 korisnika	
Naknada pogrebnih troškova	38 korisnika
Naknada troškova usluge pomoći i njege u kući	110 korisnika
Naknada troškova liječenja u psihijatrijskoj bolnici Lopača	44 korisnika
Naknada troškova prehrane u produženom boravku za učenike OŠ	489 korisnika
Naknada troškova marende za učenike OŠ	1.050 korisnika
Naknada troškova jaslica/vrtića za djecu predškolske dobi	692 korisnika
Naknada troškova javnoga gradskog prijevoza	5.800 korisnika <i>(2.250 prema Odluci i 3.550 umirovljenika starijih od 65 godina)</i>
Podjela besplatne prilagođene hrane za dojenčad i usluge savjetovanja o prehrani	91 korisnik
Mjesečna novčana pomoć za umirovljenike	554 korisnika

Mjesečna novčana pomoć za starije osobe bez osobnog prihoda	140 korisnika
Jednokratna novčana pomoć za učenike srednje škole i studente	80 korisnika
Poklon-bon za novorođenčad za nabavu opreme	33 korisnika
Poklon-bon za učenike za nabavu školskih udžbenika za OŠ	1.087 korisnika
Poklon-bon za samce za nabavu kućanskog uređaja	337 korisnika

Dodatne nadstandardne socijalne usluge (za različite skupine korisnika)- ukupno 26.449 korisnika

Poludnevni boravak i pružanje stručne psihosocijalne pomoći djeci bez roditelja, djeci koju roditelji zanemaruju ili čiji roditelji zlorabe svoje roditeljske dužnosti	435 korisnika
Nužni i hitni smještaj građana	331 korisnika
Socijalna i psihosocijalna zaštita osoba starije dobi	4.236 korisnika
Socijalna i psihosocijalna zaštita bolesnih osoba (<i>uključujući palijativnu skrb</i>)	2.111 korisnika
Socijalna i psihosocijalna zaštita djece s teškoćama u razviju i osoba s invaliditetom (<i>uključujući usluge specijalnog prijevoza</i>)	3.311 korisnika
Socijalna i psihosocijalna zaštita obitelji (<i>uključujući skloništa za žene žrtve nasilja</i>)	510 korisnika
Socijalna i psihosocijalna zaštita djece i mladih	13.318 korisnika
Socijalna i psihosocijalna zaštita ovisnika o alkoholu i drogi	908 korisnika
Socijalna i psihosocijalna zaštita stradalnika rata	1.289 korisnika

GRAD BAKAR

Socijalni program Grada Bakra

Odlukom o socijalnoj skrbi i zdravstvenoj zaštiti Grada Bakra utvrđena je mreža socijalnih usluga, uvjeti i način ostvarivanja prava i oblika pomoći te korisnici. Korisnik ispunjava socijalni uvjet ako na temelju rješenja Centra za socijalnu skrb Rijeka ostvaruje pravo na zajamčenu minimalnu naknadu. Uvjet prihoda ispunjava korisnik s prihodom:

- jednočlano domaćinstvo do 2.000 kn,
- dvočlano domaćinstvo do 3.000 kn,
- tročlano domaćinstvo do 4.000 kn,

– četveročlano domaćinstvo do 5.000 kn, – ako domaćinstvo ima više od 4 člana, cenzus prihoda za svakog se člana uvećava za 700,00 kn. Posebni uvjet ispunjavaju hrvatski ratni vojni invalidi, civilni invalidi, dobrovoljni darivatelji krvi, korisnici dječjeg doplatka itd.	
Prava iz socijalnog programa	
Pravo na naknadu za troškove stanovanja (<i>najamnina, komunalne naknade, električna energija, plin, grijanje, voda</i>)	18 korisnika
Pravo na troškove ogrjeva (<i>do 3 m³ drva ili novčanu protuvrijednost</i>)	27 korisnika
Pravo na financiranje boravka djece u dječjem vrtiću	36 djece
Pravo na financiranje marende učenicima osnovne škole	78 učenika
Pravo na financiranje produženog boravka učenicima osnovne škole	18 učenika
Pravo na financiranje javnog prijevoza učenicima srednje škole	3 učenika
Pravo na financiranje javnog prijevoza osoba s invaliditetom, dobrovoljnim darivateljima krvi, HRVI	117 korisnika
Pravo na financiranje javnog prijevoza korisnicima socijalne skrbi	13 korisnika
Pomoć obiteljima u prehrani	75 korisnika
Pomoć za novorođenu djecu (<i>3.000 kn za prvo dijete, 4.000 kn za drugo dijete, 8.000 kn za treće dijete, za svako sljedeće dijete 10.000 kn</i>)	77 novorođene djece
Pomoć za obitelji koje istovremeno školuju troje ili više djece	16 obitelji
Pomoć za udžbenike učenicima čije su obitelji korisnici socijalnog programa	2 korisnika
Pomoć za umirovljenike s mirovinom do 1.200,00 kn	5 umirovljenika
Pomoć za umirovljenike (<i>korisnik s mirovinom do 3.000 kn ostvaruje pravo na pomoć u visini od 300,00 kn prije blagdana</i>)	894 korisnika
Subvencija troškova najamnine	2 korisnika
Socijalne stipendije	5 učenika/studenata
Logoped	20 korisnika
Zdravstveni program, a kojim je obuhvaćen program preventivne zdravstvene zaštite	481 korisnik

GRAD KASTAV

Standardne (zakonske) socijalne usluge (*troškovi stanovanja, pučka kuhinja za korisnike zajamčene minimalne naknade i prihvatilište za beskućnike*) i nadstandardne socijalne usluge (*troškovi stanovanja za ostale skupine korisnika*)

Besplatni prijevoz	176 korisnika
Subvencije stanarine	11 korisnika
Oslobađanje od plaćanja troškova pričuve	5 korisnika
Jednokratne novčane pomoći	107 korisnika
Subvencija utroška el. energije	70 korisnika
Pogrebni troškovi	1 korisnik
Subvencije školskih marendi	11 korisnika
Subvencije dječjih vrtića	139 korisnika
Subvencija komunalne naknade	91 korisnik
Subvencija odvoza kućnog smeća	72 korisnika
Subvencija utroška voda	98 korisnika
Organizirana prehrana	9 korisnika
Subvencija prehrane dojenčadi	9 korisnika
Nabavka lijekova i cjepiva (<i>u iznosu od</i>)	25.000,00 kn
Prijevoz djece u specijalne škole (<i>u iznosu od</i>)	48.134,45 kn
Pomoć i njega u kući (<i>u iznosu od</i>)	45.217,83 kn
Nabavka drva za ogrjev (<i>u iznosu od</i>)	13.650,00 kn (PGŽ)
Pomoć umirovljenicima (<i>u iznosu od</i>)	218.350,00 kn (485 korisnika)
Savjetovništvo za djecu, mladež, brak i obitelj (<i>u iznosu od</i>)	47.222,50 kn
Specijalistički pregledi (<i>u iznosu od</i>)	47.430,00 kn (173 korisnika)
Pomoć gerontodomaćica (<i>u iznosu od</i>)	50.000,00 kn

Program pripreme trudnica za porod (<i>u iznosu od</i>)	30.000,00 kn
Palijativna skrb (<i>u iznosu od</i>)	190.000,00 kn (95 korisnika)
Naknada za novorođenčad (<i>u iznosu od</i>)	35.500,00 kn
Liječnička dežurstva (<i>u iznosu od</i>)	13.700,00 kn
Nabavka školskog pribora (<i>u iznosu od</i>)	24.000,00 kn (6 korisnika)
Elektromotorni kreveti	7
Antidekubitalni madraci	10
Korisnikom nekog oblika pomoći iz Odluke o socijalnoj skrbi postaje se ukoliko je pojedinac korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu nadležnog Centra za socijalnu skrb, ili pak zadovoljava socijalni uvjet, uvjet prihoda, posebne ili ostale uvjete. Prema ovoj Odluci, samac, član obitelji ili obitelj na području Grada Kastva imaju pravo na: • Pomoć za troškove javnog prijevoza • Pomoć za podmirenje troškova stanarine • Jednokratnu pomoć • Pomoć za podmirenje pogrebnih troškova • Sufinanciranje troškova marende učenika osnovnih škola • Pomoć pri boravku djece u jaslicama i vrtiću • Oslobađanje od plaćanja komunalne naknade • Oslobađanje od plaćanja odvoza kućnog smeća • Oslobađanje od plaćanja utroška vode i troškova kanalizacije • Pomoć za podmirenje troškova električne energije • Pomoć u prehrani • Oslobađanje od plaćanja troškova pričuve • Pomoć u troškovima nabavke udžbenika i školskog pribora za učenike osnovnih i srednjih škola Grad Kastav već niz godina djeluje na zdravstvenoj prevenciji kroz sufinanciranje specijalističkih pregleda za građane. Zainteresirani se mogu se javiti u Upravu Grada te će uz predočenje osobne iskaznice dobiti potvrdu za željeni pregled. Navodimo specijalističke preglede koji se mogu koristiti uz subvenciju: Preventivni pregledi – poliklinika Ivaniš 1. preventivni kardiološki pregled, 2. urološki specijalistički pregled, 3. specijalistički pregled Color doplerom arterija i vena nogu, 4. ultrazvuk srca sa Color doplerom ili	

5. testiranje srca biciklometrijom.

6. neurološki specijalistički pregled

– Ukupna cijena preventivnog kardiološkog, urološkog specijalističkog pregleda ili specijalističkog pregleda Color doplerom arterija i vena nogu iznosi 230,00 kuna, subvencija Grada Kastva iznosi 130,00 kuna, a učešće građana/ki u cijeni pregleda iznosi 100,00 kuna.

– Cijena pregleda ultrazvuka srca sa Color doplerom i testiranje srca biciklometrijom iznosi 280,00 kn, subvencija Grada Kastva iznosi 130,00 kn te učešće građana/ki u cijeni pregleda iznosi 150,00 kn.

Preventivni ginekološki sistematski pregledi u Ordinacijama Salamon

Ginekološki sistematski pregled uključuje: ginekološki pregled, pregled dojki, ginekološki vaginalni ultrazvuk i PAPA test.

– Ukupna cijena Ginekološkog sistematskog pregleda iznosi 520 kuna, subvencija Grada Kastva iznosi 320 kuna te učešće građanki u cijeni pregleda iznosi 200 kuna.

Preventivni pregled madeža

U suradnji s Nastavnim Zavodom za javno zdravstvo PGŽ nekoliko puta tijekom godine provode se besplatni dermatološki pregledi madeža za građane Grada Kastva.

Na web stranici Grada <https://kastav.hr/socijalna-skrb-i-zdravstvena-zastita/> dostupne su detaljnije informacije, tekst Odluke o socijalnoj skrbi te dodatni podaci o zdravstvenoj zaštiti na području Kastva.

GRAD KRALJEVICA

Socijalni program Grada Kraljevice

Socijalni program Grada Kraljevice u skladu sa zakonskim obvezama ali i dodatno, povrh istih, štiti socijalno najugroženije građane koji zbog nepovoljnih osobnih ili društvenih okolnosti nisu u mogućnosti samostalno zadovoljiti svoje osnovne životne potrebe, odnosno kojima zbog bolesti, dugotrajne nezaposlenosti i sličnih teških životnih okolnosti prijeti siromaštvo i socijalna isključenost te im je potrebna pomoć.

Osim prava na pomoć u podmiranju troškova stanovanja, koji se jamče svim građanima Republike Hrvatske kojima prijeti siromaštvo, u Kraljevici su tim građanima, kao i onima izloženima socijalnoj isključenosti (npr. osobe s invaliditetom, starije osobe) dostupna i mnoga druga dodatna prava i pomoći.

Podmiruje se dio troškova stanovanja, prehrane i usluge javnoga gradskog prijevoza. Najmlađima se omogućuje boravak u jaslicama ili vrtićima, osigurane su školske knjige i pribor. Umirovljenicima i starijim osobama bez osobnog prihoda dodatno se pomaže i mjesečnom novčanom potporom. Uza građane su i pri rođenju ili smrti člana obitelji.

Prava iz socijalne skrbi koja osigurava Grad Kraljevica za socijalno ugrožene građane, kako ona propisana Zakonom, tako i prava iznad standarda propisanih Zakonom, uvjeti i način njihova ostvarivanja i postupak za ostvarivanje tih prava propisani su u Odluci o socijalnoj skrbi Grada Kraljevice.

Zakonske osnove Socijalnog programa Grada Kraljevice

– Zakon o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ broj 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20)	
– Odluka o socijalnoj skrbi („Službene novine Grada Kraljevice“ 4/14 i 8/14)	
– Odluka o visini i načinu isplate novčanih iznosa iz Odluke o socijalnoj skrbi koja se donosi svake proračunske godine („Službene novine Grada Kraljevice“ 1/20)	
– Odluka o potpori za novorođenu djecu koja se donosi svake proračunske godine („Službene novine Grada Kraljevice“ 1/20)	
Prava iz socijalnog programa	
1. Pravo na pomoć za podmirenje troškova stanovanja	
a) Pravo na pomoć za podmirenje troškova najamnine	
b) Pravo na pomoć za podmirenje troškova električne energije	
c) Pravo na pomoć za podmirenje troškova komunalnih usluga	
2. Pravo na jednokratnu novčanu pomoć	
3. Pravo na pomoć u prehrani za dojenčad	
4. Pravo na pomoć za podmirenje troškova boravka djece u Dječjem vrtiću »Orepčičići«	
5. Pravo na pomoć za podmirenje troškova marende učenika Osnovne škole Kraljevica	
6. Pravo na pomoć za podmirenje troškova nabave udžbenika učenika osnovnih i srednjih škola	
7. Pravo na pomoć za podmirenje troškova javnog prijevoza	
8. Stipendije nadarenim socijalno ugroženim učenicima i studentima	
9. Pravo na pomoć u prehrani	
10. Pomoć djeci s teškoćama u razvoju	
11. Ostali oblici socijalne pomoći	
Socijalni program (realiziran u ukupnom iznosu od 290.929,31 kuna)	
Jednokratne novčane pomoći	31
Marenda u OŠ Kraljevica	1
Pokazne karte učenici i studenti	8
Pokazna tjelesno oštećenje	22
Pokazna dobrovoljni darivatelji krvi	5

Pokazna branitelji i HRVI i djeca HRVI	6
Subvencija Dječji vrtić „Orepčiči“	10
Udžbenici – srednja škola	2
Podmirenje troškova prehrane (150 kuna mjesečno)	30
Podmirenje troškova električne energije i komunalnih usluga	30
Podmirenje troškova stanovanja (zajamčena minimalna naknada)	4
Podmirenje troškova najamnine	2
Prehrana (topli obrok)	2
Stipendije nadarenim socijalno ugroženim učenicima i studentima	4
Novorođena djeca	19
GRAD OPATIJA	
Socijalni program Grada Opatije	
Odlukom o socijalnoj skrbi i zdravstvenoj zaštiti Grada Opatije utvrđena je mreža socijalnih i zdravstvenih usluga, uvjeti i način ostvarivanja prava i oblika pomoći te korisnici. Korisnik ispunjava socijalni uvjet ako na temelju rješenja Centra za socijalnu skrb Opatija ostvaruje pravo na zajamčenu minimalnu naknadu. Uvjet prihoda ispunjava korisnik s prihodom: – jednočlano domaćinstvo do 2.650 kn, – dvočlano domaćinstvo do 3.500 kn, – tročlano domaćinstvo do 4.250 kn, – četveročlano domaćinstvo do 5.000 kn, – ako domaćinstvo ima više od 4 člana, cenzus prihoda za svakog se člana uvećava za 600,00 kn. Korisnik ispunjava posebni uvjet ako je dijete 100% hrvatskog ratnog vojnog invalida, poginulog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.	
Prava iz socijalnog programa	
Pravo na naknadu za troškove stanovanja (<i>najamnina, komunalne naknade, električna energija, plin, grijanje, voda, odvodnja od 50–100% ili po umanjenoj vrijednosti</i>)	45 korisnika
Pravo na troškove ogrjeva (<i>do 3 m³ drva ili novčanu protuvrijednost</i>)	50 korisnika

Pravo na financiranje boravka djece u dječjem vrtiću <i>(ako obitelj ispunjava socijalni uvjet, uvjet prihoda ili posebni uvjet te uvjet zaposlenja roditelja)</i>	2 djece u pedagoškoj godini 19/20, 1 dijete u pedagoškoj godini 20/21
Pravo na financiranje marende učenicima osnovne škole <i>(ako korisnik ispunjava socijalni uvjet, uvjet prihoda ili poseban uvjet)</i>	26 djece u školskoj godini 19/20, 15 djece u školskoj godini 20/21
Pravo na financiranje produženog boravka učenicima osnovne škole <i>(za učenike od 1–4 razreda osnovne škole ako obitelj ispunjava uvjet prihoda ili poseban uvjet, te ukoliko su roditelji zaposleni ili ako je to potrebno zbog socioekonomskih uvjeta u obitelji)</i>	2 djece u školskoj godini 19/20, 1 dijete u školskoj godini 20/21
Pravo na financiranje javnog prijevoza učenicima srednje škole <i>(javni prijevoz od mjesta stanovanja do sjedišta škole za djecu iz obitelji koje ispunjavaju socijalni uvjet, uvjet prihoda ili poseban uvjet)</i>	6 srednjoškolaca u školskoj godini 19/20, 3 srednjoškolca u školskoj godini 20/21
Pravo na financiranje javnog prijevoza osoba s invaliditetom <i>(javni prijevoz za sve osobe od mjesta stanovanja do Rijeke ako korisnik ima invaliditet 60% ili više)</i>	39 korisnika
Pravo na financiranje javnog prijevoza dobrovoljnim darivateljima krvi <i>(javni prijevoz od mjesta stanovanja do Rijeke, za osobe koje su višestruki davatelji krvi i to za muškarce više od 50 puta i žene više od 40 puta)</i>	23 korisnika
Pravo na financiranje javnog prijevoza za umirovljenike s mirovinom do 2.000,00 kn <i>(od mjesta stanovanja do Rijeke)</i>	45 korisnika
Pravo na sufinanciranje smještaja u Psihijatrijsku bolnicu Lopača <i>(za korisnika koji nije sposoban živjeti sam i brinuti se o sebi, nema uže obitelji i nikakvih prihoda troškovi se podmiruju u 100 % iznosu, razliku do pune cijene za one korisnike koji za troškove smještaja troše 80% vlastitih prihoda, te 20% u drugim slučajevima propisanim ovom Odlukom i to u razdoblju od 3 do najviše 6 mjeseci)</i>	0
Pomoć za novorođenu djecu <i>(10.000 kn za prvo dijete, 15.000 kn za drugo dijete, 20.000 kn za treće dijete, za svako sljedeće dijete iznos se povećava za 5.000 kn)</i>	81 novorođeno dijete
Pomoć za obitelji s 4 i više djece <i>(novčana pomoć za obitelji s četvero i više djece i to ovisno o tome pohađaju li djeca dječji vrtić, osnovnu školu, srednju školu ili su redovni studenti na fakultetu)</i>	4 obitelji
Pomoći za djecu s teškoćama u razvoju <i>(ako je vještačenjem u Centru za socijalnu skrb utvrđeno postojanje tjelesnog, mentalnog ili psihičkog oštećenja, osigurava se sufinanciranje prijevoza, boravak u odgojno-obrazovnim ustanovama, a na način da se podmiruje razlika do</i>	14 korisnika u pedagoškoj/školskoj godini 19/20, 10 korisnika u pedagoškoj/školskoj godini 20/21

<i>pune cijene, a mogu ostvariti i pravo na zadovoljenje drugih potreba, sukladno specifičnim zahtjevima poteškoća sa kojima se susreću)</i>	
Učenicima osnovnoškolskog uzrasta osiguravaju se udžbenici i radne bilježnice za obvezne predmete (<i>način ostvarivanja prava propisuje gradonačelnik za svaku godinu</i>)	566 korisnika u školskoj godini 20/21
Učenicima srednje škole s prebivalištem na području Grada Opatije osigurava se sufinanciranje udžbenika u visini od 750,00 kn	246 korisnika u školskoj godini 19/20, 285 korisnika u školskoj godini 20/21
Pomoć za umirovljenike s mirovinom do 1.300,00 kn (<i>korisnik s mirovinom 1.300,00 kn i manjom ukoliko obitelj ispunjava uvjet prihoda; 2 puta godišnje u iznosu od 1.800,00 kn</i>)	13 umirovljenika
Pomoć za umirovljenike (<i>korisnik s mirovinom do 3.000 kn ostvaruje pravo na pomoć u visini od 2X500,00 kn prije blagdana (Uskrs i Božić)</i>)	1.136 korisnika
Pomoć za financiranje dopunskog zdravstvenog osiguranja (<i>korisnik s mirovinom do 3.000 kn i ugovorenom policom dopunskog zdravstvenog osiguranja ostvaruje pomoć u visini od 840,00 kn godišnje</i>)	1.082 korisnika
Jednokratne novčane pomoći (<i>odobrava ih Socijalno vijeće Grada Opatije zbog bolesti, smrti člana obitelji, elementarne nepogode, gubitka posla i sl., isplaćuju se u novčanom ili naturalnom obliku i to najviše tri puta godišnje i u pravilu samo do iznosa od 1.500 kn po korisniku i sjednici</i>)	39
Aktivnosti, programi, projekti i pomoći za građane i starije osobe (<i>pomoć i njega u kući i drugi oblici prava i pomoći socijalno ugroženog stanovništva, Savjetovalište za brak, obitelj i mladež, sufinanciranje aktivnosti starijih osoba u Klubu 60+ te psihijatrijski pregledi štićenika Doma za starije i nemoćne osobe Volosko</i>)	
Zdravstveni program, a kojim je obuhvaćen prijevoz bolesnika (<i>dijalizu, kemoterapiju i terapiju zračenjem</i>), osoba s invaliditetom (<i>članovi Udruge osoba s invaliditetom Grada Opatije</i>), sufinanciranje turističke ambulante, palijativne skrbi i dodatne zdravstvene zaštite djece, te ostali zdravstveni projekti namijenjeni građanima Grada Opatije, kao npr. preventivni UTZ pregledi za stanovnike Grada Opatije starije od 40.godina (<i>UTZ pregled dojke, abdomena ili prostate</i>)	296 korisnika

OPĆINA ČAVLE

Socijalni program Općine Čavle

Prema Odluci o socijalnoj skrbi na području Općine Čavle (SN PGŽ 5/15.), korisnik ispunjava prava iz iste, ako zadovoljava jedan od uvjeta: socijalni uvjet, uvjet prihoda, poseban uvjet, uvjet tjelesnog oštećenja, uvjet darivanja krvi, uvjet pohađanja škole za djecu s teškoćama u razvoju, ostali uvjet.

Prava iz socijalnog programa	
Pravo na pomoć za podmirenje troškova stanovanja	0
Pravo na pomoć za podmirenje troškova javnog prijevoza	143 korisnika
Pravo na pomoć za podmirenje troškova prijevoza djece s teškoćama u razvoju	0
Pravo na jednokratnu pomoć	181 obitelj
Pravo na pomoć za podmirenje pogrebnih troškova	0
Pravo na pomoć za podmirenje troškova marende u osnovnoj školi	53 učenika
Pravo na pomoć i njegu u kući	0
Pravo na pomoć za obrazovanje (nabavka knjiga)	7 učenika
Pomoć osobama s posebnim potrebama	0
Pravo na novčanu naknadu za novorođenče	48 obitelji
Pravo na besplatnu prehranu dojenčadi (novčani bon od 400,00 kn)	0
Pravo na drva za ogrijev	7 obitelji
U sklopu zdravstvenog programa, za sve svoje mještane Općina organizira razne vrste preventivnih zdravstvenih pregleda u Poliklinikama na području PGŽ, s kojima je sklopila ugovor o pružanju zdravstvenih usluga. Zdravstvenim programom obuhvaćena je i aktivnost korištenja zdravstvenih pomagala (bolesnički krevet, kolica, hodalica, pelene ...). Za ostvarenje ovog prava, korisnik je dužan Upravnom odjelu podnijeti zahtjev s potrebitom zdravstvenom dokumentacijom. Za osobe starije od 70 godina života, Općina osigurava poklon paket za Uskrs te Božić.	

OPĆINA JELENJE

Temeljem Socijalnog programa Općine i Odluke o socijalnoj skrbi na području općine Jelenje utvrđena su prava:

Socijalna skrb:

- 1.1. pravo na naknadu za troškove stanovanja, 750 zahtjeva (poklon paketi)
- 1.2. pravo na troškove ogrjeva, 7 zahtjeva
- 1.3. pravo besplatnu prehranu dojenčadi i male djece, 39 zahtjeva

1.4. pravo na sufinanciranje boravka djece u dječjem vrtiću, 125 djece mjesečno 1.5. pravo na financiranje marende učenicima osnovne škole, 14 zahtjeva 1.6. pravo na financiranje produženoga boravka učenicima osnovne škole, 50 djece mjesečno 1.7. pravo na sufinanciranje javnog prijevoza učenicima srednje škole i studentima, 13 djece 1.8. pravo na sufinanciranje javnog prijevoza osoba s invaliditetom, 8 zahtjeva 1.9. pravo na financiranje javnog prijevoza dobrovoljnim davateljima krvi, 10 zahtjeva 1.10. pravo na sufinanciranje javnog prijevoza osoba iz članka 10. Odluke, 18 zahtjeva	
Pomoć: 2.1. pomoć za novorođenu djecu, 43 zahtjeva 2.2. jednokratne novčane pomoći, 87 zahtjeva 2.3. pomoć u hrani i osnovnim životnim potrebštinama 2.4. sufinanciranje pogrebnih troškova.	
Financiranje programa: 3.1. programa pomoći u nabavi udžbenika, 3.2. redovnog programa Crvenog križa (koji nisu sufinancirani programima financirani po javnom pozivu), 57.873,12 kn 3.3. pomoć humanitarnim udrugama, 97.400,00 kn 3.4. poklon bon učenicima 1 razreda osnovne škole, 57 učenika	
Standardne (zakonske) socijalne usluge (troškovi stanovanja, pučka kuhinja za korisnike zajamčene minimalne naknade i prihvatilište za beskućnike) i nadstandardne socijalne usluge (troškovi stanovanja za ostale skupine korisnika)	
Besplatni prijevoz	5 korisnika
Subvencije stanarine	11 korisnika
Oslobađanje od plaćanja troškova pričuve	0 korisnika
Jednokratne novčane pomoći	87 korisnika
Subvencija utroška el. energije	0 korisnika
Pogrebni troškovi	1 korisnika
Subvencije školskih marendi	14 korisnika
Subvencije dječjih vrtića	125 korisnika
Subvencija komunalne naknade	0 korisnika
Subvencija odvoza kućnog smeća	0 korisnika
Subvencija utroška voda	2 korisnika

Organizirana prehrana	2 korisnika
Subvencija prehrane dojenčadi	39 korisnika
Nabavka drva za ogrjev (<i>u iznosu od</i>)	7.350,00
Pomoć umirovljenicima (<i>u iznosu od</i>)	21.000,00
Specijalistički pregledi (<i>u iznosu od</i>)	28.700,00
Program pripreme trudnica za porod (<i>u iznosu od</i>)	5.000,00
OPĆINA KLANA	
Prava iz socijalnog programa	
Prema Odluci o socijalnoj skrbi na području Općine Klana (SN PGŽ 5/15.), korisnik ispunjava prava iz iste, ako zadovoljava jedan od uvjeta: socijalni uvjet, uvjet prihoda, poseban uvjet, uvjet tjelesnog oštećenja, uvjet darivanja krvi, uvjet pohađanja škole za djecu s teškoćama u razvoju, ostali uvjet. U sklopu zdravstvenog programa, za sve svoje mještane Općina organizira osigurava preventivne zdravstvene preglede u poliklinici Busdon Gunarić. Za osobe starije od 80 godina života te sve umirovljenike na području Općine Klana, osigurani su poklon paketi povodom uskršnjih i božićnih praznika.	
Oslobođenje od plaćanja troškova vode i odvodnje	58 korisnika
Oslobođenje od plaćanja troškova odvoza komunalnog otpada	58 korisnika
Oslobođenje od plaćanja troškova komunalne naknade	58 korisnika
Oslobođenje od plaćanja troškova marende za učenike OŠ	12 korisnika
Oslobođenje od plaćanja troškova javnoga gradskog prijevoza	26 korisnika
Pravo na jednokratnu novčanu pomoć	korisnika
Pravo na pomoć za podmirenje pogrebnih troškova	0
Pravo na pomoć za podmirenje troškova boravka djece u jaslicama i vrtiću	57 korisnika
Naknade za novorođenčad	20
Prehrana za novorođenčad	19.800 kn – neovisno o broju korisnika
Pravo na drva za ogrjev	60 korisnika
Program pomoć u kući	40 korisnika

Prigodni pokloni u naravi umirovljenicima i osobama starijim od 80 godina	650 korisnika
OPĆINA KOSTRENA	
Odlukom o socijalnoj skrbi (SN Općine Kostrena 6/15, 13/18) utvrđuju se prava socijalne skrbi koje osigurava Općina Kostrena, uvjeti i način njihova ostvarivanja, korisnici socijalne skrbi i postupak za ostvarivanje tih prava:	
Pravo na pomoć za podmirenje troškova stanovanja	3
Pravo na pomoć za podmirenje troškova javnog prijevoza	56
Pravo na pomoć u prehrani	68
Pravo na jednokratnu novčanu pomoć	64
Pravo na pomoć za podmirenje pogrebnih troškova	2
Pravo na pomoć za podmirenje troškova boravka djece u jaslucama i vrtiću	14
Pravo na pomoć za podmirenje troškova marende učenika osnovnih škola	6
Pravo na pomoć za podmirenje troškova prehrane u produženom boravku učenika OŠ	0
Pravo na novčanu pomoć za umirovljenike s niskim primanjima i starije osobe	22
Odlukom o novčanoj pomoći po rođenju djeteta (SN PGŽ 28/12, 36/12, 8/14, SN Općine Kostrena 5/15) utvrđuju se uvjeti, visina novčane pomoći, način ostvarivanja i korištenja prava, te postupak za ostvarivanje prava na novčanu pomoć po rođenju djeteta.	
Naknade za novorođenčad	37
Naknada nakon 6 mjeseci djeteta	29
Prehrana i oprema za novorođenčad	37
Odlukom o dodatnoj zdravstvenoj skrbi na području Općine Kostrena (SN Općine Kostrena 6/19) utvrđuju se prava dodatne zdravstvene skrbi koje osigurava Općina Kostrena, uvjeti i način njihova ostvarivanja, korisnici dodatne zdravstvene skrbi i postupak za ostvarivanje tih prava.	
Pravo na kućnu medicinsku njegu	0
Pravo na financiranje nabavke jednokratnih pelena	0
Pravo na financiranje nabavke lijekova i sanitetskog materijala	3
Pravo na naknadu za obavljanje radne terapije	4
Pravo na sufinanciranje nabavke ortopedskih i sličnih pomagala	0
Pravo na sufinanciranje troška smještaja u Psihijatrijsku bolnicu Lopača	1
Pravo na pomoć djeci oboljeloj od kroničnih bolesti i djeci s teškoćama u razvoju	12

OPĆINA LOVRAN

Odlukom o socijalnoj skrbi Općine Lovran („Službene novine Općine Lovran“ broj: 6/14, 11/16 i 1/19) utvrđena su prava iz socijalne skrbi koje osigurava Općina Lovran, uvjeti i način njihova ostvarivanja, korisnici socijalne skrbi i postupak za ostvarivanje tih prava.

Prava su:

- pravo na naknadu za troškove stanovanja,
- pravo na troškove ogrjeva temeljem rješenja nadležnog tijela Primorsko-goranske županije,
- pravo na besplatnu prehranu dojenčadi i male djece
- pravo na financiranje boravka djece u dječjem vrtić
- pravo na financiranje marende učenicima osnovne škole Viktora Cara Emina Lovran,
- pravo na financiranje produženog boravka učenicima osnovne škole Viktora Cara Emina Lovran
- pravo na financiranje javnog prijevoza osoba s invaliditetom
- pravo na financiranje javnog prijevoza dobrovoljnim davateljima krvi,
- pravo na financiranje javnog prijevoza hrvatskog ratnog vojnog invalida kao i članova njihovih obitelji sukladno Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- pravo na financiranje javnog prijevoza učenicima srednje škole.

Oblici pomoći su:

- pomoć za novorođenu djecu,
- jednokratne novčane pomoći,
- pomoć u hrani i osnovnim životnim potrepštinama,
- sufinanciranje pogrebnih troškova,
- pomoć umirovljenicima.
- Temeljem ove Odluke reguliraju se i financiranje sljedećih programa:
- redovnog programa Hrvatskog Crvenog križa Gradsko društvo Opatija,
- programa pomoć u kući,
- programa pomoći u nabavi udžbenika.

OPĆINA MATULJI

Standardne (zakonske) socijalne usluge (troškovi stanovanja, pučka kuhinja za korisnike zajamčene minimalne naknade i prihvatilište za beskućnike) i nadstandardne socijalne usluge (troškovi stanovanja za ostale skupine korisnika)

Troškovi stanovanja	34 korisnika, 164.511,00 kn
Oslobađanje od plaćanja komunalne naknade	4 korisnika, 1.525,30 kn

Jednokratne novčane pomoći	237 korisnika, 200.200,00 kn
Subvencija utroška el. energije	7 korisnika, 3.846,75 kn
Pogrebni troškovi	3 korisnika, 7.833,69 kn
Subvencije školskih marendi	7 korisnika, 7.981,00 kn
Subvencije dječjih vrtića	18 korisnika
Financiranje toplog obroka	1 korisnik
Financiranje produženog boravka	3 korisnika, 4.812,50 kn
Javni prijevoz za osobe s invaliditetom, dobrovoljne darivatelje krvi, umirovljenike 65+, osnovnoškolce, srednjoškolce te studente temeljem Odluke o soc. Skrbi	35.890,00 kn
Prehrana u ustanovama (Centar za odgoj i obrazovanje)	5 korisnika, 10.000,00 kn
Troškovi grijanja (ZMN – PGŽ, djeca s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, ostali korisnici koji ispunjavaju uvjet prihoda)	89 korisnika, 88.850,00 kn
Nabavka udžbenika i radnih bilježnica	11 korisnika, 7.029,05 kn
Poklon paketi za starije osobe	25 korisnika, 3.994,46 kn
Prijevoz djece s teškoćama u razvoju (<i>u iznosu od</i>)	4 korisnika, 65.000,00 kn
Financiranje izrade rampe na stepenicama za invalidska kolica	1 korisnik, 6.750,00 kn
Pomoć i njega u kući (<i>u iznosu od</i>)	60.000,00 kn
Savjetovalište za djecu, mladež, brak i obitelj te socijalni pedagog (<i>u iznosu od</i>)	81.000,00 kn
Edukacijsko-rehabilitacijska podrška logopeda u Općini Matulji te podrška socijalnog pedagoga	67.088,00 kn
Specijalistički pregledi (<i>u iznosu od</i>)	52.800,00 kn
Rekreacija na otvorenom	9.487,50 kn
Fizikalna terapija za žene	10.762,60 kn
Palijativna skrb (<i>u iznosu od</i>)	35.850,00 kn
Naknada za novorođenu djecu (<i>u iznosu od</i>)	371.000,00 kn
Liječnička dežurstva (<i>u iznosu od</i>)	37.900,00 kn

Na web stranici Općine Matulji www.matulji.hr dostupne su detaljnije informacije, tekst Odluke o socijalnoj skrbi te dodatni podaci o socijalnoj skrbi te zdravstvenoj zaštiti na području Općine.

OPĆINA MOŠČENIČKA DRAGA

Prema Odluci o socijalnoj skrbi i zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Općine Mošćenička Draga“ broj 5/2014, 4/2015, 3/2020) korisnik ispunjava socijalni uvjet Korisnik ispunjava socijalni uvjet ako na temelju rješenja Centra za socijalnu skrb Opatija ostvaruje pravo na zajamčenu minimalnu naknadu

Pomoć za podmirenje troškova stanovanja	3
Besplatna marendna učenika osnovne škole	6
Besplatna pokazna karte osobama s invaliditetom i dobrovoljnim darivateljima krvi	3
Pomoć za novorođenu djecu	7
Pomoć za djecu s teškoćama u razvoju	0
Pomoć za kupnju školskih knjiga	1
Jednokratne novčane pomoći	13
Poklon bonovi za hranu za socijalno najugroženije stanovnike Općine	18
Pomoć za nabavu opreme za osobe s invaliditetom i osobe s teškoćama u razvoju i nabavu lijekova	0
Financiranje cijene vodnih usluga ispod osnovne cijene	1
Pomoć za podmirenje troškova grijeva	3
Subvencija troškova za pomoć i njegu u kući	5

OPĆINA OMIŠALJ

Prava iz socijalne skrbi koja osigurava Općina Omišalj utvrđena su Odlukom o socijalnoj skrbi („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 41/14, 3/20,31/20, 17/21 i 24/21). Prema navedenoj odluci prava iz socijalne skrbi mogu ostvariti hrvatski državljani koji imaju prebivalište u općini Omišalj, najmanje dvije godine do dana podnošenja zahtjeva i ako ispunjavaju jedan od uvjeta, i to: socijalni uvjet, uvjet prihoda i posebni uvjet.

Prava iz socijalne skrbi i njihovo ostvarenje u 2020. g. daje se u nastavku:

- Pravo na pomoć za podmirenje troškova stanovanja - 53 zahtjeva
- Pravo na pomoć za podmirenje troškova boravka djece u jaslucama i vrtićima – 7 djece

– Pravo na pomoć za podmirenje troškova marende za učenike osnovne škole – 37 učenika   – Pravo na korištenje besplatnog javnog prijevoza – 1 osoba   – Pravo na pomoć za kupnju prehrambenih proizvoda (pomoć u naravi) – ovo pravo ostvaruje se putem novčanog bona u vrijednosti od 200, 250 ili 300 kn mjesečno za kupnju živežnih namirnica. Ovo pravo koristi najveći broj korisnika socijalne skrbi u okviru socijalnog programa.   – Pravo na stalnu novčanu pomoć – 0 korisnika   – Pravo na pomoć učenicima srednjih škola i studentima – ovo pravo koristila je samo jedna učenica, budući da Općina Omišalj ima utvrđene razne vrste stipendija pa se u pravilu korisnici uklapaju u pravila vezana za isplatu ostalih oblika stipendije.   – Pravo na pomoć za podmirenje pogrebnih troškova – 1 osoba (branitelj)   – Pravo na pomoć u financiranju troškova smještaja u psihijatrijskoj bolnici i ustanovama socijalne skrbi – 0 korisnika   – Jednokratna novčana pomoć – isplaćeno 36 jednokratnih pomoći do maksimalnog iznosa od 2.000 kn   – Prigodni pokloni za blagdane – prigodom uskršnjih i božićno-novogodišnjih blagdana korisnicima socijalnog programa daje se poklon u naravi   – Pomoć za financiranje dopunskog zdravstvenog osiguranja – 87 korisnika
Osim navedenih oblika pomoći koji se isplaćuju temeljem Odluke o socijalnoj skrbi, isplaćuju se i sljedeći oblici pomoći: – Pomoć za novorođeno dijete – 43 korisnika   – Pomoć obiteljima poginulih branitelja – 2 korisnika   – Pomoć obiteljima za ogrjev – 14 korisnika (ovo je pomoć koja se isplaćuje iz sredstava županijskog proračuna)

OPĆINA VIŠKOVO

Prava se ostvaruju temeljem Odluke o socijalnoj skrbi („Službene novine Primorsko – goranske županije“ 52/11 i „Službene novine Općine Viškovo“ 12/16, 5/17, 16/17, 2/19, 17/19 i 4/20) i Odluke o posebnim oblicima pomoći (Službene novine Općine Viškovo 14/19, 19/19 i 7/20) – ukupno 1.701 korisnik

Pravo na oslobađanje od plaćanja komunalne naknade u 100% iznosu i djelomično	44
Pravo na subvenciju komunalnih usluga	180
Pravo na subvenciju troškova električne energije	7
Subvencija troškova prijevoza učenika	49
Subvencija troškova prijevoza studenata	12
Subvencija troškova prijevoza korisnika socijalnih usluga	196
Subvencija troškova prijevoza srednjoškolaca	33
Pravo na sufinanciranje produženog boravka	151
Pravo na besplatan produženi boravak	9
Pravo učenika na besplatnu marendu	48

Pravo na podmirenje troškova pričuve	4
Pravo na naknadu za stanovanje ZNM	10
Mjesečna subvencija troškova prijevoza korisnika socijalnih usluga	37
Pravo na sufinanciranje alternativnog produženog boravka	30
Besplatan alternativni produženi boravak	2
Besplatan smještaj kod dadilja	0
Pravo na besplatan vrtić/jaslice	13
Pomoć za nabavu opreme za novorođenče	137
Pravo na novčanu pomoć za kupnju drugih obrazovnih materijala	102
Prigodni poklon bonovi za starije	611
Naknade građanima za djecu sa smetnjama u razvoju	6
Naknade građanima za smještaj u ustanovama za starije	0
Naknade građanima za povremeni prijevoz invalida	2
Pravo na troškove ogrijeva	18

Korisnicima se iznajmljuju kreveti, antidekubitalni madraci, hodalice, invalidska kolica. Korisnik upućuje zahtjev Općini Viškovo, prilaže liječničku dokumentaciju i dobiva odobrenje za korištenje medicinskih pomagala. Odobrenje se daje na rok od 6 mjeseci, a ukoliko potreba postoji i dalje, korisnik je dužan zatražiti da se rok produži. Ukoliko trenutno nema slobodnog ortopedskog pomagala korisnik je na listi čekanja dok se isto oslobodi. Općina Viškovo raspolaže sa slijedećim ortopedskim pomagalicima: elektromotorni kreveti, antidekubitalni madraci, invalidska kolica, rolatori (hodalice), toaletni nastavci, toaletna kolica.

Tijekom 2020. godine Općina Viškovo je financirala tečajeve za trudnice u iznosu od oko 13.910,00 kuna te usluge logopeda za djecu predškolskog uzrasta u iznosu od oko 42.000,00 kn. Za nabavu opreme za novorođenčad Općina Viškovo je tijekom 2020. godine utrošila 136.000,00 kn.

Za sufinanciranje produženog boravka tijekom 2020. godine utrošeno je 363.323,02 kn.

Općina Viškovo je 2020. godine osigurava nabavu radnih bilježnica za sve učenike osnovnih škola koji imaju prebivalište na području Općine Viškovo, bez obzira gdje polaze školu. Po ovoj osnovi utrošeno je 520.000,00 kuna. Za pravo na pomoć za kupnju drugog obrazovnog materijala u 2020. godini utrošeno je 48.500,00 kn.

Vezano za uslugu prijevoza djece sa smetnjama u razvoju Općina Viškovo godišnje izdvaja oko 60.000,00 kn.

U skladu sa Zakonom o Crvenom križu osigurava se neometana realizacija redovnih programa Crvenog križa. Potpisan je i ugovor s Domom zdravlja PGŽ vezano za financiranje savjetovašta i distribuciju prilagođene hrane za dojenčad u vrijednosti od 32.500,00 kn, financiranje palijativne skrbi u iznosu od 30.335,00 kn te financiranje posebnog dežurstva u iznosu od 49.000,00 kn.

Temeljem Odluke o pravu na jednokratnu godišnju novčanu pomoć starijim osobama u 2020. godini utrošeno je 297.000,00 kuna. Za prigodne poklon bonove za starije u 2020. godini utrošeno je 61.100,00 kn.

Pomoć i podrška starijim i nemoćnim osobama te osobama u nepovoljnom položaju pružena je temeljem EU projekta „Ruke pomažu“ koji se u potpunosti financirao iz Europskog socijalnog fonda. Temeljem istog 6 zaposlenih gerentodomaćica pružalo je pomoć nešto manje od 30-tak korisnika.

Izvor: gradovi i općine UA Rijeka, 2022.

Prilog 13. Podaci o pružateljima usluga socijalne pomoći (s posebnim fokusom na socijalne usluge koje su u nadležnosti JLS)

GRAD BAKAR
1. Dom zdravlja PGŽ – Patronažna služba u Hreljinu, Krasici i Bakru
2. Udruga za pomoć u kući starijim i nemoćnim osobama Grada Bakra, Škrljevo 308b – pružanje usluga starim, nemoćnim i bolesnim osobama (gerontodomaćica)
GRAD RIJEKA
Standardne (zakonske) socijalne usluge (za korisnike zajamčene minimalne naknade i beskućnike)
1. KD Čistoća, KD Vodovod i kanalizacija, KD Energo, HEP Elektra, HEP Opskrba, GEN-I, E.ON energija d.o.o. (komunalne i druge usluge vezane uz stanovanje)
2. Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka (pučka kuhinja)
3. Dom za starije osobe PGŽ Kantrida Rijeka (pučka kuhinja)
4. Franjevački svjetovni red, Mjesno bratstvo Trsat (sklonište za beskućnike)
5. Udruga za beskućnike i socijalno ugrožene osobe "Oaza" (sklonište za beskućnike)
Nadstandardne socijalne usluge (za različite skupine korisnika) temeljem Odluke o socijalnoj skrbi
1. KD Kozala (pogrebne usluge)
2. Dom za starije osobe PGŽ Kantrida Rijeka (usluga pomoći i njege u kući)
3. Psihijatrijska bolnica Lopača (usluge smještaja i liječenja psihički bolesnih osoba)
4. Osnovne škole (usluge organizacije prehrane učenika i cjelodnevnog/produženog boravka za učenike)
5. Dječji vrtić Rijeka, Dječji vrtić More i Dječji vrtić Sušak i privatni dječji vrtići (usluga boravka djece u jaslicama i vrtićima)
6. KD Autotrolej (usluga javnog gradskog prijevoza)
7. Dom zdravlja PGŽ, Ispostava Rijeka (savjetovalište za prehranu dojenčadi, distribucija adaptirane hrane za dojenčad)
Dodatne nadstandardne socijalne usluge (za različite skupine korisnika)
1. Dječji dom Tić Rijeka (poludnevni boravak i pružanje stručne psihosocijalne pomoći djeci bez roditelja, djeci koju roditelji zanemaruju ili čiji roditelji zlorabe svoje roditeljske dužnosti)
2. Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka (hitno prihvatilište građana, organizacija nužnog smještaja, kamp za mlade)
3. Matica umirovljenika grada Rijeke (organizacija prehrane za socijalno ugrožene umirovljenike, klubovi za umirovljenike, pravno savjetovalište)
4. Dom za starije osobe PGŽ Kantrida Rijeka (klubovi za umirovljenike)
5. Dom za odrasle osobe Turnić Rijeka (organizacija dnevnog boravka)
6. Sveučilište u Rijeci, Sveučilište za 3. dob (socijalizacija starijih osoba kroz edukativne programe)
7. Ordinacija za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Mile Batinić dr. med. (psihosocijalna zaštita starijih osoba i djece s teškoćama u razvoju)
8. Dom zdravlja PGŽ, Ispostava Rijeka (paliјativna skrb)

9. Hospicij „Marija Krucifiksa Kozulić“ (palijativna skrb)
10. Udruga žena operiranih dojki "Nada" (savjetovanje bolesnih osoba)
11. Liga protiv raka PGŽ (savjetovanje bolesnih osoba)
12. Invalidsko društvo ILCO (psihosocijalna zaštita bolesnih osoba)
13. Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet (psihosocijalna zaštita bolesnih osoba)
14. Udruga liječenih i oboljelih od hepatitisa "Hepatos" (psihosocijalna zaštita bolesnih osoba)
15. Udruga liječenih i oboljelih od hepatitisa "Hepatos" (psihosocijalna zaštita bolesnih osoba)
16. Dnevni centar za rehabilitaciju Slava Raškaj Rijeka (rehabilitacija djece s određenim vrstama teškoća u razvoju)
17. KD Autotrolej (specijalni prijevoz osoba s invaliditetom)
18. Udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka (specijalni prijevoz djece s teškoćama u razvoju)
19. Udruga Znam (specijalni prijevoz studenata s invaliditetom)
20. Udruga osoba s mišićnom distrofijom PGŽ (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
21. Udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
22. Društvo tjelesnih invalida grada Rijeke (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
23. Društvo multiple skleroze PGŽ (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
24. Centar za ranu intervenciju "Okolo na okolo" (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
25. Udruga invalida rada (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
26. Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Srce (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
27. Udruga gluhih i nagluhih PGŽ (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
28. Udruga slijepih PGŽ (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
29. Udruga za skrb autističnih osoba Rijeka (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
30. Udruga Parkinson i mi (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
31. Centar inkluzivne potpore Idem (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
32. Plivački klub "Forca" (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
33. Udruga „Dira“ Rijeka (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
34. Udruga „I djeci s ljubavlju“ (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
35. Športski savez osoba s invaliditetom grada Rijeke (projekt psihosocijalne zaštite osoba s invaliditetom i/ili djece s teškoćama u razvoju)
36. Udruga za zaštitu obitelji Rijeka (organizacija skloništa za žene - žrtve obiteljskog nasilja, psihosocijalno savjetovanje počinitelja nasilja i eksperimentatora droga)
37. Caritasov dom za žene i djecu - žrtve obiteljskog nasilja (organizacija skloništa za žene - žrtve obiteljskog nasilja)
38. Centar za nenasilje i ljudska prava (usluge psihosocijalne zaštite obitelji)
39. Centar za participaciju žena u društvenom životu (usluge psihosocijalne zaštite obitelji)

40. Socijalna zadruga Put (usluge psihosocijalne zaštite obitelji)
41. Udruga Depaul Hrvatska (usluge psihosocijalne zaštite obitelji)
42. Franjevački svjetovni red, Mjesno bratstvo Gospe Lurdske (usluge psihosocijalne zaštite obitelji)
43. Dobrotvorno društvo Merhamet (usluge psihosocijalne zaštite obitelji)
44. Udruga roditelja „Korak po korak“ (usluge psihosocijalne zaštite djece i mladih)
45. Centar za kulturu dijaloga (usluge psihosocijalne zaštite djece i mladih)
46. Centar za osobni i profesionalni razvoj „Sreća“ (usluge psihosocijalne zaštite djece i mladih)
47. Udruga za pružanje podrške žrtvama pedofilije i njihovim obiteljima „Ruka“ (usluge psihosocijalne zaštite djece i mladih)
48. Društvo športske rekreacije „Patak“ (usluge psihosocijalne zaštite djece i mladih)
49. Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ (savjetovalište za mlade)
50. Sveučilište u Rijeci, Sveučilišni savjetodavni centar (savjetovalište za studente)
51. Udruga Terra (savjetovalište za ovisnike)
52. Udruga za pomoć ovisnicima "Vida" (savjetovalište za ovisnike)
53. Klub liječenih alkoholičara "Riva" (savjetovalište za ovisnike)
54. Klub liječenih alkoholičara Zamet 2 (savjetovalište za ovisnike)
55. Klub liječenih alkoholičara Novi život (savjetovalište za ovisnike)
56. Klub liječenih alkoholičara Centar (savjetovalište za ovisnike)
57. Dom zdravlja PGŽ (psihosocijalna zaštita stradalnika rata)
58. Udruga za pomoć ovisnicima "Vida" (savjetovalište za ovisnike)
59. Klub liječenih alkoholičara "Riva" (savjetovalište za ovisnike)
60. Klub liječenih alkoholičara Zamet 2 (savjetovalište za ovisnike)
61. Klub liječenih alkoholičara Novi život (savjetovalište za ovisnike)
62. Klub liječenih alkoholičara Centar (savjetovalište za ovisnike)
63. Dom zdravlja PGŽ (psihosocijalna zaštita stradalnika rata)
64. Udruga udovica hrv. branitelja iz Domovinskog rata PGŽ (psihosocijalna zaštita stradalnika rata)
65. Udruga roditelja poginulih branitelja iz Domovinskog rata PGŽ (psihosocijalna zaštita stradalnika rata)
66. Udruga antifašističkih boraca i antifašista grada Rijeke (psihosocijalna zaštita stradalnika rata)
67. Udruga ratnih i vojnih invalida grada Rijeke (psihosocijalna zaštita stradalnika rata)

GRAD KASTAV

1. Dječji vrtić Vladimir Nazor Kastav i privatni dječji vrtići (financiranje boravka djece u jaslicama i vrtićima)
2. Odbor za zdravstvo, socijalnu skrb, ravnopravnost spolova i osobe treće životne dobi Grada Kastva,
3. komunalna društva (suvlasništvo): Čistoća, Vodovod i kanalizacija, Autotrolej (usluge vezane uz isporuku energenata, odvoz smeća, odvodnju otpadnih voda, korištenje vode, prijevoz putnika) te HEP
4. određeni broj udruga, koje na izravan ili neizravan način djeluju u pravcu podizanja zdravlja, sigurnosti i unapređenja socijalnog statusa građana (sufinancira Grad Kastav)
5. Dom zdravlja – pomoć i njega u kući, palijativna skrb, patronažni tim
6. Gradsko društvo Crvenog križa – ogranak Kastav i Udruga umirovljenika i starijih osoba Grada Kastva

GRAD KRALJEVICA

1. Socijalno vijeće Grada Kraljevice (preporuke za topli obrok)
2. Centar za socijalnu skrb Rijeka
3. Komunalna društva (suvlasništvo): KD Čistoća i Autotrolej (usluge vezane uz isporuku odvoza komunalnog otpada, prijevoz putnika)
4. Dječji vrtić „Orepčiči“ Kraljevica (sufinanciranje boravka djece u jaslicama i vrtiću)
5. Dom zdravlja –palijativna skrb, patronažni tim
6. Gradsko društvo Crvenog križa – ogranak Kraljevica i Udruga umirovljenika Grada Kraljevice

GRAD OPATIJA

1. Centar za socijalnu skrb Opatija
2. HCK – Gradsko društvo Opatija
3. Dom za starije i nemoćne osobe Volosko

OPĆINA ČAVLE

Na području Općine Čavle ne postoji ustanova socijalne skrbi. Općina Čavle podupire rad udruga kako sa svojeg područja tako i udruga s područja drugih jedinica lokalne samouprave koji imaju članove s područja Općine Čavle, a kojima je cilj unaprijeđenije i briga o zdravlju.

OPĆINA KLANA

1. Općina Klana
2. Gradsko društvo Crvenog križa – ogranak Klana
3. Psihijatrijska bolnica Lopača
4. Dječji vrtić „Maza“ – podružnica Klana
5. Osnovna škola „Klana“

6. Komunalna društva: Čistoća, Vodovod i kanalizacija, Autotrolej (usluge vezane uz isporuku energenata, odvoz smeća, odvodnju otpadnih voda, korištenje vode, prijevoz putnika)
Prava iz socijalne skrbi ostvaruju temeljem rješenja Centra za socijalnu skrb, a ostala prava iz socijalne skrbi ostvaruju temeljem Odluke o socijalnoj skrbi Općine Klana. U okviru socijalnog programa osigurane su slijedeća prava iz socijalne skrbi: – pravo na pomoć za podmirenje troškova najamnine,   – pravo na pomoć za podmirenje troškova električne energije,   – pravo na oslobađanje od plaćanja komunalne naknade,   – pravo na oslobađanje od plaćanja odvoza kućnog smeća,   – pravo na oslobađanje od plaćanja utroška vode i troškova kanalizacije,   – pravo na jednokratnu novčanu pomoć,   – pravo na pomoć u prehrani za dojenčad,   – pravo na potporu za novorođenu djecu na području Općine Klana,   – pravo na pomoć za podmirenje troškova boravka djece u jaslicama i vrtićima,   – pravo na podmirenje troškova marende i prehrane učenika osnovnih škola,   – pravo na podmirenje troškova nabave ogrijeva,   – pravo na pomoć za podmirenje troškova javnog prijevoza,   – pravo na pomoć za podmirenje pogrebnih troškova,   – pravo na smještaj u Psihijatrijsku bolnicu   Odlukom načelnika i vijeća osigurava se financiranje   – programa pomoći u nabavi udžbenika,   – sufinanciranje javnog prijevoza redovitim studentima
OPĆINA KOSTRENA
Pružatelj usluga je Općina Kostrena (Upravni odjel za opće, pravne poslove i lokalnu samoupravu i Odbor za socijalnu i zdravstvenu skrb).   Na području Općine Kostrena ne postoji ustanova socijalne skrbi. Sukladno rješenjima Općine Kostrena usluge boravka djece u jaslicama i vrtiću pruža DV Zlatna Ribica, dok organizaciju prehrane učenika (marenda) i produženog boravka pruža OŠ Kostrena.

Sukladno odlukama i rješenjima Općina Kostrena usluge smještaja psihički bolesnih osoba, javnog prijevoza, isporuke energenata i slično pružaju ustanove i društva izvan Kostrene (Psih. bolnica Lopača, KD Autotrolej, KD Čistoća, KD ViK i dr.) prema potrebama.

OPĆINA LOVRAN

1. Crveni križ- humanitarna djelatnost

2. Dom zdravlja u Lovranu

3. Dječji vrti Opatija – dječji vrtić Lovran

4. Udruge iz socijale

Potpore za pružatelje usluge:

- udruge za pomoć u kući,
- Sufinanciranje O.Š. "V.C.Emina",
- Stipendiranje učenika i studenata
- Smještaj djece u ostale vrtiće na području PGŽ
- Sufinanciranje Umjetničke škole Matka Brajše Rašana
- Sufinanciranje dječjeg vrtića na području Općine Lovran
- Potpore za novorođeno dijete

Socijalna skrb – potpore za:ž

- Pomoći kućanstvima za stanovanje
- Pomoć u kući osobama treće životne dobi
- Pomoć umirovljenicima
- Prehrana djece u vrtiću
- Pomoć u novcu obiteljima i pojedincima
- Sufinanciranje prijevoza učenika i studenata
- Prijevoz pokojnika
- Pomoć u naravi za ogrijev
- Pomoć za nabavu školskih udžbenika
- Humanitarna djelatnost Hrvatskog crvenog križa
- Pomoć obiteljima i kućanstvima za prehranu i higijenske potrepštine
- Pomoć u naravi - javni prijevoz invalida, dobrovoljnih davatelja krvi i umirovljenika
- Potpore humanitarnim organizacijama i udrugama u socijali - javni poziv
- Prehrana učenika u osnovnoj školi
- Pomoć u naravi za pogrebne troškove
- Prehrana dojenčadi

OPĆINA MATULJI
1. Određeni broj udruga, koje na izravan ili neizravan način djeluju u pravcu podizanja zdravlja, sigurnosti i unapređenja socijalnog statusa građana (sufinancira Općina Matulji)
2. Dom zdravlja – pomoć i njega u kući, palijativna skrb, patronažni tim
3. Gradsko društvo Crvenog križa – aktiv Matulji
OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA
1. Socijalno vijeće Općine Mošćenička Draga u suradnji s Općinom Mošćenička Draga
OPĆINA OMIŠALJ
1. Crveni križ – pomoć u kući – gerontodomaćica – program je namijenjen starijim osobama koje su nesposobne za samostalan život i rad te koje zbog promjena u zdravstvenom stanju ne mogu same zadovoljiti osnovne životne potrebe, niti tu pomoć mogu osigurati od strane članova obitelji. Trenutno ima 6 korisnika programa.
2. Caritas – Općina Omišalj uplaćuje sredstva za potrebe Caritasa koji onda ista sredstva usmjeri socijalno potrebnim korisnicima.
3. Program „Romi u zajednici“ – na području općine Omišalj egzistira romsko naselje pa Općina financira program kojim se pomaže u socijalizaciji i svladavanju školskog programa učenicima tog naselja, koji žive u lošijim socijalnim uvjetima.
OPĆINA VIŠKOVO
1. Općina Viškovo
2. Gradsko društvo Crvenog križa i ogranak Viškovo
3. Udruga umirovljenika
4. Komunalna društva: Čistoća, Vodovod i kanalizacija, Autotrolej, Hep
5. Dom zdravlja PGŽ
6. Dječji vrtić Viškovo i privatni dječji vrtići na području Općine Viškovo, te svi vrtići u riječkom prstenu u koje su upisana djeca s prebivalištem na području Općine Viškovo
7. Osnovna škola Sveti Matej te sve ostale škole izvan Općine Viškovo u koje su upisana djeca s prebivalištem na području Općine Viškovo
8. Obrti za čuvanje djece – dadilje na području Općine Viškovo i svi ostali obrti za čuvanje djece izvan Općine Viškovo u koje su upisana djeca s prebivalištem na području Općine Viškovo
9. Alternativi programi smještaja djece – produženi boravak na području Općine Viškovo
10. Primorsko – goranska županija vrši prijenos sredstava za korisnike prava na troškove grijeva

11. Centar za socijalnu skrb Rijeka – suradnja sa nadležnim odjelom.
12. Gerontodomaćice – EU - projekt Ruke pomažu – potpora i pomoć za 26 korisnika na području Općine Viškovo
13. Centar za odgoj i obrazovanje Rijeka
14. Udruga slijepih PGŽ
15. Udruga žena operiranih dojki Nada - Rijeka

Izvor: Gradovi i općine UA Rijeka. 2021.

Prilog 14. Podaci o stopama kriminala za razdoblje 2018. - 2019.

Grad/Općina	Podaci o stopama kriminala															
	Ukupno		Opći		Iz kazneno-pravne zaštite djece i obitelji		Gospodarski		Organizirani		Kibernetika		Kriminalitet droge		Promet	
	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.
Grad Rijeka	1.419	1.892	952	1.296	117	195	84	108	61	34	42	131	137	97	26	31
Grad Bakar	90	173	70	100	7	47	3	15	5	5	0	1	1	4	4	1
Grad Kastav	58	75	35	55	3	8	19	1	1	4	0	1	0	4	0	2
Grad Kraljevica	43	79	39	68	2	3	0	0	0	5	0	1	0	0	2	2
Grad Opatija	310	334	174	213	11	13	14	20	15	6	10	0	81	78	5	4
Općina Čvle	111	89	48	51	15	13	9	0	34	20	0	0	2	1	3	4
Općina Jelenje	32	49	25	28	4	19	0	0	0	1	1	0	0	0	2	1
Općina Klana	30	14	12	9	3	2	0	0	11	2	0	0	3	0	1	1
Općina Kostrena	45	90	32	62	9	12	0	5	0	1	0	2	3	7	1	1
Općina Lovran	45	61	29	52	2	5	0	0	0	2	3	0	9	0	2	2
Općina Matulji	252	283	76	166	5	23	21	3	126	64	0	0	17	23	7	4
Općina M.Draga	21	29	20	29	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Općina Omišalj	47	63	36	51	4	4	2	1	0	1	3	5	0	1	2	0
Općina Viškovo	112	172	73	79	9	22	13	56	5	4	3	3	1	2	8	6
UKUPNO	2.615	3.403	1.621	2.259	192	366	165	209	258	149	62	144	254	217	63	59

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova – Policijska uprava Primorsko-goranska, 2022.

Prilog 14. Podaci o stopama kriminala za razdoblje 2020. - 2021.

Grad/Općina	Podaci o stopama kriminala															
	Ukupno		Opći		Iz kazneno-pravne zaštite djece i obitelji		Gospodarski		Organizirani		Kibernetika		Kriminalitet droge		Promet	
	2020.	2021.	2020.	2021.	2020.	2021.	2020.	2021.	2020.	2021.	2020.	2021.	2020.	2021.	2020.	2021.
Grad Rijeka	1805	1858	1191	1264	293	285	89	69	37	40	65	70	106	96	24	34
Grad Bakar	27	32	19	26	6	0	0	1	0	0	1	0	0	5	1	0
Grad Kastav	93	118	67	64	17	19	1	31	0	2	1	2	4	0	3	0
Grad Kraljevica	61	37	43	26	10	7	0	0	6	0	0	0	2	1	0	3
Grad Opatija	160	153	109	100	12	14	2	5	3	1	4	5	29	26	1	2
Općina Čavle	19	21	10	9	0	5	3	0	4	4	0	0	1	3	1	0
Općina Jelenje	9	10	5	9	2	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Općina Klana	3	12	0	5	0	6	0	1	0	0	2	0	0	0	1	0
Općina Kostrena	73	75	54	48	10	18	0	1	1	6	1	0	7	0	0	2
Općina Lovran	36	49	27	32	2	4	0	1	0	0	1	0	3	11	3	1
Općina Matulji	291	205	129	107	39	18	13	1	75	13	1	3	31	56	3	7
Općina M.Draga	25	33	19	28	4	3	0	0	0	1	0	0	2	1	0	0
Općina Omišalj	54	58	39	48	12	4	0	0	1	1	0	3	1	1	1	1
Općina Viškovo	213	191	97	119	41	41	52	3	4	8	11	14	3	5	5	1
UKUPNO	2869	2852	1809	1885	448	424	161	113	132	76	87	97	189	206	43	51

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova – Policijska uprava Primorsko-goranska, 2022.

Prilog 15. Bruto društveni proizvod (BDP) za razdoblje 2014. – 2019.

	2014.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.	
	BDP mil. HRK	BDP po glavi stanovnika, HRK	BDP mil. HRK	BDP po glavi stanovnika, HRK	BDP mil. HRK	BDP po glavi stanovnika, HRK	BDP mil. HRK	BDP po glavi stanovnika, HRK	BDP mil. HRK	BDP po glavi stanovnika, HRK	BDP mil. HRK	BDP po glavi stanovnika, HRK
Primorsko-goranska županija	28.123	95.743	28.364	97.177	29.181	100.815	31.088	108.365	32.154	111.413	31.920	112.923
Republika Hrvatska	331.343	78.220	339.696	80.726	351.169	84.164	366.426	88.726	385.376	12.270	412.228	13.671
Udio PGŽ u RH - %	8,6		8,4		8,3		8,5		8,3		7,7	
Udio PGŽ EU28=100		75,1		73,9		74,3		75,5		80,6	EU27=100	74

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2022. godina

Prilog 16.1. Osiguranici mirovinskog osiguranja na području UAR prema prebivalištu i osnovama osiguranja – stanje na dan 31.12.2019.

Grad/Općina	Kod pravnih osoba	Kod obrtnika	Poljoprivrednici	Samostalne profesionalne djelatnosti	Kod fizičkih osoba	Kod međunarodnih organizacija u inozemstvu	Osiguranici produženo osiguranje	Ukupno
Grad Rijeka	56.218	2.015	33	1.526	2.307	22	257	62.378
Grad Bakar	2.752	92	2	87	126	0	15	3.074
Grad Kastav	1.869	171	5	67	192	2	14	2.320
Grad Kraljevica	613	61	3	58	45	1	8	789
Grad Opatija	5.151	269	10	91	245	1	32	5.799
Općina Čavle	1.144	122	4	46	196	0	9	1.521
Općina Jelenje	517	136	8	40	101	0	7	809
Općina Klana	595	29	2	9	26	0	3	664
Općina Kostrena	654	45	1	72	46	2	7	827
Općina Lovran	1.023	107	5	26	106	0	12	1.279
Općina Matulji	2.458	298	19	72	351	0	16	3.214
Općina Mošćenička Draga	142	61	2	8	52	0	7	272
Općina Omišalj	1.064	92	2	19	108	0	5	1.290
Općina Viškovo	2.699	272	5	86	275	0	16	3.353
UKUPNO UAR	76.899	3.770	101	2.207	4.176	28	408	87.589
UKUPNO PGŽ	96.903	6.166	272	2.536	7.152	29	572	113.630

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, 2022. godina

Prilog 16.2. Osiguranici mirovinskog osiguranja na području UAR prema prebivalištu i osnovama osiguranja – stanje na dan 31.12.2020.

Grad/Općina	Kod pravnih osoba	Kod obrtnika	Poljoprivrednici	Samostalne profesionalne djelatnosti	Kod fizičkih osoba	Kod međ. organizacija u inozemstvu	Osiguranici produženo osiguranje	Ukupno
Grad Rijeka	55.064	2.136	45	1.397	2.189	19	235	61.085
Grad Bakar	2.844	95	3	92	143	0	14	3.191
Grad Kastav	1.838	181	5	64	184	3	13	2.288
Grad Kraljevica	593	64	3	61	52	1	9	783
Grad Opatija	4.590	282	12	94	237	1	29	5.245
Općina Čavle	1.131	132	2	41	180	0	3	1.489
Općina Jelenje	515	137	8	37	102	0	5	804
Općina Klana	630	31	3	5	24	0	2	695
Općina Kostrena	648	53	2	91	45	1	4	843
Općina Lovran	968	104	5	25	97	0	12	1.211
Općina Matulji	2.479	326	20	60	330	0	20	3.235
Općina M. Draga	129	60	1	7	53	0	8	258
Općina Omišalj	980	95	2	22	101	0	4	1.204
Općina Viškovo	2.735	283	8	71	282	0	19	3.398
UKUPNO UAR	75.144	3.679	119	2.067	4.019	25	377	85.729
UKUPNO PGŽ	94.650	6.400	292	2.392	7.049	25	525	111.333

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, 2022. godina

Prilog 16.3. Osiguranici mirovinskog osiguranja na području UAR prema prebivalištu i osnovama osiguranja – stanje na dan 31.12.2021.

Grad/Općina	Kod pravnih osoba	Kod obrtnika	Poljoprivrednici	Samostalne profesionalne djelatnosti	Kod fizičkih osoba	Kod međunarodnih organizacija u inozemstvu	Osiguranici produženo osiguranje	Ukupno
Grad Rijeka	56.015	2.327	39	1.411	2.206	5	215	62.218
Grad Bakar	3.010	107	2	79	147	0	12	3.357
Grad Kastav	1.955	201	5	65	202	3	10	2.441
Grad Kraljevica	619	60	3	42	50	1	7	782
Grad Opatija	4.990	309	12	83	236	1	25	5.656
Općina Čavle	1.206	143	2	42	172	0	5	1.570
Općina Jelenje	530	145	2	36	98	0	3	820
Općina Klana	608	29	2	5	27	0	3	674
Općina Kostrena	736	65	2	88	52	0	5	948
Općina Lovran	1.011	114	2	20	92	0	15	1.254
Općina Matulji	2.541	345	19	57	351	11	17	3.331
Općina M. Draga	182	61	1	5	54	0	6	309
Općina Omišalj	986	98	0	17	102	0	14	1.217
Općina Viškovo	2.816	305	10	80	287	0	21	3.519
UKUPNO UAR	74.389	4.004	91	1.950	3.789	21	337	84.577
UKUPNO PGŽ	96.855	6.785	295	2.349	7.137	12	784	114.217

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, 2022. godina

Prilog 16A. Tržište rada na području Urbane aglomeracije Rijeka

Grad/Općina	Zaposleno stanovništvo – ukupan broj u 2020. godini*	Zaposleno stanovništvo – ukupan broj u 2021. godini*	Ukupno nezaposleno stanovništvo – (Nezaposlene osobe u evidenciji HZZ PS Rijeka) u 2020. godini**	Ukupno nezaposleno stanovništvo – (Nezaposlene osobe u evidenciji HZZ PS Rijeka) u 2021. godini**	Dugoročna nezaposlenost mladog stanovništva (Nezaposlene osobe u evidenciji HZZ PU Rijeka do 29 godina) u 2020. godini**	Dugoročna nezaposlenost mladog stanovništva (Nezaposlene osobe u evidenciji HZZ PU Rijeka do 29 godina) u 2021. godini**	Stopa nezaposlenosti – ukupna stopa na razini Primorsko-goranske županije ***
Grad Rijeka	61.085	62.218	4.029	3.998	818	749	2019. 5,5% 2020. 7,1 % 2021. 6,8 %
Grad Kastav	2.288	2.441	300	307	73	73	
Grad Kraljevica	783	782	96	91	21	21	
Grad Opatija	5.245	5.656	361	327	75	69	
Općina Čavle	1.489	1.570	183	200	38	46	
Općina M. Draga	258	309	33	34	8	6	
Općina Lovran	1.211	1.254	152	131	32	26	
Općina Viškovo	3.398	3.519	391	413	96	100	
Općina Kostrena	803	948	125	110	26	22	
Općina Klana	695	674	32	27	12	6	
Općina Jelenje	804	820	132	132	34	33	
Općina Matulji	3.235	3.331	375	348	93	79	
Općina Omišalj	1.204	1.217	79	89	17	22	

Strategija razvoja UAR 2021.-2027.

Grad Bakar	3.191	3.357	219	220	45	49	
Ukupno UAR	85.729	84.577	6.506	6.425	1.389	1.301	
Ukupno PGŽ	111.333	114.217	8.617	8.416	1.928	1.780	

***Izvor** : Državni zavod za statistiku, 2022.

** **Izvor**: Hrvatski zavod za zapošljavanje, PS Rijeka, 2022.

*** **Izvor**: Stopa nezaposlenosti izračunata je na temelju podataka HZMO-a o osiguranicima mirovinskoga osiguranja i i prosječnim brojem nezaposlenih osoba evidentiranih krajem mjeseca u HZZ-u u istom razdoblju. Stopa nezaposlenosti ne računa se pojedinačno za jedinice lokalne samouprave

Napomena:

Ukupna stopa nezaposlenosti u PGŽ je 5,5% dok je u RH 7,6%. Prema Eurostatu godišnja stopa nezaposlenosti EU je 6,3% u 2019. godini (dostupno na: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00203/default/table?lang=en>)

Ukupna stopa nezaposlenosti u PGŽ je 7,1% dok je u RH 8,9%. Prema Eurostatu godišnja stopa nezaposlenosti EU je 6,3% u 2020. godini

Ukupna stopa nezaposlenosti u PGŽ je 6,8% dok je u RH 8,0% u 2021. godini.

Na stranici <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00203/default/table?lang=en> nisu dostupni godišnji podaci za EU za 2020. i 2021. g.

16A.2. Prosječan broj nezaposlenih osoba prema mjestu stanovanja na području UAR

JLS	2020.			2021.		
	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
BAKAR	104	115	219	102	118	220
ČAVLE	78	105	183	87	113	200
JELENJE	52	80	132	53	79	132
KASTAV	116	184	300	121	186	307
KLANA	11	21	32	11	16	27
KOSTRENA	47	78	125	38	72	110
KRALJEVICA	37	59	96	34	57	91
LOVRAN	71	81	152	61	70	131
MATULJI	175	200	375	157	191	348
MOŠĆENIČKA DRAGA	16	17	33	17	17	34
OPATIJA	166	195	361	152	175	327
RIJEKA	1.802	2.227	4.029	1.802	2.196	3.998
OMIŠALJ	32	47	79	40	49	89
VIŠKOVO	175	216	391	187	226	413
UKUPNO AGLOMERACIJA RIJEKA	2.882	3.624	6.506	2.860	3.565	6.425
UKUPNO PGŽ	3.808	4.809	8.617	3.726	4.690	8.416
UKUPNO REPUBLIKA HRVATSKA	67.229	83.595	150.824	60.988	75.828	136.816

Izvor: HZZ, 2022.

16A.3. Prosječan broj dugotrajno nezaposlenih osoba prema mjestu stanovanja na području UAR

JLS	2020.			2021.		
	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
BAKAR	35	39	74	46	48	94
ČAVLE	27	37	64	35	54	89
JELENJE	10	25	35	20	35	55
KASTAV	36	58	94	50	85	135
KLANA	2	5	7	3	7	10
KOSTRENA	15	33	48	19	41	60
KRALJEVICA	10	19	29	17	25	42
LOVRAN	17	14	31	25	28	53
MATULJI	57	51	108	80	77	157
MOŠĆENIČKA DRAGA	5	2	7	6	3	9
OPATIJA	51	41	92	71	66	137
RIJEKA	643	812	1.455	861	1.073	1.934
OMIŠALJ	12	8	20	17	17	34
VIŠKOVO	48	57	105	70	80	150
UKUPNO AGLOMERACIJA RIJEKA	968	1.201	2.169	1.320	1.639	2.959

UKUPNO PGŽ	1.180	1.432	2.612	1.620	1.991	3.611
UKUPNO REPUBLIKA HRVATSKA	23.726	28.316	52.042	27.786	33.126	60.912

Izvor: HZZ, 2022.

16A.4. Prosječan broj dugotrajno nezaposlenih osoba do 29 godina prema mjestu stanovanja na području UAR

JLS	2020.			2021.		
	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
BAKAR	2	2	4	4	4	8
ČAVLE	1	1	2	4	2	6
JELENJE	2	2	4	3	4	7
KASTAV	5	6	11	8	11	19
KLANA	1	2	3	-	2	2
KOSTRENA	1	4	5	1	5	6
KRALJEVICA	1	3	4	2	1	3
LOVRAN	1	1	2	2	1	3
MATULJI	6	5	11	12	10	22
MOŠĆENIČKA DRAGA	-	-	-	-	-	-
OPATIJA	2	4	6	10	5	15
RIJEKA	55	43	98	89	95	184
OMIŠALJ	4	1	5	5	2	7
VIŠKOVO	5	8	13	12	9	21
UKUPNO AGLOMERACIJA RIJEKA	86	82	168	152	151	303
UKUPNO PGŽ	107	115	222	193	208	401
UKUPNO REPUBLIKA HRVATSKA	2.624	3.552	6.176	4.036	5.128	9.164

Izvor: HZZ, 2022.

Prilog 17. Pravne osobe prema veličini poduzetnika na području UAR za 2019. i 2020. godinu

Grad/Općina	VELIKI		SREDNJI		MALI		MIKRO	
	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.
Grad Rijeka	11	12	32	39	334	354	4.643	4.666
Grad Bakar	np	1	np	17	np	35	np	189
Grad Kastav	1	1	5	6	34	38	225	425
Grad Kraljevica	-	-	1	1	5	5	101	100
Grad Opatija	2	2	5	7	5	56	705	710
Općina Čavle	-	-	-	-	20	24	225	230
Općina Jelenje	np	-	np	1	np	6	np	90
Općina Klana	-	-	1	4	4	2	40	44
Općina Kostrena	-	-	-	-	10	9	152	157
Općina Lovran	-	-	1	1	3	4	163	166
Općina Matulji	np	-	np	5	np	56	np	472
Općina Mošćenička Draga	-	-	-	-	1	1	67	67
Općina Omišalj	np	-	np	4	np	56	np	126
Općina Viškovo	-	-	1	1	51	53	602	621
UKUPNO	14	16	46	85	467	695	6.923	7.897

Izvor: InfoBiz - FINA, 2022. godina

Napomena: Kategorizacija po veličini poduzetnika na male, srednje i velike radi su sukladno Zakonu o računovodstvu i preporukama Europske komisije, a u Zakonu o poticanju malog gospodarstva (NN 29/02, 63/07, 53/12,56/13, 121/16) prema veličini postoje mikro, mali i srednji poduzetnici:

- **Mikro subjekti malog gospodarstva (fizičke i pravne osobe)**
  - imaju zaposleno manje od 10 radnika (godišnji prosjek).
  - ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000,00 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000,00 eura.
- **Mali subjekti malog gospodarstva (fizičke i pravne osobe)**
  - imaju zaposleno manje od 50 radnika (godišnji prosjek)
  - ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 eura
- **Srednji subjekti malog gospodarstva (fizičke i pravne osobe)**
  - imaju zaposleno manje od 250 radnika (godišnji prosjek)
  - ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 50.000.000,00 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 43.000.000,00 eura.

Prilog 18.1. Osnovni financijski podaci poslovanja poduzetnika po JLS na području UAR u 2020. g. u HRK

JLS	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Ukupni prihod	Dobit razdoblja	Gubitak razdoblja	Neto dobit/Gubitak
Grad Rijeka	5.071	29.590	19.453.066.315	1.185.947.212	696.300.081	489.647.131
Grad Bakar	242	3.006	2.738.138.727	176.033.723	72.265.982	103.767.741
Grad Kastav	470	2.330	1.994.008.456	146.966.444	78.483.218	68.483.226
Grad Kraljevica	106	496	194.941.013	15.650.242	2.542.781	13.107.461
Grad Opatija	775	2.901	1.611.289.180	86.969.785	331.458.155	-244.488.370
Općina Čavle	254	994	462.060.448	26.857.923	8.843.873	18.014.050
Općina Jelenje	97	388	234.145.553	14.476.837	2.358.830	12.118.007
Općina Klana	50	605	295.490.534	9.716.248	8.795.610	920.638
Općina Kostrena	166	489	212.286.454	22.928.973	6.727.177	16.201.796
Općina Lovran	171	675	225.370.592	8.308.820	21.529.264	-13.220.444
Općina Matulji	533	2.378	1.451.374.143	82.846.118	24.062.459	58.783.659
Općina Mošćenička Draga	68	135	34.559.601	3.545.409	3.770.848	-225.439
Općina Omišalj	136	815	384.692.930	14.212.583	37.227.622	-23.015.039
Općina Viškovo	675	2.719	1.261.905.569	73.533.283	22.182.302	51.350.981
Ukupno UAR	8.814	47.521	30.553.329.515	1.867.993.600	1.316.548.202	551.445.398

Izvor: InfoBIZ - FINA, 2022.

Prilog 18.2. Osnovni financijski podaci poslovanja poduzetnika na području UAR i Primorsko-goranske županije u 2019. i 2020. godini

Opis	Urbana aglomeracija Rijeka			Primorsko-goranska županija		
	2019.	2020.	Indeks	2019.	2020.	Indeks
Broj poduzetnika	7.691	8.814	115	11.261	11.461	102
Broj zaposlenih	48.239	47.521	99	63.727	61.359	96
Ukupni prihodi	32.839.166.013	30.553.329.515	93	40.982.724.496	37.549.540.733	92
Ukupni rashodi	31.467.276.559	29.763.207.037	95	39.433.728.996	36.963.856.223	94
Dobit prije oporezivanja	2.164.663.362	2.138.979.033	99	2.559.520.333	2.475.667.370	97
Gubitak prije oporezivanja	792.773.909	1.348.856.555	170	1.010.524.834	1.889.982.861	187
Dobit razdoblja	1.824.944.277	1.867.993.600	102	2.195.256.987	2.159.236.949	98
Gubitak razdoblja	790.931.615	1.316.548.202	166	1.008.855.049	1.823.432.298	181
Konsolidirani financijski rezultat – dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja	1.034.012.662	551.445.398	53	1.186.401.938	335.804.651	28
Izvoz	6.976.036.879	6.076.920.019	87	8.352.663.711	7.131.688.710	85
Uvoz	4.334.975.817	4.103.471.964	95	4.871.334.561	4.543.813.904	93
Investicije u novu dugotrajnu imovinu	977.233.695	916.480.562	94	1.975.223.728	1.505.948.229	76
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom	5.336	5.391	101	5.633	5.730	102

Izvor: InfoBIZ - FINA, 2022.

Prilog 18.A.1. Osnovni financijski podaci poslovanja poduzetnika po JLS na području UAR u 2020. g. u kn

JLS	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Ukupni prihod	Dobit razdoblja	Gubitak razdoblja	Neto dobit/Gubitak
Grad Rijeka	5.071	29.590	19.453.066.315	1.185.947.212	696.300.081	489.647.131
Grad Bakar	242	3.006	2.738.138.727	176.033.723	72.265.982	103.767.741
Grad Kastav	470	2.330	1.994.008.456	146.966.444	78.483.218	68.483.226
Grad Kraljevica	106	496	194.941.013	15.650.242	2.542.781	13.107.461
Grad Opatija	775	2.901	1.611.289.180	86.969.785	331.458.155	-244.488.370
Općina Čavle	254	994	462.060.448	26.857.923	8.843.873	18.014.050
Općina Jelenje	97	388	234.145.553	14.476.837	2.358.830	12.118.007
Općina Klana	50	605	295.490.534	9.716.248	8.795.610	920.638
Općina Kostrena	166	489	212.286.454	22.928.973	6.727.177	16.201.796
Općina Lovran	171	675	225.370.592	8.308.820	21.529.264	-13.220.444
Općina Matulji	533	2.378	1.451.374.143	82.846.118	24.062.459	58.783.659
Općina Mošćenička Draga	68	135	34.559.601	3.545.409	3.770.848	-225.439
Općina Omišalj	136	815	384.692.930	14.212.583	37.227.622	-23.015.039
Općina Viškovo	675	2.719	1.261.905.569	73.533.283	22.182.302	51.350.981
Ukupno UAR	8.814	47.521	30.553.329.515	1.867.993.600	1.316.548.202	551.445.398

Izvor: InfoBIZ - FINA, 2022.

Prilog 18.2. Osnovni financijski podaci poslovanja poduzetnika na području UAR i Primorsko-goranske županije u 2019. i 2020. godini

Opis	Urbana aglomeracija Rijeka			Primorsko-goranska županija		
	2019.	2020.	Indeks	2019.	2020.	Indeks
Broj poduzetnika	7.691	8.814	115	11.261	11.461	102
Broj zaposlenih	48.239	47.521	99	63.727	61.359	96
Ukupni prihodi	32.839.166.013	30.553.329.515	93	40.982.724.496	37.549.540.733	92
Ukupni rashodi	31.467.276.559	29.763.207.037	95	39.433.728.996	36.963.856.223	94
Dobit prije oporezivanja	2.164.663.362	2.138.979.033	99	2.559.520.333	2.475.667.370	97
Gubitak prije oporezivanja	792.773.909	1.348.856.555	170	1.010.524.834	1.889.982.861	187
Dobit razdoblja	1.824.944.277	1.867.993.600	102	2.195.256.987	2.159.236.949	98
Gubitak razdoblja	790.931.615	1.316.548.202	166	1.008.855.049	1.823.432.298	181
Konsolidirani financijski rezultat – dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja	1.034.012.662	551.445.398	53	1.186.401.938	335.804.651	28
Izvoz	6.976.036.879	6.076.920.019	87	8.352.663.711	7.131.688.710	85
Uvoz	4.334.975.817	4.103.471.964	95	4.871.334.561	4.543.813.904	93
Investicije u novu dugotrajnu imovinu	977.233.695	916.480.562	94	1.975.223.728	1.505.948.229	76
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom	5.336	5.391	101	5.633	5.730	102

Izvor: InfoBIZ - FINA, 2022.

Prilog 18.3. Prihodi poduzetnika UA Rijeka prema djelatnostima u 2019. i 2020. godini u kn

Područje djelatnosti	Ukupni prihodi 2019.	Ukupni prihodi 2020.	Indeks 2019./2020.
Fizičke osobe bez djelatnosti	3.393.656	3.352.651	99
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	145.036.123	129.271.588	89
Rudarstvo i vađenje	40.335.240	40.398.068	100
Prerađivačka industrija	4.935.970.592	4.977.431.997	101
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	112.749.621	106.869.450	95
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom, te djelat. sanacije otpada	909.573.039	908.343.010	100
Građevinarstvo	2.161.847.657	2.154.921.046	100
Trgovine na veliko i malo, te popravak motornih vozila i motocikla	13.305.297.246	12.864.775.532	97
Prijevoz i skladištenje	3.691.612.991	3.402.164.097	92
Djelatnost pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane	1.707.670.814	1.046.021.213	61
Informacije i komunikacije	654.025.490	666.763.472	102
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	15.848.720	15.747.221	99
Poslovanje nekretninama	333.825.836	365.378.337	109
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2.161.379.660	2.080.805.002	96
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1.379.505.406	670.718.207	49
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	31.739.256	36.510.031	115
Obrazovanje	68.993.391	63.913.326	93
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	504.766.002	416.429.120	82
Umjetnost, zabava i rekreacija	544.696.784	474.821.484	87
Ostale uslužne djelatnosti	130.898.489	128.694.663	98
Ukupno Aglomeracija	32.839.166.013	30.553.329.515	93

Izvor: InfoBIZ - FINA, 2022.

Prilog 18.4. Prihodi pravnih osoba prema veličini poduzetnika po JLS na području UAR za 2019. i 2020. godinu

Veličina poduzetnika	VELIKI		SREDNJI		MALI		MIKRO	
	JLS/GODINE	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
RIJEKA								
Broj subjekata	11	12	32	39	334	354	4.643	4.666
Ukupni prihodi	7.548.259.422	7.438.113.087	3.372.722.080	3.192.008.831	5.690.556.134	5.095.382.210	3.708.302.162	3.727.562.187
Ukupni rashodi	7.359.634.250	7.372.215.505	3.153.996.343	3.011.330.886	5.379.471.852	4.862.966.925	3.621.729.573	3.557.731.091
Dobit/gubitak	137.166.614	25.629.502	174.771.454	148.042.555	239.700.793	189.863.834	39.295.922	126.111.240
BAKAR								
Broj subjekata	np	1	np	17	np	35	np	189
Ukupni prihodi	281.637.950	226.240.262	1.943.552.792	1.870.051.156	503.161.090	448.427.777	176.100.063	193.419.532
Ukupni rashodi	254.138.359	210.933.803	1.889.195.541	1.774.466.878	464.186.016	402.925.971	165.260.675	221.340.521
Dobit/gubitak	26.809.067	15.306.459	43.822.948	80.645.031	31.477.726	37.648.068	8.410.903	-29.831.817
KASTAV								
Broj subjekata	1	1	5	6	34	38	225	425
Ukupni prihodi	797.640.766	769.095.042	624.887.107	523.922.618	415.694.513	351.476.993	344.902.242	349.513.803
Ukupni rashodi	783.217.631	734.103.457	605.228.258	502.948.600	377.176.009	322.439.276	325.397.727	339.637.757
Dobit/gubitak	11.666.125	28.779.270	10.890.745	9.746.774	31.001.744	24.025.014	15.199.881	5.932.168
KRALJEVICA								
Broj subjekata	-	-	1	1	5	5	101	100

Ukupni prihodi	-	-	58.238.974	67.479.039	68.552.976	61.769.028	76.882.923	65.692.946
Ukupni rashodi	-	-	53.265.689	61.211.710	63.874.575	54.578.704	74.636.040	63.838.438
Dobit/gubitak	-	-	3.927.992	5.461.389	4.227.794	6.302.038	1.713.070	1.344.034
OPATIJA								
Broj subjekata	2	2	5	7	5	56	705	710
Ukupni prihodi	481.842.426	172.344.938	792.673.178	516.857.632	642.112.994	518.625.960	493.568.213	403.460.650
Ukupni rashodi	488.645.468	405.134.434	734.307.120	518.282.860	604.115.237	500.729.197	455.023.936	436.937.579
Dobit/gubitak	-5.274.939	-215.626.443	47.004.975	-4.035.959	26.733.896	13.403.448	29.035.523	-38.229.416
ČAVLE								
Broj subjekata	-	-	-	-	20	24	225	230
Ukupni prihodi	-	-	-	-	269.505.018	267.446.823	182.797.860	194.613.625
Ukupni rashodi	-	-	-	-	252.135.304	257.070.558	175.313.524	183.115.381
Dobit/gubitak	-	-	-	-	13.955.517	8.155.188	5.717.510	9.858.862
JELENJE								
Broj subjekata	-	-	np	1	np	6	np	90
Ukupni prihodi	-	-	92.082.097	100.205.803	71.891.992	60.481.859	73.115.460	73.457.891
Ukupni rashodi	-	-	90.022.909	92.931.943	66.299.582	56.956.822	69.353.890	69.478.709
Dobit/gubitak	-	-	1.636.318	5.931.954	4.405.030	2.796.115	2.990.243	3.389.938
KLANA								
Broj subjekata	-	-	1	4	4	2	40	44
Ukupni prihodi	-	-	293.236.079	238.503.559	10.248.886	9.051.960	36.487.932	47.935.015

Ukupni rashodi	-	-	287.864.426	230.045.790	14.382.440	15.136.756	39.859.813	47.660.726
Dobit/gubitak	-	-	4.129.082	7.009.519	-4.137.114	-6.133.666	-3.857.662	44.785
KOSTRENA								
Broj subjekata	-	-	-	-	10	9	152	157
Ukupni prihodi	-	-	-	-	107.278.363	94.309.143	108.911.282	117.977.311
Ukupni rashodi	-	-	-	-	94.947.801	87.411.070	102.074.764	105.349.068
Dobit/gubitak	-	-	-	-	9.908.622	5.720.347	5.151.731	10.481.449
LOVRAN								
Broj subjekata	-	-	1	1	3	4	163	166
Ukupni prihodi	-	-	116.261.170	109.178.068	29.966.236	25.724.113	109.181.337	90.468.411
Ukupni rashodi	-	-	116.032.408	109.048.478	30.635.945	29.598.914	109.229.493	99.255.326
Dobit/gubitak	-	-	155.624	305.903	-694.279	-3.910.276	-1.210.578	-9.616.071
MATULJI								
Broj subjekata	-	-	np	5	np	56	np	472
Ukupni prihodi	-	-	312.334.709	313.341.365	866.660.977	759.767.617	363.462.752	378.265.161
Ukupni rashodi	-	-	311.686.751	313.606.920	797.282.567	713.378.825	347.666.820	354.640.511
Dobit/gubitak	-	-	87.486	-265.555	58.495.429	40.365.210	11.420.768	18.684.004
MOŠĆENIČKA DRAGA								
Broj subjekata	-	-	-	-	1	1	67	67
Ukupni prihodi	-	-	-	-	3.708.495	4.079.359	28.808.298	30.480.242
Ukupni rashodi	-	-	-	-	3.629.444	3.604.423	29.119.339	30.892.817
Dobit/gubitak	-	-	-	-	58.283	465.149	-640.493	-690.588

OMIŠALI								
Broj subjekata	-	-	np	4	np	56	np	126
Ukupni prihodi	-	-	321.920.718	242.097.694	31.932.416	34.924.821	104.905.427	107.670.415
Ukupni rashodi	-	-	312.405.927	261.115.744	31.272.313	33.560.565	109.311.882	115.108.826
Dobit/gubitak	-	-	7.130.754	-16.050.157	467.241	1.135.100	-5.652.752	-8.099.982
VIŠKOVO								
Broj subjekata	-	-	1	1	51	53	602	621
Ukupni prihodi	-	-	65.113.441	65.621.556	775.037.238	694.604.145	443.029.825	501.679.868
Ukupni rashodi	-	-	68.413.656	67.379.290	733.761.417	656.606.580	422.073.845	476.499.403
Dobit/gubitak	-	-	-2.825.649	-2.041.262	33.164.968	32.272.556	16.574.350	21.119.687
URBANA AGLOMERACIJA RIJEKA								
Veličina poduzetnika	VELIKI		SREDNJI		MALI		MIKRO	
JLS/GODINE	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Broj subjekata	14	16	45	58	467	699	6.923	7.638
Ukupni prihodi	9.109.380.564	8.605.793.329	7.993.022.345	7.239.267.321	9.486.307.328	8.426.071.808	6.250.455.776	6.282.197.057
Ukupni rashodi	8.885.635.708	8.722.387.199	7.622.419.028	6.942.369.099	8.913.170.502	7.996.964.586	6.046.051.321	6.101.486.153
Dobit/gubitak*	180.916.745	285.341.674	296.383.027	279.536.058	458.428.436	372.196.009	529.992.202	345.928.445

Izvor: InfoBIZ - FINA, 2022.

*Konsolidirani financijski rezultat – dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja

Prilog 19.1. Prihodi poduzetnika UA Rijeka prema djelatnostima u 2019. i 2020. godini u kn

Područje djelatnosti	Ukupni prihodi 2019.	Ukupni prihodi 2020.	Indeks 2019./2020.
Fizičke osobe bez djelatnosti	3.393.656	3.352.651	99
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	145.036.123	129.271.588	89
Rudarstvo i vađenje	40.335.240	40.398.068	100
Prerađivačka industrija	4.935.970.592	4.977.431.997	101
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	112.749.621	106.869.450	95
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom, te djelat. sanacije otpada	909.573.039	908.343.010	100
Građevinarstvo	2.161.847.657	2.154.921.046	100
Trgovine na veliko i malo, te popravak motornih vozila i motocikla	13.305.297.246	12.864.775.532	97
Prijevoz i skladištenje	3.691.612.991	3.402.164.097	92
Djelatnost pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane	1.707.670.814	1.046.021.213	61
Informacije i komunikacije	654.025.490	666.763.472	102
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	15.848.720	15.747.221	99
Poslovanje nekretninama	333.825.836	365.378.337	109
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2.161.379.660	2.080.805.002	96
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1.379.505.406	670.718.207	49
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	31.739.256	36.510.031	115
Obrazovanje	68.993.391	63.913.326	93
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	504.766.002	416.429.120	82
Umjetnost, zabava i rekreacija	544.696.784	474.821.484	87
Ostale uslužne djelatnosti	130.898.489	128.694.663	98
Ukupno Aglomeracija	32.839.166.013	30.553.329.515	93

Izvor: InfoBIZ - FINA, 2022.

Prilog 19.2. Prihodi pravnih osoba prema veličini poduzetnika po JLS na području UAR za 2019. i 2020. godinu

Veličina poduzetnika	VELIKI		SREDNJI		MALI		MIKRO	
	JLS/GODINE	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
RIJEKA								
Broj subjekata	11	12	32	39	334	354	4.643	4.666
Ukupni prihodi	7.548.259.422	7.438.113.087	3.372.722.080	3.192.008.831	5.690.556.134	5.095.382.210	3.708.302.162	3.727.562.187
Ukupni rashodi	7.359.634.250	7.372.215.505	3.153.996.343	3.011.330.886	5.379.471.852	4.862.966.925	3.621.729.573	3.557.731.091
Dobit/gubitak	137.166.614	25.629.502	174.771.454	148.042.555	239.700.793	189.863.834	39.295.922	126.111.240
BAKAR								
Broj subjekata	np	1	np	17	np	35	np	189
Ukupni prihodi	281.637.950	226.240.262	1.943.552.792	1.870.051.156	503.161.090	448.427.777	176.100.063	193.419.532
Ukupni rashodi	254.138.359	210.933.803	1.889.195.541	1.774.466.878	464.186.016	402.925.971	165.260.675	221.340.521
Dobit/gubitak	26.809.067	15.306.459	43.822.948	80.645.031	31.477.726	37.648.068	8.410.903	-29.831.817
KASTAV								
Broj subjekata	1	1	5	6	34	38	225	425
Ukupni prihodi	797.640.766	769.095.042	624.887.107	523.922.618	415.694.513	351.476.993	344.902.242	349.513.803
Ukupni rashodi	783.217.631	734.103.457	605.228.258	502.948.600	377.176.009	322.439.276	325.397.727	339.637.757
Dobit/gubitak	11.666.125	28.779.270	10.890.745	9.746.774	31.001.744	24.025.014	15.199.881	5.932.168
KRALJEVICA								
Broj subjekata	-	-	1	1	5	5	101	100

Ukupni prihodi	-	-	58.238.974	67.479.039	68.552.976	61.769.028	76.882.923	65.692.946
Ukupni rashodi	-	-	53.265.689	61.211.710	63.874.575	54.578.704	74.636.040	63.838.438
Dobit/gubitak	-	-	3.927.992	5.461.389	4.227.794	6.302.038	1.713.070	1.344.034
OPATIJA								
Broj subjekata	2	2	5	7	5	56	705	710
Ukupni prihodi	481.842.426	172.344.938	792.673.178	516.857.632	642.112.994	518.625.960	493.568.213	403.460.650
Ukupni rashodi	488.645.468	405.134.434	734.307.120	518.282.860	604.115.237	500.729.197	455.023.936	436.937.579
Dobit/gubitak	-5.274.939	-215.626.443	47.004.975	-4.035.959	26.733.896	13.403.448	29.035.523	-38.229.416
ČAVLE								
Broj subjekata	-	-	-	-	20	24	225	230
Ukupni prihodi	-	-	-	-	269.505.018	267.446.823	182.797.860	194.613.625
Ukupni rashodi	-	-	-	-	252.135.304	257.070.558	175.313.524	183.115.381
Dobit/gubitak	-	-	-	-	13.955.517	8.155.188	5.717.510	9.858.862
JELENJE								
Broj subjekata	-	-	np	1	np	6	np	90
Ukupni prihodi	-	-	92.082.097	100.205.803	71.891.992	60.481.859	73.115.460	73.457.891
Ukupni rashodi	-	-	90.022.909	92.931.943	66.299.582	56.956.822	69.353.890	69.478.709
Dobit/gubitak	-	-	1.636.318	5.931.954	4.405.030	2.796.115	2.990.243	3.389.938
KLANA								
Broj subjekata	-	-	1	4	4	2	40	44
Ukupni prihodi	-	-	293.236.079	238.503.559	10.248.886	9.051.960	36.487.932	47.935.015

Ukupni rashodi	-	-	287.864.426	230.045.790	14.382.440	15.136.756	39.859.813	47.660.726
Dobit/gubitak	-	-	4.129.082	7.009.519	-4.137.114	-6.133.666	-3.857.662	44.785
KOSTRENA								
Broj subjekata	-	-	-	-	10	9	152	157
Ukupni prihodi	-	-	-	-	107.278.363	94.309.143	108.911.282	117.977.311
Ukupni rashodi	-	-	-	-	94.947.801	87.411.070	102.074.764	105.349.068
Dobit/gubitak	-	-	-	-	9.908.622	5.720.347	5.151.731	10.481.449
LOVRAN								
Broj subjekata	-	-	1	1	3	4	163	166
Ukupni prihodi	-	-	116.261.170	109.178.068	29.966.236	25.724.113	109.181.337	90.468.411
Ukupni rashodi	-	-	116.032.408	109.048.478	30.635.945	29.598.914	109.229.493	99.255.326
Dobit/gubitak	-	-	155.624	305.903	-694.279	-3.910.276	-1.210.578	-9.616.071
MATULJI								
Broj subjekata	-	-	np	5	np	56	np	472
Ukupni prihodi	-	-	312.334.709	313.341.365	866.660.977	759.767.617	363.462.752	378.265.161
Ukupni rashodi	-	-	311.686.751	313.606.920	797.282.567	713.378.825	347.666.820	354.640.511
Dobit/gubitak	-	-	87.486	-265.555	58.495.429	40.365.210	11.420.768	18.684.004
MOŠĆENIČKA DRAGA								
Broj subjekata	-	-	-	-	1	1	67	67
Ukupni prihodi	-	-	-	-	3.708.495	4.079.359	28.808.298	30.480.242
Ukupni rashodi	-	-	-	-	3.629.444	3.604.423	29.119.339	30.892.817
Dobit/gubitak	-	-	-	-	58.283	465.149	-640.493	-690.588

OMIŠALI								
Broj subjekata	-	-	np	4	np	56	np	126
Ukupni prihodi	-	-	321.920.718	242.097.694	31.932.416	34.924.821	104.905.427	107.670.415
Ukupni rashodi	-	-	312.405.927	261.115.744	31.272.313	33.560.565	109.311.882	115.108.826
Dobit/gubitak	-	-	7.130.754	-16.050.157	467.241	1.135.100	-5.652.752	-8.099.982
VIŠKOVO								
Broj subjekata	-	-	1	1	51	53	602	621
Ukupni prihodi	-	-	65.113.441	65.621.556	775.037.238	694.604.145	443.029.825	501.679.868
Ukupni rashodi	-	-	68.413.656	67.379.290	733.761.417	656.606.580	422.073.845	476.499.403
Dobit/gubitak	-	-	-2.825.649	-2.041.262	33.164.968	32.272.556	16.574.350	21.119.687
URBANA AGLOMERACIJA RIJEKA								
Broj subjekata	14	16	45	58	467	699	6.923	7.638
Ukupni prihodi	9.109.380.564	8.605.793.329	7.993.022.345	7.239.267.321	9.486.307.328	8.426.071.808	6.250.455.776	6.282.197.057
Ukupni rashodi	8.885.635.708	8.722.387.199	7.622.419.028	6.942.369.099	8.913.170.502	7.996.964.586	6.046.051.321	6.101.486.153
Dobit/gubitak*	180.916.745	285.341.674	296.383.027	279.536.058	458.428.436	372.196.009	529.992.202	345.928.445

Izvor: InfoBIZ - FINA, 2022.

*Konsolidirani financijski rezultat – dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja

FINANCIJSKI REZULTATI

POSLOVANJA PODUZETNIKA U 2020. GODINI NA RAZINI
URBANIH AGLOMERACIJA – OSIJEK, RIJEKA, SPLIT I ZAGREB

Od 139.009 poduzetnika, koliko ih je podnijelo godišnji financijski izvještaj za 2020. godinu, njih 79.229 ili 57% imalo je sjedište na prostoru obuhvaćenom urbanim aglomeracijama (UA) Osijek, Rijeka, Split i Zagreb, što je u odnosu na 2019. godinu povećanje od 1,8% (77.861 poduzetnik sa sjedištem u UA u 2019. godini, od 136.260 ukupnog broja poduzetnika, što je udio od 57,1%). Od ukupnog broja zaposlenih kod poduzetnika RH u 2020. godini (947.874), kod poduzetnika na području četiri urbane aglomeracije bilo je 566.310 zaposlenih, što je udio od 59,7%.

Shema 1. Područje četiri UA u RH

Od 79.229 poduzetnika, najviše ih je s područja Urbane aglomeracije Zagreb (55.282, udio u ukupnom broju poduzetnika svih urbanih aglomeracija 69,8%, udio u RH 39,8%), a najmanje s područja UA Osijek (4.476, udio u ukupnom broju poduzetnika svih urbanih aglomeracija 5,6%, udio u RH 3,2%). Najviše zaposlenih bilo je kod poduzetnika s područja UA Zagreb (430.965, što je u prosjeku 7,8 zaposlenih po poduzetniku), a najmanje kod poduzetnika s područja UA Osijek (30.930, što je u prosjeku 6,9 zaposlenih po poduzetniku).

**Najviše
ZAPOSLENIH kod
poduzetnika u UA
Zagreb 430.965**

**Poduzetnici UA
Zagreb ostvarili
NETO DOBIT od
14,3 milijarde kn**

**NAJNIŽA
obračunana
prosječna
mjesečna neto
plaća kod
poduzetnika
UA Osijek
5.155 kn**

Financijski rezultati poslovanja poduzetnika na području urbanih aglomeracija

U 2020. godini poduzetnici sa sjedištem na području četiri urbane aglomeracije iskazali su pozitivan konsolidirani financijski rezultat (neto dobit) u iznosu od 16,2 milijarde kuna. Najveći udio u RH, prema iskazanom konsolidiranom financijskom rezultatu poslovanja, imaju poduzetnici sa sjedištem u Urbanoj aglomeraciji Zagreb (68,4%).

Ukupni prihodi koje su poduzetnici sa sjedištem na području četiri urbane aglomeracije ostvarili u 2020. godini iznosili su 512,3 milijarde kuna, što je smanjenje od 5,5% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu i čini udio od 68,9% u ukupnim prihodima poduzetnika na razini RH (743,8 milijardi kuna). Poduzetnici s područja urbanih aglomeracija u 2020. godini iskazali su dobit razdoblja u iznosu od 32,5 milijardi kuna, što je 4,4% manje u odnosu na 2019. godinu (33,9 milijardi kuna) i gubitak razdoblja u iznosu od 16,3 milijarde kuna, što je 45,4% više u odnosu na prethodno razdoblje (11,2 milijarde kn).

Tablica 1. Osnovni financijski rezultati poduzetnika sa sjedištem na području urbanih aglomeracija u 2020. godini
(iznosi u tisućama kuna, prosječne plaće u kunama)

Opis	Urbana aglomeracija				Ukupno UA	Ukupno RH
	Osijek	Rijeka	Split	Zagreb		
Broj poduzetnika	4.476	7.806	11.665	55.282	79.229	139.009
Broj zaposlenih	30.930	40.934	63.481	430.965	566.310	947.874
Ukupni prihodi	21.659.591	25.744.978	40.488.720	424.382.241	512.275.530	743.841.185

Opis	Urbana aglomeracija				Ukupno UA	Ukupno RH
	Osijek	Rijeka	Split	Zagreb		
Ukupni rashodi	20.682.487	25.142.761	39.490.643	406.439.733	491.755.624	716.928.918
Dobit prije oporezivanja	1.409.943	1.811.998	3.184.321	30.794.864	37.201.126	52.546.652
Gubitak prije oporezivanja	432.839	1.209.781	2.186.245	12.852.355	16.681.220	25.634.385
Dobit razdoblja	1.239.152	1.580.424	2.804.601	26.829.407	32.453.584	45.922.062
Gubitak razdoblja	435.074	1.180.633	2.172.995	12.491.405	16.280.108	24.951.973
Konsolidirani fin. rezultat	804.078	399.791	631.605	14.338.002	16.173.477	20.970.089
Izvoz	4.513.052	5.135.766	5.648.932	64.498.002	79.795.752	140.998.570
Uvoz	3.150.854	3.042.134	3.539.612	88.610.289	98.342.889	126.418.162
Bruto investicije samo u novu dug. imovinu	730.903	799.151	838.922	15.465.163	17.834.139	25.540.966
Prosječ. mjes. neto plaća po zaposl.	5.155	5.852	5.235	6.796	6.463	5.971

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja, obrada GFI-a za 2020. godinu

Najveći je prosječan broj zaposlenih po poduzetniku u UA Zagreb (7,8), a najmanji u UA Rijeka (5,2). Prosječan broj zaposlenih po poduzetniku na razini RH iznosi 6,8 u 2020. godini.

Tablica 2. Pokazatelji poslovanja poduzetnika sa sjedištem na području urbanih aglomeracija u 2020. godini

Opis	Urbana aglomeracija				RH
	Osijek	Rijeka	Split	Zagreb	
Broj zaposlenih po poduzetniku	6,9	5,2	5,4	7,8	6,8
Produktivnost rada (prihod po zaposlenom u kn)	700.278	628.939	637.808	984.726	784.747
Produktivnost rada (dobit/gubitak razd. po zaposl. u kn)	25.997	9.767	9.950	33.270	22.123
Koeficijent financijske stabilnosti (u %)	0,97	1,03	1,15	0,96	0,98
Koeficijent tekuće likvidnosti (u %)	0,35	0,27	0,24	0,30	0,30
EBIT(u tisućama kn)	1.047.602	866.522	1.562.855	20.998.650	32.564.290
EBITDA (u tisućama kn)	2.047.850	2.403.464	3.871.672	44.836.697	75.630.973

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja, obrada GFI-a za 2020. godinu

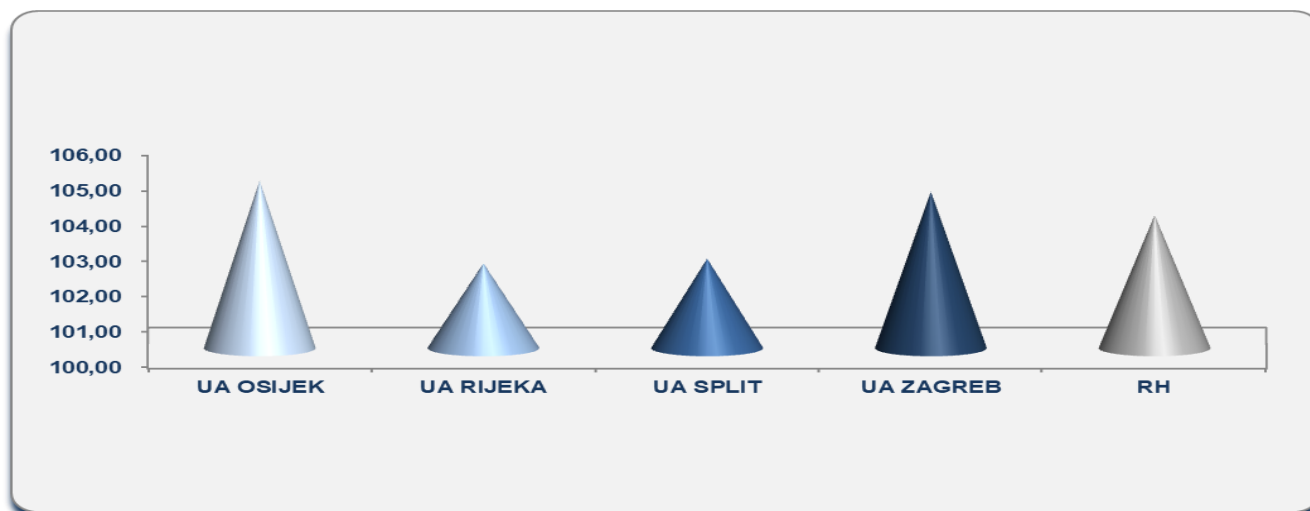
Produktivnost rada mjerena iznosom prihoda po zaposlenom u Urbanoj aglomeraciji Zagreb iznosila je 984,7 tisuća kuna u 2020. godini i veća je za 25,5% od produktivnosti poduzetnika na razini RH (784,7 tisuća kn).

Poduzetnici s najvećim prihodom po zaposlenom na razini svake od četiri urbane aglomeracije su STUDIO REVOLT d.o.o. iz Zagreba (793,1 milijun kn), COMPANY MARITIME ADRIATIC j.d.o.o. iz Rijeke (125,2 milijuna kn), MEJAŠI PRVI d.o.o. iz Splita (88,9 milijuna kn) i TVORNICA ŠEĆERA OSIJEK iz Osijeka (53,4 milijuna kn).

Produktivnost rada mjerena iznosom neto dobiti po zaposlenom očekivano je najveća kod poduzetnika sa sjedištem na području UA Zagreb, i to 3,4 puta veća u odnosu na poduzetnike UA Rijeka, 3,3 puta veća u odnosu na poduzetnike UA Split i 1,3 puta veća u odnosu na poduzetnike UA Osijek (tablica 2.).

Prema koeficijentu financijske stabilnosti, poduzetnici sa sjedištem u UA Split (1,15%) i poduzetnici UA Rijeka (1,03%) iskazali su vrijednost koeficijenta veću od 1, što znači da je dugotrajna imovina financirana iz kratkoročnih obveza, odnosno da postoji deficit obrtnog kapitala. Poduzetnici UA Osijek (0,97%) i poduzetnici UA Zagreb (0,96%) iskazali su vrijednost koeficijenta manju od 1, što znači da se iz dijela dugoročnih izvora mora financirati kratkotrajna imovina. Na razini RH koeficijent financijske stabilnosti iznosio je 0,98%.

Grafikon 1. Pokazatelji ekonomičnosti ukupnog poslovanja u 2020. godini na razini urbanih aglomeracija (u %)

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja, obrada GFI-a za 2020. godinu

Prema koeficijentu tekuće likvidnosti, najvišu vrijednost iskazali su poduzetnici UA Osijek (0,35%) i UA Zagreb (0,30%), a najnižu poduzetnici UA Split (0,24%). Na razini RH koeficijent tekuće likvidnosti iznosio je 0,30%.

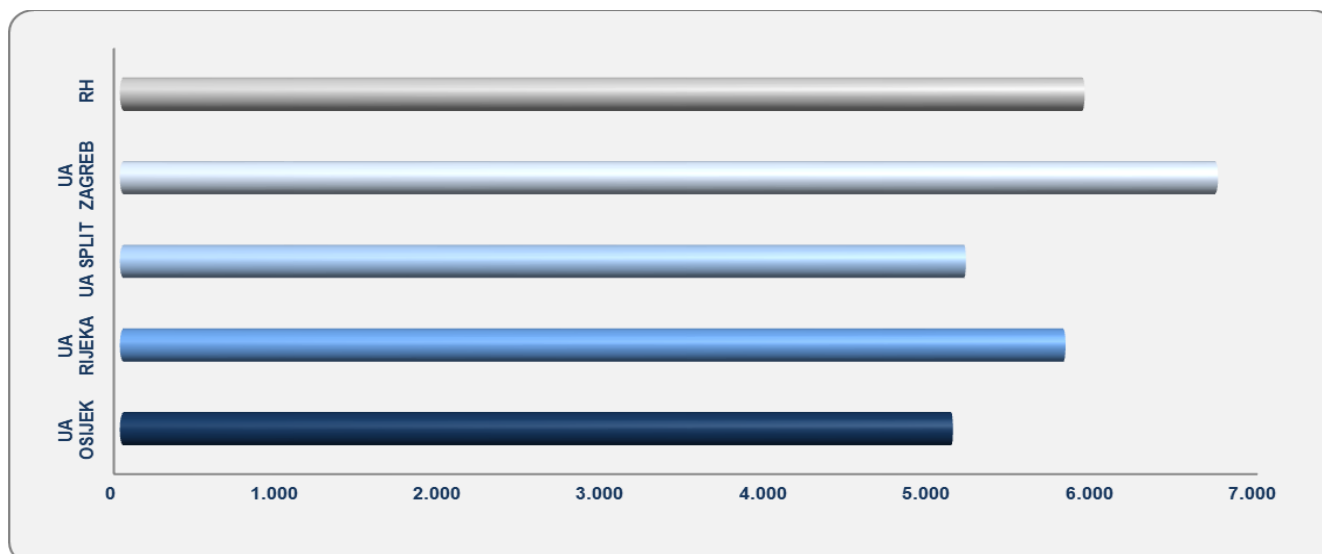
Prema pokazatelju ekonomičnosti ukupnog poslovanja, poduzetnici sa sjedištem na području Urbane aglomeracije Osijek (104,72%) iskazali su veću vrijednost u odnosu na poduzetnike sa sjedištem u jednoj od preostale tri urbane aglomeracije (Zagreb, Split i Rijeka), kao i u odnosu na poduzetnike na razini RH (103,75%).

Tablica 3. Pokazatelji profitabilnosti poslovanja u 2020. godini na razini urbanih aglomeracija (u %)

Pokazatelji uspješnosti poslovanja		Ekonomičnost ukupnog poslovanja		Rentabilnost prometa neto		Rentabilnost ukupne imovine neto		Rentabilnost vlastitog kapitala	
UA	Broj poduz.	(ukupni prihodi / ukupni rashodi)*100		(dobit ili gubitak razd. / ukupni prihod)*100		(dobit ili gubitak razd. / ukupna aktiva)*100		((dobit ili gubitak razd. / (kapital i rezerve + rezerviranja)) *100)	
		2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.
Osijek	4.476	103,67	104,72	2,62	3,71	2,24	3,17	6,88	9,23
Rijeka	7.806	104,28	102,40	3,04	1,55	2,37	1,08	6,62	3,16
Split	11.665	102,11	102,53	0,92	1,56	0,63	0,96	2,35	3,71
Zagreb	55.282	106,13	104,41	4,66	3,38	2,81	1,87	6,19	4,17
RH	139.009	105,38	103,75	4,06	2,82	2,65	1,69	6,39	4,12

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja, obrada GFI-a za 2020. godinu

Najviša prosječna mjesečna neto plaća u 2020. godini obračunana je kod poduzetnika UA Zagreb i iznosila je 6.796 kuna, odnosno 31,8% više od prosječne mjesečne neto plaće zaposlenih kod poduzetnika UA Osijek (5.155 kn), 16,1% više od prosječne mjesečne neto plaće zaposlenih kod poduzetnika UA Rijeka (5.852 kn) te 29,8% više od prosječne mjesečne neto plaće zaposlenih kod poduzetnika UA Split (5.235 kn).

Grafikon 2. Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u 2020. g. u urbanim aglomeracijama (iznosi u kn)

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja za 2020. godinu

Prosječna mjesečna neto plaća zaposlenih kod poduzetnika sa sjedištem u UA Zagreb iznosila je 6.796 kuna u 2020. godini, što je 5,1% više od prosječne mjesečne neto plaće obračunane zaposlenima kod poduzetnika na razini sve četiri urbane aglomeracije (6.463 kune).

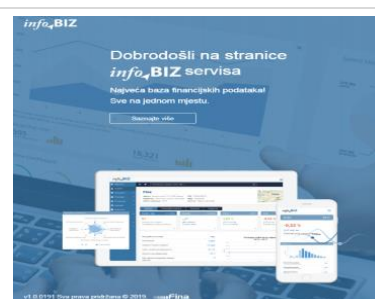
U odnosu na prosječnu mjesečnu neto plaću zaposlenih kod poduzetnika na razini RH (5.971 kuna), prosječna mjesečna neto plaća na razini UA Zagreb veća je za 13,8%.

Najniža prosječna mjesečna neto plaća obračunana je zaposlenima kod poduzetnika sa sjedištem na području UA Osijek (5.155 kuna).

[Info.BIZ](#) servis pruža uvid u informacije o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju svih poslovnih subjekata te o poslovnoj okolini u kojoj oni djeluju. Najveća je i najažurnija baza poslovnih informacija za više od **830.000 poslovnih subjekata iz više od 30 izvora**. Omogućuje brže, jednostavnije i sigurnije donošenje poslovnih odluka, sustavno praćenje klijenata, olakšava izradu poslovnih analiza te praćenje trendova i prepoznavanje potencijala na tržištu.

Ako ste zainteresirani i želite ugovoriti uslugu ili kupiti veći broj paketa: prodaja@fina.hr

Ako trebate korisničku podršku: 0800 0080, info@fina.hr

Prilog 20: Izravna inozemna ulaganja u RH i PGŽ za razdoblje od 2008. do 2021., u mil. EUR

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	1.kvar.2022.
RH	4.049,5	4.926,5	4.115,1	4.232,2	4.093,9	3.949,3	5.424,2	4.818,5	4.834,5	4.940,2	5.337,5	5.744,4	5.880,1	7.040,0	7.013,0
PGŽ	186,74	100,21	143,22	128,13	103,24	44,37	123,95	-79,03	184,70	85,98	158,93	151,82	161,06	346,23	119,75

Izvor: Hrvatska narodna banka, 2022.

Izravna ulaganja u PGŽ, obveze po zemljama, od 1993. do 1. kvartala 2022.

- u milijunima eura

Zemlja	PRIMORSKO-GORANSKA
AUSTRIJA	1.532,56
BOSNA I HERCEGOVINA	14,27
BRITANSKI DJEVIČANSKI OTOCI	-7,46
CIPAR	13,97
ČEŠKA	30,65
DANSKA	7,60
ITALIJA	221,60
LIHTENŠTAJN	10,13
LUKSEMBURG	53,11
MAĐARSKA	29,21
MALTA	17,00
NIZOZEMSKA	23,09
NJEMAČKA	240,20
POLJSKA	42,69
RUSIJA	64,29
SAD	-23,19
SLOVAČKA	29,37
SLOVENIJA	269,19

ŠVEDSKA	13,84
ŠVICARSKA	33,62
VELIKA BRITANIJA	8,11
OSTALE ZEMLJE	96,33
Ukupno	2.720,19

Izvor: HNB, Baza inozemnih izravnih ulaganja

Izravna ulaganja u PGŽ, Obveze (po djelatnostima, 1993. -1. kvartala 2022.)

- u milijunima eura

NKD	Djelatnost	PRIMORSKO-GORANSKA
11	Proizvodnja pića	5,07
16	Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	13,68
25	Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	9,19
27	Proizvodnja električne opreme	5,16
30	Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	-28,11
41	Gradnja zgrada	226,30
42	Gradnja građevina niskogradnje	-6,56
43	Specijalizirane građevinske djelatnosti	5,03
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	20,11
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	176,17
52	Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	57,02
55	Smještaj	31,41
56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	12,19
62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	14,46
64	Financijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i mirovinskih fondova	1.200,45
68	Poslovanje nekretninama	201,32

Strategija razvoja UAR 2021.-2027.

70	Upravljačke djelatnosti; savjetovanje u vezi s upravljanjem	8,01
72	Znanstveno istraživanje i razvoj	-34,04
93	Sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti	14,28
	Vlasnička ulaganja u nekretnine	756,50
	Ostale djelatnosti	32,54
Ukupno		2.720,19

Izvor: HNB, Baza inozemnih izravnih ulaganja, 2022.

Prilog 22: Turistički smještajni kapaciteti na području UAR za razdoblje 2019.-2021.

JLS	Godina	GRAD BAKAR						GRAD RIJEKA						GRAD KASTAV						GRAD KRALJEVICA					
		2019.		2020.		2021.		2019.		2020.		2021.		2019.		2020.		2021.		2019.		2020.		2021.	
		Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta
Tip smještajnog kapaciteta																									
Hoteli		1	60	1	60	1	60	5	601	5	601	7	1,011	1	30	1	30	1	30	2	76	2	76	2	76
nekommercijalni smještaj		160	662	193	735	215	798	2094	7934	2298	8560	2581	9444	219	1029	244	1176	264	1270	197	797	226	915	240	971
objekti u domaćinstvu		107	376	102	360	91	317	1106	3,513	1,011	3,250	925	3,210	134	632	118	565	111	571	219	884	215	877	224	905
ostali ugostiteljski objekti		2	52	2	52	2	15	93	2795	101	2822	107	2847	5	46	5	46	6	50	7	752	8	756	8	756
Kampovi		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	894	1	894	1	894
ostalo		0	0	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno kreveta			1,150		1,257		1,240		14,843		15,233		16,512		1,737		1817		1921		3403		3518		3602

JLS	Godina	GRAD OPATIJA						OPĆINA ČAVLE						OPĆINA JELENJE						OPĆINA KLANA					
		2019.		2020.		2021.		2019.		2020.		2021.		2019.		2020.		2021.		2019.		2020.		2021.	
		Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Br. objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta
Tip smještajnog kapaciteta																									
Hoteli		34	5,525	34	5,525	33	5,475	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nekommercijalni smještaj		853	3982	1101	4694	1072	5057	106	586	118	652	131	714	37	96	52	181	58	215	1	4	3	14	4	16
objekti u domaćinstvu		1,166	4,784	1,070	4,438	1,077	4,445	42	251	41	241	46	275	33	170	31	171	31	175	4	12	5	21	5	21
ostali ugostiteljski objekti		110	868	120	884	136	896	4	116	4	116	4	116	1	12	1	12	1	12	0	0	0	0	0	0
Kampovi		1	498	1	498	1	498	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ostalo		1	3	1	3	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno kreveta			15,660		16,042		16,374		953		1,009		1,105		278		364		402		16		35		37

JLS	Godina	OPĆINA KOSTRENA						OPĆINA LOVRAN						OPĆINA MATULJI						OPĆINA MOŠČENIČKA DRAGA					
		2019.		2020.		2021.		2019.		2020.		2021.		2019.		2020.		2021.		2019.		2020.		2021.	
		Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta
Tip smještajnog kapaciteta																									
Hoteli		0	0	0	0	0	0	12	1,009	11	966	11	966	0	0	0	0	0	0	4	537	4	537	4	534
nekommercijalni smještaj		86	308	108	394	120	448	319	837	389	982	378	952	314	1598	373	1976	400	2089	213	855	233	925	246	959
objekti u domaćinstvu		144	637	143	635	147	650	338	1,631	326	1,598	316	1,495	327	1,360	309	1330	298	1301	387	2158	385	2166	382	2134
ostali ugostiteljski objekti		7	226	9	250	9	250	31	889	31	889	32	904	8	94	8	94	7	74	12	79	12	87	18	110
Kampovi		0	0	0	0	0	0	2	1,030	2	1,030	2	1,030	0	0	0	0	0	0	1	330	1	330	1	375
ostalo		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	8	1	8	1	8	0	0	0	0	0	0
Ukupno kreveta			1,171		1,279		1,348		5,396		5,465		5,347		3,060		3408		3472		3959		4045		4112

JLS	Godina	OPĆINA OMIŠALJ						OPĆINA VIŠKOVO																
		2019.		2020.		2021.		2019.		2020.		2021.												
		Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta	Broj objekta	Broj kreveta											
Tip smještajnog kapaciteta																								
Hoteli		9	2,368	9	2,368	9	2,368	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nekommercijalni smještaj		1484	6075	1596	6508	1757	7136	398	1267	450	1493	495	1682											
objekti u domaćinstvu		571	3,105	544	3,009	507	2,838	66	292	60	261	56	249											
ostali ugostiteljski objekti		33	338	36	362	36	362	5	43	6	51	6	100											
Kampovi		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0											
ostalo		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0											
Ukupno kreveta			11,886		12,247		12,704		1,602		1,805		2,031											

REKAPITULACIJA UKUPNOG BROJA KREVETA

2019.	2020.	2021.
65,114	67,524	70,207
Poveć.	3.70%	3.97%

Tumačenje:

Nekomercijalni smještaj: prijava osoba koje borave u kućama kao gosti, a za to ne plaćaju smještaj

Prilog 22 A. Smještajni kapaciteti i ugostiteljski sadržaji u 2021. godini

Grad/Općina	Smještajni kapaciteti		Ugostiteljski sadržaji	
Grad Bakar	Apartmani	65	Caffe bar	14
	Kuće za odmor	36	Konoba, pizzeria, bistro	9
	Planinarski dom	1	Objekt brze hrane	3
Grad Rijeka	Hoteli	*** <i>ukupan broj ležajeva 220</i>	https://visitrijeka.hr/okusi/gdje-jesti-i-piti/gdje-jesti-i-piti-lista/	
		**** <i>ukupan broj ležajeva 335</i>		
		***** <i>Ukupno 132 sobe i 32 vile</i>		
		integralni hotel <i>(bez kategorizacije)</i> 1 <i>ukupan broj ležajeva 46</i>		
	Hosteli	15 <i>ukupan broj ležajeva 441</i>		
	Prenočilišta	2 <i>ukupan broj ležajeva 396</i>		
	Apartmani, studio apartmani, sobe i kuće za odmor	1.420 smještajnih jedinica i <i>3.698 ležajeva</i>		
	Studentski dom i učenički domovi	6 <i>ukupan broj ležajeva 1.539</i>		
	SVEUKUPNO	2.599 smještajnih jedinica <i>6.675 ležajeva</i>		
Grad Kastav	<i>110 pružatelja ugostiteljskih usluga u domaćinstvu (128 apartmana, 5 soba i 17 kuća za odmor), Hotel Kukuriku i Villa Mira - sveukupno 704 kreveta</i>		Restoran i buffet	8
			Caffe bar	8
Grad Kraljevica	Hotel	1 <i>ukupan broj ležajeva 60</i>	Objekt s prehranom	15
	Hotelsko naselje	1 <i>ukupan broj ležajeva 650</i>		

	Motel		1 ukupan broj ležajeva 24		
	Autokamp		Parcela 236 ukupan broj ležajeva 800	Caffe bar	16
	Privatni smještaj		ukupan broj ležajeva 919		
Grad Opatija	Hoteli	***	5 ukupan broj ležajeva 953	Restoran i objekt brze hrane	59
		****	18 ukupan broj ležajeva 3.136		
		*****	7 ukupan broj ležajeva 922		
	Pansion		1 ukupan broj ležajeva 18		
	Lječilište		1 ukupan broj ležajeva 110	Caffe bar	59
	Obiteljski smještaj Kuće za odmor 5* Kuće za odmor 4*i 3*		ukupan broj ležajeva 4.614 11 7		
Općina Čavle	Planinarski dom (bez kategorizacije)		2 ukupan broj ležajeva 89	Restoran i gostiona	7
	Prenočište (bez kategorizacije)		1 ukupan broj ležajeva 20		
	Apartmani	**	2 ukupan broj ležajeva 13	Objekt brze hrane	5
		***	36 ukupan broj ležajeva 119		
		****	4 ukupan broj ležajeva 19		
	Sobe	*	7 ukupan broj ležajeva 16	Caffe bar	10
		**	1 ukupan broj ležajeva 3		

		***	31 <i>ukupan broj ležajeva 69</i>		
		****	2 <i>ukupan broj ležajeva 4</i>		
	Kuće za odmor	***	4 <i>ukupan broj ležajeva 16</i>		
		****	3 <i>ukupan broj ležajeva 13</i>		
Općina Jelenje	Privatni smještaj 5 kuća za odmor s apartmanima i sobe		<i>ukupan broj ležajeva 54</i>	Restorani	2
	Planinarski dom		1	Objekt brze hrane	1
				Caffe bar	10
Općina Klana	Apartmani	***	2	-	
	Kuće za odmor	*****	2		
Općina Kostrena	Privatni smještaj		<i>ukupan broj ležajeva 839</i>	Ugostiteljski objekti	30
	Prenočište		1 <i>ukupan broj ležajeva 145</i>		
	Hostel		1 Ukupan broj ležajeva 19		
	Ronilački centar		1 <i>ukupan broj ležajeva 47</i>		
	Savez izviđača		1 <i>ukupan broj ležajeva 34</i>		
	Kuća za odmor: 5*-4, 3* -3 i 3* -1		8		
Općina Lovran	Hoteli	***	3 <i>ukupan broj ležajeva 335</i>	Restoran i konoba	19
		****	7 <i>ukupan broj ležajeva 583</i>		
	Hosteli		2 <i>ukupan broj ležajeva 454</i>	Objekt brze hrane	3
	Pansion		1 <i>ukupan broj ležajeva 48</i>		

	Kamp***	1 <i>ukupan broj ležajeva 744</i>	Bar i kavana	16	
	Turističko naselje	1 <i>ukupan broj ležajeva 286</i>			
	Apartmani, sobe i kuće za odmor	161 <i>ukupan broj ležajeva 394</i>			
	Odmaralište i prenoćište	<i>ukupan broj ležajeva 41</i>			
	Objekti u domaćinstvu	340 <i>ukupan broj ležajeva 1.640</i>			
Općina Matulji	Apartman, sobe i kuće za odmor	466 <i>ukupan broj ležajeva 1.613</i>	Restoran	8	
			Objekt brze hrane	1	
			Slastičarnice	4	
			Kavana	1	
			Oštarije	2	
			Vinarije	2	
			Seljačko domaćinstvo	1	
			OPG	3	
Općina Mošćenička Draga	Hoteli	****	1 <i>ukupan broj ležajeva 358</i>	Restoran	2
		***	1 <i>ukupan broj ležajeva 135</i>	Konoba	9
	Privatni hoteli – ville	***	1 <i>ukupan broj ležajeva 22</i>	Pizzeria	4
	Camp	***	parcela 100 <i>ukupan broj ležajeva 300</i>	Caffe bar	6
	Obiteljski smještaj	Apartmani	<i>ukupan broj ležajeva 982</i>	Slastičarna	2
		Kuće za odmor	<i>ukupan broj ležajeva 751</i>	Buffet-grill	1
		Kuće i stanovi	<i>ukupan broj ležajeva 446</i>	Bistro	1
	Sveukupno		1.418	Objekt brze hrane	1

Općina Omišalj	NJIVICE HOTELI NJIVICE (MAGAL, VEYA, GAIA GREEN VILLAS) HOTEL MIRAMARE ATEA CAMPING RESORT privatni smještaj		ukupan broj ležajeva 8.604	restorani, konobe, pizzerie, bistro, slastičarnice, beach bar	
	OMIŠALJ HOTELI OMIŠALJ (ADRIATIC, DEPADANSA MARINA, DEPADANSA PRIMORKA) JADRAN d.d. (PANSION DELFIN) privatni smještaj				
Općina Viškovo	Kuće za odmor	***	9 ukupan broj ležajeva 64	Restoran	4
		****	2 ukupan broj ležajeva 21		
	Studio apartmani	***	3 ukupan broj ležajeva 8	Konoba	2
		****	1 ukupan broj ležajeva 3		
	Apartmani	**	3 ukupan broj ležajeva 18	Bistro	3
		***	41 ukupan broj ležajeva 198	Pizzeria	2
		****	17 ukupan broj ležajeva 80	Slastičarna	3
		*****	1 Ukupan broj ležajeva 10		
	Sobe	***	ukupan broj ležajeva 13	Objekt brze hrane	4
	Hostel		ukupan broj ležajeva 67	Caffe bar	36

Izvor: gradovi i općine UA Rijeka u suradnji s turističkim zajednicama, 2022.

Prilog 23. Podrijetlo turista u 2020. godini

Grad/Općina	Podrijetlo turista (domaći i inozemni turizam)		
Grad Bakar	Država	Dolasci	Noćenja
	Njemačka	1,010	9,506
	Hrvatska	447	4,543
	Bosna i Hercegovina	74	1,163
	Poljska	166	1,011
	Srbija	20	534
	Slovenija	94	482
	Italija	78	355
	Belgija	33	345
	Austrija	46	293
	Francuska	58	262
	Nizozemska	45	260
	Češka	62	232
	Mađarska	51	199
	Albanija	3	198
	Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	5	178
	Ukrajina	12	174
	SAD	6	156
	Ujedinjena Kraljevina	15	153
	Australija	3	130
	Letonija	7	127
	Švicarska	19	115
	Makedonija	3	98
	Kosovo	0	90
	Estonija	14	61
	Španjolska	18	61
	Rumunjska	11	60
	Danska	8	57
	Ostale azijske zemlje	10	46
	Bjelorusija	4	44
Švedska	8	44	
Slovačka	9	29	
Bugarska	5	23	
Rusija	4	21	
Izrael	9	18	
Portugal	2	15	

	Crna Gora	1	13
	Brazil	2	10
	Grčka	1	10
	Litva	2	9
	Norveška	1	6
	Irska	1	5
	Kazahstan	1	5
	Ostale europske zemlje	1	5
	Južnoafrička Republika	1	4
	Maroko	1	4
	Ostale zemlje Sjeverne Amerike	1	2
	Indija	1	1
	Kanada	1	1
	Strani turisti:	1,927	16,615
	Domaći turisti:	447	4,543
UKUPNO:	2,374	21,158	
Grad Rijeka	Na području grada Rijeke najviše noćenja ostvarili su državljani:		
	1. Domaći turisti (55.966), 2. Njemačke (33.499) 3. Italije (17.953), 4. Češke (15.764) 5. Bosne i Hercegovine (14.050), 6. Srbije (10.019), 7. Poljske (9.950) 8. SAD-a (6.410), 9. Austrije (4.639), 10. Ukrajine (4.367) 11. Slovenije (4.171).		
Grad Rijeka	Najviše noćenja ostvareno je:		
	1. u privatnom smještaju na koji otpada 146.976 noćenja (66,91%), 2. hoteli sa 30.344 noćenja (13,81%), 3. ostali objekti u nekomercijalnom smještaju s ostvarenih 24.843 noćenja (11,31%), 4. hosteli s 16.324 noćenja (7,43%), 5. prenoćišta s ostvarenih 1.192 noćenja (0,54%).		

	Strani turisti su u razdoblju od 01.01. do 31.12.2019. godine boravili u prosjeku 3,88 dana. Domaći turisti su u navedenom razdoblju u prosjeku boravili 2,87 dana.
Grad Kastav	Prvih 10 zemalja po broju noćenja: 1. Njemačka 2. Hrvatska 3. Bosna i Hercegovina 4. Italija 5. Poljska 6. Srbija 7. Češka 8. Austrija 9. Švicarska 10. Slovenija
Grad Kraljevica	Ukupni dolasci stranih turista: 16.627 Strani turisti redom: Slovenija, Njemačka, Mađarska, Poljska, Češka, Austrija, Italija... 1. Slovenija (9.522), 2. Njemačka (2.883), 3. Mađarska (955), 4. Poljska (858, 5. Češka (775), 6. Austrija (320), 7. Italija(231), 8. Slovačka (188), 9. Francuska (79) 10. Nizozemska (87) 11. Ujedinjeno Kraljevstvo (23) 12. Ostale zemlje (706)

Grad Opatija	Na području TZ grada Opatije u 2019. godini najviše noćenja ostvarili su gosti iz: 1. Njemačke i to 23,61% (115.776 noćenja), 2. Domaći gosti 21,77% (106.780 noćenja), 3. Austrije 10,95% (53.709 noćenja), 4. Slovenije s 5,65% (27.689 noćenja), 5. Mađarske s 5,03% (24.653 noćenja), 6. Poljske s 4,33% (21.218 noćenja), 7. Italije s 4,19% (20.537 noćenja), 8. Srbije s 3,18 % (15.612 noćenja), 9. Češke s 2,70% (13.264 noćenja) i 10. Bosne i Hercegovine s 2,20% (10.799 noćenja). Gosti iz ostalih zemalja ostvaruju još 16,39 % udjela zajedno (pojedinačno manje od 2% svaki). Strani gosti su tijekom 2020. godine u Opatiji prosječno boravili 4,2 dana, a domaći gost 2,4 dana.																																																																																																																																																										
Općina Čavle	2021. godina – Ukupno dolasci 4499 (strani 2067 – 46%, domaći 2432 – 54%), ukupno noćenja 16080 (strani 9557 – 59%, domaći 6523 – 41%)																																																																																																																																																										
Općina Jelenje	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Država</th> <th>Dolasci</th> <th>Noćenja</th> <th>Broj turista</th> <th>Udio dolazaka</th> <th>Udio noćenja</th> <th>Udio turista</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Hrvatska</td><td>570</td><td>3.614</td><td>570</td><td>33,41%</td><td>38,88%</td><td>33,22%</td></tr> <tr><td>Njemačka</td><td>318</td><td>1.610</td><td>318</td><td>18,64%</td><td>17,32%</td><td>18,53%</td></tr> <tr><td>Bosna i Hercegovina</td><td>62</td><td>1.351</td><td>62</td><td>3,63%</td><td>14,53%</td><td>3,61%</td></tr> <tr><td>Italija</td><td>266</td><td>649</td><td>273</td><td>15,59%</td><td>6,98%</td><td>15,91%</td></tr> <tr><td>Austrija</td><td>117</td><td>340</td><td>117</td><td>6,86%</td><td>3,66%</td><td>6,82%</td></tr> <tr><td>Srbija</td><td>22</td><td>214</td><td>23</td><td>1,29%</td><td>2,30%</td><td>1,34%</td></tr> <tr><td>Slovenija</td><td>72</td><td>158</td><td>74</td><td>4,22%</td><td>1,70%</td><td>4,31%</td></tr> <tr><td>Kosovo</td><td>8</td><td>144</td><td>8</td><td>0,47%</td><td>1,55%</td><td>0,47%</td></tr> <tr><td>Rumunjska</td><td>54</td><td>132</td><td>54</td><td>3,17%</td><td>1,42%</td><td>3,15%</td></tr> <tr><td>Slovačka</td><td>24</td><td>132</td><td>24</td><td>1,41%</td><td>1,42%</td><td>1,40%</td></tr> <tr><td>Turska</td><td>5</td><td>95</td><td>5</td><td>0,29%</td><td>1,02%</td><td>0,29%</td></tr> <tr><td>Francuska</td><td>31</td><td>94</td><td>31</td><td>1,82%</td><td>1,01%</td><td>1,81%</td></tr> <tr><td>Nizozemska</td><td>11</td><td>81</td><td>11</td><td>0,64%</td><td>0,87%</td><td>0,64%</td></tr> <tr><td>Ujedinjena Kraljevina</td><td>8</td><td>78</td><td>8</td><td>0,47%</td><td>0,84%</td><td>0,47%</td></tr> <tr><td>Poljska</td><td>22</td><td>76</td><td>22</td><td>1,29%</td><td>0,82%</td><td>1,28%</td></tr> <tr><td>Češka</td><td>23</td><td>75</td><td>23</td><td>1,35%</td><td>0,81%</td><td>1,34%</td></tr> <tr><td>Švicarska</td><td>23</td><td>69</td><td>23</td><td>1,35%</td><td>0,74%</td><td>1,34%</td></tr> <tr><td>Danska</td><td>10</td><td>64</td><td>10</td><td>0,59%</td><td>0,69%</td><td>0,58%</td></tr> <tr><td>Ostale azijske zemlje</td><td>4</td><td>64</td><td>4</td><td>0,23%</td><td>0,69%</td><td>0,23%</td></tr> <tr><td>Mađarska</td><td>19</td><td>59</td><td>19</td><td>1,11%</td><td>0,63%</td><td>1,11%</td></tr> <tr><td>SAD</td><td>6</td><td>55</td><td>6</td><td>0,35%</td><td>0,59%</td><td>0,35%</td></tr> </tbody> </table>	Država	Dolasci	Noćenja	Broj turista	Udio dolazaka	Udio noćenja	Udio turista	Hrvatska	570	3.614	570	33,41%	38,88%	33,22%	Njemačka	318	1.610	318	18,64%	17,32%	18,53%	Bosna i Hercegovina	62	1.351	62	3,63%	14,53%	3,61%	Italija	266	649	273	15,59%	6,98%	15,91%	Austrija	117	340	117	6,86%	3,66%	6,82%	Srbija	22	214	23	1,29%	2,30%	1,34%	Slovenija	72	158	74	4,22%	1,70%	4,31%	Kosovo	8	144	8	0,47%	1,55%	0,47%	Rumunjska	54	132	54	3,17%	1,42%	3,15%	Slovačka	24	132	24	1,41%	1,42%	1,40%	Turska	5	95	5	0,29%	1,02%	0,29%	Francuska	31	94	31	1,82%	1,01%	1,81%	Nizozemska	11	81	11	0,64%	0,87%	0,64%	Ujedinjena Kraljevina	8	78	8	0,47%	0,84%	0,47%	Poljska	22	76	22	1,29%	0,82%	1,28%	Češka	23	75	23	1,35%	0,81%	1,34%	Švicarska	23	69	23	1,35%	0,74%	1,34%	Danska	10	64	10	0,59%	0,69%	0,58%	Ostale azijske zemlje	4	64	4	0,23%	0,69%	0,23%	Mađarska	19	59	19	1,11%	0,63%	1,11%	SAD	6	55	6	0,35%	0,59%	0,35%
Država	Dolasci	Noćenja	Broj turista	Udio dolazaka	Udio noćenja	Udio turista																																																																																																																																																					
Hrvatska	570	3.614	570	33,41%	38,88%	33,22%																																																																																																																																																					
Njemačka	318	1.610	318	18,64%	17,32%	18,53%																																																																																																																																																					
Bosna i Hercegovina	62	1.351	62	3,63%	14,53%	3,61%																																																																																																																																																					
Italija	266	649	273	15,59%	6,98%	15,91%																																																																																																																																																					
Austrija	117	340	117	6,86%	3,66%	6,82%																																																																																																																																																					
Srbija	22	214	23	1,29%	2,30%	1,34%																																																																																																																																																					
Slovenija	72	158	74	4,22%	1,70%	4,31%																																																																																																																																																					
Kosovo	8	144	8	0,47%	1,55%	0,47%																																																																																																																																																					
Rumunjska	54	132	54	3,17%	1,42%	3,15%																																																																																																																																																					
Slovačka	24	132	24	1,41%	1,42%	1,40%																																																																																																																																																					
Turska	5	95	5	0,29%	1,02%	0,29%																																																																																																																																																					
Francuska	31	94	31	1,82%	1,01%	1,81%																																																																																																																																																					
Nizozemska	11	81	11	0,64%	0,87%	0,64%																																																																																																																																																					
Ujedinjena Kraljevina	8	78	8	0,47%	0,84%	0,47%																																																																																																																																																					
Poljska	22	76	22	1,29%	0,82%	1,28%																																																																																																																																																					
Češka	23	75	23	1,35%	0,81%	1,34%																																																																																																																																																					
Švicarska	23	69	23	1,35%	0,74%	1,34%																																																																																																																																																					
Danska	10	64	10	0,59%	0,69%	0,58%																																																																																																																																																					
Ostale azijske zemlje	4	64	4	0,23%	0,69%	0,23%																																																																																																																																																					
Mađarska	19	59	19	1,11%	0,63%	1,11%																																																																																																																																																					
SAD	6	55	6	0,35%	0,59%	0,35%																																																																																																																																																					

	Crna Gora	1	31	1	0,06%	0,33%	0,06%
	Belgija	6	21	6	0,35%	0,23%	0,35%
	Litva	6	21	6	0,35%	0,23%	0,35%
	Ukrajina	3	17	3	0,18%	0,18%	0,17%
	Makedonija	4	12	4	0,23%	0,13%	0,23%
	Španjolska	3	10	3	0,18%	0,11%	0,17%
	Luksemburg	2	8	2	0,12%	0,09%	0,12%
	Malta	1	7	1	0,06%	0,08%	0,06%
	Brazil	1	4	1	0,06%	0,04%	0,06%
	Australija	1	3	1	0,06%	0,03%	0,06%
	Bugarska	1	3	1	0,06%	0,03%	0,06%
	Grčka	1	3	1	0,06%	0,03%	0,06%
	Ostale zemlje	1	1	1	0,06%	0,01%	0,06%
	Strani turisti:	1.136	5.681	1.146	66,59%	61,12%	66,78%
	Domaći turisti:	570	3.614	570	33,41%	38,88%	33,22%
	UKUPNO:	1.706	9.295	1.716	100,00%	100,00%	100,00%
Općina Klana	-						
Općina Kostrena	Najveći broj dolazaka ostvaruju gosti iz: 1. Njemačke (1.758), 2. Italije (522), 3. Poljske (389) i 4. Češke (372). Najveći broj noćenja u 2019. godini ostvarili su gosti iz: 1. Njemačke (13.953), 2. Italije (3.636), 3. Poljske (2.655) i 4. Bugarske (1.898). U 2019. godini inozemni turisti ostvarili su 4.572 dolaska, i 34.774 noćenja. Domaći gosti imali su udio od 33% u dolascima i 21% u noćenjima.						
Općina Lovran	-						
Općina Matulji	Na području TZ Općine Matulji, prema podacima iz eVisitora, ostvareno je ukupno 77.437 noćenja. Najviše noćenja ostvarili su gosti iz: 1. Njemačke (29,62%), 2. Hrvatske (20,48%),						

		3. Italije (14,85%),	
		4. Poljske (4,78%)	
		DOLASCI	NOĆENJA
Općina Mošćenička Draga	Država		
	Njemačka	7.152	52.990
	Austrija	2.363	14.263
	Slovenija	2.573	10.922
	Hrvatska	1.711	10.731
	Češka	1.606	9.076
	Italija	1.256	8.164
	Poljska	1.321	7.596
	Mađarska	1.273	6.666
	Ukrajina	468	3.984
	Slovačka	436	2.220
	Švicarska	251	1.785
	Rumunjska	274	1.603
	Belgija	196	1.374
	Francuska	241	1.189
	Nizozemska	193	984
	Bosna i Hercegovina	149	980
	Srbija	148	872
	Ujedinjena Kraljevina	123	703
	Rusija	67	451
	Makedonija	26	450
	Švedska	59	381
	Danska	46	272
	Turska	43	268
	Ostale europske zemlje	27	214
	SAD	35	205
	Litva	28	200
Estonija	25	195	
Španjolska	34	157	
Luksemburg	17	135	
Kosovo	22	124	
Ostale zemlje Oceanije	7	123	
Bugarska	28	121	
Australija	9	94	
Letonija	17	81	

	Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	18	67
	Kazahstan	10	60
	Ostale azijske zemlje	11	52
	Irska	11	48
	Portugal	10	44
	Albanija	6	36
	Crna Gora	2	35
	Bjelorusija	8	32
	Ostale zemlje Sjeverne Amerike	5	32
	Finska	5	30
	Grčka	7	30
	Maroko	3	21
	Ostale afričke zemlje	6	20
	Čile	6	18
	Norveška	3	17
	Japan	4	16
	Brazil	4	15
	Kanada	2	15
	Južnoafrička Republika	2	10
	Izrael	1	7
	Indonezija	1	6
	Argentina	2	3
	Lihtenštajn	2	2
	Tajland	1	1
Općina Omišalj	Top 10:		
	1. NJEMAČKA - 38,48%		
	2. SLOVENIJA - 17,25%		
	3. HRVATSKA - 13,15%		
	4. ČEŠKA - 5,98%		
	5. AUSTRIJA - 5,10%		
	6. POLJSKA - 4,92%		
	7. MAĐARSKA - 4,28%		
	8. ITALIJA - 1,73%		
	9. SLOVAČKA - 1,60%		
	10. ŠVICARSKA - 1,14%		

RB	Zemlja	Dolasci	Noćenja
	1.	Njemačka	564
2.	Hrvatska	44	3.132
3.	Bosna i Hercegovina	14	793
4.	Makedonija	92	677
5.	Poljska	133	553
6.	Italija	36	500
7.	Belgija	38	267
8.	Nizozemska	34	198
9.	Austrija	19	193
10.	Mađarska	3	167
11.	Albanija	22	165
12.	Švicarska	19	113
13.	Češka	24	99
14.	Srbija	25	95
15.	Francuska	5	78
16.	Kosovo	19	69
17.	Slovenija	10	57
18.	Ukrajina	6	47
19.	Rumunjska	8	44
20.	Španjolska	5	38
21.	Turska	2	29
22.	Luksemburg	5	22
23.	Danska	5	18
24.	Ostale europske zemlje	4	17
25.	SAD	3	16
26.	Bugarska	3	15
27.	Ostale afričke zemlje	3	15
28.	Ostale azijske zemlje	2	12
29.	Slovačka	3	12

Općina Viškovo

Izvor: turističke zajednice gradova i općina UA Rijeka

Prilog 24. Stopa popunjenosti i sezonska kretanja

Grad/Općina	Stopa popunjenosti i sezonska kretanja									
Grad Bakar	- izrazita sezonalnost, - najviše turista u srpnju i kolovozu; - prosječna dužina boravka je 10,16 za domaće turiste i 8,62 za strane, tj. ukupno dužina boravka je 9 dana									
Grad Rijeka	Gosti dolaze tijekom cijele godine, a najviše tijekom ljetne turističke sezone. Najveća popunjenost je u srpnju i kolovozu, a umjerena u travnju, svibnju, lipnju, rujnu i listopadu.									
Općina Jelenje	- mali kapaciteti smještaja - izrazita sezonalnost									
		DOLASCI			NOĆENJA			BROJ TURISTA		
	Razdoblje	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO
	2020/01	97	22	119	558	125	683	97	32	129
	2020/02	36	58	94	395	373	768	55	70	125
	2020/03	41	43	84	352	198	550	46	47	93
	2020/04	79	0	79	580	18	598	88	1	89
	2020/05	34	17	51	603	38	641	49	17	66
	2020/06	64	194	258	486	628	1.114	78	208	286
	2020/07	87	356	443	226	1.423	1.649	93	386	479
	2020/08	31	252	283	92	1.594	1.686	37	313	350
	2020/09	44	74	118	97	421	518	48	84	132
	2020/10	32	90	122	106	597	703	35	104	139
	2020/11	13	25	38	43	225	268	13	51	64
2020/12	12	5	17	76	41	117	17	6	23	
Ukupno:	570	1.136	1.706	3.614	5.681	9.295	656	1.319	1.975	

Grad
Kastav

Vrsta objekta	Udio dolazaka domaći	Usporedba udio dolazaka domaći	Udio dolazaka strani	Usporedba udio dolazaka strani	Udio dolazaka ukupno
Objekti u domaćinstvu	65,76%	68,64%	76,82%	73,57%	74,19%
Nekomercijalni smještaj	2,45%	0,53%	6,70%	5,17%	5,69%
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste – skupina kampovi)	11,30%	6,26%	7,63%	2,39%	8,50%
Hoteli	20,49%	24,57%	8,85%	18,87%	11,62%
	Udio noćenja domaći	Usporedba udio noćenja domaći	Udio noćenja strani	Usporedba udio noćenja strani	Udio noćenja ukupno
Objekti u domaćinstvu	79,31%	87,81%	71,90%	70,57%	73,60%
Nekomercijalni smještaj	11,38%	1,02%	23,08%	22,36%	20,38%
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste – skupina kampovi)	4,58%	3,60%	2,73%	1,42%	3,16%
Hoteli	4,74%	7,58%	2,29%	5,65%	2,85%

Mjesec	Dolasci ukupno	Noćenja ukupno
Siječanj	199	1.609
Veljača	282	1.785
Ožujak	96	1.265
Travanj	37	1.238
Svibanj	75	894
Lipanj	438	1.945
Srpanj	1.437	8.202
Kolovoz	1.451	9.126
Rujan	265	2.150
Listopad	226	1.215
Studen	135	922
Prosinac	160	895
Ukupno	4.801	31.246

Grad Kraljevica	Dinamika dolazaka i noćenja - sezonsko kretanje Kraljevica						
	Godina	Dolasci ukupno	Domaći	Strani	Noćenja ukupno	Domaći	Strani
	2018	41.726	5.041	36.685	206.058	31.748	174.310
	2019	44.010	4.761	39.249	216.069	32.061	184.008
2020	20.534	3.563	16.971	117.141	26.087	91.054	
Grad Opatija	Zbog pandemije korona virusa ostvareni su značajno niži turistički rezultati u 2020. godini. Osim ljetnog razdoblja u ostalim periodima u godini je zbog zabrane putovanja ostvareno jako malo noćenja. Godišnja stopa popunjenosti na području TZG Opatija u 2020. godini je bila 13,34%, od toga u hotelima 14,72%, a u privatnom smještaju 11,72%.						
Općina Čavle	Popunjenost je veća u ljetnim mjesecima: lipanj, srpanj, kolovoz i rujna) te siječanj i veljača ukoliko ima uvijeta (snijega) za zimske sportove na Platku. Teško je procijeniti stopu popunjenosti jer su u velikom broju smještajnih jedinica tijekom većine godine smješteni radnici (koji se evidentiraju pod sezonske radnike i ne ulaze u statistiku turista). Objekti sa višom kategorijom (4 i pet zvjezdica) imaju bolju popunjenost od objekata sa nižom kategorijom.						
Općina Klana	-						
Općina Kostrena	Gosti dolaze tijekom cijele godine, a najviše tijekom ljetne turističke sezone odnosno u lipnju, srpnju, kolovozu i rujnu. Za 2020. je godinu najviše dolazaka i noćenja zabilježeno u kolovozu (2.152 dolazaka, 13.398 noćenja), a zatim u srpnju (1.796 dolazaka, 10.555 noćenja). Broj dolazaka kroz godinu varira od 30 do preko 2.000. S početkom pandemije korona virusa mjeseci s najmanje zabilježenih noćenja 2020. godine su travanj s 605 i svibanj s 390 noćenja. Turistički promet u 2020. cjelokupno je bio umanjnjen zbog pandemije korona virusa.						
Općina Lovran	-						
Općina Matulji	Temeljem prikupljenih statističkih podataka u razdoblju siječanj – prosinac 2020. na području općine Matulji zabilježeno je 11.874 dolazaka turista i ostvareno 77.437 noćenja. 2019. godine zabilježeno je 19.181 dolazaka turista i ostvareno 107.292 noćenja te je vidljiv pad broja dolazaka i noćenja turista u 2020. godini kao posljedica pandemije COVID-19. Turisti su u razdoblju od 01.01. do 31.12.2020. godine boravili su u prosjeku 6,5 dana. Najveći broj dolazaka i ostvarenih noćenja bilježi se tijekom mjeseci svibanj – kolovoz, ali gosti dolaze tijekom cijele godine. 95% svih dolazaka čine individualni dolasci.						
Općina	Razdoblje	Stopa popunjenosti i sezonska kretanja DOLASCI – NOĆENJA					

Mošćenička Draga	1.2020.	51	505																																																																																																																
	2.2020.	27	186																																																																																																																
	3.2020.	41	557																																																																																																																
	4.2020.	9	711																																																																																																																
	5.2020.	246	1.142																																																																																																																
	6.2020.	2.923	13.105																																																																																																																
	7.2020.	8.931	54.769																																																																																																																
	8.2020.	8.564	57.750																																																																																																																
	9.2020.	1.564	11.715																																																																																																																
	10.2020.	149	1.181																																																																																																																
	11.2020.	26	253																																																																																																																
	12.2020.	39	160																																																																																																																
	Općina Omišalj	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">MJESEC</th> <th colspan="4">DOLASCI</th> <th colspan="4">NOĆENJA</th> </tr> <tr> <th>DOMAĆI</th> <th>STRANI</th> <th>UKUPNO</th> <th>%</th> <th>DOMAĆI</th> <th>STRANI</th> <th>UKUPNO</th> <th>UDJEL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>SIJEČANJ- TRAVANJ</td> <td>447</td> <td>91</td> <td>538</td> <td>0,82</td> <td>3.766</td> <td>1.112</td> <td>4.878</td> <td>1,27</td> </tr> <tr> <td>SVIBANJ</td> <td>294</td> <td>650</td> <td>944</td> <td>1,44</td> <td>1.372</td> <td>1.647</td> <td>3.019</td> <td>0,78</td> </tr> <tr> <td>LIPANJ</td> <td>1.520</td> <td>9.278</td> <td>10.798</td> <td>16,46</td> <td>5.570</td> <td>41.970</td> <td>47.540</td> <td>12,35</td> </tr> <tr> <td>SRPANJ</td> <td>2.476</td> <td>20.418</td> <td>22.894</td> <td>34,91</td> <td>12.171</td> <td>127.305</td> <td>139.476</td> <td>36,23</td> </tr> <tr> <td>KOLOVOZ</td> <td>3.731</td> <td>19.755</td> <td>23.486</td> <td>35,81</td> <td>18.752</td> <td>132.418</td> <td>151.170</td> <td>39,27</td> </tr> <tr> <td>RUJAN</td> <td>1.888</td> <td>3.529</td> <td>5.417</td> <td>8,26</td> <td>5.995</td> <td>25.067</td> <td>31.062</td> <td>8,07</td> </tr> <tr> <td>LISTOPAD</td> <td>294</td> <td>768</td> <td>1062</td> <td>1,62</td> <td>1.318</td> <td>4.012</td> <td>5.330</td> <td>1,38</td> </tr> <tr> <td>STUDENI</td> <td>120</td> <td>81</td> <td>201</td> <td>0,31</td> <td>865</td> <td>574</td> <td>1.439</td> <td>0,37</td> </tr> <tr> <td>PROSINAC</td> <td>223</td> <td>22</td> <td>245</td> <td>0,37</td> <td>816</td> <td>267</td> <td>1083</td> <td>0,28</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>10.993</td> <td>54.592</td> <td>65.585</td> <td>100</td> <td>50.625</td> <td>334.372</td> <td>384.997</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>								MJESEC	DOLASCI				NOĆENJA				DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	%	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	UDJEL	SIJEČANJ- TRAVANJ	447	91	538	0,82	3.766	1.112	4.878	1,27	SVIBANJ	294	650	944	1,44	1.372	1.647	3.019	0,78	LIPANJ	1.520	9.278	10.798	16,46	5.570	41.970	47.540	12,35	SRPANJ	2.476	20.418	22.894	34,91	12.171	127.305	139.476	36,23	KOLOVOZ	3.731	19.755	23.486	35,81	18.752	132.418	151.170	39,27	RUJAN	1.888	3.529	5.417	8,26	5.995	25.067	31.062	8,07	LISTOPAD	294	768	1062	1,62	1.318	4.012	5.330	1,38	STUDENI	120	81	201	0,31	865	574	1.439	0,37	PROSINAC	223	22	245	0,37	816	267	1083	0,28	UKUPNO	10.993	54.592	65.585	100	50.625	334.372	384.997
MJESEC		DOLASCI				NOĆENJA																																																																																																													
		DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	%	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	UDJEL																																																																																																										
SIJEČANJ- TRAVANJ		447	91	538	0,82	3.766	1.112	4.878	1,27																																																																																																										
SVIBANJ		294	650	944	1,44	1.372	1.647	3.019	0,78																																																																																																										
LIPANJ		1.520	9.278	10.798	16,46	5.570	41.970	47.540	12,35																																																																																																										
SRPANJ		2.476	20.418	22.894	34,91	12.171	127.305	139.476	36,23																																																																																																										
KOLOVOZ		3.731	19.755	23.486	35,81	18.752	132.418	151.170	39,27																																																																																																										
RUJAN		1.888	3.529	5.417	8,26	5.995	25.067	31.062	8,07																																																																																																										
LISTOPAD		294	768	1062	1,62	1.318	4.012	5.330	1,38																																																																																																										
STUDENI	120	81	201	0,31	865	574	1.439	0,37																																																																																																											
PROSINAC	223	22	245	0,37	816	267	1083	0,28																																																																																																											
UKUPNO	10.993	54.592	65.585	100	50.625	334.372	384.997	100																																																																																																											
Općina Viškovo	Stopa popunjenosti																																																																																																																		
	Hostel 0,08%, Objekti u domaćinstvu 13,76%, Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (druge vrste – skupina kampovi) 3,39%																																																																																																																		
	Ukupna prosječna stopa popunjenosti u 2020. godini 12,64%																																																																																																																		
Sezonska kretanja																																																																																																																			

– Popunjenost po mjesecima:

Siječanj 3,54%, Veljača 4,80%, Ožujak 3,89%, Travanj 4,41%, Svibanj 5,12%, Lipanj 10,48%, Srpanj 36,24%, Kolovoz 51,51%, Rujan 7,73%, Listopad 4,54%, Studeni 6,02%, Prosinac 4,26

– Dolasci i noćenja po mjesecima:

Siječanj 59 dolaska, 353 noćenja
Veljača 85 dolazaka, 455 noćenja
Ožujak 22 dolaska, 400 noćenja
Travanj 37 dolazaka, 418 noćenja
Svibanj 60 dolazaka, 495 noćenja
Lipanj 189 dolazaka, 1000 noćenja
Srpanj 525 dolazaka, 3707 noćenja
Kolovoz 710 dolazaka, 5348 noćenja
Rujan 95 dolazaka, 772 noćenja
Listopad 59 dolazaka, 469 noćenja
Studeni 68 dolazaka, 600 noćenja
Prosinac 71 dolazak, 412 noćenja

Izvor: turističke zajednice gradova i općina UA Rijeka

Prilog 25. Turistički promet na području UAR za razdoblje 2019.-2021.

	Grad Bakar	Grad Rijeka	Grad Kastav	Grad Kraljevica	Grad Opatija	Općina Čavle	Općina Jelenje	Općina Klana	Općina Kostrena	Općina Lovran	Općina Matulji	Općina Mošćenička Draga	Općina Omišalj	Općina Viškovo
Broj dolazaka														
2019.	4.121	166.568	9.418	26.163	461.815	4.883	2.474	109	14.129	99.946	19.183	53.036	163.845	4.670
2020.	2.374	61.681	4.801	2.0534	145.278	3.214	1.706	112	6.904	28.979	11.442	22.570	71.548	2.343
2021.	3.490	109.932	6.933	29.358	268.947	4.506	2.131	214	11.263	58.718	15.621	40.717	128.230	3.474
Broj noćenja														
2019.	29.337	467.720	51.687	216.075	1.439.234	21.791	14.414	639	81.858	397.774	107.285	273.633	1.096.135	40.930
2020.	21.158	219.679	31.246	117.141	544.915	13.171	9.295	569	46.600	146.259	72.936	142.034	630.749	24.211
2021.	23.928	371.494	36.541	148.619	976.244	16.089	9.498	1298	61.575	272.908	88.254	226.514	891.129	30.700

Izvor: Turistička zajednica Kvarner, 2022.

Godine	Dolasci					Noćenja				
	UAR	PGŽ	Udio UAR	RH	Udio PGŽ	UAR	PGŽ	Udio UAR	RH	Udio PGŽ
2019.	1.030.360	3.130.326	32,9%	20.703.683	15,1%	4.238.512	19.265.256	22%	108.672.888	17,7%
2020.	383.486	1.464.210	26,2%	7.761.717	18,7%	2.019.463	11.056.399	18,2%	54.400.343	20,3%
2021.	683.534	2.371.806	28,8%	13.813.396	17,1%	3.154.791	15.344.801	20,6%	84.129.295	18,2%

Izvor: Hrvatska turistička zajednica, 2022.

Prilog 25A. Turistički tokovi – statistika i kretanja s obzirom na dolaske i noćenja u 2020. godini

	Grad Bakar	Grad Rijeka	Grad Kastav	Grad Kraljevica	Grad Opatija	Općina Čavle	Općina Jelenje	Općina Klana	Općina Kostrena	Općina Lovran	Općina Matulji	Općina Mošćenička Draga	Općina Omišalj	Općina Viškovo
Broj dolazaka														
Strani turisti	1.927	42.143	3.659	16.627	91.685	1.332	1.136	-	4.57	-	9.441	20.643	54.592	1.416
Domaći turisti	447	19.538	1.142	2.833	43.612	1.882	570	-	2.237	-	2.433	1.711	10.993	564
Ukupno dolazaka	2.374	61.681	4.801	19.460	135.297	3.214	1.706	-	6.809	-	11.874	22.354	65.585	1.980
Broj noćenja														
Strani turisti	16.615	163.683	24.046	82.886	383.660	7.821	5.681	-	34.774	-	59.781	129.459	334.372	3.132
Domaći turisti	4.563	55.996	7.200	13.499	106.780	5.350	3.614	-	9.307	-	17.656	10.731	50.715	11.297
Ukupno noćenja	21.158	219.679	31.246	96.385	490.440	13.171	9.295	-	44.081	-	77.437	140.190	384.997	14.429

Izvor: Turističke zajednice gradova i općina UA Rijeka, 2021.

Prilog 26. Inicijative brendiranja i promidžbe

Grad/Općina	Inicijative brendiranja i promidžbe
Grad Bakar	Brendiranje: ➤ gastro baštine – Bakarska vodica, bakarski baškot i bakarska torta ➤ kulturno-zabavne manifestacije – Margaretino leto ➤ kroz kulturnu rutu Putovima Frankopana – Frankopanski kašel u Bakru i Stari grad Hreljin ➤ outdoor ponude sa RI prstenom – mreža biciklističkih staza Rijeka
Grad Rijeka	Provedene su aktivnosti analize odnosno presjeka stanja učinjenog po pitanju praćenja i provođenja Akcijskog plana razvoja turizma grada Rijeke, Strategije razvoja kulturnog turizma grada Rijeke 2015.-2020. te Strategije razvoja vjerskog turizma grada Rijeke do 2020., sukladno programskim pravcima u sklopu EPK. Temeljem projekta Polazne prostorno-sadržajne osnove kongresno-izložbenog centra Rijeka naručena je izrada projekta uređenja prostora koji zadovoljava potrebe iz navedene studije. U cilju unapređenja i veće vidljivosti projekta ekološko-edukativnih aktivnosti koje se provode u gradu Rijeci od strane više organizatora tijekom cijele godine i zajedničku promidžbu, u suradnji sa Studiom Conex osmišljen je slogan, logo i naziv projekta – Zelena mreža te izrađena knjiga grafičkog standarda. Nadalje, pripremljena je prezentacija projekta za potencijalne organizatore/ partnere te utvrđeni elementi za sporazum. Promidžba se provodila putem sajmova. Turistički sajmovi i u današnje vrijeme predstavljaju idealno mjesto za susrete dionika ponude sa zainteresiranom javnošću odnosno ponudom i potražnjom u najširem smislu. Prezentacija Rijeke i Europske prijestolnice kulture i ove godine realizirana je na najvećim svjetskim turističkim sajmovima: ITB koji se održao u Berlinu (Njemačka), WTM u Londonu, ITB China te na specijaliziranom kongresnom B2B sajmu Meetex u Zagrebu. Sudjelovalo se i na svjetskom sajmu kruzing poslovanja - Seatrade Cruise Global 2019. u Miamiu (SAD). U suradnji sa strukovnim asocijacijama Turistička zajednica grada Rijeke sudjelovala je na svjetskom kongresu SKÅL u Miamiu (SAD). Suradnja s medijima jedan je od važnih segmenata promocije same destinacije. Razne novinare, blogere i TV kuće koji dolaze u posjet Rijeci nastoji se što bolje i kvalitetnije upoznati s ponudom grada. Shodno temi o kojoj pišu program se prilagođava pojedincu te njegovim željama. Uz pratnju stručnog vodiča nastoji se novinara upoznati kako s povijesti grada, tako i sa samom ponudom, od gastronomije, kulturnih događanja te raznih manifestacija koje se nude u danom trenutku. Tijekom 2019. godine zabilježen dolazak preko 150 novinara, fotografa i urednika raznih novina, magazina i portala te blogera i predstavnika raznih kompanija i PR agencija. Zemlje iz kojih su došli

	novinari bile su Austrija, Belgija, Engleska, Njemačka, Francuska, Italija, Nizozemska, Švedska, Finska, SAD, Mađarska, Češka, Poljska, Švicarska, Luksemburg, Kina, Kanada i Slovenija.
Općina Jelenje	– PROJEKT: Visit Jelenje - online platforma za brendiranje Općine Jelenje kao turističke destinacije, a uključuje internetsku stranicu, društvene mreže, QR kodove – PROJEKT: Info karta u centru Dražica, male karte kraj turističkih objekata – PROJEKT: Obnove stare i izrada nove smeđe signalizacije (u tijeku) – PROJEKT: Ciklo park Rastočine (u tijeku) – PROJEKT: Postavljanje starog mlinskog kola u centru Dražica, spomenik mlinovima na Rječini – PROJEKT: Obnova kola Gašparovog mlina – PROJEKT: Šetnica na Sušici
Grad Kastav	U 2019. godini TZ Grada Kastva kreirala je novi vizualni identitet. Izrađena je Strategija razvoja turizma grada Kastva za razdoblje 2018.-2025. Dana 18.7.2019. službeno je otvorena za posjetioce <i>Kuća Belice</i>, zavičajni muzej na dva kata, čiji je postav posvećen tradiciji obrade vinograda na kastavskih obroncima i predstavlja značaj vinogradarstva i vinarstva u povijesti Kastavštine i samoga grada Kastva, s posebnim naglaskom na kupaž belice, kao žive kulturne baštine ovoga kraja. Nalazi se u Pelinima, na adresi Vincenta iz Kastva 2, najstarijem predjelu kastavske gradske jezgre, odmah nakon ulaska u grad, u jednoj od starih kuća u kojoj je nekada bila bačvarijska. U dvorištu, u kojem se ljeti organiziraju manja druženja i kulturna događanja – promocije, prezentacije, koncerti, očuvana je škarnica – namakalo za duge (oblikovane daščice od kojih su se izrađivale bačve i druge drvene posude kakve su se nekada koristile u svakodnevnome životu).
Grad Kraljevica	U planu je Strategija razvoja turizma Grada Kraljevice koja će realno sagledati sadašnje stanje, raspoložive potencijale, analizu tržišta, visinu potrebnih ulaganja i odrediti smjer razvoja destinacije uz stvaranje prepoznatljivog turističkog proizvoda. Mogućnost brendiranja otvorena je obnovom dvorca Frankopan kroz projekt Putovima Frankopana.
Grad Opatija	Polazeći od izazova i dugoročnih strateških ciljeva destinačijskog marketinga, središnju točku marketinške strategije predstavlja 'novi turist' te se iz odnosa resursa destinacije i potreba 'novog turista' deriviraju i razrađuju prijedlozi pozicioniranja i koncepti brendiranja, proizvoda te tržišne komunikacije.

	Usmjerenje ka novim geografskim tržištima: Riječ je o pomaku ka udaljenijim europskim tržištima koja svojom veličinom, platežnom moći, sklonosti inozemnim putovanjima i preferiranim aktivnostima otvaraju nove prilike za Opatiju. To su, prije svega, tržišta Skandinavije, Francuske, Švicarske, Rusije i Velike Britanije, ali i zemlje Dalekog Istoka: Japan, Kina i Koreja. Usmjerenje ka 'novom turistu' odnosno platežno sposobnijim i aktivnijim ciljnim segmentima kupaca: Riječ je o ciljanju demografskih i interesnih skupina kupaca koji svojim raspoloživim budžetima, motivima i stilom putovanja također predstavljaju nove prilike za Opatijsku rivijeru. To su, prije svega, kupci 'zrele dobi' (50-65), 'mladi parovi' (25-35) te poslovni/kongresni i wellness gosti. Diversifikacija tržišnog miksa u smjeru novih geografskih tržišta i, još važnije, u smjeru platežno sposobnijih, iskusnijih i zahtjevnijih segmenata kupaca, valorizirajući raznolikost resursa Opatije, ključan je pomak ka intenziviranju turističke aktivnosti. Posredstvom Interneta Opatija je dostupna na globalnom tržištu, a planirani razvoj e-marketinga omogućit će daljnje jačanje te pozicije.
Općina Čavle	Strategija turizma se izrađuje (usklađuje) prema županijskom strateškom planu, te u suradnji s općinskim planom razvoja.
Općina Klana	Strategijom razvoja Općine Klana obuhvaćeni su realni potencijali općine u turističkom smislu te definirane aktivnosti za postizanje zadanih ciljeva. Ponajprije, dovršetak projekta označavanja i definiranja mreže šetnica, planinarskih, konjičkih i šetačkih staza uz usmjeravanje posjetitelja na povijesne i prirodne specifičnosti (odmorišta, vidikovci i sl.). Nastoji se vršiti promoviranje u smislu da Klana nije samo šuma i prekrasna priroda, nego nešto puno više.
Općina Kostrena	U postupku je izrada Programa ukupnog razvoja 2021.-2027. godine. Kostrena sustavno radi na razvoju turizma koji se temelji na kulturnoj i prirodnoj baštini Kostrene, te tradiciji. Nastoje se stvoriti što bolji uvjeti za poboljšanje uvjeta za boravak turista. Radi se na pozicioniranju Kostrene kroz sportski turizam (Plivački maraton, Bike Kostrena, pripreme sportaša...). Kostrena se brendira i kroz svoju pomorsku tradiciju, ronilački turizam, šetnice, staze, te tradicionalne manifestacije. Nastoji se što više koristiti društvene mreže za promociju i privlačenje turista.
Općina Lovran	Strategija turizma usklađuje se prema županijskom strateškom planu.
Općina Matulji	Provode se aktivnosti sukladno Strateškom razvojnom programu Općine Matulji.
Općina Mošćenička Draga	Općina Mošćenička Draga donijela je Strategiju razvoja Općine Mošćenička Draga (PUR) i Strategiju razvoja turizma. Izradila <i>Outdoor</i> kartu TZ te Opatijske rivijere, Đepnu kartu s letkom Mitskog parka, a TZ posjeduje i turističku kartu sa znamenitostima.

	Naselje Mošćenička Draga se brendira kao <i>Family</i> destinacija s naglaskom na produljenje sezone i to prvenstveno outdoor aktivnostima (bicikliranje, trčanje, kajak, šetnice, planinarenje prema PP Učka). TZ se brendira kao „Biser Kvarnera“ s jednom od najljepših plaža i s naglaskom na plaže i zaleđe koje duboko ulazi u PP Učka gdje se vidi veliki potencijal razvoja <i>outdoor</i> aktivnost.
Općina Omišalj	Općina Omišalj se kao turističko odredište počela razvijati davne 1905. godine, kada su parobrodom iz Rijeke i Opatije počele stizati prve skupine gostiju. Već slijedeće, 1906. godine, osnovano je Društvo za poljepšavanje Omišlja. Omišalj je iz godine u godinu privlačio sve veći broj turista koji su ga vidjeli isključivo kao kupalište, odnosno mjesto za odmor. No s vremenom, posebice posljednjih godina, Omišalj se pretvara u puno više od prelijepih plaža te se kreće u razvijanje potencijala jedinstvene prirode koja ga okružuje. Šetnice, biciklističke staze, tradicija, povijest i gastronomija se povezuju u doživljaje koji stvaraju odredište idealno za aktivne odmone i iskustva koja potiču na povratak. Osnova identiteta destinacije Općine Omišalj temelji se na prirodnoj, kulturnoj, povijesnoj i tradicijskoj baštini. To je ujedinio i osnova za razvoj turizma kao i temelj za buduće upravljanje destinacijom. Osluškujući trendove potražnje, potrebno je još više njegovati prirodnu autentičnost te uvijek voditi računa o dugoročnoj zaštiti prostora i održivom upravljanju ekosustavom unutar destinacijskog upravljanja, a posebnu pažnju treba predati i kreativnosti u razvoju proizvoda. Njivice i Omišalj poznate su destinacije odmorišnog turizma, ali isto tako imaju veliki potencijal razvoja ostalih oblika turizma kao što su cikloturizam, trekking, avanturistički turizam odnosno vrsta turizma koja privlači ljubitelje ronjenja, veslanja, glazbe, fotografije, gastronomije, enologije, promatranja bilja, kulturnog i zdravstvenog turizma. Takozvani „odmor na suncu i moru“ rasti će i unatoč tome što je osjetljiv na gospodarske i vremenske prilike, ali isto tako rasti će i sofisticiranost kupaca, čime će doći do sve veće potražnje za raznolikošću sadržaja, usluga i aktivnosti u destinaciji. Doći će do potrebe za kombiniranim odmorom na moru i suncu sa drugim turističkim proizvodima, događajima, manifestacijama, festivalima. Upravo oni mogu biti ključni motiv zašto će gosti posjetiti određenu destinaciju. Prilagođavanje turističke ponude uz stvaranje novih i originalnih turističkih događaja i manifestacija predstavljaju preduvjet za daljnji razvoj, a model masovnog turizma treba preoblikovati u selektivne oblike ponude. Usmjeravanje na razvoj outdoor ponude, osobito van glavne, trebalo bi biti jedna od smjernica u daljnjem radu. Potencijali su veliki, posebno zbog raspoloživosti, atraktivnosti prirodnih resursa. Današnji turisti žele više otkrivati, doživjeti, sudjelovati i biti više uključeni u život turističke destinacije. Ovaj proces u budućnosti imati će veliki utjecaj na odabir turističke destinacije, ali i na gospodarske subjekte u profiliranju njihovih konkretnih turističkih proizvoda, budući da će turisti dati prednost upravo destinacijama koje nude takve sadržaje. Razni sportski, zabavni, vjerski, kulturni događaji, kao i tematski festivali predstavljaju danas turističke atrakcije, a organizacija i upravljanje istima je složen posao, pa stoga kvalitetno upravljanje turističkim događajima predstavlja ključan element kvalitetnog upravljanja turističkom destinacijom. Poznata po višegodišnjoj turističkoj tradiciji, arheološkim lokalitetima te mnogim drugim kulturno povijesnim znamenitostima,

	gastronomskoj i rekreativnoj ponudi, Općina Omišalj zadovoljava potrebe gostiju nove generacije. Kulturnim turizmom se obuhvaća tzv. opipljiva kultura; muzeji, galerije, koncerti, kazališta, spomenici i povijesni lokaliteti, ali i neopipljiva kultura poput običaja i tradicije. Razvojem kulturnog turizma obogaćuje se turistička ponuda i prevladava se problem sezonalnosti. U očekivanju izrade novih strateških dokumenata na svim razinama (HTZ,TZ Kvarnera i na razini otoka Krka), TZO Omišalj će se prilagođavati svoje aktivnosti prema novim strateškim smjernicama budući da je strateške planove nužno provoditi na svim razinama, od Ministarstva turizma i sporta, do lokalnih ustroja turističkih zajednica. Prioritetni turistički proizvodi su: <table border="1" data-bbox="533 550 1742 948"> <tr> <td data-bbox="533 550 1137 710">AKTIVNI ODMOR</td> <td data-bbox="1137 550 1742 710"> – BIKIKLIZAM – HODANJE – TREKKING – JAHANJE </td> </tr> <tr> <td data-bbox="533 710 1137 869">KULTURNI TURIZAM</td> <td data-bbox="1137 710 1742 869"> – Vjerski turizam-Camino Krk – Događaji, festivali i manifestacije – Eno- gastronomija – Kulturna baština </td> </tr> <tr> <td data-bbox="533 869 1137 906">ODMORIŠNI TURIZAM</td> <td data-bbox="1137 869 1742 906"> – Odmor u pred i pod sezoni </td> </tr> <tr> <td data-bbox="533 906 1137 948">OBITELJSKI TURIZAM</td> <td data-bbox="1137 906 1742 948"> – Ljetni obiteljski odmor </td> </tr> </table>	AKTIVNI ODMOR	– BIKIKLIZAM – HODANJE – TREKKING – JAHANJE	KULTURNI TURIZAM	– Vjerski turizam-Camino Krk – Događaji, festivali i manifestacije – Eno- gastronomija – Kulturna baština	ODMORIŠNI TURIZAM	– Odmor u pred i pod sezoni	OBITELJSKI TURIZAM	– Ljetni obiteljski odmor
AKTIVNI ODMOR	– BIKIKLIZAM – HODANJE – TREKKING – JAHANJE								
KULTURNI TURIZAM	– Vjerski turizam-Camino Krk – Događaji, festivali i manifestacije – Eno- gastronomija – Kulturna baština								
ODMORIŠNI TURIZAM	– Odmor u pred i pod sezoni								
OBITELJSKI TURIZAM	– Ljetni obiteljski odmor								
Općina Viškovo	Temelj brendinga destinacije čine četiri nematerijalna kulturna dobra na području Općine Viškovo upisana na UNESCO-ov popis nematerijalne kulturne baštine čovječanstva: – godišnji pokladni ophod zvončari s područja Kastavštine, – dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja, – umijeće suhozidne gradnje – mediteranska prehrana Viškovo je identificirano kao brend koji obećava iskustvo autohtone, tradicijske kulture i žive baštine pod sloganom <i>Odjeci tradicije</i>. Prepoznat je identitet mjesta koje živi tradiciju. Viškovo se želi u sljedećim godinama posvetiti razvoju destinacijskog potencijala koji ima kao UNESCO destinacija.								

Izvor: gradovi i općine UA Rijeka, 2022.

Prilog 27. Turistička infrastruktura

Grad/Općina	Turistička infrastruktura
Grad Bakar	– Biciklističke staze – 9 staza dužine 106 km – Šetnica uz Potok u Bakru (cca 500 m) – Šetnica Put Gradine u Hreljinu (1,6 km) – Edukativna staza Ponikve (8,5 km) – Brojni planinarski putovi (panoramska staza, Hermanov put, planinarska staza Risnjak...) – Obalni park s edukativnim stazama za promociju i prezentaciju povijesne tradicije ribarstva u Bakru – Interpretacijski centar u Kaštelu u Bakru – O Frankopanima
Grad Rijeka	– plaže: 9 plaža na istočnom dijelu grada, 12 plaža na zapadnom dijelu grada – biciklistička transversala riječkog prstena (kroz Rijeku ide trasa Kablari-Veli vrh-Lopača u dužini 12,5 km i trasa Grohovo - Trsat–Draga-Kostrena u dužini 16 km) - Objekti turističke infrastrukture: ○ Trsatski Kaštel, ○ Art kvart “Benčić” ○ Astronomski centar Rijeka ○ Riječki tuneli ○ Riječki lukobran (Mololongo) - Turistički informativni centri: Korzo 18 i Trsatska Gradina - Sportski objekti: Bazeni Kantrida, Dvorana mladosti, Centar Zamet, Dvorana Luki, ostali sportski tereni za tenis (Kozala, Marčeljeva Draga) Javna turistička infrastruktura u Rijeci nudi mogućnosti stvaranja nove turističke ponude koja treba snažnu podršku kroz promociju i marketing prema turističkim tržištima.
Grad Kastav	– kulturno povijesna urbanistička cjelina Kastav (na listi je zaštićenih kulturnih dobara, predstavlja posebni turistički potencijal, mjesto društvenih događanja, brojnih manifestacija i turističkog života Grada Kastva) – šetnice kroz šume Loza i Lužina sa svojim pješačkim i biciklističkim stazama – Kaštel (preuređen u boutique hotel visoke kategorije)

	– srednjovjekovni bedemi s kulama – gradske zidine i Žudika, kula Vincenta i Ivana iz Kastva – Crekvina, Lokvina – lokaliteti interpretacije kulturne baštine in situ – Kuća Belice (zavičajni muzej na dva kata, čiji je postav posvećen tradiciji obrade vinograda na kastavskih obroncima) – Školska sportska dvorana „Matija Katalinić“ i Boćarski dom „Slavko Stanić“ te otvoreni sportski tereni – muzejska zbirka Pomorskog i povijesnog muzeja – speleogalerija
Grad Kraljevica	– Dvorac Frankopan – Kaštel Zrinski – Arheološki lokalitet Gradac – Lanterna – Tunere – Kalci i izvori – Most kopno – Krk – Spomenik sv. Nikole – Brodogradilište i luka – Hotel Liburnija – Vila Nirvana – Poluotok Oštro (kupalište)
Grad Opatija	– parkirališta – 37 (s 1.239 parkirnih mjesta kojima upravlja gradska tvrtka Opatija 21 d.o.o.) – javne garaže – 2 (TC Slatina s 350 mjesta i garaža sportske dvorane Marino Cvetković s 142 mjesta) – dječja igrališta i fitness parkovi - 25 – pješačke staze i šetnice: obalno šetalište Lungomare, šumska šetnica Carmen Sylva, staza Put mlekariće-Veprinac – planinarske staze i staze za brdski biciklizam – u sklopu Parka prirode Učka: Centar za posjetitelje – plaže i kupališta: kupalište Črnikovica, grote Puntica, plaža „Lipovica“, kupalište hotela „Belvedere“, kupalište hotela „Miramar“, plaža „Škrbići“, kupalište hotela „Ambasador“, dječja plaža Tomaševac, kupalište „Royal“, kupališta Lido i Angiolina, plaža hotela „Kvarner“, kupalište Slatina, kupalište hotela Savoy, kupalište hotela „Kristal“, kupalište hotela „Istra“, kupalište hotela „Domino“, plaža za pse Punta Kolova, plaža hotela Mali raj, kupalište hotela Giorgio II, plaža Ičići, uvala Ika, plaža kod Hotelijerskog fakulteta

	– javni parkovi i šetališta: Sv. Jakova, Angiolina, Margarita, Esperia, Amerikanski vrtovi, Obalna šetnica Lungomare, šetnica Carmen Sylva, staza Put mlekarice (Veprinac) – kongresne dvorane (u sklopu 15 hotela) – dodatni kapaciteti prilagodljivi za različite vrste događanja: Centar Gervais, Kulturni centar Zora, Villa Antonio, Umjetnički paviljon Juraj Šporer, Villa Angiolina, Ljetna pozornica Opatija, Sportska dvorana Marino Cvetković
Općina Čavle	– biciklističke staze - 8 biciklističkih staza na Platku, 9 biciklističkih staza na području općine Čavle – RTRSC Platak igrališta za razne sportove – sportski centar Start fun (Cage ball, mali nogomet, tenis, odbojka na pijesku, badminton, stolni nogomet, dječja igraonica) – sportska dvorana/Fitnes centar „Mavrinci“ – nogometno igralište Mavrinci – boćarski dom na Hrastenici – 11 opremljenih dječjih igrališta – vježbalište na ovorenom – 7 višenamjenskih sprava u borovoj šumici pored O.Š. Čavle – penjališta Kamenjak i Vela Peša – šetnice Mlikaričin put i Križni put – aerodrom Grobnik – automotodrom Grobnik – Dom kulture Čavle – dvorana Sokolana na grobničkom Kaštelu
Općina Jelenje	– Nova smeđa signalizacija i turističke table – Mlinsko kolo – spomenik mlinovima – u sklopu projekta Claustra, obilježen rimski obrambeni zid u Podkilavcu
Općina Klana	– šetnice za planinare i bicikliste (projekt će se protezati još nekoliko godina obzirom na veliku šumsku površinu) – TIC (turistički informativni centar uređen EU sredstvima) – cesta prema ostacima kaštela Gradina, označen kao odmorišna točka zajedno sa Liburnijskim limesom i drugim prirodnim i povijesnim značajkama (na navedenu cestu potrebno je postaviti javnu rasvjetu) – etno kuća Rebičina kiša (pod ingerencijom Ministarstva kulture)

Općina Kostrena	– Kostrenska kuća (poštuje principe izgradnje autohtone primorske kuće te je službeno sjedište Turističke zajednice i Turističko-informativnog centra) – Eko park Rasadnik – Ekološka udruga Ekoregija Kostrena uz potporu općine Kostrena, pokrenula je projekt revitalizacije „Rasadnika“, na adresi Glavani 82d, po uzoru na slične parkove koji su uspostavljeni u Hrvatskoj i u svijetu. Zemljište u Rasadniku služi edukaciji mještana svih uzrasta koji žele više naučiti o ekologiji, ekološkom povrtlarstvu, sadnji biljaka, ekološkom pčelarstvu, energetske učinkovitosti i održivom razvoju. U sklopu rasadnika nalazi se i mirisni vrt. – plaže: Smokvinovo, Svežanj, Spužvina, Podražica, Nova voda, Perilo... – uvala Žurkovo – Žurkovo je jedina uvala u Kostreni koja je trajno naseljena i dan danas. Primorske kuće, izgrađene u blizini plaža, bile su domovi brojnim ribarima i pomorcima. – biciklističke staze – U Kostreni postoji nekoliko atraktivnih biciklističkih staza koje prolaze pored Crkve sv. Barbare, Solina, Soplja, Crkve sv. Lucije i uvale Svežanj. – arheološka baština – Na najvišim uzvisinama povrh naselja općine Kostrena smještene su pretpovijesne gradine Solin i Sopalj. – špilje i jame Kostrene – Ispod kamenite površine i ispod nogu brojnih posjetitelja i mještana Kostrene nalazi se skroviti podzemni svijet. Ovakve špilje i jame koje naizgled ne predstavljaju uvijete povoljne za život naseljavaju posebno prilagođene životinje. Dinaridi su prepoznati kao najbogatije područje špiljskom faunom na svijetu, a doprinos ovome bogatstvu čine i zanimljive kostrenske špiljske životinje. – crkve sv. Lucija i sv. Barbara (crkve posvećene zaštitnicama Kostrene) – pješačke staze i trim staza – Na zapadnom dijelu Kostrene već 40-tak godina nalazi se Trim staza. Povezana je sa mrežom pješačkih staza te je sa svojih 13 sprava i dinamičnom konfiguracijom terena savršeno odredište za sportaše i zaljubljenike u prirodu. Trim staza vodi do najviše uzvisine općine Kostrena, arheološkog nalazišta Solin koje krije najstarije tragove života na Kvarneru. – sport i rekreacija (jedrenje, ronjenje, tenis, trčanje, vožnja bicikla, vježbanje na spravama u prirodi, izuzetno dobro opremljena sportska dvorana) – parkirališta s naplatom
Općina Lovran	– dječja igrališta: Zaheji, Cipera, školsko igralište i dječji vrtić – pješačke staze (najpoznatije je šetaliste uz more Lungomare uz uređene parkovne površine čije je održavanje povjereno Parkovima d.o.o.) – planinarske i biciklističke staze - U sklopu Parka prirode Učka nalazi se 5 uređenih staza: Poklon – Vojak, Lovran - Liganj – Vojak, Medveja – Lovranska Draga – Mala Učka - Vojak, Mala Učka i biciklistička staza sa početkom na području Marović iznad Tuliševice. – plaže i kupališta: plaža „Peharovo“, Gradska plaža „Kvarner“ Lovran, kupalište hotela „Excelsior“, kupalište uz Villu Frappart, dječja plaža Cipera, plaža za pse kod Ville Frappart, plaža Ville Magnolia, plaža Ville Zagreb, plaža Medveja i Cesara

	– fitness park „Komuščak“ i „Cipera“ (svojim sadržajem prilagođeni su rekreativnom vježbanju domicilnog stanovništva i turista) – kongresni centar i wellness (u sklopu hotela Excelsior) – dodatni kapaciteti prilagodljivi za različite vrste događanja: kino Sloboda, galerija Laurus, Kuća Lovranskega guca, Kula, Etnografska zbirka u Domu Liganj – projekt Lungo relax - Na 6 mjesta uzduž obalnog šetališta postavljene su ležeće klupe, na svakom mjestu po dvije, uz kombinaciju mirisa iz okoliša, sadnja prigodnog mirisnog bilja. Svaka je lokacije dobila svoje ime i info ploču tako da imamo miris soli, miris ružmarina, miris mažurana, miris lavande, miris jasmína i miris ruže.
Općina Matulji	– Memorijalni centar Lipa pamti - izdvojena zbirka Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja – Mrežu biciklističkih i pješačkih staza - ukupno 150 km staza označenih po težini – Zvončarska muzejska zbirka Rukavac - prezentiranje zvončarske tradicije kao bitnog elementa tradicijske kulture Općine Matulji, odnosno kao nematerijalne kulturne baštine Republike Hrvatske uvrštene na reprezentativnu UNESCO-vu listu – Galerijica Općine Matulji – Parkovna površina Jankovićevo dolac sa kulturnim i sportskim sadržajima (ljetna pozornica, tribine, sportska igrališta) – Zvonejske njive - zakonom zaštićen spomenik kulture ruralnog graditeljstva – Park-šuma Lisina – etnografska graditeljska baština – sakralne građevine
Općina Mošćenička Draga	– dječja igrališta – 3 – Mlin u zaseoku Trebišća – Mitski park – plaže: Sv. Ivan, Sipar, Klančac – Brseč, Uboka, Jelenšćica, Stupova, Cesarova – šetnice: obalna šetnica sa stepenicama koja spaja naselje Mošćeničku Dragu te Mošćenice uz najljepši pogled na Kvarner kod Crkve Sv. Magdalene u Brseču (poznato mjesto gdje je pisao Eugen Kumičić), obalno šetalište od centra Mošćeničke Drage do plaže Sv. Ivan, šetnica oko naselja Mošćenice – javni park Kontovo – u sklopu Parka prirode Učka nalaze se pješačke i planinarske staze, penjalište Zijavica, te mitsko-povijesna staza Perun Trebišće – etnografska zbirka u Mošćenicama – galerije: Memorijalna kuća Eugena Kumičića i galerija akademskog kipara Ljube de Karine – Kuća od mora u Mošćeničkoj Dragi

	– Kraj – rodno mjesto Viktora Cara Emina – javna parkirališta s organiziranom naplatom – Deking (plažni prostor na kojem se iznajmljuju ležaljke i suncobrani, tu su sprave za vježbanje, pametne klube, kabina za presvačenje, javni tuš)
Općina Omišalj	– parkirališta s organiziranom naplatom; – dvorane (športske, koncertne, kino); – klizalište; – igrališta (tenisko, nogometno, košarkaško, mini-golf, dječje); – kupališta- prirodna kupališta (plaže uz obalu mora,) – kupališna podrška; – šetnice uz jezero, kroz šumu; šetnice uz more; – biciklističke, jahačke, planinarske staze; – izletišta
Općina Viškovo	– šetnice: Plešivac (<i>ukupne dužine 8,6 km pogodna je za sve uzraste, s blagim usponima na Vrh Plešivac od 429m nadmorske visine</i>), Lončeva griža (<i>Zahtjevnija pješačka staza od 15 km s prekrasnim vidikovcem Kvarner, Velebit, grobničko zaleđe, Gorski kotar i susjednu Sloveniju. Ispod vidikovca nalazi se i jedinstvena izložba Pogled s kamika kao i poučna staza o kamenolomu; zbog izgradnje zaobilaznice djelom prekinuta.</i>), Kružna staza Milohni (<i>dužine 2 +km koja vodi i prema poučnoj stazi do kalića Kapitovac</i>) te Mića i Vela sopela (<i>u obliku nota koja se nalazi u Ronjgima, u neposrednoj blizini Ustanove „Ivan Matetić Ronjgov“</i>) – biciklistička transversala riječkog prstena (obuhvaća i biciklističke staze na području Općine Viškovo koje idu prema Brezi, Studeni i Izvoru Rječine u dužini od 52km; zbog izgradnje zaobilaznice djelom prekinute) – biciklističke staze: Staza Viškovo, Staza Kastav, Staza Breza, Staza Studena i Staza Izvor Rječine (ukupne dužine veće od 75km koje će zadovoljit početnike, ali i one koji traže zahtjevnije i atraktivnije staze; zbog izgradnje zaobilaznice djelom prekinute) – HALUbike – javni servis za prijevoz biciklima u općini Viškovo. Stanice se nalaze na parkiralištu Milihovo i u Ronjgima, a na raspolaganju je 20 bicikli – 10 električnih i 10 brdskih – fitness parkovi u Srokima i Viškovu (Milihovo).

Izvor: gradovi i općine UA Rijeka u suradnji s turističkim zajednicama, 2022.

Prilog 28. Prikaz rekreacijskih sadržaja

Grad/Općina	Prikaz rekreacijskih sadržaja
Grad Bakar	Bakar: – Dječje igralište uz multifunkcionalnu spravu za vježbanje, kod zgrade Gradske uprave, Bakar, Primorje 39 – Polivalentno sportsko igralište, ulica Klanac – Košarkaško igralište u parku Banj – Dječje igralište, kod zgrade starog kina, Veberova 373 – Kuglana (4 trake) u Domu kulture „Matija Mažić“ Bakar, Nautička 14A – Igralište NK Borac Bakar, Bakar bb – Planinarski putevi za Risnjak Kukuljanovo: – Dječje igralište, višenamjensko sportsko igralište i fitness park kod groblja Kukuljanovo – Natkrivena streljana Vojsko – Bočalište kod Doma kulture Kukuljanovo, Kukuljanovo 205B Škrljevo: – Dječje igralište i višenamjensko igralište kod Doma kulture Škrljevo Krasica: – Višenamjensko igralište i dječje igralište iza Zgrade VMO Krasica, Krasica 230a – Sportsko-rekreacijski kompleks Hroljevo – Krasica (nogometno igralište, bočalište, dječje igralište) Praputnjak: – Dječje igralište u Praputnjaku, Trnovica – Dječje igralište ispred Doma kulture Praputnjak, Praputnjak 158A – Zatvoreno bočalište u sklopu Doma kulture Praputnjak, Praputnjak 158A Hreljin: – Igralište NK Naprijed Hreljin, Hreljin, Lonja bb – Otvoreno bočalište uz igralište NK Naprijed, Hreljin, Lonja bb – Dječje igralište kod zgrade ambulante Hreljin, Hreljin 229b Zlobin: – Multifunkcionalno igralište u Zlobinu

Grad Rijeka	Korisnici imaju na raspolaganju 14 sportskih objekata i 1 objekt tehničke kulture (u vlasništvu Grada Rijeke 12 objekata, a 3 u vlasništvu TD Rijeka sport) ukupne površine 116.957.63 m². U 2019. godini objekte su koristili sportski klubovi, građani-rekreativci, udruge građana i dr., pri čemu su objekti zabilježili 787.379 ulaza korisnika. Od sportskih objekata najviše ulaza korisnika bilježe: – Bazeni Kantrida 249.218, – Otvoreno igralište Kampus 106.544, – Centar Zamet 98.325 te – SRC Belveder 66.091.
Grad Kastav	Sportsko-rekreacijski objekti: – školska sportska dvorana Kastav – dvorana Vidikovac – otvorena igrališta: ▪ školsko igralište s terenima za mali nogomet, košarku i odbojku ▪ igralište Petar Jurčić s terenima za mali nogomet i košarku (s uređenim dječjim igralištem) ▪ igralište Rešetari s terenom za nogomet i dva terena za košarku (s uređenim dječjim igralištem) – bočališta: ▪ Jurčići ▪ „Slavko Stanić“ ▪ „Rubeši“ (privatno) ▪ biciklističke i pješačke staze kroz šume Loza i Lužina – teniski tereni (Rudno, Čikovići) – 4 objekta društvenih domova
Grad Kraljevica	Sportski objekti: – domovi kulture i sporta ▪ dom kulture i sporta u Kraljevici ▪ dom kulture u Bakarcu ▪ dom kulture u Šmriki ▪ dom kulture u Križišću – nogometna igrališta ▪ Kraljevica (Oštro) - Grad Kraljevica suvlasnik je u idealnom dijelu od ½ nogometnog igrališta dok je u drugoj polovici od ½ dijela vlasnik Republika Hrvatska. Igralište je izgrađeno i isto koristi Nogometni klub Kraljevica za svoje potrebe. ▪ Graja (Šmrika) - jedino nogometno igralište koje je u samovlasništvu Grada Kraljevice, a sportska građevina je dana na korištenje i upravljanje Nogometnom klubu Primorac iz Šmrike ▪ nogometno igralište na Bakarcu - samovlasništvo RH – ostali sportski objekti ▪ košarkaško igralište u Bakarcu (vlasnik Grad Kraljevica)

	▪ dječje igralište u Šmriki (vlasnik Grad Kraljevica) ▪ Klub podvodnih aktivnosti ADRIA na Oštru ▪ Bočalište u Križišću (Bočarski klub Križišće) Na području Grada Kraljevice djeluje Sportska zajednica Grada Kraljevice čiji su članovi sportske udruge s područja Grada Kraljevice. Cilj Zajednice je svojim djelovanjem doprinositi razvitku i promicanju sporta na području Grada Kraljevice. Grad Kraljevica redovito ulaže u sportske objekte i iste održava. Grad provodi Program javnih potreba u sportu i istim osigurava djeci i mladima, kao i ostalom stanovništvu Grada Kraljevice preduvjete za bavljenje tjelesnim aktivnostima, postizanje sportskih rezultata, te poticanje i promicanje sporta kao zdravog načina života. Program javnih potreba provodi se kontinuirano. Rekreacijske sadržaje aktivno provode i udruge s područja Grada Kraljevice: Nogometni klub Kraljevica, Košarkaški klub Kraljevica, Nogometni klub Primorac, Bočarski Klub Križišće, Jedriličarski klub Oštro, Šahovski Klub Kraljevica, Klub podvodnih aktivnosti Adria, Ribarsko športski klub Jastog, Taekwon-do Klub Kraljevica, Ribarsko športski klub Tunera, Kick boxing klub Frankopan, Atletico team iz Šmrike.
Grad Opatija	Sportsko-rekreacijski sadržaji i objekti: – sportska dvorana “Marino Cvetković“ – Dom Liburnija u Voloskom – dvorana Osnovne škole „Rikard Katalinić Jeretov“ – nogometno igralište – teniski tereni – morski akvatorij ispred Opatije – šetalište Franje Josipa – šetalište Carmen Sylve – staze i šetnice na Učki – hoteli Grad Opatija u budućnosti planira izgraditi dodatne kapacitete sportske infrastrukture, a prije svega se plan odnosi na izgradnju bazena i uređenje nogometnog igrališta.
Općina Čavle	Sportsko-rekreacijski sadržaji i objekti: – sportski centar Start fun (<i>Cage ball, mali nogomet, tenis, odbojka na pijesku, squash, badminton, stolni nogomet, dječja igraonica</i>) – biciklističke staze na području Općine Čavle (<i>9 biciklističkih staza</i>) – biciklističke staze na Platku (<i>8 biciklističkih staza</i>) – šetnica (<i>Grobnički križni put</i>) – sportski centar Start Fun – kickboxing klub Adria Gym – sportska dvorana Mavrinci – nogometno igralište Mavrinci – RTRSC Platak: igrališta za razne sportove, disc golf poligon, 5 skijaških staza, tubing staza, dječja igrališta – bočarski dom na Hrastenici

	– bočališta na otvorenom (<i>BK Krenovac, BK Sloga, BK Frankopan, BK Zastenice</i>) – 11 opremljenih dječjih igrališta – vježbalište na otvorenom – 7 višenamjenskih sprava u pored O.Š. Čavle – penjališta Kamenjak i Vela Peša – šetnica Mlikaričin put – aerodrom Grobnik – automotodrom Grobnik – sportska dvorana O.Š.Čavle
Općina Jelenje	Sportski klubovi: – Boćarski klub „Podhum“, „Rječina“, „Zoretići“, Ženski boćarski klub Dražice, – Nogometni klub „Rječina“, – Odbojkaški klub „Rječina“, – Košarkaški klub „Jelenje-Dražice“, – Pikado klub „Formula 1“, – Stolnoteniski klub „Rječina“, – Ženski kuglački klub „Rječina“, – Tekwando klub „Rječina“, – Športsko ribolovni klub „Rječina“, – Planinarsko društvo „Obruč“, – Šahovski klub „Rječina“, – Konjički klub „Vodičajna“ Rekreacijski sadržaji: – kuglana Dražice (raspolaže s četiri kuglačke staze, a na tribini se nalaze 64 sjedeća mjesta za gledatelje), – boćarski jog Podhum i Zoretići, – nogometno igralište, – konjički centar „Linčetovo“ u Lopači, – 50 km biciklističkih staza, – Šetnice od kojih je najpoznatija šetnica dugačka oko 20 km i vodi od izvora Rječine do grada Rijeke Općina Jelenje bogata je netaknutim prirodnim ljepotama koje privlače zaljubljenike u planinarenje, lov, biciklizam i boravak u prirodi.
Općina Klana	Sportsko-rekreacijski sadržaji: – šetnice – planinarski putevi

	– biciklističke staze – nogometni stadion (NK Klana) – teretana Klana – društveni domovi u svim naseljima Sportski klubovi: – boćarski klub Studena – boćarski klub Sv. Rok – boćarski klub Škalnica
Općina Kostrena	Rekreacijski sadržaji: – sportska dvorana (<i>sastoji se od glavnog terena rukometnih dimenzija, male dvorane, dva squash terena, dva vanjska malonogometna terena i 13 poslovnih prostora</i>) – nogometno igralište na Žuknici – trim staza – biciklističke staze – teretane na otvorenom Sportske udruge: – Boćarski klub KOSTRENA – Jedriličarski klub GALEB – Kickboxing klub BURA Kostrena – Klub podvodnih aktivnosti KOSTRENA – Klub podvodnih djelatnosti INA KOSTRENA – Košarkaški klub KOSTRENA – Košarkaški klub osoba s invaliditetom Kostrena – Nogometni klub POMORAC 1921 – Odbojkaški klub KOSTRENA – Rukometni klub KVARNER Kostrena – Skijaški klub SkiGuru – Stolnoteniski sportski klub KOSTRENA – Športsko ribolovno društvo INA KOSTRENA – Športsko ribolovno društvo KOSTRENA – Vaterpolo klub JADRAN – Karate klub Kostrena – Diving Centar Kostrena
Općina Lovran	Rekreacijski sadržaji: – šetalište uz more

	– uređene pješačke staze (4) – biciklistička staza (1) – tenis igrališta (2) – boćališta (3) – nogometno igralište (1) – fitnis park (1) – lungo relax (1) – sportska dvorana nedovršena, ali osposobljena za igranje košarke, rukometa... Sportski klubovi: – Hrvatski nogometni klub „Lovran“ Lovran – Jedriličarski klub „Istra“ Lovran – Sportsko-ribolovno društvo „Zubatac“ – Boćarski klubovi u Lovranu, Lignju, Lovranskoj Dragi – Pikado klub Lovran – Tenis klub Lovran – Streljački klub „Kobac“ – Planinarsko društvo „Knezgrad“ – Sportski klub „Galeb“ koji djeluje u okviru Osnovne škole „Viktora Cara Emina“ Lovran – Zajednica sportskih udruga
Općina Matulji	– Školska sportska dvorana OŠ Dr. Andrija Mohorovičić Matulji, Školska sportska dvorana OŠ Drago Gervais Brešca – Parkovna površina Jankovićev dolac sa sportskim (nogometno, rukometno, odbojkaško igralište) i kulturnim sadržajima (ljetna pozornica) – Mrežu biciklističkih i pješačkih staza - ukupno 150 km staza označenih po težini – Nogometno igralište NK Mune – Sportski Centar „Damar“ u Rukavcu – Boćališta – Hangar, Pasjak, Šapjane – Otvorena igrališta – Brešca, Jurdani, Lipa, OŠ Rukavac, Pasjak, Rupa, Rupnjak, Šapjane, Veli Brgud, Zvoneća, Žejane – Rukometno igralište Matulji – Park-šuma Lisina
Općina Mošćenička Draga	Rekreacijski sadržaji: – nogometno igralište – teren za boćanje u Mošćeničkoj Dragi i Brseču – dva betonska igrališta pod rasvjetom namijenjena rekreativnoj uporabi

	Područje Općine prošarano je uređenim i manje uređenim stazama na kojima je moguće nordijsko hodanje, planinarenje, bicikliranje, trail, penjalništvo Zijavica. U sklopu hotela se nalaze teniska igrališta i wellness spa. Moguće je ronjenje, jedrenje, kajakarenje na moru, uporaba Sup-a, ribolov na moru.
Općina Omišalj	– parkirališta s organiziranom naplatom; – dvorane (športske, koncertne, kino); – klizalište; – igrališta (tenisko, nogometno, košarkaško, mini-golf, dječje); – kupališta - prirodna kupališta (plaže uz obalu mora,) – kupališna podrška; – šetnice uz jezero, kroz šumu; šetnice uz more; – biciklističke, jahačke, planinarske staze; – izletišta
Općina Viškovo	Rekreacijski sadržaji: – Pješačka staza Lončeva griža (cca.15km; zbog izgradnje zaobilaznice djelom prekinuta) – Šetnice Plešivac i Milohni (Plešivac 8,6 km, Milohni 2km) – Šetnica Mića i Vela sopela - Ronjgi (neposredna bizina Ustanove I.M.Ronjgov) – Biciklističke staze Viškovo – 5 staza cca.70-tak km (napomena: zbog izgradnje zaobilaznice djelom prekinute) – Sportski centar Stream – Fitness parkovi u Srokima i Viškovu (Milihovo) – Sportski centar 2. SET – Gornji Jugi (tenis, nogomet) – Nogometno igralište Halubjan – BK Marčelji, BK Halubjan i BK Marinići – boćališta – Sportska dvorana u sklopu OŠ „Sv. Matej“ – HALUbike – javni servis za prijevoz biciklima – stanica Milihovo i stanica Ronjgi – na raspolaganju je 20 bicikli

Izvor: gradovi i općine UA Rijeka

Prilog 29. **Kulturna infrastruktura**

Grad/Općina	Kulturna infrastruktura
Grad Bakar	Bakar: – Dom kulture „Matija Mažić“ Bakar, Nautička 14B – Palača Marochini – Palača „Studio et labore“ – Turska kuća, Plačica – Kompleks Kaštela u Bakru – Zgrada Magistrata, Primorje 39 – Gradska knjižnica Bakar, Primorje 45A – Mareograf u Bakru Kukuljanovo: - Dom kulture Kukuljanovo, Kukuljanovo 205B Škrljevo: - Dom kulture Škrljevo, Škrljevo 191 Krasica: - Dom kulture Krasica, Krasica 159 Praputnjak: - Dom kulture Praputnjak, Praputnjak 158A Hreljin: – Dom kulture Hreljin, Hreljin 119 – Kuća Marohnić – rodna kuća Josipa Marohnića (u izgradnji/rekonstrukciji) Zlobin: - Dom kulture Zlobin, Zlobin 157
Grad Rijeka	Ustanove u kulturi: – HNK Ivana pl. Zajca Rijeka – Gradsko kazalište lutaka Rijeka – Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka – Muzej grada Rijeke – Art-kino Croatia – Gradska knjižnica Rijeka – Hrvatski kulturni dom na Sušaku – Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka – Prirodoslovni muzej Rijeka – Državni arhiv u Rijeci – Muzej računala Peek&Poke Ostali prostori u kulturi: – Klub Palach – Zgrada Filodrammatice

	– Prostori Rezidencijalnog programa Kamov – Galerija Juraj Klović – Galerija Principij – Trg Principij – Foto klub Rijeka – RiHub (ex Bernardi) – Rijeka 2020 – Zgrada Hartere – Marganovo
Grad Kastav	Registrirana nepokretna kulturna dobra: – Kulturno-povijesna urbana cjelina Kastva – Kompleks Crekvina – crkva sv. Trojstva, sv. Fabijana i Sebastijana, sv. Antona Pustinjaka, sv. Lucije Etnološke zone: – podzidi i ograđene terasaste parcele u Čikovićima – Dolčići, podzidi, vrtače – Rubeši - dio naselja – Spinčići - dio naselja – Trinajstići - dio naselja – Tometići - kuća sa svodom Arheološke zone i lokaliteti: – povijesna jezgra naselja Kastav – Mišinci – Crekvina – “grčki bunari” u Jurčićima i Čikovićima Pojedinačne građevine i kompleksi: - sakralni kompleks <i>Kalvarija</i> u Jurčićima Unutar povijesne jezgre grada Kastva: – Kaštel na Lokvini – trg Lokvina – gradski bedemi s 9 kula – gradska loža – crkva Sv. Jelene
Grad Kraljevica	Zaštićena kulturna dobra: <i>Nepokretno kulturno dobro, kulturno-povijesna cjelina</i> – Etnografska cjelina Bakaračke tunere, Bakarac, Z-6682 <i>Nepokretno kulturno dobro, profana graditeljska baština</i> – Novi grad Zrinskih, Kraljevica, Z-789 – Svjetionik Oštro, Kraljevica, Z-347

	<i>Nepokretno kulturno dobro, sakralno – profana graditeljska baština</i> – Stari grad Zrinskih s crkvom sv. Nikole, Kraljevica, Z-790 <i>Pokretna kulturna dobra</i> – glazbeni instrumenti - orgulje u crkvi Sv. Nikole, Z-4511 – sakralno-religijski predmeti - oltar Sv. Nikole Biskupa u crkvi Sv. Nikole, Z-2670 – znanost i tehnika - agregat Aran, Z-5844 – ostalo - zbirka maketa Brodogradilišta Kraljevica, Z-5982 Ustanova u kulturi: - Narodna knjižnica i čitaonica Kraljevica Udruge u kulturi: – Udruga u kulturi „Stol“ – Maškare Dol - Križišće – Kulturno umjetničko društvo „Lanterna“ Kraljevica – Hrvatsko glazbeno društvo „Zvijezda Danica“ Kraljevica – Kulturno – umjetničko društvo „Eugen Kumičić“ Križišće – Narodna čitaonica i knjižnica Šmrika – Mesopustari Kraljevice – Ženska klapa PORTO RE – Udruga za njegovanje i čuvanje narodnih običaja „Čenguti“ Bakarac – Udruga za njegovanje i čuvanje starih običaja Šmrika – Udruga za promicanje kulture i umjetnosti Rizom Kraljevica – Udruga za promicanje kreativnosti <i>Infinity</i> Križišće – Udruga „Tira“ Bakarac Arheologija: - Arheološki lokalitet „Gradac“, Bakarac Crkve: – crkva sv. Nikole Biskupa u Kraljevici – crkva sv. Antuna u Šmriki – crkva sv. Trojice u Bakarcu – crkva Presvetog Srca Isusovog u Križišću Ostalo: – Multifunkcionalna dvorana PraktikUm – Ljetna pozornica Kraljevica – Brončani kip Sv. Nikole – Podmorska staza smanjeni brončani kip Sv. Nikole – rt Lipica – Ekološko-edukativna staza Neriz - u provedbi
Grad Opatija	Ustanove u kulturi:

	– Gradska knjižnica i čitaonica <i>Viktor Car Emin</i> – Festival Opatija koji uključuje Švicarsku kuću i Umjetnički paviljon <i>Juraj Šporer</i> – Hrvatski muzej turizma koji uključuje Villu Angiolina Ostalo: – crkva sv. Jakova i Marijina Navještenja – evangelička crkva – crkva Sv. Marka (Veprinac) – crkva Sv. Ane (Volosko) – Ljetna pozornica – brojni spomenici, spomen ploče i biste poznatih i nepoznatih osoba iz povijesti koji su boravili u Opatiji, arhitektura hotela i villa iz razdoblja Austro-Ugarske Monarhije – Hrvatska ulica slavnih
Općina Čavle	Kulturne znamenitosti: – Katedra čakavskog sabora Grobnišćine - Muzej suvremene likovne umjetnosti Grobnik – Zavičajni muzej Grobnišćine – Etnografska zbirka – Crkva sv. Bartola (Cernik) – Kapela sv. Jelene (Grad Grobnik) – Spomenik Podhumskim žrtvama – Čebuharova kruća Nepokretna registrirana kulturna dobra: – Čebuharova kuća u Čavlima – Kuća Linić – Kuća Miculinić – Ladanjski kompleks majer – Areheološka zona nekropole grobišće – Kompleks kaštela Grobnik – Spomen groblje žrtvama NOB-a iz Podhuma Pokretna registrirana kulturna dobra: – Zavičajni muzej Grobinšćine – etnografska zbirka – zbirka suvremene likovne umjetnosti Grobnik Pokretna neregistrirana kulturna dobra: - Artoteka grobnik Sakralna baština Grobinštine: - Župa svetih Filipa i Jakova u Gradu Grobniku Crkve i kapele: – crkva sv. Filipa i Jakova u Gradu Grobniku – kapela svete Trojice i Svetog Križa u Gradu Grobniku

	– kapela Svih svetih na groblju u Gradu Grobniku – kalvarija va borićih u Gradu Grobniku Kapelice krajputašice: – Kapelica pod Kačani na lokalitetu Zastran – Kapelica na obiteljskoj kući u Kačanima na obiteljskoj kući Andrije Brdara – Kapelica na Lokvi, Križ na Grobišćih – Kapelica na obiteljskoj kući va selu na Ravni - Na Ravni, na napuštenoj, trošnoj, prostranoj katnici, zvanoj Frankina kuća – Kapelica na obiteljskoj kući na Kalini – Kapelica na obiteljskoj kući va Potumbesih, Kapelica u Žiganima – Kapelica na Kalini va selu – Kapelica na Krini – Župa svetog Bartola apostola u Cerniku – Župna crkva svetoga Bartola apostola u Cerniku – Dvorišna Kapela svetog Bartola – Kapelica Krista Kralja na groblju u Cerniku – Kalvarija na Cerničkom vrhu – Kapelica na Krušvici – Ostatci križa na Suhon – Kapelica zada mostine va Sobolih – Kapelica u Glogovu – Križ na lokalitetu va Dragah na Bukvini – Kip Gospe Lurdske u dvorištu Crkve svetoga Bartola apostola – Kapelica Antuna Padovanskoga – Kapelica na vrh ceste – Kapelica na vrh Ravne – Kapelica na lokalitetu – Kolarica va Hrastenici – Kapelica Poklon križu na vrh Rebre – Kapelice u dvorištu kuće obitelji Čargonja na Hrastenici
Općina Jelenje	– Zavičajni muzej u Martinovom selu – Čitaonice u Podkilavcu, Podhumu, Lukežima, Dražicama i Zoretićima
Općina Klana	Arheološke zone i lokaliteti: – Kaštel Gradina – Klanjski grad – utvrda s ostacima kapele sv. Trojice (srednji vijek) – središte naselja Klana – arheološki tragovi srednjovjekovnog trgovišta

	– Velo Zidovje – pretpovijesna gradina (pretpovijesno doba, arheološka zona) – Paka (Mlaka) – sv. Magdalena – tragovi naselja i temelji crkvice (srednji vijek, arheološka zona) – dio trase kasnoantičkog rimskog zida (Studena) – liburnijskog limesa (rimsko doba, arheološka zona) – Kaštel – utvrda uz crkvicu sv. Vicenca u Škalnici (srednji vijek, arheološka zona) – Grmada – brdo iznad Lisca (prapovijesno doba, srednji vijek, arheološka zona) Registrirane povijesne građevine, kompleksi: – Župna crkva sv. Jerolima – (kasni barok, sakralna građevina) – Crkva sv. Mihovila na groblju Klana (srednji vijek) – Crkva sv. Roka (srednji vijek) – Crkva sv. Nikole/Mikule u Studeni (srednji vijek) – Crkva sv. Jurja u Liscu (srednji vijek) – Crkva sv. Vicenca u Škalnici (srednji vijek) – Crkva Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije (srednji vijek) Registrirano pokretno kulturno dobro skulptura: - kip Sv. Ante Padovanskog Kulturno povijesno nasljeđe od lokalnog značaja: – kapelica Majke Božje Lurdske; Kažun – kućica Rebar – etno kuća – Rebičina kiša u Klani
Općina Kostrena	Kulturna infrastruktura: – Centar kulture Kostrena, ustanova u kulturi – Javna ustanova Narodna knjižnica Kostrena (djeluje u zgradi Narodne čitaonice u Kostreni sv. Luciji) – Crkva Sv. Lucije – Crkva Sv. Barbare – Narodna čitaonica u Kostreni sv. Luciji – Narodna čitaonica u Kostreni sv. Barbari – Stara škola Sv. Barbara (objekt namijenjen preuređenju u interpretacijski centar Kuća pomoraca Kostrena) – arheološko nalazište Solin Njegovanje folklorne baštine: – Klapa Kamik – Ženska vokalna skupina Luštrin Pomoračka tradicija: – Udruga Bratovštine Sv. Nikole – Udruga pomorskih kapetana Kostrene Druge društvene djelatnosti: – Katedra čakavskog sabora Kostrena – Karnevalska grupa Špažićari

	– Likovna udruga Veli pinel – Udruga za kreativno stvaralaštvo Vali – UDVDR - ogranak Kostrena – Udruga antifašističkih boraca i antifašista Kostrene – Udruga umirovljenika i starijih osoba Penko – Udruga tehničke kulture Žurkovo Njegovanje glazbeno-scenske umjetnosti: - Udruga Narodna čitaonica u Kostreni sv. Luciji Spomen ploče: – spomen ploča Sv. Barbara – spomen ploča na autobusnoj stanici Žuknica – spomenik Valentinovo – spomen ploča ispred Narodne čitaonice Sv. Lucija – spomen ploča na zgradi Općine Kostrena – spomenik hrvatskim braniteljima poginulim u Domovinskom ratu – spomenik hrvatskim braniteljima A bojne – spomen ploča u lučici Podurinj
Općina Lovran	Registrirana kulturna dobra: – kulturno – povijesna cjelina naselja Lovran, a u obuhvatu je i kulturno – povijesna cjelina Stari grad (potpuna zaštita povijesne strukture) Crkve: – crkva sv. Jurja – crkvice Sv. Ivana – crkvice Svetog Trojstva koje se nalaze na području Starog grada – Gradska kula i Istočna gradska vrata <i>Stubica</i> Urbane vile na području Općine Lovran: – Villa Magnolia (izvorno Villa San Nicolo), Frappart, Santa Maria, Denes, Guerra, Toplice (izvorno sanatorij dr. Karl Bettini), Nereide (izvorno Villa Francesca), Eugenia, Riviera (izvorno Marinehof), Carinthia, Lovrana (izvorno Castelo Freiwald), Blankenstein (izvorno Villa Souvenir), Beaugard, Atlanta, Gianna (izvorno Villa Jeanette), Elsa, Sofia, Igea, Komučak, Aurora, San Marco, San Giovanni (izvorno Wiener Pension), Adele, Danica, Villa a la Mode (danas stambeni objekt) – Grand hotel Lovran (danas Klinika za ortopediju Lovran), hotel Bristol izvorno Hotel Excelsior), Belvedere (izvorno Villa Fernandea), Meridional (izvorno pansion Beaussejour), Miramar (izvorno Villa Iris) – Penzion Beaurivage, pension i kavana Lovran – Kavana Kvarner

	Ostalo: – Kino <i>Sloboda</i> Lovran; izložbeni prostor galerije <i>Laurus</i> Lovran – Kuća lovranskoga guca muzejski prostor – Kalci – vodospreme na području gornje kraja Lovranšćine – etnografska zbirka u Društvenom domu Liganj – Kula Lovran
Općina Matulji	– Knjižnica Matulji - ogranak Gradske knjižnice i čitaonice „Viktor Car Emin“ Opatija – Memorijalni centar Lipa pamti - izdvojena zbirka Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja – Zvončarska muzejska zbirka Rukavac - prezentiranje zvončarske tradicije kao bitnog elementa tradicijske kulture Općine Matulji, odnosno kao nematerijalne kulturne baštine Republike Hrvatske uvrštene na reprezentativnu UNESCO-vu listu Galerijica Općine Matulji – Parkovna površina Jankovićev dolac sa kulturnim i sportskim sadržajima (ljetna pozornica, tribine, sportska igrališta) – Zvonejske njive - zakonom zaštićen spomenik kulture ruralnog graditeljstva – Željeznički kolodvor Opatija-Matulji (Štacija), Carska soba – arheološki lokaliteti – sakralne građevine – etnografska graditeljska baština
Općina Mošćenička Draga	Kulturne znamenitosti: – etnografska zbirka Mošćenice – Memorijalna kuća Eugena Kumičića u Brseču – Ekomuzej „Kuća od mora“ – Galerija De Karina – Rodna kuća Viktora Cara Emina, budući interpretacijski centar – Kuća kulture Betty, izložbeni prostor Crkve: – sv. Andrije Apostola i sv. Bartola u Mošćenicama – Sv. Jurja i sv. Magdalene u Brseču – Sv. Marine u Mošćeničkoj Dragi – Majke Božje u Kraju – brojne kapelice Ostalo: – freske u crkvama – glagoljica našeg kraja – natpisi iz 1573.g.

	– pješačke staze (najpoznatija je Mitsko-povijesna staza Trebišće sa budućim interpretacijskim centrom Trebišća-Perun koji će biti smješten u zaseoku Trebišća,) – šetnjica oko kaštela u Mošćenicama
Općina Omišalj	Omišalj: – Arheološki lokalitet Mirine-Fulfinum – stara gradska cjelina Omišlja s crkvom Uznesenja Marijina – Knjižnica „Vid Omišljanin“ (dio Gradske knjižnice Rijeka) – Spomen dom krčkog folklor (muzejski prostor) – Galerije „Lapidarij“ i „Loža“ – Kula (vodotoranj) Dubec (u planu uređenje) – Kuća Landauf (muzejski prostor, u planu dovršetak uređenja) – crkvice Sv. Jelene Njivice: - župna crkva
Općina Viškovo	Kulturna infrastruktura: – Rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova – Crkva Svetog Mateja iz 1865. – Kapelica Svetog Roka iz 1854. na groblju Viškovo – Ruralna cjelina Brnasi - Viškovo – Kuća Širola-Kovačić – privatno – Kuća Srok – privatno – Rodna kuća Braće Baštijan – Jugi – privatno – Interpretacijski centar Ronjgi – u planu – Kuća halubajkega zvončara – u planu – u postupku je dodjela sredstva kroz projekt „Povežimo se baštinom“ Označavanje: – Označen stoljetni ophod Halubajskih zvončara pod nazivom HALUBAJSKI zvončari – Aleja skulptura na šetnicama – Tematske staze (sportska staza, staza prirode, staza dolčići, gromače i prezidi – očuvanje istih i dr.) Rekonstrukcije: – halupe i tornice, japnenice, palera, (građevine i stara zanimanja) – komunjskih šterni – očuvanje spomenika antifašističke borbe

Izvor: gradovi i općine UA Rijeka, 2022.

Prilog 30. **Kulturna baština urbanih područja od (potencijalne) vrijednosti s turističkog/gospodarskog stajališta**

Grad/Općina	Prikaz kulturne baštine urbanih područja koja je od (potencijalne) vrijednosti s turističkog/gospodarskog stajališta
Grad Bakar	Bakar: – Kompleks Kaštela u Bakru, Frankopanska - zaštićeno kulturno dobro, nepokretno pojedinačno – Turska kuća u Bakru, Plačica - Urbanistička cjelina Grada Bakra – kulturno povijesna cjelina – Zgrada Malenice, Primorje - Urbanistička cjelina Grada Bakra – kulturno povijesna cjelina – Crkva Sv. Andrije u Bakru (katakombe) - Urbanistička cjelina Grada Bakra – kulturno povijesna cjelina – Crkva Sv. Margarete- Urbanistička cjelina Grada Bakra – kulturno povijesna cjelina – Crkva Majke Božje od Porta - Urbanistička cjelina Grada Bakra – kulturno povijesna cjelina – Crkva Sv. Križa – Palača Marochini u Bakru - Palača „Studio et labore“ – muzej na II. katu - zaštićeno kulturno dobro, nepokretno pojedinačno – Rimska kuća – Stara pučka škola – Kamene mjere za sol i žito i 15 st. – Perilo, Ribari – spomenik Frana Kršinića, interpretacijski park „Mreže sjećanja“ Kukuljanovo: – Crkva Sv. Franje Asiškoga Škrlevo: – Crkva Presveto Srce Isusovo – Ostaci Crkve Sv. Ambroza Praputnjak: – Ruralna cjelina Praputnjak – kulturno povijesna cjelina – zaštićeno kulturno dobro – Etnografska zona Bakarskih prezida – Takala – kulturno povijesna cjelina - zaštićeno kulturno dobro – Crkva Sv. Josipa, kloštar? – Mali muzej „Rati“

	Hreljin: – Crkva Sv. Jurja – Hreljinska gradina – stari grad Hreljin – Crkva Blažene Djevice Marije (stari grad Hreljin) Zlobin: – Crkva Sv. Ivana Krstitelja – Vanjski križni put
Grad Rijeka	Registrirana pojedinačna nepokretna kulturna dobra: Zgrada bivšeg Municipija, zgrada Filodrammatice, Zgrada bivše tvornice „Rikard Benčić“, Zgrada bivšeg Lazareta, Guvernerova palača, Gradska palača, Casa Veneziana (Rezidencija Whitehead), Palazzo Modello, Vila nadvojvode Josipa Habsburga, kaštel Trsat, zgrada „Teatra Fenice“, Stari gradski zid ispred O.Š. "Nikole Tesle", Sudbena palača i zatvor, zgrada HNK „Ivana pl. Zajca“, Palača Ploech, Palača Adria, Zgrada Celligoi, Lučka skladišta XIII. i XV., Budimpeštansko pristanište, Lučka skladišta XIX., XX., XXI. i XXII., Praško pristanište, Lučko skladište XIV, Visinov gat, Zgrada Bakarčić, Vila Kramar, Hotel Emigranti, Zgrada Venutti, Riječki neboder, Hotel Bristol u Rijeci, Bivši augustinski, danas dominikanski samostan, Crkva sv. Jeronima, Crkva sv. Marije, Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, Crkve sv. Romualda i Svih Svetih, Franjevački samostan s crkvom Gospe Trsatske, Kameni stup za zastavu-stendarac, Katedrala sv. Vida, Motel Panorama Registrirane urbanističke cjeline: kulturno-povijesna cjelina grada Rijeke, kulturno-povijesna cjelina Groblja Kozala, Lansirna stanica torpeda i kompresorska stanica za punjenje torpeda zrakom u sklopu bivše tvornice »Torpedo“, kulturno-povijesna cjelina Groblje Trsat u Rijeci, Arheološka zona sv. Križ, Sv. Katarina - Arheološki ostaci obrambenog sustava Claustra Alpia Iuliarum, arheološki ostaci Tarsatačkog principija, Kulturno-povijesna industrijska cjelina bivše tvornice INA Mlaka Pokretna kulturna dobra: „Stigler dizalo“, Dizalo S.A.B.I.E.M., Dva dizala iz 1916.g. u zgradi Ivana Grohovca, Centralni blok upravljanja skretnicama i signalima na Riječkom kolodvoru zajedno s dva pomoćna ulazno-izlazna bloka, Drveni jedrenjak trabakul "Larus"; Električne lokomotive klase HŽ 1061 pojedinačnih oznaka 1061-007, 1061-012 i 1061-109 (ex JŽ 362), Ikona Arhanđeo Mihajlo iz crkve sv. Nikole, Ikona Arhanđeo Mihajlo iz crkve sv. Nikole, Ikona Bogorodica s Hristom iz crkve sv. Nikole, Ikona Bogorodica s Hristom iz crkve sv. Nikole, Ikona Bogorodica s Hristom iz crkve sv. Nikole, Ikona Bogorodica Umilenija iz crkve sv. Nikole, Keramička

	vaza, Strojevi bivše tvornice Torpeda, Slika "Poklonstvo sveta tri kralja", slike "Obitelj Borghese" i "Portret plemkinje", Slike Gustava Klimta, Ernsta Klimta i Franza Matscha, M/B Galeb Zbirke: Arhivsko gradivo u posjedu Kapucinskog samostana Gospe Lurdske, Cjelina arhivskih fondova i zbirki u posjedu Državnog arhiva u Rijeci, Fond Spomeničke knjižnice Prve sušačke hrvatske gimnazije, Fond starih i rijetkih knjiga iz knjižnice Kapucinskog samostana Gospe Lurdske, Fundus Sveučilišne knjižnice, Inventar crkve Uznesenja BDM, Inventar crkve sv. Marije i franjevačkog samostana, Knjižnica Bogoslovnog sjemeništa, Knjižnica Franjevačkog samostana na Trsatu, Arhivsko gradivo u Spomeničkoj zbirci "Mažuranić-Brić-Ružić", Muzejska građa Muzeja grada Rijeke, Muzejska građa MMSU-a. Kulturna baština na grobljima velike je potencijalne vrijednosti s turističko - gospodarskog stajališta, a koju bi svakako trebalo uvrstiti u turističku ponudu Grada Rijeke: - groblja Kozala i Trsat - zaštićene kulturno povijesne cjeline (rješenjem Ministarstva kulture Republike Hrvatske od 2006. godine), - Mauzolej Gorup, Mauzolej Manasteriotti i Mauzolej Whitehead (pojedinačno registrirana kulturna dobra na groblju Kozala Rješenjima Ministarstva kulture RH od 2003. godine), - član Udruge značajnih groblja Europe: ASCE - Association of Significant Cemeteries of Europe od 2004.
Grad Kastav	Registrirana nepokretna kulturna dobra: - Kulturno-povijesna urbana cjelina Kastva - Crkva Sv. Trojstva - Kompleks Crekvina - Crkva Sv. Fabijana i Sebastijana - Crkva Sv. Antona Pustinjaka - Crkva Sv. Lucije Etnološke zone: - podzidi i ograđene terasaste parcele u Ćikovićima; - Dolčiči, podzidi, vrtače - Rubeši - dio naselja - Spinčiči - dio naselja - Trinajstiči - dio naselja - Tometići – kuća sa svodom

	Arheološke zone i lokaliteti: – povijesna jezgra naselja Kastav – “Mišinci”, “Crekvina”, “grčki bunari” u Jurčićima i Ćikovićima <i>Pojedinačne građevine i kompleksi</i> – sakralni kompleks “Kalvarija” u Jurčićima <i>Unutar “povijesne jezgre grada Kastva”</i> – Kaštel na Lokvini; – trg Lokvina; – gradski bedemi s 9 kula; – gradska loža; – crkva Sv. Jelene
Grad Kraljevica	Nepokretna kulturna dobra: – stari grad Zrinskih s crkvom Sv. Nikole – dvorac „Nova Kraljevica – Frankopan“ – svjetionik OSTALO: – oltar i orgulje u crkvi – agregat Aran u brodogradilištu – zbirka maketa brodova iz brodogradilišta Kraljevica – arheološka zbirka s iskopina u uvali Sepen <i>Na području Grada ima još nekoliko vrijednih objekata kulturne baštine koje bi trebalo valorizirati. Najviše ulaganja je do sada bilo u dvorac „Nova Kraljevica – Frankopan“ koji je s turističkog aspekta najinteresantniji. Zahvaljujući projektu „Putevima Frankopana“ u dvorcu je napravljen posjetiteljski centar, obnovljena je fasada, zamjenjena stolarija te su uređeni sanitarni čvorovi. Do kraja 2020.godine u potpunosti će se urediti okoliš dvorca, interpretacijski centar i pročelje unutarnjeg atrija. U dvorcu se također nalazi i TZ i TIC. Uređenjem dvorca sačuvat će se vrijedna kulturna baština i dodatno dati na vrijednosti svim kulturno-umjetničkim, ugostiteljskim i sličnim sadržajima u dvorcu.</i> <i>Uskoro će se krenuti i u uređenje Trga Zrinski koji se nalazi u sklopu Starog grada Zrinskih. Trg Zrinski je već danas prepoznat kao središte ljetnih kulturno-umjetničkih događanja.</i> <i>Posebnu pažnju zavređuju bakaračke tunere koje su zaštićene kao etnološki lokalitet i koje se obnavljaju, a namjera je prezentirati ih turistički kao vrijednu ekološku baštinu skupa s prezentacijom tradicionalnog sustava izlova tuna.</i>

Grad Opatija

Zaštićena kulturna dobra:

- povijesna gradska naselja Opatija, Veprinac i Volosko
- povijesna seoska cjelina Mala Učka

Kulturno dobro od lokalnog značaja:

- kamene stube Dobreć – Lovran
- obalna šetnica Franza Josepha (lungomare) od Voloskog do Lovrana
- povijesni putevi i stubišta

Sakralne građevine:

- crkva Sv. Jakova sa samostanom, Opatija (registrirano kulturno dobro)
- evangelička crkva i crkva Marijina navještenja (Opatija)
- crkva Sv. Ana i crkva Sv. Rok (Volosko)
- crkvice Sv. Jelena Križarica, Sv. Marija, Sv. Ana, Sv. Marko i Sv. Juraj (Veprinac)
- ruševine crkvice Sv. Lovro (Šimetići, Veprinac)
- sakralne građevine (Mala Učka)
- crkva Sv. Petar (Poljane)
- crkvice Sv. Ana (Pužev breg, Pobri)

Registrirana kulturna dobra:

- zgrada Zora i Casino di Lettura
- vile Rozalija, Münz, Kesselsatt

Evidentirana kulturna dobra:

- hoteli Kvarner, Palace, Imperijal, Bellevue, Opatija (ex sanatorij Quisisana)
- vile Angiolina, Ariston, Schwegel, Amalija, Flora, Laura, Mandrija, Madona
- zgrada Gradske uprave (Seidl) i Suda (Seidl), te zgrade Maxa Fabiania
- gradska vrata s dijelom bedema i gradska loža u Veprincu
- galerija Juraj Šporer

Memorijalna baština:

- groblje Opatija, Voslosko, Veprinac, Poljane

Etnološka baština:

- područje Male Učke

	Arheološke zone i lokaliteti: – Sv. Juraj, Veprinac (arheološka zona) – Sv. Lovro, Šimetići (arheološka zona) – pećinski lokaliteti (Topolska peć, Rupe I, Rupe II, Pećina na Dobreću, Pećina Kučina, Pećina kod Crkvenog vrha, Pećina na Pećničkom vrhu, Banjinska peć, Zaklon pećina) – prapovijesni lokaliteti (Mali Orljak iznad Opatije, Veprinac, Pećnički vrh (Petnički vrh), Gradina na Stražici iznad Vele Učke, Ika, Veprinac – Vas, Veprinac – Zatka, Vedež, Ičići)
Općina Čavle	– Frankopanski kaštel Grada Grobnika <i>Izvorno je građen još oko 1000. godine, no danas vidljivi dijelovi potječu iz vremena između 15. i 17. stoljeća. Izgrađen na strateški vrlo važnoj poziciji, Kaštel je bio čuvarom cijele Grobnišćine, a danas je pretvoren u galeriju i muzej te je dom raznih kulturnih manifestacija. U 2019.g. obnovljena je i uređena „Okrugla dvorana“ na prvom katu kule sv. Jelene. U prekrasnom ambijentu Kaštela smjestila se Galerija suvremene umjetnosti i Zavičajni muzej Grobnišćine. Prostori se tijekom godine koriste za razne kulturne manifestacije.</i> – Artoteka Grobnik - umjetnička djela na posudbu je, kao prva u ovome dijelu Europe, dodatnim kulturno - turističkim sadržajem zaštićenog kulturnog dobra Republike Hrvatske - kaštelskog kompleksa Grobnik – Muzej suvremene likovne umjetnosti Grobnik – Zavičajni muzej Grobnišćine s etnografskom zbirkom – Grobnički dondolaši – Imanje Frankulin – Grad Grobnik <i>Kuća stara 300 godina gdje je živio Frankulin – upravitelj posjeda Grobnik (sudjelovao je u Zrinsko – frankopanskoj uroti) danas se na imanju nalazi sirana Frankulin.</i> – Čebuharova kuća <i>Poznata je još i kao čavjanski kameni spomenik Lujzijani. Današnja povijesna i turistička znamenitost nekada je bila popularno svratište i mjesto za okrepu brojnih putnika i kirijaša. Kuća je također spomenik uglednoj i poduzetnoj obitelji Čebuhar, čija se loza prekida 1963. godine. Smještena je u samom centru Čavala. Čebuharova kuća koristi jedinica lokalne samouprave kao sjedište. U donjem dijelu smještena je Knjižnica Čavle.</i> – Spomenik Podhumskim žrtvama – Stalni postav odjeće ruralne Grobnišćine – Udruga Gromišćina zemja, Cernik 83 (u vlasništvu gđe. Biserke Fućak) – Arheološko nalazište „Grobišća“ – Automotodrom Grobnik
Općina Jelenje	– Jelenjske šterne – Čitaonice – Stara zgrada Općine u Jelenju

Općina Klana

Općina Klana ima potencijala u povijesno kulturnom smislu obzirom na dva značajna arheološka lokaliteta te je tendencija razvoja turizma usmjereno kretanje posjetitelja kroz prirodu s osvrtom (opremljenih 20 odmorišta i označenih razglednih točaka), pri čemu navodimo dva najznačajnija

Arheološki lokaliteti:

- Arheološki lokalitet Gradina

Smješten na vrhu krševite uzvisine neposredno iznad središta naselja. Strateško-nadzorni položaj prvi je puta iskorišten tijekom kasne antike, u 4. stoljeću, u vremenu izgradnje sustava nadzornih postaja, utvrda i bedema poznatih pod imenom Liburnijski limes. Osmatrački toranj obnavlja se uspostavom feudalne vlasti grofova Devinskih (nazvanih po kaštelu Duino kod Trsta) nad komunikacijskim područjem između gradova Rijeke i Trsta tijekom 13. stoljeća. Sljedeći upravitelji, obitelj Walsee, krajem 14. i početkom 15. stoljeća proširuju utvrdu, a u neposrednoj blizini grade kapelu Sv. Trojstva, s koje potječe ulomak glagoljicom pisanog natpisa, danas uzidanog u pročelje župne crkve. Nestankom obitelji Walsee klanjsku gospoštiju preuzimaju Habsburzi, koji je u idućim stoljećima daju u zakup i upravljanje kapetanima. Krajem 15. i tijekom 16. stoljeća klanjski grad se proširuje i dograđuje zbog stalne opasnosti od provala Turaka. Klana postaje utvrđenim taborom, u koji se za nemirnih vremena sklanja stanovništvo iz trgovišta u podgrađu. Posljednji put utvrda je obnovljena ojačavanjem bedema i izgradnjom novih ugaonih kula početkom 17. stoljeća, za austrijsko-mletačkog rata. Utvrda nakon sklapanja Madridskog mira gubi na značaju i postupno se napušta, da bi u 19. stoljeću gotovo posve nestala u katastrofalnom potresu, nakon kojeg je sav kvalitetan kamen s kaštela odvučen zbog obnove naselja u podnožju. Temeljem inicijative i organizacije Društva za povjesnicu Klana te podrške Općine Klana su ostaci utvrde arheološki istraženi, potom konzervirani i prezentirani, a odabrani arheološki nalazi čuvaju se u PPMHP Rijeka. Od 2017. godine na prostoru ostataka kaštela održavaju se kulturni programi.

- sustav bedema, nadzornih tornjeva i utvrda, Liburnijski limes

Smješten je u brdsko-planinskom zaleđu Studene. Riječ je o nizu bedemskih zatvarača i tornjeva, izgrađenih tijekom 3. i 4. stoljeća nakon Krista, nad udolinama i prijevajima kojima je neprijatelj s barbarskog istoka mogao prodrijeti do istočnih granica Italije. U vrijeme dovršenja u drugoj polovici 4. stoljeća, obrambeni sustav pružao se je od Kvarnera do Ljubljanske kotline. Na području Hrvatske dionice limesa (u rimsko doba sustav je nazivan "Clausura Alpium Iuliarium") i danas se mogu vidjeti ostaci u gradu Rijeci, gdje je u srcu Starog grada postojao zapovjedni logor, zatim uz sjeverni rub Grobničkog polja, u zaleđu izvora Rječine odnosno naselja Studena, dalje u šumama uz granicu sa Slovenijom te na dva mjesta povrh naselja Prezid u općini Čabar. Na području općine Klana, odnosno u zaleđu Studene, arheološki istraženi i konzervirani ostaci limesa na lokalitetima Za presikom i Vranjeno. Na dionici Rimskog zida u neposrednoj blizini lovačke kuće Vranjeno (nekadašnje granične karaule iz razdoblja tzv. Rapalske granične crte između kraljevine Italije i kraljevine Jugoslavije) nalaze se tragovi suhozidnog kružnog signalizacijskog tornja, podignutog tijekom 16. stoljeća za čestih provala turskih četa. U podnožju brežuljka Vranjeno, prezentirani su ostaci bedemskog zatvarača znakovitog naziva Za presikom. Rimski zid štitio je prirodni komunikacijski pravac između zaleđa Klane i Grobničkog polja. On se dalje preko potoka u pravcu sjeveroistoka pruža na susjedni brežuljak s tragovima nadzorne kule, odakle se njegov pravac može

	<i>pratiti i dijelom konzerviranim temeljem, odnosno dionicom koju su obnovili talijanski konzervatori između dva svjetska rata.</i> Etno kuća: – Rebičina kiša u Klani Neregistrirane zbirke: – Sustav tunela i bunkera iz vremena talijanske okupacije
Općina Kostrena	Arheološke zone i lokaliteti: – brdo Solin (prapovijesna građevina) – Villa Rustika u Sv.Luciji – kapela Sv.Martina u Martinšćici – Sopalj (arheološko nalazište) – povijesne pješačke staze duge 10 kilometara Povijesne građevine i kompleksi: – Barunija – ljetnikovac u Žuknici (civilna građevina XVII – XX stoljeće) Etnografski spomenici: – kuća u Randićima – kuća „na shod“ i kuća „s kamenim stubištem“ u Perovićima – ozidano kućište u Maračićima – jednodostorna prizemnica (Paveki) – kućište (Rožmanići)
Općina Lovran	Zaštićena kulturna dobra: – Stari grad kao povijesna gradska jezgra (registrirano) – Lovranska Draga – arheološka zona kanjona Lovranske Drage i Medvejice (nepokretno kulturno dobro – kulturno povijesna cjelina, registrirano) – sakralne građevine – urbane vile – etnografska zbirka u Društvenom domu Liganj – muzej Lovranskog guca – Kula u Lovranu
Općina Matulji	Registrirana nepokretna kulturna dobra: – Crkva Sv. Mihovila Matulji – Zgrada željezničkog kolodvora Opatija – Matulji

	– Crkva Sv. Mihovila Pasjak – Crkva Sv. Nikole Veli Brgud – Crkva Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije Veli Brgud Kulturno-povijesna cjelina – Ruralna cjelina u Velom Brgudu – Ruralna cjelina zaseoka Andrejići Nematerijalna kulturna baština – Zvončari – godišnji pokladni ophod na područja Kastva (UNESCO) – Istro-rumunjski govori
Općina Mošćenička Draga	Registrirane urbanističke cjeline: – Urbanistička cjelina naselja Brseč – Povijesno urbana cjelina naselja Mošćenice – Kulturno-povijesna cjelina naselje Mošćenice – Kulturno-povijesna (urbanistička) cjelina Mošćenička Draga Registrirana pojedinačna nepokretna kulturna dobra: – Toš – mlin za masline u Mošćenicama, – Toš u Brseču, – Rodna kuća Eugena Kumičića, – Mjesto desanta jedinica IV JA 1945 Registrirane arheološke zone: – Arheološka zona kanjona Drage i Peruna, – Arheološka zona kanjona Malinarska Draga – Podmaj (Mala Učka) Pokretna kulturna dobra: <i>Registrirane zbirke</i> – Inventar crkve sv. Jurja, Brseč, – četrnaest slika u vlasništvu Grada Zagreba, Mošćenička Draga <i>Neregistrirane zbirke</i> – etnografska zbirka u Mošćenicama, – Sakralni inventari crkava i kapela s područja Općine Mošćenička Draga
Općina Omišalj	Omišalj:

	- Arheološki lokalitet Mirine-Fulfinum -Fortičina - Kurilovo - Mohorov - uvala Voz - stara jezgra - glagoljica Njivice: - Poje
Općina Viškovo	Nematerijalna kulturna baština upisana na UNESCO Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva: – dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja (I.M.Ronjgov – zapisao ljestvicu) – godišnji pokladni ophod zvončari s područja Kastavštine (Halubajski zvončari) – umijeće suhozidne gradnje (gradnja u „suho“) <i>Predmetna kulturna baština nalazi se na listi nematerijalnih kulturnih dobara koju je utvrdilo Ministarstvo kulture na temelju stručnog vrednovanja i prijedloga Povjerenstva za nematerijalnu kulturnu baštinu.</i> Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno: – kuća Srok (Viškovo 234), – kuća Široka-Kovačić (Viškovo 233) – rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova Nepokretno kulturno dobro - kulturno-povijesna cjelina: – ruralna cjelina Brnasi - Viškovo

Izvor: gradovi i općine UA Rijeka

Prilog 31. Prikaz organizacije festivala, kulturnih i tradicijskih manifestacija

Grad/Općina	Festivali	Vrijeme održavanja
Grad Bakar	▪ BIS – Bakar i serenade	lipanj
Grad Opatija	▪ 25. međunarodni festival Puhačkih orkestara - Naš svijet je glazba (<i>Puhački orkestar Lovran</i>)	svibanj
	▪ Liburnia Jazz Festival (<i>Udruga Liburnia Jazz</i>)	srpanj
	▪ 17. LFF - festival dokumentarnog filma (<i>Udruga Liburnia film festival</i>)	kolovoz
	▪ Festival znanstvene fantastike Liburnicon (<i>Udruga Kulturni front</i>)	kolovoz
	▪ Festival Jazz ex Tempore (<i>Udruga Liburnia Jazz</i>)	listopad
	▪ Festival Kvarner 2019 (<i>Udruga Festival Kvarner</i>)	listopad - prosinac
Općina Čavle	▪ Festival pučkog teatra Čavle - Omišalj	lipanj
	▪ Festival Grobnička skala	studeni
	▪ Festival sportske rekreacije Platka (<i>Sva lica Platka, Zimsko lice Platka, Ljetno lice Platka</i>)	tijekom cijele godine
Općina Mošćenička Draga	▪ Spaljivanje pusta – veljača	veljača
	▪ Dani šparoga – travanj	travanj
	▪ Književni festival „Sipar“ – lipanj	lipanj
	▪ Regata i smotra tradicijskih barki na jedra	srpanj
	▪ Dan Općine „Marinina“ – srpanj	srpanj
	▪ Mošćenički pinel	kolovoz
	▪ Malonogometni turnir „3 na 3“	kolovoz
	▪ MTB utrka na Učku – rujan	rujan
	▪ Učka trail – rujan	rujan
Grad Rijeka	▪ Hrvatski festival burleske i kabarea	svibanj
	▪ Sailor – Sweet & Salt Music Festival	srpanj
	▪ History film festival 2019.	rujan
	▪ 28. Međunarodni festival jazz glazbe JazzTimeRijeka 2019.	studeni
	▪ Ri Rock festival	prosinač
Općina Omišalj	▪ Festival ženskih klapa „Omišljanska rozeta“	kolovoz
	▪ Solo Positivo Film Festival	kolovoz

Grad/Općina	Kulturne manifestacije	Vrijeme održavanja
Grad Bakar	▪ Margaretino leto	lipanj – srpanj
	▪ Šetnja kroz povijest	lipanj
	▪ Pomorska bitka	srpanj
	▪ Božić u Bakru	prosinac
	▪ Bakarski susreti	srpanj
Općina Klana	▪ Klanjske ljetne večeri na Gradini	lipanj - kolovoz
	▪ Prosinac u Klani	prosinac
	▪ 3. susret hrvatskih lovačkih rogista i pjevačkih zborova	25.05.
	▪ 8. susret liburnijskih pjevačkih zborova	28.09.
Općina Viškovo	▪ Matetićeve dani (bienalno) – trodnevna manifestacija (Općina Viškovo i Grad Rijeka)	travanj
	▪ Šterne – izvor života – kulturno-scensko-poetski program	lipanj
	▪ Marčejski dan – sportsko-kulturno-zabavni program	lipanj – srpanj
	▪ Ljetni pljusak - koncerti na Brege ispred crkve sv.Mateja	srpanj
	▪ Advent u Viškovu	prosinac
	▪ Božićni koncert	prosinac
Grad Opatija	▪ 11. izložba kamelija (Udruga ljubitelja kamelija)	travanj 2019.
	▪ 11. večer klapa va Lepince (KD Leprinac)	srpanj 2019.
	▪ Božićni koncert u Veprincu (KD Leprinac)	prosinac 2019.
	▪ Zborski dani u Opatiji i Liburnija kanta (DVD Opatija)	svibanj 2019.
	▪ Maškarani klapski maraton (KZU Volosko)	veljača 2019.
	▪ Klape va Mandračće (KZU Volosko)	srpanj 2019.
	▪ Klasika nedjeljom – koncert klasične glazbe (Opatijski komorni orkestar)	prosinac 2019.
	▪ 4. večer folkloru Naši tanci i stare užanci z Opatije (FA Zora)	kolovoz 2019.
	▪ 56.glazbena tribina (Hrvatsko društvo skladatelja)	studeni 2019.
	▪ Mandrač (Hrvatski muzej turizma)	kolovoz 2019.
	▪ Retroopatija	lipanj 2019.
	▪ Carski grad	srpanj 2019.
	▪ Opatija advent	prosinac 2019.
Grad Kraljevica	▪ Proslava svetog Antona, „Antonja“ va Šmriki – mjesni blagdan	17.siječnja
	▪ Proslava Presvetog Srca Isusova na Križišću - mjesni blagdan	lipanj
	▪ Proslava Petrove na Bakarcu – mjesni blagdan	29. lipanj
	▪ „Kraljevačko kulturno leto“	srpanj-kolovoz
	▪ „Bela nedilja“ Križišće - mjesni blagdan	listopad

	▪ Folklorna smotra za Mikuljnu	prosinac
	▪ Tradicionalno hodočašće pomoraca	uoči 6. prosinca
	▪ Božićni koncert HGD „Zvijezda Danica“	prosinac
	▪ Božićni koncert KUD E. Kumičić Križišće	prosinac
	▪ Klapska smotra	kolovoz
Općina Čavle	▪ Večeri smijeha i zabave	veljača/ožujak i listopad/studeni
	▪ Večeri klapske pjesme	kolovoz
Općina Kostrena	▪ Proljeće u Kostreni, manifestacija za djecu	ožujak
	▪ Obilježavanje Dana žena	ožujak
	▪ Uskrs u Kostreni	ožujak/travanj
	▪ Čakavski susreti va Kostrene	svibanj
	▪ Umjetnička kolonija Kostrena – likovna, extempore i keramika	lipanj
	▪ Kino u Kostreni (<i>projekcije filmova na otvorenom</i>)	kolovoz
	▪ Jesen u Kostreni	listopad – studeni
	▪ Dani Općine	prosinac
Grad Kastav	▪ KASTAFSKO KULTURNO LETO	28.6. – 30.8.2019.
	▪ ČANSONFEST	28.-30.8.2019
	▪ ADVENT U KASTVU	14.-31.12.2019.
Općina Mošćenička Draga	▪ 17.03. Memorijalna kuća književnika Eugena Kumičića, Brseč, Glagoljaški dan u Brseču	17.03.
	▪ Uskršnji koncert , Brseč	22.04.
	▪ Književna večer posvećena V.C.Eminu, Kraj	31.05.
	▪ Koncert klasike, Crkva Sv. Andrije Apostola, Mošćenice	06.07.
	▪ 11. MEĐUNARODNA LIKOVNA KOLONIJA, Mošćenice	24.08.-30.08.
	▪ Božićni koncert, Crkva Sv. Apostola, Mošćenice	26.12.
Grad Rijeka	▪ 8. Kvarnerski festival mora i pomorske tradicije – FIUMARE 2019.	svibanj - lipanj
	▪ Ljeto na Gradini	srpanj - rujan
	▪ Noći riječkih trgova	lipanj - rujan
	▪ 13. riječke stepenice	kolovoz
	▪ Povratak Frankopana	svibanj
	▪ Pul Kaštela 2019.	srpanj
	▪ 9. Festival mitova i legendi Istre i Kvarnera – Malik fest 2019.	rujan
Općina Omišalj	▪ Klasika na Mirinama	srpanj

Grad/Općina	Gastro manifestacije	Vrijeme održavanja
Grad Bakar	▪ Gulašijada – Škrljevo	lipanj
	▪ Slatkijada – Kukuljanovo	listopad
Općina Klana	▪ Gljivijada	28.– 29.09.
	▪ Fešta od klobasic	01.02.
Općina Lovran	▪ Festival šparuga	travanj
	▪ Gourmet priča Opatijske rivijere (TZ-e Opatijske rivijere)	svibanj – lipanj
	▪ Dani črešanj va Lovrane	lipanj
Grad Opatija	▪ Marunada u Lovranu	listopad
	▪ 2. Kvarner Wine Fest (OFC Agency d.o.o.)	travanj 2019.
	▪ Hedonist-Gourmet&Wine 2019 (Tremisis d.o.o.)	listopad 2019.
	▪ Vino i vruja (Ikarski barkajoli)	kolovoz 2019.
	▪ Festival čokolade	prosinac 2019.
	▪ Smotra maslinovih ulja –Vepinac 2019. (Udruga Agro Opatija)	prosinac 2019.
Grad Kraljevica	▪ Šparoga i vino (Ikarski barkajoli)	travanj 2019.
	▪ Voloskana-music, arts and gastronomy festival	lipanj 2019; kolovoz 2019
	▪ Fešta od tune „Tira“, Bakarac	kolovoz
Općina Čavle	▪ Dagnjada	kolovoz
	▪ Kraljevačka regata krstaša	srpanj
	▪ Kobasica open	siječanj
Općina Kostrena	▪ Dani vina i pršuta u Gradu Grobniku	1.svibanj
	▪ Festival palente i sira	lipanj
	▪ Bartojski kotlič	kolovoz
	▪ Pekmezijada	rujan
Grad Kastav	▪ Gljive naše Grobničke	studen
	▪ Tržnica zdrave hrane „Zeleni kostrenski samanji“	ožujak - studeni
Općina Mošćenička Draga	▪ OCJENJIVAČKI SUSRET VINARA KASTAVŠTINE	28.4.2019.
	▪ GASTRO DANI S OKUSOM ŠPAROGA	06.04. – 28.04.
	▪ Okusi, mirisi i zvukovi istarske kuhinje, Brseč	03.08
	▪ Noć plodova mora	25.08
Grad Rijeka	▪ Gourmet priča Opatijske rivijere	09.05.-16.06.
	▪ 3. Međunarodni eno – gastro festival WineRi 2019.	ožujak
	▪ Wine Vip event	travanj
	▪ 6. Riječki medenjaka 2019.	listopad
	▪ Rijeka Detox	travanj
	▪ Srdela je in i Dani trešanja	lipanj
	▪ Ri gastro Porto Etno	rujan

	▪ Junior Barmen Cup 2019.	svibanj
Općina Omišalj	▪ Bjak fest	u vrijeme karnevala

Grad/Općina	Etno-tradicijske manifestacije	Vrijeme održavanja
Grad Bakar	▪ Margaretin sajam	srpanj
Općina Klana	▪ Rimska noć na Claustri	31.08.
Općina Lovran	▪ Najboje spečena vazmena pogača	travanj
	▪ Regata tradicijskih barki na jedra za trofej „Nino Gasparinic“	lipanj
	▪ Rokova u Lignju	kolovoz
	▪ Mihoja u Lovranskoj Dragi	rujan
	▪ Marunada Liganj	listopad
	▪ Martinja va Lignje	studeni
Općina Viškovo	▪ Majeвица – Fešta od mladega leta	svibanj
	▪ Matejna	rujan
	▪ Mantinjada pul Ronjgi – natjecanje mladih sopaca i kantura Istre, Hrvatskog primorja i otoka	rujan
	▪ Martinja (Općina Viškovo-Marčelji)	studeni
Općina Čavle	▪ Grobnička jesen	rujan - prosinac
Općina Kostrena	▪ Mikulna	prosinaс
Grad Kastav	▪ BELA NEDEJA	5.-7.10.2019.
Općina Mošćenička Draga	▪ Tradicionalno „Picanje jaja“, Mošćenice	21.04.
	▪ Obilježavanje „ Aurelijeve“, Brseč	22.06.
	▪ 11. SMOTRA I REGATA TRADICIJSKIH BARKI NA JEDRA	12.-14. 07.
	▪ Obilježavanje blagdana Sv. Magdalene, Brseč	27.07.
	▪ Obilježavanje blagdana Velike Gospe, Kraj	15.08.
	▪ Obilježavanje blagdana Male Gospe, Kraj	08.09.
	▪ Obilježavanje „Andrejna“, Mošćenice	30.11.
	▪ Kandalora Mošćenice	03,02.
▪ Obilježavanje Dana Općine, Sv. Marina	19.-21.07.	

Grad/Općina	Maškare	Vrijeme održavanja
Grad Bakar	▪ Maškarani reli Pariz – Bakar	veljača
	▪ Karnevalske zabave u Škrljevu i Hreljinu	siječanj - ožujak
	▪ Smotra zvončara „Zvona i kanat za bakarski kraj“	Siječanj - veljača
	▪ Paljenje pusta u Bakru i okolnim mjestima	veljača
	▪ Dječje redute	siječanj - ožujak
	▪ Maškarana povorka umirovljenika u Bakru	veljača
Općina Klana	▪ Pust 2019. uz Maškare Studena i Klanjske mačkare	veljača
Općina Lovran	▪ Karneval va Lovrane (Općina Lovran)	siječanj - veljača - ožujak
	• Dizanje zastave i Pusta i najava maškaranih događanja	siječanj (17.1.)
	▪ Karnevalska povorka u Lovranu	veljača - ožujak
	▪ Pepelnica – suđenje Pustu - kraj pusnih zbivanja (paljenje pusta)	veljača - ožujak
Općina Viškovo	• Antonja – početak pusnih događanja	siječanj
	• Rally maškaraneh oktanac Halubje -Liburnija	siječanj
	▪ Halubajski karneval	siječanj
	▪ Smotra mićeh zvončari – Marčelji	siječanj – veljača
	▪ Maškarani ženski boćarski turnir – Boćarija Marinići	siječanj – veljača
	▪ Pusni koncert Limene glazbe Marinići	veljača
	▪ Obahajanje Halubajskih zvončara po selima Kastavštine	veljača - ožujak
	▪ Pust – kraj pusnih zbivanja (paljenje pusta)	veljača - ožujak
Grad Opatija	▪ Dječji karnevalski korzo	veljača
	▪ Balinjerada	veljača
	▪ 10.rally maškaranih oktanaca Halubje-Liburnija (Autoklub RI autosport)	veljača
Grad Kraljevica	▪ Maškarani tanci na Križišću	siječanj – veljača
	▪ Maškarani kotlić i tanci Šmrika	siječanj – veljača
	▪ Maškarani tanci na Bakarcu	siječanj – veljača
	▪ Prijem maškaranih grupa „Mesopustari Kraljevice“	siječanj – veljača
Općina Čavle	• Dizanje zvona i najava maškaranih događanja	siječanj – veljača
	▪ Opiranji mesopusta, Grobnički Dondolaši	siječanj – veljača
	▪ Grobnički dondolaši – ophod	siječanj – veljača
	▪ Dječja reduta	siječanj – veljača
	▪ Maškarani Platak	siječanj – veljača
	▪ Mesopust, zatvaranje maškaranih događanja, paljenje Pusta	siječanj – veljača
	▪ Pepelnica, suđeni Pustu – Grad Grobnik	siječanj – veljača
	▪ Maškarani auto-rally (Grad Rijeka, Općina Kostrena, Grad Kastav, Općina Čavle)	siječanj – veljača
Općina Kostrena	▪ Maškarani tanci, spaljivanje mesopusta	siječanj – veljača

	▪ Maškarani auto-rally (Grad Rijeka, Općina Kostrena, Grad Kastav, Općina Čavle)	siječanj – veljača
Grad Kastav	▪ Antonjski rog	17.1.2019.
	▪ Doček 10. Rally maškaranih oktanaca Halubje - Liburnija	19.1.2019.
	▪ Doček Frlanskeh zvončari	2.2.2019.
	▪ Doček Grobničkih dondolaši	2.3.2019.
	▪ 21. ribarska fešta pul Trinajstić	2.3.2019.
	▪ Doček Mučićevih zvončari i maškar	3.3.2019.
	• Doček Halubajskih zvončari	4.3.2019.
	▪ Osuda i važiganje pusta	6.3.2019.
	Općina Mošćenička Draga	▪ Maškare Mošćenice, primopredaja ključeva Općine
▪ Spaljivanje rakete i lansiranje Gobota, 8. Smotra pusnih zastava, Mošćenička Draga		06.03.
Grad Rijeka	▪ Riječki karneval	siječanj - ožujak
	▪ Antonja – podizanje Pusta	siječanj
	▪ Izbor kraljice Riječkog karnevala i primopredaja ključa grada	siječanj
	▪ 23. Dječja karnevalska povorka	veljača
	▪ 36. Međunarodna karnevalska povorka	ožujak
	▪ Carnival DJ Session party	veljača
	▪ Humanitarni karnevalski bal	ožujak
	▪ Kazališni vrtuljak u HNK Ivana pl. Zajca	siječanj - ožujak
	▪ Maškare va Pašcu	siječanj - ožujak
	▪ Pusni tanci va Domu Zamet	siječanj - ožujak
	▪ Karneval u tunelima – Riječki tunel	siječanj - ožujak
	▪ Dječja reduta va Zamete	veljača
	▪ Tradicionalni pohod Zametskih maškara i zvončara	veljača
	▪ Suđenje i paljenje pusta na Zamete	ožujak
	▪ Karnevalske zabave sa Zagrebačkom pivovarom	veljača - ožujak
	▪ Festival srca - Maškarani zumbathon	veljača
	▪ Izbor princa i princeze	veljača
	▪ Maškarani tanci u Zajednici Talijana	veljača - ožujak
	▪ Izložba karnevalskih kostima u izložima	veljača - ožujak
	▪ Dani smijeha u Karnevalu (Grad Rijeka)	veljača - ožujak
	▪ Lijepom našom (Grad Rijeka)	veljača
	▪ Tradicionalni karnevalski koncert Gradske glazbe Trsat	veljača
	▪ Carnival Snowboard Session 2019	veljača
	▪ Oktanski bal	veljača
	▪ 28. Maškarani auto rally Pariz – Bakar	veljača
	▪ Maškarani Pehin	veljača
	▪ Dobrovoljno davanje krvi	veljača

	▪ TIPSY Ballroom	veljača
	▪ Humanitarni Čiketi - Čep po čep – za Kabine	ožujak
	▪ Humanitarna karnevalska maneštra	ožujak
	▪ Humanitarna maškarana jota	ožujak
	▪ Pusni ophod Krimejskih feštara	ožujak
	▪ Paljenje pusta	ožujak
	▪ Humanitarna izložba fotografija „Nasmijana lica Riječkog karnevala“	ožujak
Općina Omišalj	▪ „Makar i frite“ (makarunijada i fritulijada)	u vrijeme karnevala
	▪ Utrka kareta	u vrijeme karnevala
	▪ Blajk Fest	u vrijeme karnevala

Grad/Općina	Ostale manifestacije	Vrijeme održavanja
Grad Bakar	▪ Jožehova – Dan mjesta Praputnjak	19. ožujka
	▪ Jurjeva – Dan mjesta Hreljin	23. travnja
	▪ Antonjica – Dan mjesta Kukuljanovo	13. lipanj
	▪ Srce Isusovo – Dan mjesta Škrljevo	19. lipnja
	▪ Ivanja – Dan Zlobina	24. lipnja
	▪ Margaretina – Grad Bakar	13. srpnja
	▪ Karmelica – Dan mjesta Krasica	16. srpnja
	▪ Frančiškova – Dan mjesta Kukuljanovo	4. listopada
	▪ Andrejna – Dan mjesta Bakar	30. studenoga
	▪ Veslačka regata Pomorske škole	svibanj
Općina Klana	▪ Rokova – proslava Dana Općine Klana uz vjerske, sportske, zabavne, kulturno-društvene i zabavne sadržaje	15.08.–18.08.2019.
	▪ Boće-open, međunarodni boćarski turnir parova	19. – 21.07.2019.
	▪ Dani Matka Laginje	23.03.
	▪ Jurjeva – proslava Sv. Jurja u Liscu	26.04.
	▪ Dani otvorenih vrata PD-a Pliš	12.01.– 13.01.
Općina Lovran	▪ Međunarodni nogometni turnir morčića	lipanj
	▪ Dan Općine (Sv. Juraj 24.4.), niz manifestacija (Općina Lovran)	travanj
	▪ Uskršnji koncert u crkvi sv. Jurja	travanj
	▪ Naš svijet je glazba	svibanj
	▪ Ljeto u Lovranu	lipanj – kolovoz
	▪ Božićni koncert u crkvi sv. Jurja	prosinac
Općina Viškovo	▪ Novogodišnji koncert Puhačkog orkestra Lovran	prosinac
	▪ Advent u Lovranu	prosinac
	▪ Večeri pul Matetićevega ognjišća – znanstveni skupovi, književno-glazbene večeri, izložbe, koncerti, promocije književnih i glazbenih izdanja Ustanove	tijekom cijele godine
	▪ Dan Općine Viškovo, niz manifestacija	travanj
	▪ Priprema, pozor, sad! – pješačenje po šetnicama i pješačkim stazama Općine Viškovo	travanj
	▪ Proljeće u Ronjgima – Susret učenika Primorsko-goranske županije	svibanj
	▪ Kanat pul Ronjgi (bimalno) – smotra pjevačkih zborova Primorsko-goranske županije	lipanj
▪ Welcome to Viškovo – za turiste i pružatelje usluga u domaćinstvu	srpanj	
Grad Opatija	▪ Prošeći se z manun po zvončarskih puteh.... – šetnja po stazama i putovima ophoda Halubajskih zvončara	listopad
	▪ Sajam Relax Adria (INFO LAB MEDIJI d.o.o.)	ožujak 2019.
	▪ Sajam HoReCa Adria (INFO LAB MEDIJI d.o.o.)	listopad 2019

Grad Kraljevica	▪ „Leto va Kraljevici“	srpanj-kolovoz
	▪ Fešta od tune „Tira“	kolovoz
	▪ „Mikuljna va Kraljevici“	prosinac
	▪ „Vesela bućica“	prosinac
Općina Čavle	▪ Međunarodna utrka skijaškog trčanja Platak open	ožujak
	▪ Filipja – Grad Grobnik	1.svibanj
	▪ Hodeć do Grada Grobnika	1.svibanj
	▪ Proljetna biciklijada	svibanj
	▪ Čavjanska noć	srpanj
	▪ Svjetsko prvenstvo prikoličara	srpanj
	▪ Bartoja	kolovoz
	▪ Stazom Sv.Bartola - šetnja	listopad
Općina Kostrena	▪ Kostrena Bike 2019.	ožujak
	▪ Sajam cvijeća i podjela sadnica	travanj
	▪ Prošećimo Kostrenom put Solina – šetnja	svibanj
	▪ Natječaj za najljepšu okućnicu ili balkon – Izbor najljepše okućnice uz prigodni program	svibanj - lipanj
	▪ Kostrenski plivački maraton	lipanj
	▪ Eko akcija „Eko Kostrena“	lipanj
	▪ Kazališne predstave na otvorenom za djecu i odrasle	lipanj - kolovoz
	▪ Kostrenska noć – zabavna, gastro, kulturna manifestacija	srpanj
	▪ Kostrenska đirada – sportsko ekološka manifestacija	rujan
	▪ Prošećimo Kostrenom Putem bakarskih školana – vođena šetnja	listopad
	▪ 9. Rijeka Tattoo Expo	studeni
	▪ Kup sv. Nikole – podvodna fotografija i ribolov	studeni - prosinac
	▪ Kostrenska lignjada	prosinac
	▪ Najljepša božićna priča	prosinac
Grad Kastav	▪ BICIKLIJADA KASTAV	18.5.2019.
	▪ BICIKLIJADA BELICA BIKE	29.9.2019.
Općina Mošćenička Draga	▪ Održan veći broj izložbi	2019.
Grad Rijeka	▪ Festival sporta i rekreacije Homo si teć	ožujak
	▪ 20. jedriličarska regata Fiumanka	lipanj
	▪ AdRia4Blue	lipanj
	▪ Treća trail running utrka Rijeka trail 2019.	lipanj
	▪ Ljetna revija „Aqua Queen“	srpanj
	▪ CRO Race	listopad
	▪ Advent na Gradini	prosinac - siječanj
	▪ Rijeka Advent	prosinac - siječanj

	▪ Međunarodna izložba pasa CACIB	veljača
	▪ Glazbena nagrada Porin	ožujak
	▪ Dani sv. Vida	lipanj
	▪ 7. Regata tisuću otoka	rujan
	▪ La Guardia American Day	prosinac
Općina Omišalj	▪ Duhovski utorek - proslava Dana Općine	pomični datum
	▪ Stomorina - proslava blagdana Velike Gospe	kolovoz
	▪ Mala Gospoja - proslava blagdana Male Gospe	rujan
	▪ Program za mlade	rujan

Grad/Općina	Zajedničke manifestacije	Vrijeme održavanja
Grad Kastav, Općina Klana i Lovran	▪ Jerry Rick's Blues Festival Kastav & Opatija riviera	srpanj - kolovoz
Općina Viškovo	▪ Zelena čistka – U sklopu globalnog pokreta „Let's do it!“ i projekta World Cleanup 2019.	travanj
Grad Rijeka i Opatija	▪ Festival MIK (Udruga Ljudi i običaji)	lipanj
Općina Omišalj	▪ Festival pučkog teatra Omišalj - Čavle	lipanj
	▪ Festival folklor otoka Krka (zajednička manifestacija svih JLS na otoku Krku)	lipanj

Izvor: gradovi i općine UA Rijeka u suradnji s turističkim zajednicama

Tablica 32.1. Kvaliteta zraka na području UA Rijeka (mjerjenje onečišćenja zraka) u 2020. godini

JLS/postaja	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	H ₂ S	NH ₃	PM ₁₀	Pb/Cd u PM ₁₀	BaP/PM ₁₀	UTT	Pb/Cd Ni/As u UTT	TI u UTT
Grad Rijeka												
Krešimirova	I	I				I	I ¹	I ¹	I ¹	I	I	
Mlaka	I	I	I	I						I	I	I
Ivana Sušnja*	NP	NP			NP	NP						
Draga*	NP											
Grad Bakar												
Bakar	I					I				I	I	
Grad Kraljevica												
Kraljevica	I				I	I				I	I	
Grad Opatija												
Opatija		I		I								
Volosko*	NP											
Općina Kostrena												
Kostrena	NP											
Općina Omišalj												
Omišalj**	NP											

* - uzorkovano do 30.06.2020.

** - uzorkovano do 31.03.2020.

Legenda

	ne mjeri se
I	I kategorija
II	II kategorija
NP	nedovoljno podataka

Izvor: Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ, Rijeka, 2022.

Tablica 32.2. Kvaliteta zraka na području UA Rijeka (mjerjenje onečišćenja zraka) u 2019. godini

JLS/Postaja	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	PM ₂₅	PM ₁₀	met/PM ₁₀	BaP/PM ₁₀	UTT	met/UTT	benzen	R-SH	NH ₃	H ₂ S
Grad Rijeka														
I Krešimirova							IND	IND						
I AP Mlaka														
I Ivana Sušnja		NP												IND
I Draga														
III Plumbum														
Grad Bakar														
I Bakar														
II Krasica														IND
III AP Krasica														IND
IV AP Bakar-Luka														
Grad Kraljevica														
I Kraljevica		IND												IND
Grad Opatija														
I Opatija		NP												
I Volosko	NP													
Općina Kostrena														
I Kostrena														
II Urinj					NP						NP		NP	
II Vrh Martinšćice											NP			
II Paveki	NP				NP						NP			
III Martinšćica							IND							
III Žurkovo														
Općina Omišalj														
I Omišalj														
Općina Viškovo														
IV Viševac			NP											
V Marišćina														

Legenda

	ne mjeri se
NP	nedovoljno podataka

NP	uvjetna kategorizacija
	I kategorija
	II kategorija
IND	indikativna mjerenja

Izvor: Nastavni Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Zdravstveno-ekološki odjel – Odsjek za kontrolu kvalitete vanjskog zraka, Rijeka 2020.g.

Prilog 33. Onečišćenje zraka na području UAR

Grad/Općina	GODINA		
	2014.	2019.	2020.
Grad Rijeka	II kategorija – O_3 (mjerne postaje Krešimirova, Rijeka II) II kategorija – PM_{10} (mjerna postaja Krešimirova), II kategorija – NO_2 (mjerna postaja Čandekova)	I kategorija	I kategorija
Grad Bakar	I kategorija	I kategorija	I kategorija
Grad Kastav	*	*	*
Grad Kraljevica	I kategorija	I kategorija	I kategorija
Grad Opatija	II kategorija – O_3 (mjerna postaja Gorovo)	I kategorija	I kategorija
Općina Čavle	*	*	*
Općina Jelenje	*	*	*
Općina Klana	*	*	*
Općina Kostrena	II kategorija – O_3 (mjerna postaja Paveki) II kategorija – H_2S (oko mjerne postaje u Urinju)	II kategorija – H_2S (AP Urinj)	I kategorija
Općina Lovran	*	*	*
Općina Matulji	*	*	*
Općina Mošćenička Draga	*	*	*
Općina Omišalj	*	I kategorija	*
Općina Viškovo	II kategorija - PM_{10} (mjerna postaja Viševac)	I kategorija (AP Viševac) II kategorija - H_2S (AP Mariščina)	*

*Mjerne postaje ne postoje ili nema podataka

Izvor: Kvaliteta zraka na području Primorsko-goranske županije, Objedinjeni izvještaj za razdoblje 01.01.-31.12.2014. i 01.01.-31.12.2019. godine, Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ, Rijeka 2015. i 2020., Izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Primorsko-goranske županije za razdoblje 01.01. - 31.12.2020.

Prilog 34. Vodoopskrbni sustavi na području UA Rijeka

KOMUNALNO PODUZEĆE	PODRUČJE OPSKRBE/Broj stanovnika priključenih na vodovod	IZVORIŠTA VODE ZA PIĆE
KD Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka	Gradovi: Rijeka, Kastav, Kraljevica i Bakar Općine: Klana, Viškovo, Čavle, Kostrena i Jelenje/190.000	Zvir , Rječina, Perilo, Dobra i Dobrica u Bakarskom zaljevu, bunari u Martinšćici
Liburnijske vode d.o.o. Ičići	Grad: Opatija Općine: Matulji, Lovran i Mošćenička Draga/28.350	Rečina, Mala i Vela Učka, Sredić, u tunelu Učka, sustav Rijeka i sustav Ilirska Bistrica (Slo)
Ponikve d.o.o. Krk	Općina: Omišalj te za druge JLS na otoku Krku	Vodovod Rijeka (od 09. 07. 2008. vodoopskrbni sustav otoka Krka povezan je s riječkim vodovodom); Izvorište Ponikve (pokriva 70% potrebnih količina vode); Izvorišta u Bašćanskoj kotlini; Izvorište Jezero (od 01.09.2008. nije u sustavu javne vodoopskrbe); Izvorište Paprata; izvorište Stara Baška

Izvor: - KD Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka;
 - Liburnijske vode d.o.o. Ičići;
 - Ponikve d.o.o., Krk

Tablica 35.1. Zdravstvena ispravnost vode za piće u 2014. godini po vodoopskrbnim sustavima UA Rijeka

Vodoopskrbni sustav	Broj redovni uzorci	Broj revizijski uzorci	Ukupno neispravno	Razlog neispravnosti	
				Broj kemijski/ postotak	Broj bakteriološki/ postotak
Rijeka	569	28	1	1 (mutnoća)	0
Opatija	68	8	0	0	0

Izvor: Zdravstvena ispravnost vode za ljudsku potrošnju na području PGŽ u 2014. godini, Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, 2015.

Tablica 35.2. Zdravstvena ispravnost vode za piće u 2019. godini po vodoopskrbnim sustavima UA Rijeka

Vodoopskrbni sustav	Broj redovni uzorci	Broj revizijski uzorci	Ukupno neispravno	Razlog neispravnosti	
				Broj kemijski/postotak	Broj bakteriološki/ postotak
Rijeka	299	20	0	0	0
Opatija	65	13	0	0	0

Izvor: Zdravstvena ispravnost vode za ljudsku potrošnju na području PGŽ u 2019. godini, Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, 2020.

Tablica 35.3. Zdravstvena ispravnost vode za piće u 2020. godini po vodoopskrbnim sustavima UA Rijeka

Rezultati ispitivanja vode za ljudsku potrošnju za Rijeku							
Datum	Ukupno	Neispravno	Ukupno kemijski ispitano	Neispravno kemijski	Ukupno mikrobiološki ispitano	Neispravno mikrobiološki	Uzorak neispravnosti
01.01.-31.01.20.	26	0	26	0	26	0	-
01.02.-29.02.20.	28	0	28	0	28	0	-
01.03.-31.03.20.	28	0	28	0	28	0	-
01.04.-30.04.20.	28	0	28	0	28	0	-
01.05.-31.05.20.	28	0	28	0	28	0	-
01.06.-30.06.20.	27	0	27	0	27	0	-
Rezultati ispitivanja vode za ljudsku potrošnju za Opatiju							
01.01.-31.01.20.	3	0	3	0	3	0	-
01.02.-29.02.20.	8	0	8	0	8	0	-
01.03.-31.03.20.	6	0	6	0	6	0	-
01.04.-30.04.20.	3	0	3	0	3	0	-
01.05.-31.05.20.	7	0	7	0	7	0	-
01.06.-30.06.20.	7	0	7	0	7	0	-

Izvor: Zdravstvena ispravnost vode za ljudsku potrošnju na području PGŽ u 2020. godini, Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, 2020.

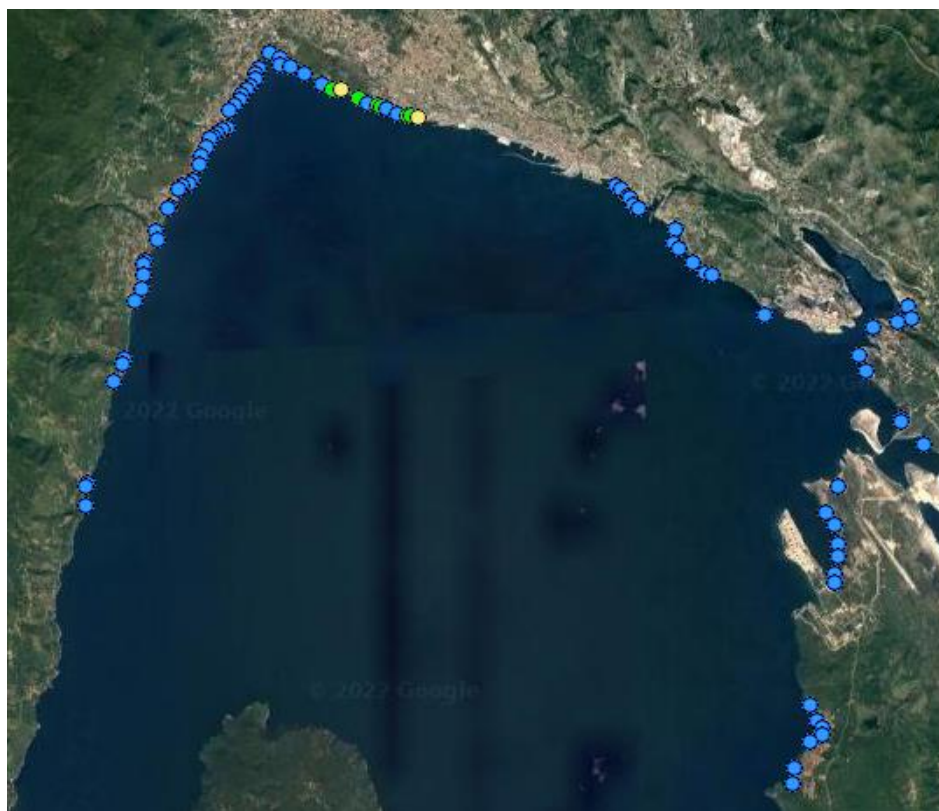
Prilog 36. Mjerenje onečišćenja mora – lokacije mjernih postaja u 2021. godini

Uredbom o kakvoći mora za kupanje (NN, 73/2008) propisuju se standardi i način kontrole kakvoće mora. Uredbom se određuje vremensko razdoblje ispitivanja (od 15. svibnja do 30. rujna), učestalost ispitivanja (najmanje svakih 15 dana u razdoblju ispitivanja) te način uzimanja uzoraka i analize morske vode.

Primorsko-goranska županija donijela 25. ožujka 2021. godine Odluku o određivanju morskih plaža na području Primorsko-goranske županije na kojima se provodi praćenje kakvoće mora za kupanje u 2021. godini. Odlukom je utvrđeno provođenje ispitivanja kakvoće mora za kupanje na području Primorsko-goranske županije na 215 morskih plaža, odnosno na 270 mjernih točaka, a Nastavni Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu NZZJZ) zadužen za ispitivanje i praćenje kakvoće mora na morskim plažama. Navedeni broj lokacija je za jednu lokaciju više u odnosu na prethodnu sezonu. Lokacija uključena u program praćenja u 2021. godini je Kamp Omišalj u Omišlju (ID 6306) otok Krk.

Na području UAR mjerenje kakvoće mora provodi se na 37 točaka u obalnom pojasu Volosko – Mošćenička Draga, 38 točaka u obalnom pojasu Preluk – Črišnjevero te na 14 točaka na području Omišlja.

Slika 1. Mjerne točke na području dijela Primorsko-goranske županije koje obuhvaćaju UAR

Kazalo: ● izvrsno ● dobro ● zadovoljavajuće ● nezadovoljavajuće

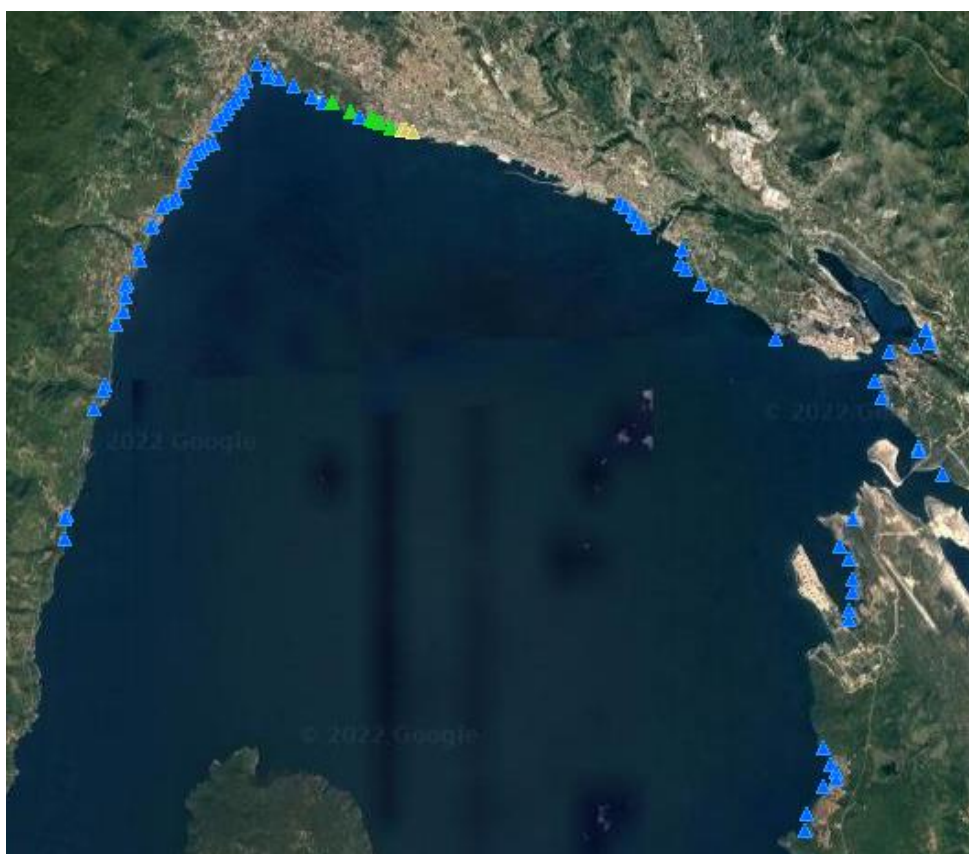
Izvor: https://vrtlac.izor.hr/ords/kakvoce/kakvoce_detalji10, srpanj 2021.

Godišnja ocjena se određuje na kraju svake sezone ispitivanja na temelju rezultata kakvoće mora u protekloj sezoni ispitivanja, odnosno na temelju skupa podataka koji sadrži 10 rezultata ispitivanja. Izračun konačne ocjene temelji se na prisutnosti mikroorganizama, indikatora fekalnog onečišćenja i na procjeni rizika onečišćenja.

Godišnja ocjena označava se obojanim trokutom pri čemu boja odgovara pripadajućoj ocjeni:

	izvrsno
	dobro
	zadovoljavajuće
	nezadovoljavajuće

Slika 2. Godišnje ocjene u 2021. godini na području Primorsko-goranske županije koje obuhvaćaju UAR

Izvor: Kakvoća mora na morskim plažama u Primorsko-goranskoj županiji u 2021., Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, 2021.

Tablica 1. Godišnje ocjene plaža na području UAR u 2021. godini

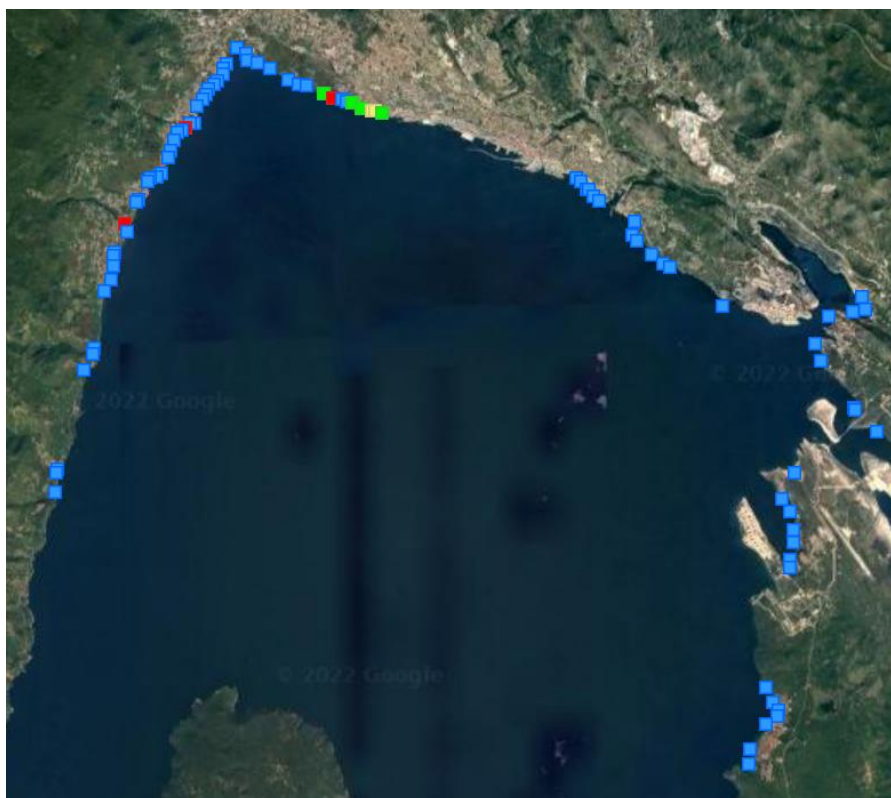
	Rijeka	Bivio - plaža
		Bivio - Dom umirovljenika
		Kantrida - bazen zapad
		Kantrida - bazen istok
		Kantrida – Vila Nora
		Kantrida – Plaža ispod nogometnog igrališta
	Rijeka	Kantrida - zapad
		Kantrida - istok
		Kantrida - Rekreativski centar 3. maj

Konačna ocjena se određuje na kraju svake sezone ispitivanja na temelju rezultata kakvoće mora u protekloj i tri prethodne sezone ispitivanja, odnosno na temelju skupa podataka koji sadrži oko 40 rezultata. Izračun konačne ocjene temelji se na prisutnosti mikroorganizama, indikatora fekalnog onečišćenja i na procjeni rizika onečišćenja.

Konačna ocjena označava se obojanim kvadratom pri čemu boja odgovara pripadajućoj ocjeni:

	izvrsno
	dobro
	zadovoljavajuće
	nezadovoljavajuće

Slika 3. Konačne ocjene na području na području Primorsko-goranske županije koje obuhvaćaju UAR u 2021. godini

Izvor: Kakvoća mora na morskim plažama u Primorsko-goranskoj županiji u 2021., Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, 2021

Tablica 2. **Konačne ocjene plaža na području UA Rijeka u 2021. godini**

■	Rijeka	Kantrida - Rekreativski centar 3. maj
		Kantrida -Vila Nora
		Kantrida – Plaža ispod nogometnog igrališta
		Bivio – Dom umirovljenika
■	Rijeka	Kantrida – Istok
		Kantrida - zapad
■	Rijeka	Kantrida – Dječja bolnica
	Opatija	Hotel Milenij - kupalište
	Ika	Ika - plaža

More je vrlo značajan resurs za članice UAR, no istovremeni procesi urbanizacije, odnosno antropogeni utjecaji, uzrokuju znatan pritisak na obalni pojas, vode i more, te ih je stoga nužno zaštititi.

Kakvoća mora na području UAR može se ocijeniti kao vrlo dobra, no unatoč tome, postoje određena ugrožena područja, potencijalne opasnosti i rizici kojima treba posvetiti posebnu pažnju u cilju postizanja i/ili održavanja dobrog stanja morskog okoliša na ovom području.

Kontroliranom izgradnjom i korištenjem prostora u obalnom području te provođenjem mjera zaštite može se postići očuvanje postojeće visoke kakvoće mora na područjima s takvom kakvoćom, spriječiti daljnja degradacija i poboljšati stanje kakvoće mora na ugroženim područjima.

Dugogodišnji monitoring je pokazao da kakvoća mora na plažama UAR prvenstveno ovisi o hidrološkim uvjetima, te da su kratkotrajna zagađenja primarno povezana s pojavom velikih količina oborina. Zbog toga je u periodima obilnih padalina i neposredno nakon njih povećan rizik kupanja na plažama, posebice onima u čijoj se blizini nalazi veći broj izvora slatke vode. Uzroke onečišćenja treba tražiti i u nepriključenosti pojedinih subjekata na sustav za odvodnju komunalnih otpadnih voda, učinkovitosti tehničkih rješenja toga sustava u pogledu njihova utjecaja na okruženje, ilegalnim priključcima, propuštanjem septičkih jama, propustima u internoj kanalizacijskoj mreži pojedinih objekata uz more te neadekvatnoj odvodnji oborinskih voda.

Obzirom da već duži niz godina rezultati praćenja kakvoće mora na plaži Kantrida (istok i zapad) nisu zadovoljavajući, rezultati u posljednje dvije sezone su ohrabrujući. Rezultati kakvoće mora na području Kantride, oko nogometnog igrališta, pogoršavaju se nakon oborina, pri čemu je utjecaj oborina izraženiji na lokaciji Kantrida – istok. U sezoni 2021. na području Kantride kakvoća mora se u odnosu na prethodnu sezonu pogoršala, međutim u odnosu na prethodne sezone ipak je vidljivo poboljšanje. Na obalnoj liniji od plaže Bazen - zapad do Rekreativnog centra 3. Maj od 7 susjednih točaka niti jedna nije bila izvrsne kakvoće, 4 su bile dobre, a 3 zadovoljavajuće kakvoće (Slika 2.). Važno je za istaknuti da na promatranom području nije bilo lokacija s nezadovoljavajućom ocjenom, za razliku od prethodnih sezona (izuzev 2020.).

Ovo područje karakterizira veći broj priobalnih izvora putem kojih se, kao i neposrednim dreniranjem oborinskih voda ka moru, intenzivira prijenos onečišćenja dospjelih u podzemlje uslijed neadekvatne odvodnje oborinskih i otpadnih voda ovog dijela grada. Također, izvor onečišćenja predstavljaju pojedini subjekti još uvijek ne priključeni na sustav javne kanalizacije a koji su smješteni na samoj obali ili su u slivnom području priobalnih izvora i vrulja koji izviru na predmetnim lokacijama. Konkretno, prema navodima Upravnog Odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša u Izvješću vezanom za onečišćenje mora na području Kantride, riječ je o Brodogradilištu 3. MAJ i Stadionu Kantrida.

Za poboljšanje kakvoće mora na svim lokacijama gdje more nije izvrsne kakvoće potrebno je:

- priključenje svih subjekata na sustav javne kanalizacije
- adekvatna odvodnja oborinskih voda bez miješanja s fekalnim otpadnim vodama i njihova dispozicija izvan zona utjecaja na kakvoću mora, posebice mora na plažama,
- održavanje septičkih jama nepropusnima,
- izgradnja sustava za odvodnju komunalnih otpadnih voda u naseljima bez kanalizacije, primjeren tretman i dispozicija pročišćenih otpadnih voda, kao i održavanje samog sustava.

Prilog 37.1. **Natura 2000 područja na području UAR**

Izvor: <http://www.bioportal.hr/gis/>

U UA Rijeka zastupljena je *Natura 2000* koja obuhvaća u cijelosti ili dijelom 11 područja očuvanja važna za vrste i stanišne tipove (POVS) i 2 područja očuvanja važna za ptice (POP) kako slijedi u tablicama.

Prilog 37.2. **Područja očuvanja važna za ptice (POP) u UAR**

IDENTIFIKACIJSKI BROJ PODRUČJA	PODRUČJE
HR 1000018	Učka i Ćićarija (<i>Opatija, Lovran, Mošćenička Draga</i>)
HR 1000019	Gorski kotar i sjeverna Lika (<i>Klana, Čavle</i>)

Izvor: <http://www.bioportal.hr/gis/>

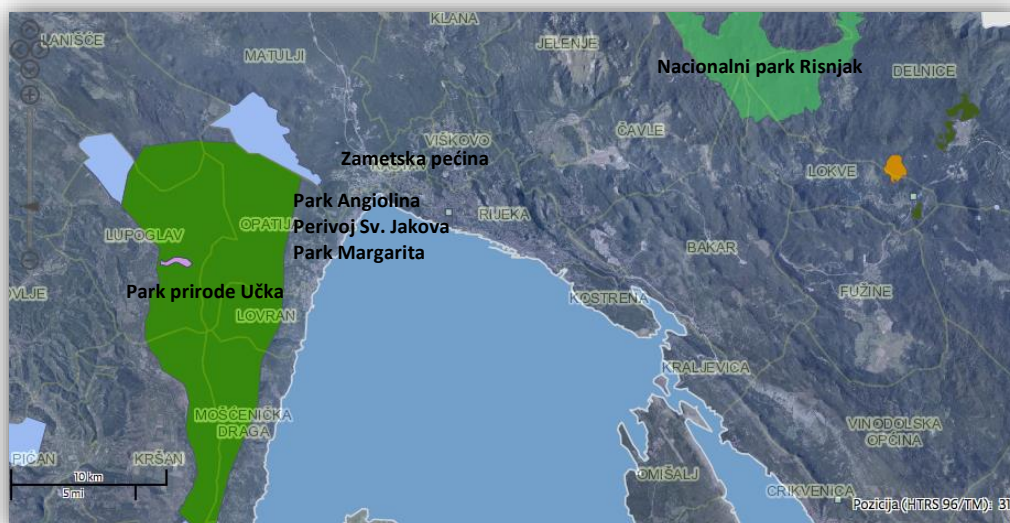
Prilog 37.3. Područja očuvanja važna za vrste i stanišne tipove (POVS) u UAR

Grad/Općina	IDENTIFIKACIJSKI BROJ PODRUČJA	PODRUČJE
Kraljevica	HR 2000131	Spilja Škabac
Klana, Rijeka	HR 2000658	Kanjon Rječine
Lovran	HR 2001246	Izvor u Medveji
Mošćenička Draga	HR 3000002	Plomin
Kostrena	HR 3000467	Podmorje Kostrene
Klana	HR 2000034	Gotovž
Klana	HR 2001041	Gumance
Čavle	HR2000447	Risnjak
Opatija, Lovran, Mošćenička Draga	HR 2000601	Park prirode Učka
Opatija	HR2001435	Sniježnica pod Lisinom
Čavle	HR 2000643	Obruč

Izvor: <http://www.bioportal.hr/gis/>

Napomena: Podaci nepromijenjeni u odnosu na 2014. godinu

Prilog 38.1. Zaštićena područja na prostoru UAR

Izvor: <http://www.bioportal.hr/gis/>

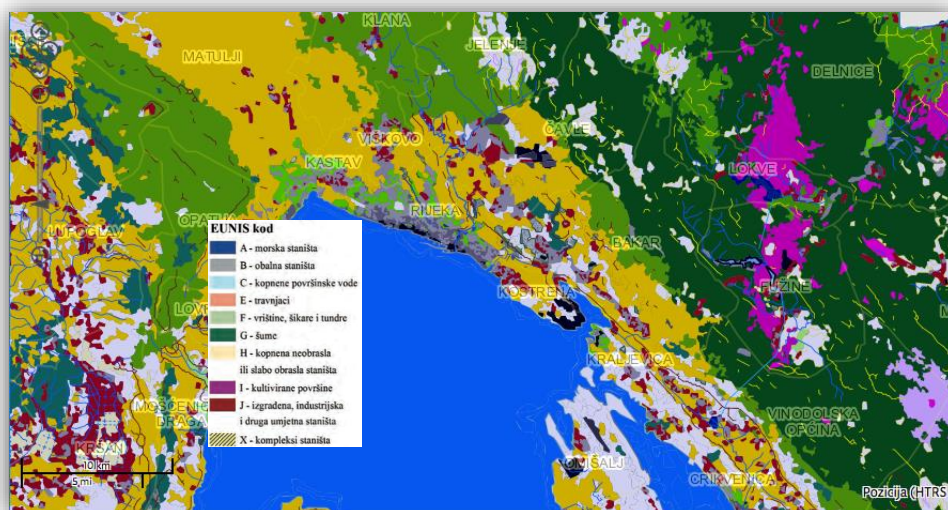
U nastavku se obrađuju **zaštićena područja** u Urbanoj aglomeraciji Rijeka. Njima se upravlja radi dugoročnog očuvanja prirode i pratećih usluga ekosustava. Prema Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/2013, 15/2018, 14/019 i 127/19), zaštićena područja klasificirana su u devet kategorija zaštite (strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat, park prirode, regionalni park, spomenik prirode, značajni krajobraz, park šuma). Na području UA Rijeka nalaze se djelomično ili u cijelosti sljedeća zaštićena područja navedena u tablici 1.

Prilog 38.2. Zaštićena područja na prostoru UAR

Grad/Općina	ZAŠTIĆENO PODRUČJE	KATEGORIJA ZAŠTITE
Čavle	Risnjak	Nacionalni park
Opatija, Lovran, Mošćenička Draga	Učka	Park prirode
Opatija	Park Angiolina, Perivoj Sv. Jakova, Park Margarita	Spomenik parkovne arhitekture
Rijeka	Zametska pećina	Spomenik prirode
Klana	Ponor Gotovž	Geomorfološki spomenik prirode

Napomena: Podaci nepromijenjeni u odnosu na 2014. godinu

Prilog 39. Staništa na prostoru UAR

Izvor: <http://www.bioportal.hr/gis/>

UA Rijeka karakterizira velika raznolikost staništa, koja je usko povezana s geografskim položajem, razvedenosti reljefa, geološkim, klimatskim i hidrografskim prilikama te čovjekovim utjecajima. Raznim zahvatima u prostoru, poput izgradnje infrastrukture, mnoga su staništa ugrožena, a neka već i uništena. Glavni centri endemske flore u UA Rijeka predstavljaju područja Učke, Obruča i Nacionalnog parka Risnjak. Od endemičnih vrsta ističu se stenoendem učkarski zvončić (*Campanula tommasiana*) te podzemni kornjaš filtrator (*Croatodirus bozicevici*) na području Učke. Vezano uz ugrožene i zaštićene vrste, treba spomenuti vrste surog orla, vuka, medvjeda i risa na području Nacionalnog parka Risnjak te surog orla, ušaru i sivog sokola na području Učke. Na području Općine Lovran i Grada Opatije, posebnost predstavljaju šume maruna. Na području Općine Kostrena očuvano je obalno područje, posebno koraligenske zajednice s dominacijom rožnatog koralja, kao i zakonom zaštićenih vrsta algi, morskih cvjetnica, spužvi, žarnjaka, bodljikaša i riba. Također, na području predloženom za zaštitu prisutno je 246 biljnih vrsta, od kojih je 38 strogo zaštićeno. Šišmiši su prisutni na području čitave UAR. Zahvaljujući krškoj podlozi, mnoga područja UA Rijeka, odlikuju se prisustvom špilja, od kojih se ističu Urinjska špilja u Općini Kostrena, te Zametska špilja u Gradu Rijeci, koje su i zaštićene propisima temeljenim na Zakonu o zaštiti prirode. U posljednje vrijeme, problem u nekim dijelovima UA Rijeka predstavlja prisustvo divlje svinje (*Sus scrofa*), koja nanosi gospodarske štete domaćinstvima te utječe na smanjenje biološke raznolikosti.

Napomena: Podaci nepromijenjeni u odnosu na 2014. godinu

Prilog 40.1. Prikupljene/prevezene količine komunalnog otpad prema vrsti u 2019. godini od strane KD Čistoća d.o.o.

Grad/Općina	Broj stanovnika	Miješani komunalni otpad	Glomazni otpad	Otpad od čišćenja ulica	Papir	Karton	Tetrapak	Otpad - brodovi	Vrt, park, groblje	UKUPNO
		20 03 01	20 03 07	20 03 03	20 01 01	15 01 01	20 01 99	20 03 99	20 02 01	M/t
		M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	
Grad Rijeka	128.624,00	34.721,52	6.410,00	40,02	1.991,99	621,02	50,72	282,51	1.984,11	46.101,88
Grad Bakar	8.279,00	3.190,27	1.298,44	0	155,68	0,00	3,24	0	63,20	4.710,83
Grad Kastav	10.440,00	3.007,34	435,78	0	193,99	36,69	4,09	0	99,49	3.777,38
Općina Čavle	7.220,00	1.789,78	510,36	0	149,63	31,03	2,88	0	86,29	2.569,97
Općina Jelenje	5.344,00	1.871,34	231,75	0	133,83	19,55	2,16	0	75,00	2.333,64
Grad Kraljevica	4.618,00	1.543,72	344,32	0	190,43	20,62	1,80	0	31,30	2.132,19
Općina Kostrena	4.180,00	1.662,96	640,45	0	165,53	16,43	1,68	0	42,41	2.529,46
Općina Klana	1.975,00	504,02	208,60	0	59,50	25,55	0,84	0	33,72	832,23
Općina Viškovo	14.445,00	5.377,92	520,79	0	411,24	50,69	5,65	0	135,08	6.501,37
UKUPNO	185.125,00	53.668,87	10.600,48	40,02	3.451,82	821,59	73,07	282,51	2.550,60	71.488,96

Izvor: KD Čistoća d.o.o., 2020. godina

Prilog 40.2. Prikupljene/prevezene količine komunalnog otpad prema vrsti u 2021. godini od strane KD Čistoća d.o.o.

Grad/Općina	Broj stanovnika	Miješani komunalni otpad	Glomazni otpad	Otpad od čišćenja ulica	Papir i karton	Ambalaža od papira i kartona	Staklena ambalaža	Višeslojna ambalaža	Plastična ambalaža	Metalna ambalaža	Tekstil	UKUPNO
		20 03 01	20 03 07	20 03 03	20 01 01	15 01 01	150107	150105	150102	150104	200111	M/t
		M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	
Grad Rijeka	128.624,00	35.207,00	5.953,76	532,20	1.852,60	546,78	5,91	8,54	128,12	34,16	169,01	44.438,08
Grad Bakar	8.279,00	3.078,10	356,70	0,00	30,48	43,06	0,47	0,67	10,09	2,69	11,22	3.533,48
Grad Kastav	10.440,00	3.262,62	116,22	0,00	84,59	42,32	0,46	0,66	9,92	2,64	13,62	3.533,05
Općina Čavle	7.220,00	1.616,18	182,40	0,00	94,26	23,67	0,26	0,37	5,55	1,48	16,63	1.940,80
Općina Jelenje	5.344,00	1.246,36	346,20	0,00	48,05	21,51	0,23	0,34	5,04	1,34	10,24	1.679,31
Grad Kraljevica	4.618,00	1.611,06	163,16	0,00	90,95	23,19	0,25	0,36	5,43	1,45	14,02	1.909,87
Općina Kostrena	4.180,00	1.641,44	391,96	0,00	68,83	28,16	0,30	0,44	6,60	1,76	18,18	2.157,67
Općina Klana	1.975,00	345,00	61,32	0,00	51,34	6,09	0,07	0,10	1,43	0,38	13,33	479,06
Općina Viškovo	14.445,00	4.598,68	203,46	0,00	223,07	60,98	0,66	0,95	14,22	3,79	22,15	5.127,96
UKUPNO	185.125,00	52.606,44	7.775,18	532,20	2.544,17	795,76	8,61	12,43	186,40	49,69	288,40	64.799,37

Izvor: KD Čistoća d.o.o., 2022. godina

Prilog 40.3. Prikupljene/prevezene količine komunalnog otpad prema vrsti u 2019. godini od strane Komunalac d.o.o.

Grad/Općina	Broj stanovnika	Miješani komunalni otpad	Glomazni otpad	Otpad s tržnica	Otpad od čišćenja ulica	Papir i karton	Tetrapak	Otpad-brodovi	Vrt, park, groblje	UKUPNO
		200301	200307	200302	200303	200101	200199	200399	200201	
		M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	
Grad Opatija	11.659	4.361,42	193,00	0	54,64	7,00	0	0	16,16	4.632,22
Općina Lovran	4.101	1.912,36	242,75	0	0	0,83	0	0	20,12	2.176,06
Općina Mošćenička Draga	1.535	584,25	8,68	0	0	1,00	0	0	2,56	596,49
Općina Matulji	11.246	1.377,08	89,15	0	0	5,118	0	0	4,58	1.475,93
UKUPNO	28.541	8.235,11	533,58	0	54,64	17,95	0	0	43,42	8.880,70

Izvor: Komunalac d.o.o.

Prilog 40.4. Prikupljene/prevezene količine komunalnog otpad prema vrsti u 2021. godini od strane Komunalac d.o.o.

Grad/Općina	Broj stanovnika	Miješani komunalni otpad	Glomazni otpad	Otpad s tržnica	Otpad od čišćenja ulica	Papir i karton	Tetrapak	Otpad-brodovi	Vrt, park, groblje	UKUPNO
		200301	200307	200302	200303	200101	200199	200399	200201	M/t
		M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	
Grad Opatija	10.661	3.877,16	366,77	--	98,48	4,86	--	--	12,8	4.360,07
Općina Lovran	4.101	1.412	185,15	--	---	6,38	--	--	2,97	1.606,5
Općina Mošćenička Draga	1.476	440,08	103,06	--	--	1,97	--	--	2,37	547,48
Općina Matulji	11.246	1.372,82	327,24	--	--	4,22	--	--	4,86	1.709,14
UKUPNO	27.484	7.102,06	982,22	--	98,48	17,43	--	--	23	8.223,19

Prilog 40.5. Prikupljene/prevezene količine komunalnog otpad prema vrsti u 2019. godini od strane Ponikve d.o.o.

Grad/Općina	Broj stanovnika	Miješani komunalni otpad	Glomazni otpad	Ambalažno staklo	Ambalažni metal	Karton i papir	Ambalažna plastika	Bio otpad	Zeleni otpad	Otpadno željezo	Auto gume	Pokrovni materijal	Ee otpad-posam-i	Tekstil	UKUPNO	
		200301	200307	15 01 07	15 01 04	15 01 01	15 01 02	20 01 08	20 02 01	20 01 40	16 01 03					tona
		tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	
Općina Omišalj	2.983*	1.549,06	455,52	145,68	4,96	455,74	163,97	684,39	206,55	5,43	6,01	1.007,81	4,09	2,40	4.691,60	
UKUPNO	2.983	1.549,06	455,52	145,68	4,96	455,74	163,97	684,39	206,55	5,43	6,01	1.007,81	4,09	2,40	4.691,60	

Izvor: Ponikve d.o.o., 2022. godina

*Prema popisu stanovništva iz 2011. godine

Prilog 40.6. Prikupljene/prevezene količine komunalnog otpad prema vrsti u 2021. godini od strane Ponikve d.o.o.

Grad/Općina	Broj stanovnika	Miješani komunalni otpad	Glomazni otpad	Ambalažno staklo	Ambalažni metal	Karton i papir	Ambalažna plastika	Bio otpad	Zeleni otpad	Otpadno željezo	Auto gume	Pokrovni materijal	Ee otpad-posam-i	Tekstil	UKUPNO	
		200301	200307	15 01 07	15 01 04	15 01 01	15 01 02	20 01 08	20 02 01	20 01 40	16 01 03					tona
		tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	tona	
Općina Omišalj	1.897*	1.439,20	469,54	142,21	1,68	404,11	208,20	664,40	229,55	4,36	5,20	530,84	5,48	1,92	4.106,72	
UKUPNO	1.897	1.439,20	469,54	142,21	1,68	404,11	208,20	664,40	229,55	4,36	5,20	530,84	5,48	1,92	4.106,72	

Izvor: Ponikve d.o.o., 2022. godina

*Prema popisu stanovništva iz 2021. godine

Komunalno društvo	Miješani komunalni otpad	Glomazni otpad	Otpad od čišćenja ulica	Papir i karton	Ambalaža od papira i kartona	Staklena ambalaža	Višeslojna ambalaža	Plastična ambalaža	Metalna ambalaža	Tekstil	Ostalo: bio, e, gume, pokrovni	UKUPNO
	20 03 01	20 03 07	20 03 03	20 01 01	15 01 01	150107	150105	150102	150104	200111		M/t
	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	M/t	
Čistoća d.o.o.												
Komunalac d.o.o.	7.102,06	982,22	--	98,48	17,43	--	--	23	8.223,19	27.484	27.484	7.102,06
Ponikve d.o.o.	1.439,20	469,54	--	404,11	208,20				1,68	1,92	1,92	
Ukupno												

Prilog 41.1. Vrsta i količina odvojeno prikupljenog otpada u 2020. godini

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ	KD Čistoća	Komunalac
		UKUPNO - tona	
Papir	200101	3.553,31	12,89
Ambalaža od papira i kartona	150101	1.772,11	18,55
Višeslojna ambalaža	150105	73,07	0
Plastična ambalaža	150102	268,61	1,5
PE folija	150102	9,22	0
Metali (željezo i čelik)	170405	101,86	0
Ambalaža od metala	150104	63,20	0,58
Staklena ambalaža	150107	150,02	7,51
Staklo	170202	0,00	0
EE otpad – krupni	200136	75,84	2,62
EE otpad – sitni	160213	58,23	0
Otpadne gume	160103	75,10	4
Tekstil	200111	384,90	0
Drvo (glomazni otpad)	200138	413,44	878
Drvo (parkovi, drvored)	200201	0,00	0
Miješani građevinski otpad	170904	415,16	0
UKUPNO		7.414,07	925,65

Izvor: KD Čistoća d.o.o. i Komunalac d.o.o., 2022. godina

Prilog 41.2. Vrsta i količina odvojeno prikupljenog otpada u 2021. godini

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ	KD Čistoća	Komunalac
		UKUPNO - tona	
Papir	200101	2.544,17	17,43
Ambalaža od papira i kartona	150101	812,02	12,14
Višeslojna ambalaža	150105	12,43	--
Plastika	200139	62,46	0,56
Plastična ambalaža	150102	186,46	0,98
PE folija	150102	5,97	--
Metali (željezo i čelik)	200140	135,20	0,72
Ambalaža od metala	150104	49,72	--
Staklena ambalaža	150107	8,60	12,43
Staklo	200102	3,35	8,72
EE otpad – krupni	200136	31,20	1,55
EE otpad – krupni	200123	23,28	1,34
EE otpad – sitni	200135	93,43	23,32
Otpadne gume	160103	67,07	10,08
Tekstil	200111	356,29	0,97
Drvo (glomazni otpad)	200138	2.664,00	--
Drvo (parkovi, drvored)	200201	870,49	7,04
Miješani građevinski otpad	170904	234,16	11,94
UKUPNO		8.160,30	109,22

Izvor: KD Čistoća d.o.o. i Komunalac d.o.o., 2022. godina

Prilog 41.3. Vrsta i količina odvojeno prikupljenog otpada u 2020. i 2021. godini u Općini Omišalj

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ	UKUPNO - tona	
		2020.	2021.
Miješani komunalni otpad	20 03 07	1.267,55	1.439,20
Glomazni otpad	20 03 07	413,92	469,54
Ambalažno staklo	15 01 07	105,61	142,21
Ambalažni metal	15 01 04	3,77	1,68
Karton i papir	15 01 01	352,55	404,11
Ambalažna plastika	15 01 02	143,69	208,20
Bio otpad	20 01 08	586,72	664,40
Zeleni otpad	20 02 01	225,09	229,55
Otpadno željezo	20 01 40	6,27	4,36
Auto gume	16 01 03	4,66	5,20
UKUPNO		3.109,83	3.568,47

Izvor: Ponikve d.o.o., 2022.

Prilog 42. Nekadašnji vojni/industrijski prostori na području UA Rijeka

Grad/općina	Vrsta	Naziv	Površina (ha)	Planirana prenamjena	Vlasništvo**
Grad Rijeka	vojni (kat A)*	Pulac	7,45	u naselju, upravna i pravosudna, socijalna (D1-19, D1-20, D2-8)	mješovito
		Sv. Katarina	18,87	upravna (D1-21), u naselju, Š2	mješovito
		Komunalno servisno područje Draga (Špoljarovo)	4,2	komunalno servisna (K3-2)	RH
	industrijski/gospodarski (kat A)**	Draga (Pod Ohrušvom)	8	poslovna namjena (K3-3)	Grad Rijeka, privatno
		Južna Delta	10	poslovna, kulturna, komunalna, (M2, D8, K3-6)	pomorsko dobro
		Industrijsko područje ex Rade Končar	0,9	pretežito poslovna (M2)	Grad Rijeka
		Industrijsko područje Torpedo	3,5	trgovačko poslovna K2-7	privatno
		Industrijsko područje Mlaka 1 (ex Rafinerija)	2,9	pretežito poslovna (M2)	mješovito
	industrijski/gospodarski (kat B)*	Industrijsko područje Mlaka 2 (ex Rafinerija)	11,78	proizvodna -tehnološko poslovna (I4)	privatno (Ina d.d.)
		Industrijsko područje Sušak (ex Istravino)	3,6	poslovna – pretežito uslužna (K1)	privatno
		Industrijsko područje Školjić (ex Hartera)	3,03	poslovna, proizvodna, društvena	mješovito
	industrijski/gospodarski (kat B)**	Industrijsko područje (ex Benčić)	2,7	Društvena- Kulturni kvart	Grad Rijeka, mješovito
	industrijski/gospodarski (kat C)**	Metropolis	3,9	infrastruktura (IS)	pomorsko dobro

Grad Kastav**	industrijski/gospodarski (kat A)	Kompleks nekadašnjeg poduzeća Preda interijer d.o.o.	0,24	turistička, poslovna	privatno
Grad Kraljevica**	industrijski/gospodarski (kat A i B)	Dijelovi brodogradilišta	10,5	dio se ne prenamjenjuje samo obnavlja, dio se prenamjenjuje u druge poslovne sadržaje, a dio u javne	pomorsko dobro
Grad Opatija**	industrijski/gospodarski (nije izvršena kategorizacija)	industrijski kompleks tvornice leda i tvornice ribljih konzervi - Ika	1	poslovna, proizvodna, društvena	mješovito
Općina Čavle*	vojni (kat A)	Kovačevo (zapušteno ali ne napušteno)	103,7	sportsko rekreacijski kompleks	RH
	vojni (kat C)	Dubina	34,77	posebna namjena	RH
		Soboli (Zakameni, Štab, Betograd)	239,10	Betograd – poslovna zona Zakameni, Štab - prostornim planom nije predviđeno nikakva namjena (šuma)	privatno
Općina Klana*	vojni (kat A)	hale Lisac	2,3	u izradi je Izmjena i dopuna PPU Općine Klana	-
		vojarna "Mate Blažina"	4,5		-
	vojni (kat B)	vojarna „Sv Rok"	0,15		-
		skladište eksploziva Lisac - Rojno	-		-
		kompleks Klana - Studena	1,5		-
		poligon za gađanje Lisac - Rojno	193,94		-
	vojni	kasarna Židovlje	10,84		-

	(kat C)	kasarna Gumanačka	7,05		-
		karaula Breza	2,56		-
		karaula Ravno	0,05		-
	industrijski/gospodarski (kat C)	Gumanac (tri ruševna objekta)	0,08		-
Općina Lovran**	vojni (nije izvršena kategorizacija)	bivša vojarna	12,72	društveni dom	Općina Lovran

*Izvor: Smjernice s kriterijima/uvjetima za prenamjenu neiskorištenih nekretnina na području PGŽ, 2012.

** Izvor: JLS

Prilog 43.1. Podaci o pokrivenosti vodoopskrbnim i kanalizacijskim sustavom unutar UAR u 2021. godini

Grad/Općina	Potrošnja vode po stanovniku	Pokrivenost vodoopskrbnim sustavima	Gubici na vodovodnoj mreži	Podaci o broju stanovnika priključenih na vodoopskrbni sustav	Pokrivenost kanalizacijskom infrastrukturom	Podaci o broju stanovnika priključenih na sustav kanalizacije
Isporučitelj KD Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka						
Grad Rijeka	120	100,00%	39,05%	128.624	90,41%	123.088
Grad Bakar	116	99,78%	39,05%	8.261	18,4%	1.522
Grad Kastav	139	99,80%	39,05%	10.419	41,77%	4.361
Općina Čavle	125	99,94%	39,05%	7.216	33,02%	2.384
Općina Jelenje	119	100,00%	39,05%	5.344	0,0%	0
Grad Kraljevica	136	99,81%	39,05%	4.609	34,15%	1.583
Općina Kostrena	172	99,50%	39,05%	1.975	37,30%	1.900
Općina Klana	103	100,00%	28,27%	1.975	23,52%	465*
Općina Viškovo	152	100,00%	39,05%	14.445	0,37%	53
Isporučitelj Liburnijske vode d.o.o. Ičići						
Grad Opatija	163 l/dan/st	99,90 %	44 %	10.778	87 %	7.129
Općina Lovran	141 l/dan/st	99,50 %	19 %	3.570	88 %	2.698
Općina Mošćenička Draga	213 l/dan/st	91,60 %	5 %	1.186	90 %	629
Općina Matulji	121 l/dan/st	99,70 %	32 %	10.815	70 %	3.521
Isporučitelj Ponikve d.o.o.						
Općina Omišalj	130 l/dan/st	100%	10%	3.020	76,4%	2.307

Izvor: KD VIK d.o.o. Rijeka, Liburnijske vode d.o.o. Ičići, Ponikve d.o.o., 2022.

*Greška u podacima o pokrivenost kanalizacijskom mrežom u za Klanu

Prilog 43.2. Podaci o pokrivenosti vodoopskrbnim i kanalizacijskim sustavom unutar UAR u 2019. godini

Grad/Općina	Potrošnja vode po stanovniku	Pokrivenost vodoopskrbnim sustavima	Gubici na vodovodnoj mreži	Podaci o broju stanovnika priključenih na vodoopskrbni sustav	Pokrivenost kanalizacijskom infrastrukturom	Podaci o broju stanovnika priključenih na sustav kanalizacije
Isporučitelj KD Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka						
Grad Rijeka	123 l/dan/st	100,00 %	38,55 %	128.624	90,10 %	115.890
Grad Bakar	110 l/dan/st	99,78%	29,57%	8.261	17,00%	1.405
Grad Kastav	134 l/dan/st	99,80 %	38,55 %	10.419	42,00 %	4.376
Općina Čavle	123 l/dan/st	99,94 %	38,55 %	7.216	31,60 %	2.280
Općina Jelenje	110 l/dan/st	100,00%	29,57%	5.344	0,00%	0
Grad Kraljevica	133 l/dan/st	99,81 %	38,55 %	4.609	34,50 %	1.590
Općina Kostrena	164 l/dan/st	99,50 %	38,55 %	4.159	37,30 %	1.551*
Općina Klana	104 l/dan/st	100,00 %	21,40 %	1.975	23,60 %	466*
Općina Viškovo	149 l/dan/st	100,00 %	38,55 %	14.445	0,20 %	30
Isporučitelj Liburnijske vode d.o.o. Ičići						
Grad Opatija	144 l/dan/st	99,90 %	17 %	11.650	87 %	7.704
Općina Lovran	117 l/dan/st	98,80 %	24 %	4.050	87 %	3.043
Općina Mošćenička Draga	142 l/dan/st	93,00 %	30 %	1.428	90 %	742
Općina Matulji	118 l/dan/st	99,3 %	29 %	10.806	68 %	3.521
Isporučitelj Ponikve d.o.o.						
Općina Omišalj	132 l/dan/st	100%	19%	2.998	59,4%	1.781

Izvor: KD VIK d.o.o. Rijeka, Liburnijske vode d.o.o. Ičići, Ponikve d.o.o., 2022.

*Greška u podacima o pokrivenost kanalizacijskom mrežom u za Klanu i Kostrenu

Prilog 43.2. Podaci o pokrivenosti vodoopskrbnim i kanalizacijskim sustavom unutar UAR u 2014. godini

Grad/Općina	Potrošnja vode po stanovniku	Pokrivenost vodoopskrbnim sustavima	Gubici na vodovodnoj mreži	Podaci o broju stanovnika priključenih na vodoopskrbni sustav	Pokrivenost kanalizacijskom infrastrukturom	Podaci o broju stanovnika priključenih na sustav kanalizacije
Isporučitelj KD Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka						
Grad Rijeka	132 l/dan/st	99,8%	26%	128.366	66%	84.892
Grad Kastav	131 l/dan/st	99,8%	10%	10.419	15%	1.531
Grad Kraljevica	132 l/dan/st	99,8%	41%	4.609	31%	1.438
Općina Čavle	125 l/dan/st	99,8%	36%	7.206	5%	361
Općina Klana	103 l/dan/st	99,8%	32%	1.971	42%	825*
Općina Kostrena	143 l/dan/st	99,8%	36%	4.172	48%	1.997*
Općina Viškovo	139 l/dan/st	99,8%	25%	14.416	0%	30
Isporučitelj Liburnijske vode d.o.o. Ičići						
Grad Opatija	120 l/dan/st	99,9%	13%	11.749	81%	9.552
Općina Lovran	115 l/dan/st	98,9%	16%	4.015	85%	3.438
Općina Mošćenička Draga	115 l/dan/st	94,8%	23%	1.458	62%	948

Izvor: KD VIK d.o.o. Rijeka i Liburnijske vode d.o.o. Ičići

*Greška u podacima o pokrivenost kanalizacijskom mrežom u za Klanu i Kostrenu

Prilog 44. Podaci o javnom sustavu grijanja, distribuciji plina i električne energije te korištenju alternativnih izvora energije u Urbane aglomeracije Rijeka u 2021. godini

Grad/Općina	Javni sustav grijanja, pokrivenost njime i njegove karakteristike (ako postoji u ciljanom urbanom području)	Infrastruktura za distribuciju plina (duljina izgrađene mreže/broj priključaka)	Infrastruktura za proizvodnju i distribuciju električne energije	Potrošnja električne energije – podaci o kretanju potrošnje		Potrošnja plina – podaci o kretanju potrošnje	Korištenje alternativnih izvora energije i postojeća infrastruktura
				kategorijska poduzetništvo	kategorijska kućanstvo	godišnja potrošnja U kWh	
	1	2	3	4	5	6	7
Grad Rijeka	Javni toplinski sustav grijanja sastoji se od 15 zasebnih toplana ukupne distribucijske mreže duljine 16 km sa 168 toplinskih podstanica na koji je spojeno 10.010 korisnika. Ukupna instalirana snaga toplinskog sustava je 102 MW Javni sustav grijanja ima nekoliko podsustava kojeg čine 11 toplana i 3 kotlovnice te 15,66 km toplovodne mreže. Opskrbljuje ukupno 9.550 korisnika od čega 9.416 kućanstava i 134 poslovna korisnika. Sustav je u fazi obnove u periodu 2021-2023	252 km/21200 252,00 km/ 20.937 OMM	Hidroelektrana Rijeka instalirane snage 36,8 MW. HEP Sjedište distributivnog područja Rijeka/2.210 km distributivne mreže	214 GWh	210 GWh	20.000.000 m ³ (prirodni plin) 221.683.000	*osam fotonaponskih elektrana za proizvodnju električne energije

Grad Bakar	NEMA	9,5 km/ 45 priključaka 11,69 km/ 30 OMM	Trafostanica 400/220/110 kV Melina, trafostanica 110/35 kV Krasica, privremena trafostanica 35/10(20) kV Mavrinci. Napajanje potrošača el. energijom izvedeno je preko distributivne mreže 35 i 10 kV naponskog nivoa.	kWh: VT 299.000 NT 160.000	15.540 kWh	n/p 12.685.000	Ne koriste se alternativni izvori.
Grad Kastav	NEMA	6 km/0 (neaktivna mreža) 7,20 km/0 (neaktivna mreža)	HEP Pogon Opatija/339 km distributivne mreže	6 GWh	20 GWh	NEMA	NEMA
Grad Kraljevica	NEMA	14 km/ 95 13,95 km/93 OMM	HEP Sjedište distributivnog područja Rijeka/288 km distributivne mreže	6GWh	8 GWh	50. 000 m ³ (miješani otpad) 274.100 m ³ Miješani plin	NEMA
Grad Opatija	NEMA	1,70 km/0 (neaktivna mreža)	HEP Pogon Opatija/641 km distributivne mreže	39 GWh	25 GWh	NEMA	Vrlo malo uređaja za korištenje obnovljivih izvora energije i to isključivo za proizvodnju tople vode Solarna elektrana 14,5 kW

Općina Čavle	NEMA	19,4 km/190 19,59 km/ 198 OMM	HEP Sjedište distributivnog područja Rijeka/420 km distributivne mreže HEP Sjedište distributivnog područja Rijeka/420 km distributivne mreže	18 GWh	13 GWh	150.000 m3 (prirodni plin) 2.709.000	Fotonaponska elektrana na Osnovnoj školi i Dječjem vrtiću (u izgradnji); Zamjena javne rasvjete energetske učinkovito
Općina Jelenje	NEMA	NEMA	/	/	/	NEMA	NE
Općina Klana	NEMA	6 km/4 5,08 km/ 3 OMM 3 km, 1 priključak	HEP Sjedište distributivnog područja Rijeka/126 km distributivne mreže HEP Sjedište distributivnog područja Rijeka/126 km distributivne mreže	10 GWh	1 GWh	600.000 m3 (prirodni plin) 7.366.000	NEMA HEP d.d.
Općina Kostrena	NEMA	11,3, km/350 11,80 km/ 413 OMM	Termoelektrana Rijeka instalirane snage 320 MW. HEP Sjedište distributivnog područja Rijeka/247 km distributivne mreže	88 GWh	8 GWh	150.0 (prirodni plin) 5.251.500	Energetski učinkovito uređenje fasada, krovništa i stolarije te poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima Postavljanje fotonaponskih panela na javne zgrade Zamjena javne rasvjete energetske učinkovito 2021. godine izgrađena fotonaponska elektrana za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije na

							Dječjem vrtiću Zlatna ribica Kostrena, snage 30,08 kW.
Općina Lovran	NEMA	NEMA	HEP Pogon Opatija/200 km distributivne mreže	9 GWh	12 GWh	NEMA	NEMA
Općina Mošćenička Draga	NEMA	NEMA	HEP Pogon Opatija/185 km distributivne mreže	3 GWh	4 GWh	NEMA	NEMA Vrši se postupna zamjena dotrajale javne rasvjete solarnom rasvjetom.
Općina Matulji	NEMA	26,34 km/0 (neaktivna mreža)	/	/	/	NEMA	Solarni paneli za pripremu PTV na objektima: Dječji vrtić Matulji, objekt Veli Brgud Dječji Vrtić Matulji, objekt Jušići
Općina Omišalj	NEMA	NEMA	/	/	/	NEMA	/
Općina Viškovo	NEMA	31,74 km/607 OMM 22,2 km/490	HEP Sjedište distributivnog područja Rijeka/534 km distributivne mreže	14 GWh	25 GWh	300.000 m3 (prirodni plin) 8.031.500	Solarni kolektori na zgradi Dječjeg vrtića Viškovo i na zgradi Osnovne škole Sveti Matej

Izvor za javni sustav grijanja, distribuciju plina i električne energije: Energo d.o.o. Rijeka i HEP d.d. Elektroprimorje Rijeka
Izvor za korištenje alternativnih izvora energije: HEP d.d., gradovi i općine

Prilog 46.1 Podaci o dužini cesta (županijske, državne i nerazvrstane ceste) po JLS u 2014. te 2020. i 2021. godini

Grad/Općina	Površina (km ²)	Dužina županijske ceste (km)			Dužina državne ceste (km)			Dužina nerazvrstane ceste (km)			Gustoća (km ²)
		2014.	2020.	2021.	2014.	2020.	2021.	2014.	2020.	2021.	
Grad Bakar	125	38	38	38	56	56	56	96	102	102,30	65/92 (prosječna gustoća naseljenosti/km ²)
Grad Rijeka	44	0,00	0,00	/	38,20	38,20	38,20	345,20	345,20	350	9,1
Grad Kastav	11	10,45	10,65	/	2,50	2,50	/	54,00	54,00	/	6,4
Grad Kraljevica	18	16,38	17,66	/	18,71	18,71	/	50,13	48,85	/	4,83
Grad Opatija	66	30,61	30,61	30,61	9,44 DC + 12,98 AC	9,44 DC + 12,98 AC	9,44 DC + 12,98 AC	92,51	92,25	92,25	2,0
Općina Čavle	84,21	20,1	20,1	/	15	15	/	52,27	63,0	/	1,1
Općina Jelenje	77,75	19,55	19,55	19,55	0	0	0	49,80	58,20	58,20	1,79
Općina Klana	21	-	-	-	-	-	-	21	21	21	0,5
Općina Kostrena	12	8,59	4,29	4,29	6,67	6,67	6,67	36,42	41,80	42,00	4,4 Broj stanovnika = 4.438 kopnena površina = 12 km ²
Općina Lovran	21	5,05	5,05		7,98	7,98		26,94	26,94		1,9
Općina Matulji	176,76	52,11	52,11	52,11	22,34	22,34	22,36	151,06	151,63	151,63	1,44
Općina M. Draga	45	9,5	9,5	9,5	16,6	16,6	16,6	56.103	57.200	57.200	1,8
Općina Omišalj	39,5	5,33	5,33	/	12,02	14,40	/	49,81	50,93	/	/
Općina Viškovo	19	18,778	26,867	/	0	0	/	89,067	89,33	/	6,4

Izvor: Gradovi i općine Urbane aglomeracije Rijeka, 2022.

Prilog 46.2 Podaci o ulaganju i održavanju cesta po JLS u 2014. te 2020. i 2021. godini

Grad/Općina	Ulaganje u ceste (kn)			Održavanje cesta (kn)		
	2014.	2020.	2021.	2014.	2020.	2021.
Grad Bakar	9.951.535	12.104.525	16.188.030,87	465.565	3.250.925	7.440.702,57
Grad Rijeka	-	-	/	24.923.976,18	23.389.845,78	/
Grad Kastav	1.665.359,98	2.431.452,30	/	553.021,33	790.685,36	/
Grad Kraljevica	420.744,66	387.028,74	/	471.528,48	1.237.254,98	/
Grad Opatija	10.110.608,58	892.865,08	1.549.897	2.705.707,65	3.385.712,42	2.944.877
Općina Čavle	399.214	343.562	/	432.025	580.616	
Općina Jelenje	214.885,64	433.123,08	620.562,03	762.806,05	1.040.354,00	1.416.179,58
Općina Klana	-	-	477.080,84 kn	411.290,54	30.258	163.637,50 kn
Općina Kostrena	1.074.438,47 (gradnja novih cesta) 597.450,00 (projekti i elaborati za ceste) 5.355.583,04 (rješavanje imovinsko pravnih odnosa - otkupi, izvlaštenja)	3.295.039,23 (gradnja novih cesta) 780.972,50 (projekti i elaborati za ceste) 4.426.611,67 (rješavanje imovinsko pravnih odnosa - otkupi, izvlaštenja)	3.421.391,30 (gradnja novih cesta) 569.704,67 (projekti i elaborati za ceste) 2.397.507,47 (rješavanje imovinsko pravnih odnosa - otkupi, izvlaštenja)	2.568.665,47 (redovno održavanje) 486.572,42 (izvanredno održavanje)	3.047.065,51 (od toga 2.480.232,63 redovno održavanje; 566.832,88 izvanredno održavanje)	4.476.671,39 (od toga 2.961.774,87 redovno održavanje; 1.514.896,52 izvanredno održavanje)
Općina Lovran	189.548,16	304.695,21	/	326.167,50	194.333,08	/
Općina Matulji	757.562,06	5.949.838,71	4.612.598,16	2.769.917,38	2.231.065,85	2.846.664,85
Općina Mošćenička Draga	1.126.013,10	329.362,07	205 986,76 (ulaganje)	144.019,68	133.487,70	104 987,68

			1 056 775,00 (otkup zemljišta)			
Općina Omišalj	793.305,84	2.725.896,08	/	378.069,09	497.705,22	/
Općina Viškovo	5.600.019,68 kn (ulaganje u nerazvrstane i javne ceste – otkup zemljišta, projektna dokumentacija i radovi)	5.394.881,40 kn (ulaganje u nerazvrstane i javne ceste – otkup zemljišta, projektna dokumentacija i radovi)	/	1.375.780,11 kn (odnosi se na održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javnih cesta u nadležnosti općine)	1.959.196,28 kn (odnosi se na održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javnih cesta u nadležnosti općine)	/

Izvor: Gradovi i općine Urbane aglomeracije Rijeka, 2022.

Prilog 47. Podaci o nesrećama i sigurnosti na cestama za 2019. godinu

Grad/Općina	Podaci o nesrećama i sigurnosti na cestama u 2019. godini									
	Broj prometnih nesreća	Vozači			Putnici			Pješaci		
		Poginuli	Teže ozlijeđeni	Lakše ozlijeđeni	Poginuli	Teže ozlijeđeni	Lakše ozlijeđeni	Poginuli	Teže ozlijeđeni	Lakše ozlijeđeni
Grad Rijeka	1.420	-	31	141	1	7	55	6	20	45
Grad Bakar	119	-	7	19	-	2	7	-	1	-
Grad Kastav	59	-	3	8	-	-	3	-	-	-
Grad Kraljevica	61	1	2	6	-	-	-	-	1	1
Grad Opatija	108	-	5	13	-	1	6	-	1	2
Općina Čavle	101	-	7	11	1	-	7	-	1	-
Općina Jelenje	24	-	3	2	-	-	2	-	-	-
Općina Klana	10	-	3	1	-	-	-	-	-	-
Općina Kostrena	54	1	2	8	-	1	3	-	-	-
Općina Lovran	12	-	2	1	-	-	-	-	1	1
Općina Matulji	115	-	5	18	-	-	7	1	3	1
Općina M.Draga	14	-	1	2	-	-	3	-	-	-
Općina Omišalj	34	-	1	6	-	-	2	-	-	-
Općina Viškovo	122	-	5	21	-	-	2	-	3	8
UKUPNO	2.253	2	77	257	2	11	97	7	31	58

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova – Policijska uprava Primorsko-goranska

Prilog 47. Podaci o nesrećama i sigurnosti na cestama za 2020. godinu

Grad/Općina	Podaci o nesrećama i sigurnosti na cestama u 2020. godini									
	Broj prometnih nesreća	Vozači			Putnici			Pješaci		
		Poginuli	Teže ozlijeđeni	Lakše ozlijeđeni	Poginuli	Teže ozlijeđeni	Lakše ozlijeđeni	Poginuli	Teže ozlijeđeni	Lakše ozlijeđeni
Grad Rijeka	1.184	3	36	133	1	12	56	-	17	45
Grad Bakar	119	-	7	14	-	1	8	-	1	1
Grad Kastav	51	-	5	5	-	1	4	-	1	2
Grad Kraljevica	52	-	4	12	-	-	8	-	-	-
Grad Opatija	90	-	4	13	-	-	3	-	-	4
Općina Čavle	79	-	12	13	-	2	9	1	-	-
Općina Jelenje	19	-	2	1	-	1	-	1	-	1
Općina Klana	10	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Općina Kostrena	53	-	-	3	-	-	-	-	-	2
Općina Lovran	14	-	1	4	-	-	-	-	1	-
Općina Matulji	88	1	5	13	-	3	2	-	-	2
Općina M.Draga	10	-	3	3	-	-	-	-	-	-
Općina Omišalj	35	-	1	6	-	-	3	-	-	-
Općina Viškovo	109	-	7	24	-	-	5	-	1	1
UKUPNO	1.913	4	89	246	1	20	98	2	21	58

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova – Policijska uprava Primorsko-goranska

Prilog 47. Podaci o nesrećama i sigurnosti na cestama za 2021. godinu

Grad/Općina	Podaci o nesrećama i sigurnosti na cestama u 2021. godini									
	Broj prometnih nesreća	Vozači			Putnici			Pješaci		
		Poginuli	Teže ozlijeđeni	Lakše ozlijeđeni	Poginuli	Teže ozlijeđeni	Lakše ozlijeđeni	Poginuli	Teže ozlijeđeni	Lakše ozlijeđeni
Grad Rijeka	1318	2	35	118	-	3	56	3	24	40
Grad Bakar	132	-	6	12	-	-	1	-	1	1
Grad Kastav	59	-	-	5	-	-	2	-	-	-
Grad Kraljevica	72	-	10	12	1	6	5	-	-	-
Grad Opatija	110	-	6	18	-	-	14	-	3	1
Općina Čavle	103	1	3	14	-	1	4	-	-	1
Općina Jelenje	16	-	-	6	-	-	2	-	-	1
Općina Klana	6	-	-	1	-	-	1	-	-	2
Općina Kostrena	45	-	3	4	-	-	1	-	1	-
Općina Lovran	15	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Općina Matulji	111	-	7	21	-	-	2	-	-	-
Općina M. Draga	19	-	1	6	-	-	-	-	-	-
Općina Omišalj	59	-	3	8	-	1	2	-	1	1
Općina Viškovo	135	1	6	24	-	-	7	1	-	1
UKUPNO	2.200	4	81	249	1	11	97	4	31	48

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova – Policijska uprava Primorsko-goranska

Prilog 48. Dužina, svojstva i kvaliteta željezničke mreže

Grad/Općina	Dužina, svojstva i kvaliteta željezničke mreže		
	Dužina	Svojstva	Kvaliteta
Grad Bakar	34 km	Jednofazna, izmjenična mreža (25 kW, 50 Hz)	zadovoljavajuća
Grad Rijeka	24,5 km	jednokolosječna pruga, dvije putničke postaje	nedovoljna
Grad Kastav	2 km	jednokolosječna pruga	nedovoljna
Općina Kostrena	2,5 km	željeznička pruga za posebni promet: industrijski željeznički kolosjeci i postrojenje u sklopu proizvodne zone rafinerije nafte na Urinju	u funkciji; u sklopu pogona INA
	1,5 km	željezničke pruge za posebni promet: industrijski željeznički kolosijeci i postrojenje u sklopu poslovne zone Ivani	Izvan funkcije
	2,0 km	željeznička pruga za međunarodni promet Krasica – Ivani – Škrljevo/Bakar - odvojak	u planu izgradnje – projekt državnog interesa
	-	željeznički kolodvor Ivani	Izvan funkcije
Općina Matulji	22,37 km	Jednokolosječna pruga	nedovoljna
Grad Kraljevica	ne postoji željeznička infrastruktura		
Grad Opatija			
Općina Čavle			
Općina Jelenje			
Općina Klana			
Općina Lovran			
Općina Mošćenička Draga			
Općina Omišalj			
Općina Viškovo			

Izvor: gradovi i općine UA Rijeka, 2022.

Prilog 49. Broj prevezenih putnika u dolasku/odlasku na željezničkom kolodvoru Rijeka za 2014. i 2019. i 2020. godinu

Godina	Broj putnika
2014.	161.047
2019.	196.655
2020.*	148.425*
2021.	172.995

Izvor: HŽ Putnički prijevoz, Zagreb

*Napomena:

- u 2020., zbog pandemije uzrokovane Covidom-19, u potpunosti je bio obustavljen željeznički promet u trajanju od 50 dana, a nakon toga se djelomično odvijao u smanjenom obujmu

Prilog 50. Podaci o vremenu putovanja do sjedišta aglomeracije (cestovni)

Grad/Općina	Cestovni prijevoz (prema sjedištu aglomeracije)	
	Udaljenost (km)	Vrijeme putovanja (min)
Grad Bakar	12	18
Grad Kastav	10,4	22
Grad Kraljevica	22,2	25
Grad Opatija	13,8	25
Općina Čavle	8,1	18
Općina Jelenje	13,8	24
Općina Klana	16	25* (31)
Općina Kostrena	6	12
Općina Lovran	22	35
Općina Matulji	12,2	21
Općina Mošćenička Draga	30	45
Općina Omišalj	26,1	29
Općina Viškovo	7,8	13* (18)

*Vrijeme putovanja nakon otvaranje državne ceste DC 5215. U listopadu 2019. puštena je u promet nova državna cesta DC 5215 kao izravna poveznica Grada Rijeke, sjedišta aglomeracije, s područjem općina Viškovo i Klana, a neizravno i s područjem Grada Kastva. Zahvaljujući novom cestovnom pravcu došlo je i do rasterećenja ceste Rijeka-Pehlin-Viškovo-Klana čime se vremenski skratilo vrijeme putovanja između područja općina Viškovo i Klana prema Gradu Rijeci (I obrnuto), posebice u vršnim satima.

Izvor: Google maps

Željeznički čvor Rijeka nije bitno mijenjan zadnjih stotinjak godina od izgradnje pruga prema lukama u čvoru. Osnovica željezničkog čvora je dionica pruge od Škrljeva do Jurdana i na tu dionicu se nadovezuju svi terminali/luke u čvoru i priključne pruge čvora. S obzirom na planirano povećanje kapaciteta u luci Rijeka, koje će se postići rekonstrukcijom postojećeg kontejnerskog terminala u Brajdici i izgradnjom novog kontejnerskog terminala na Zagrebačkoj obali, javlja se potreba za povećanjem kapaciteta željeznice, što podrazumijeva rekonstrukciju lučkih kolosijeka uz kontejnerske terminale, rekonstrukciju kolodvora i izgradnju drugog kolosijeka od Škrljeva do Rijeke i od Rijeke do Šapjana.

Današnje šire područje željezničkog čvora Rijeka proteže se od kolodvora Škrljevo i Bakar, na istoku, do kolodvora Šapjane, na zapadu. Područje samog grada Rijeke nešto je uže i proteže se od Škrljeva do Opatije. Rekonstrukcijom postojećih željezničkih kolodvora i stajališta na dionici Škrljevo-Rijeka-Šapjane i izgradnjom novih, omogućit će se **uspostava brze gradske željeznice u funkciji gradsko/prigradskog prometa** koja će obuhvatiti i dio područja Urbane aglomeracije Rijeka.

Ta izgradnja uklapa se i u buduće faze izgradnje čvora Rijeka koje su vezane uz izgradnju nove nizinske pruge od Zagreba do Rijeke i nove željezničke pruge od Rijeke prema Istri. Izgradnja drugog kolosijeka na postojećoj pruzi Škrljevo – Rijeka – Šapjane obuhvaća rekonstrukciju postojećih željezničkih kolodvora i stajališta na navedenoj dionici. Kao krajnje točke koristit će se kolodvori izvan gradskih granica (Jurdani, Škrljevo, uz Matulje, Rukavac i Jušiće). Ovako organiziran prijevoz ima značaj prigradskog prijevoza. Duljina rute unutar gradskih granica iznosi približno 18 km.

Brza gradska željeznica dio je Planirane izgradnje drugog kolosijeka pruge koja uključuju pet izrađenih alternativa trase drugog kolosijeka, a odabrano rješenje uključivat će i izgradnju novih stajališta na **lokacijama područja grada Rijeke: Draga, Vežica, Školjić, Zagrad, Kantrida, Zamet i Martinkovac**, uz pripadajuća parkirališta, izgradnju nove zgrade operativno-upravljačkog centra za željeznički promet u zapadnom dijelu Hrvatske koja će biti smještena kod glavnog gradskog kolodvora, izradu sustava odvodnje i pročišćavanja vode te sustava energetskog napajanja i upravljanja prometom uzduž pruge, kao i rekonstrukciju i izgradnju prometnih i pješačkih puteva ispod i iznad pruge – vijadukata, mostova i ostalog.

Prilog 50. **Podaci o vremenu putovanja prema susjednim gradovima od sjedišta aglomeracije**

Grad	Podaci o vremenu putovanja prema susjednim gradovima od sjedišta aglomeracije		
	Udaljenost (km)	Vrijeme putovanja (sat)	
		Cestovni prijevoz	Željeznički prijevoz
Pula	108	1:30	2:20*
Zagreb	168	1:50	3:50
Trst	74	1:20	-
Ljubljana	113	1:45	3
Minhen	516	5:40	9:20
Beč	495	5:25	-
Budimpešta	507	4:50	-
Prag	691	9:10	16:00**

*Kombinacija prijevoza vlakom do Lupoglava potom autobusom do Rijeke

**Nova sezonska turistička željeznička linija od srpnja 2020. u organizaciji češke tvrtke RegioJeta na relaciji iz i za Prag/Brno/Bratislava/Ljubljana/Rijeka

Izvor: HŽ putnički prijevoz, Zagreb/viamichelin.com

U **morskom prijevozu** nema povezanosti s navedenim centrima. Iz i za Rijeku prometuje brzobrodaska linija (katamaran) na liniji Rijeka/Cres/Martinšćica/Unije/Susak/Ilovik/Mali Lošinj u ukupnom trajanju do najdulje 4:35 sati i linija Rijeka/Rab/Novalja u ukupnom trajanju od 2:40 sati.

**Prilog 53. Ukupan broj ostvarenih letova u dolasku/odlasku i broj prevezenih putnika
od 2014. do 2021. godine**

GODINA	UKUPNO letova u dolasku/odlasku	Broj prevezenih putnika
2014.	2.378	106.235
2015.	4.014	139.718
2016.	4.146	145.297
2017.	4.937	142.111
2018.	5.460	183.606
2019.	4.942	200.841
2020.	3.360	27.680
2021.	4.286	56.388

Izvor: Zračna luka Rijeka d.o.o.

Prilog 54. Ukupan promet tereta u zračnom prijevozu

Godina	Ukupan promet tereta (kg)
2014.	0
2015.	2.616
2016.	0
2017.	2.130.742
2018.	4.655.866
2019.	1.025.879
2020.	259.226
2021.	56

Izvor: Zračna luka Rijeka d.o.o., 2022.

Prilog 55. Teretni promet riječke luke

Vrsta tereta / Godina	2019.	2020.	2021.
UKUPNO t	11.488.542	13.588.904	12.372.932
Tekući teret t	6.637.726	8.106.280	6.833.977
Suhi teret t	4.850.816	5.482.624	5.538.955
Generalni teret t	3.245.738	3.341.731	3.613.934
Rasuti teret t	1.241.216	1.765.777	1.506.560
Drvo t	363.862	375.116	418.461
Kontejneri (TEU)	305.049	344.091	356.068

Izvor: Lučka uprava Rijeka, 2022.

Prilog 56. Putnički promet riječke luke

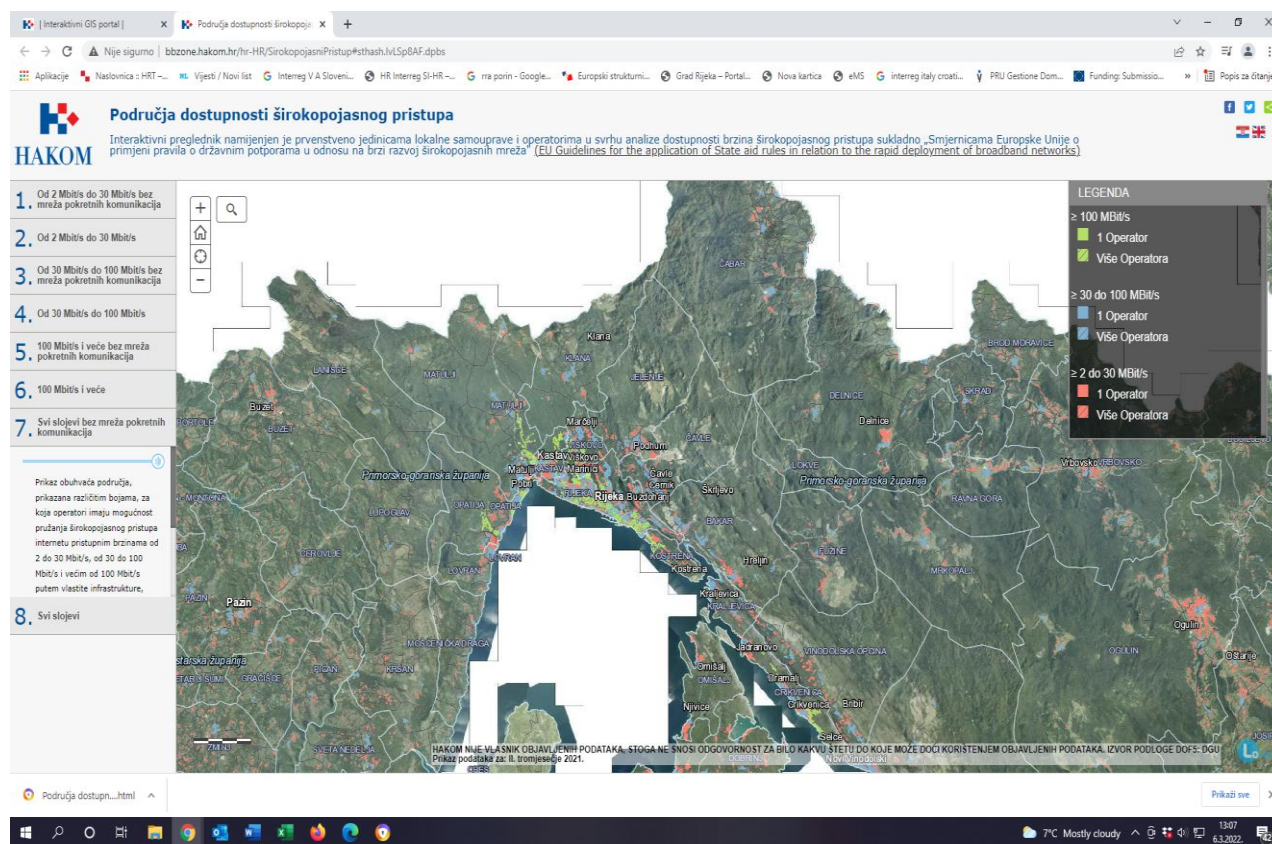
Godina	Ukupan broj putnika	Broj putnika na dužobalnim i brzobrodskim linijama	Broj putnika na jedrenjacima i kruzerima
2019.	187.567	133.669	53.898
2020.	85.883	81.481	4.402
2021.	112.423	102.427	9.996

Izvor: Lučka uprava Rijeka, 2022.

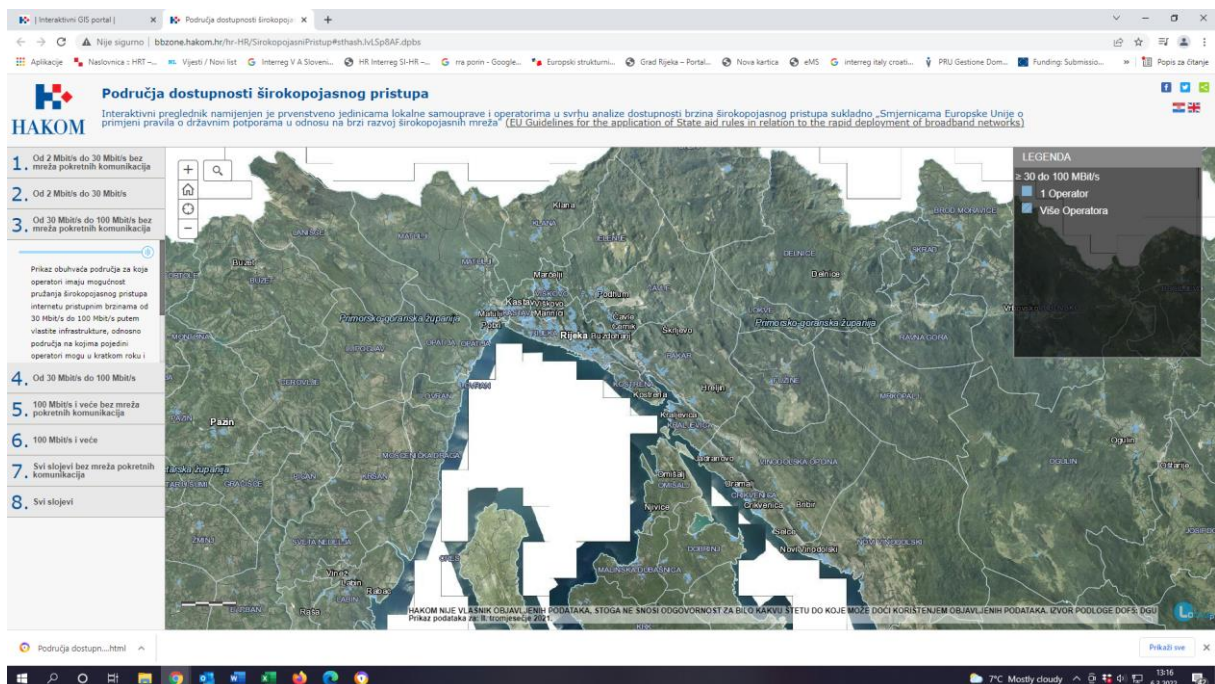
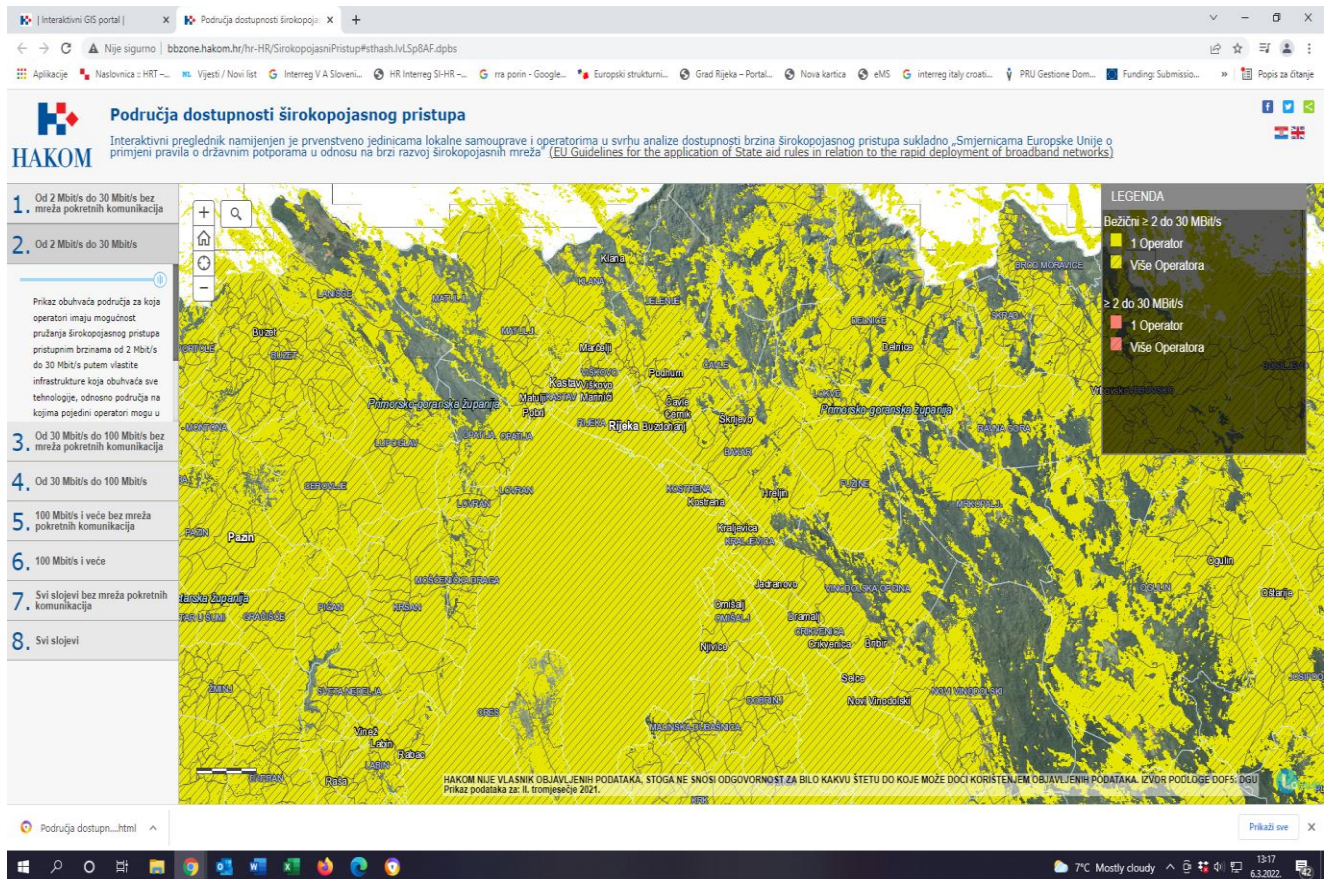
Prilog 57. Infrastruktura za internetsku povezanost

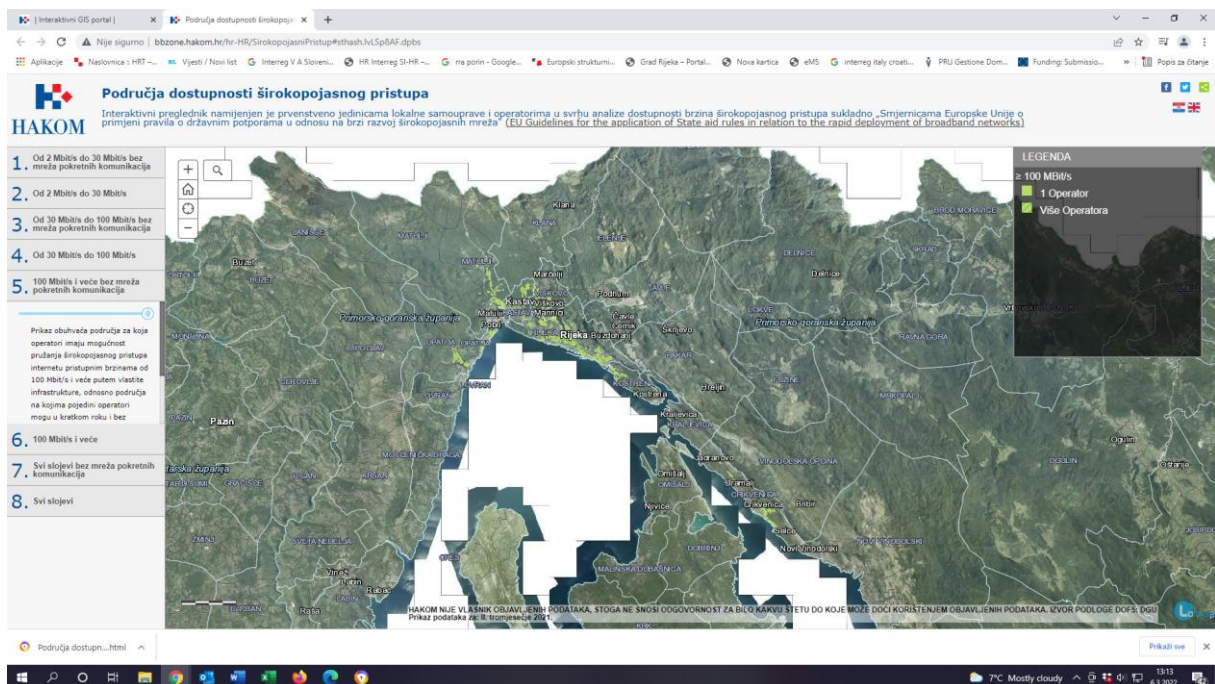
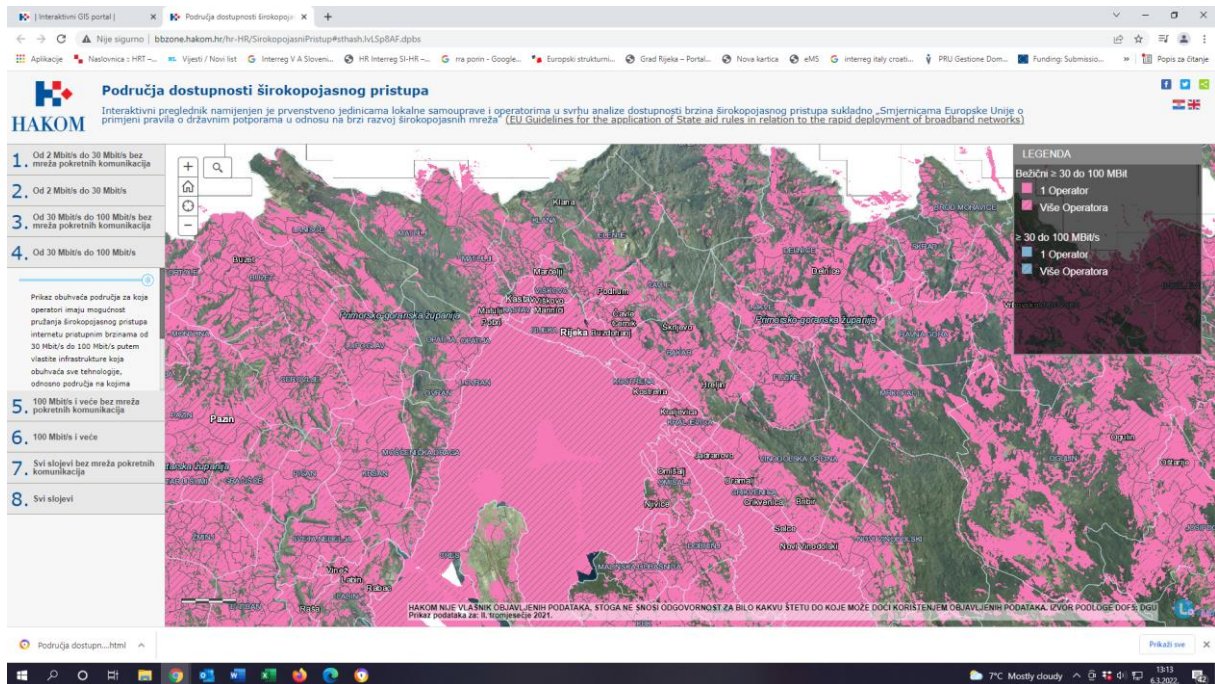
Područja širokopojasne dostupnosti

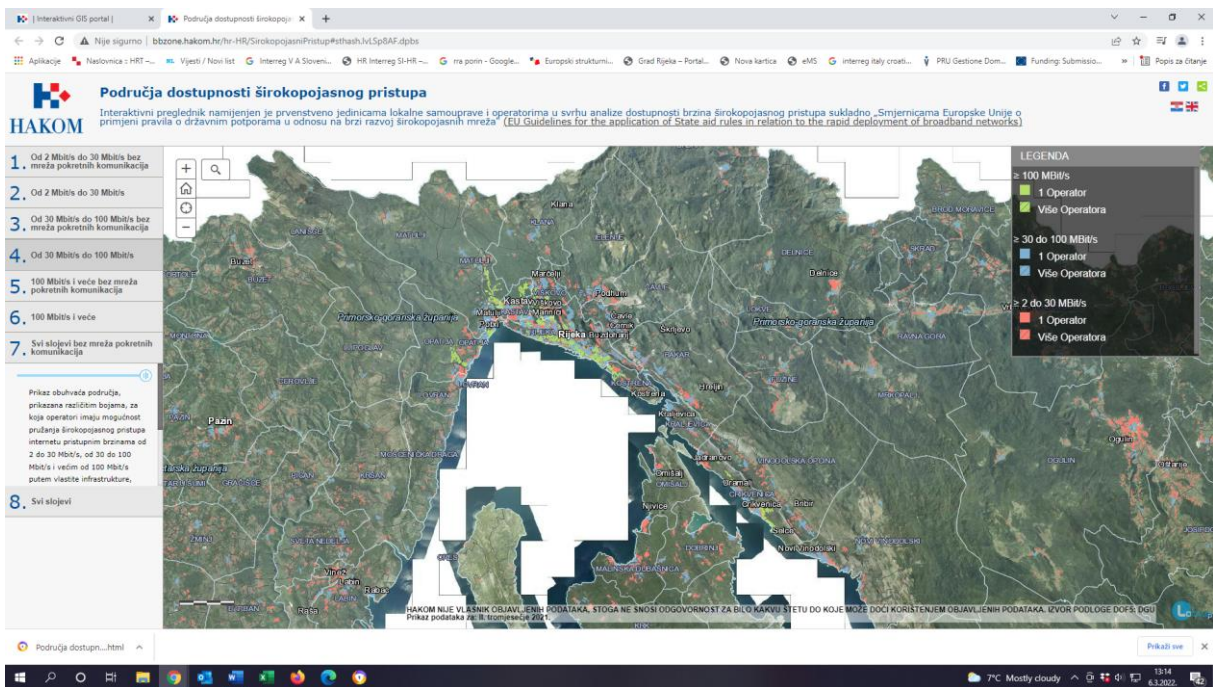
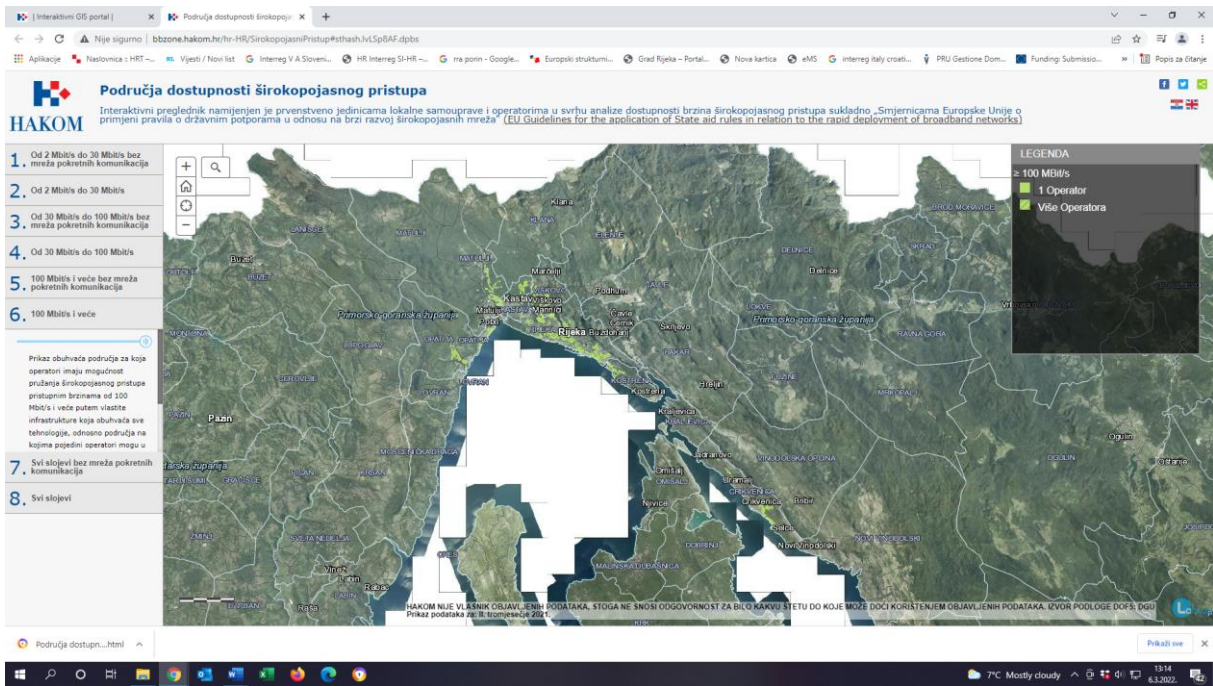
www.bbzone.hakom.hr

Prilog 58.1. Podaci o pokrivenosti autobusnim linijama

Grad/Općina	Pregled linija gradskog prijevoza u gradu sjedištu urbanog područja i na cijelom urbanom području
Grad Rijeka	Linije KBC, 1, 1A, 1B, 2, 2A, 3, 3A, 4, 4A, 5, 5A, 6, 7, 7A, 8, 10, 10A, 12, 13, 14, 18, 18B, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 29/29A, 30 i 32
Grad Bakar	Linije 25, 26, 27
Grad Kastav	Linije 18, 18B, 21 i 37
Grad Kraljevica	Linija 29 i 29A
Grad Opatija	Linije 32, 34, 35 i 37
Općina Čavle	Linije 14, 15, 15A i 16A
Općina Jelenje	Linije 12
Općina Klana	Linije 19, 20 i 22
Općina Kostrena	Linije 10, 10A, 27, 29 i 29A
Općina Matulji	Linije 30, 37
Općina Mošćenička Draga	Linije 32 i 32A
Općina Mošćenička Draga	Linije 32 i 32A
Općina Lovran	Linije 32 i 36
Općina Viškovo	Linije 18, 18B, 19, 20 i 21

Izvor: KD Autotrolej d.o.o. Rijeka, 2022.

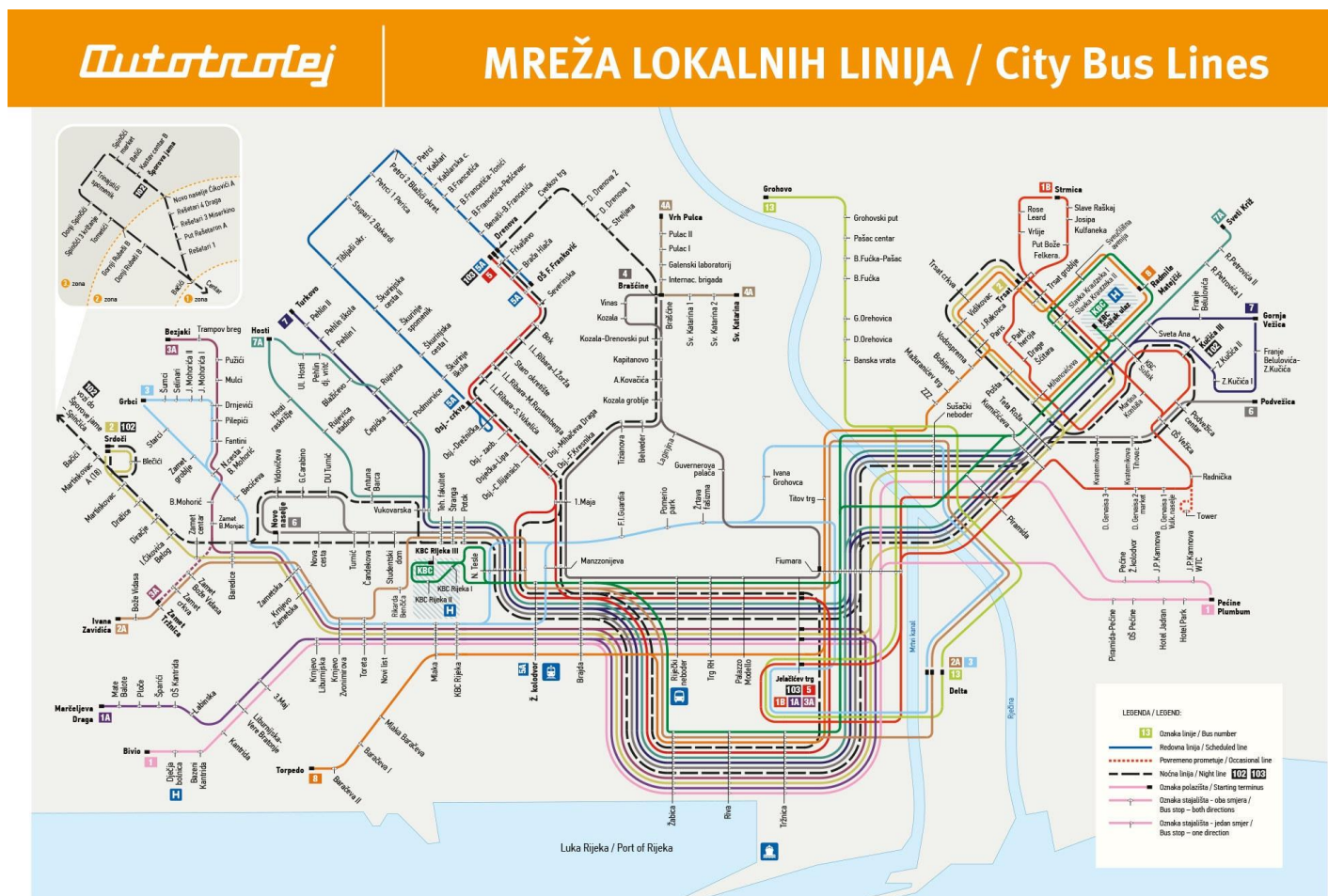
Prilog 58.2. Podaci o linijama

BROJ LINIJE	SMIJER LINIJE
GRADSKE LINIJE	
KBC	Kampus - KBC Rijeka
1	Pećine - Bivio
1A	Jelačićev trg – Marčeljeva Draga
1B	Strmica - Delta
2	Trsat - Srdoči
2A	Delta – Ivana Zavidića
3	Delta – Drnjevići - Grbci
3A	Jelačićev trg - Bezjaki
4	Fiumara – Brašćine
4A	Sveta Katarina – vrh Pulca
5	Delta - Drenova
5A	Drežnička – Tibljaši – Petrci - Drenova
6	Podvežica - Novo naselje
7	Gornja Vežica - Turkovo
7A	Sveti Križ - Hosti
8	(Trsat) - Kampus - Torpedo
13	Delta - Pašac - Grohovo
PRIGRADSKÉ LINIJE	
10	Rijeka - Sv. Lucija - Šoići
10a	Rijeka - Žurkovo - Paveki - Šoići
12	Rijeka - Podhum/Umole – Dražice
12a	Dražice – Kukuljani
14	Rijeka - Čavle - NN Mavrinci - Podola
15	Čavle - Grad Grobnik - Mikeji

15a	Čavle - Soboli - Zastenice - Škaroni
16a	Dražice - Podkilavac - Jelenje — Lukeži
18	Rijeka — Spinčići — Kastav — Brnčići — Viškovo
18b	Rijeka — Rešetari — Kastav — Brnčići — Viškovo
19/20	Rijeka - Pehlin - (Stupari) - Viškovo - Studena - Klana - Lisac
21	Rijeka - Pehlin - Viškovo - Brnčići – Kudeji
22	Rijeka - Matulji - Permani - Škalnica — Klana — Lisac
23	Rijeka - Matulji - Permani - Brgud — Zvoneća — Mune
25	Rijeka - Draga - Škrljevo - Kukuljanovo — Podola — Radna Zona 27
26	Rijeka - Krasica - Hreljin
27	Rijeka - Bakar - Hreljin
29/29a	Rijeka - D404 - (Bakar) - Kraljevica - Oštro - Ožlak – Tribalj
30	Rijeka - Matulji – Permani – Rupa - Lipa - Pasjak
32	Rijeka - Opatija - Lovran - Mošćenička Draga
32A	Mošćenička Draga - Mošćenice - Brseč – Zagore
34	Opatija - Volosko - Matulji - Rukavac - Bregi - Veprinac - Učka
35	Volosko - Opatija - Poljane - Veprinac
36	Lovran - Dobreć - Liganj - Lovranska Draga
37	Opatija - Pobri - Matulji – Kastav

Izvor: KD Autotrolej d.o.o. Rijeka, 2022.

Prilog 58.3. Dnevne gradske linije

www.autotrolej.hr

Info telefon: 060 151 151

Rijeka, 15. 02. 2021.

Napomena: Trenutno noćne linije ne prometuju

Izvor: KD Autotrolej d.o.o. Rijeka, 2022.

Prilog 58.4. **Mreža županijskih linija s tarifnim zonama**

Izvor: KD Autotrolej d.o.o. Rijeka, 2022.

Prilog 59. **Kvantitativni i kvalitativni podaci vezani za vozni park JLS u urbanom području (npr. broj i starost vozila, energetska učinkovitost vozila, vrste vozila)**

1. Autotrolej

Autotrolej kao komunalno društvo u većinskom vlasništvu Grada Rijeke dulje od 120 godina djeluje kao javno prijevozničko društvo koje iz godine u godinu prati potrebe za prijevozom putnika u Gradu Rijeci i okolnim JLS.

Današnji KD AUTOTROLEJ d.o.o. za prijevoz putnika Rijeka nastao je organiziranjem Javnog komunalnog poduzeća za promet putnika AUTOTROLEJ u društvo s ograničenom odgovornošću, na temelju Rješenja Skupštine općine Rijeka od 28.01.1993. godine. Navedenim Rješenjem o izmjeni Rješenja o organiziranju komunalnog poduzeća Autotrolej – Rijeka, osnivač i vlasnik postaje Općina Rijeka. Prema Zakonu o lokalnoj samoupravi i upravi, dotadašnja Općina Rijeka organizirala se kao Grad Rijeka, Grad Bakar, Grad Kraljevica i Grad Kastav te Općina Čavle, Općina Jelenje, Općina Klana, Općina Viškovo i Općina Kostrena. Navedene jedinice lokalne uprave i samouprave zaključile su 16.12.1993. godine Sporazum, temeljem kojeg je vlasnički kapital odnosno osnivački ulog bivše Općine Rijeka, raspodijeljen kako slijedi:

Tablica 1: Vlasnička struktura KD Autotrolej od 1993. godine

	JLS	Udjel %
1.	Grad Rijeka	83,44%
2.	Grad Bakar	2,75%
3.	Općina Čavle	3,27%
4.	Općina Jelenje	1,80%
5.	Grad Kastav	1,68%
6.	Općina Klana	1,28%
7.	Općina Viškovo	2,27%
8.	Općina Kostrena	2,67%
9.	Grad Kraljevica	0,84%

Godine 2016. Općina Matulji ulazi u vlasničku struktura KD Autotrolej te je od tada vlasnički kapital raspodijeljen prema slijedećim omjerima:

Tablica 2: Vlasnička struktura KD Autotrolej od 2016. godine

	JLS	Udjel %
1.	Grad Rijeka	82,81%
2.	Grad Bakar	2,73%
3.	Općina Čavle	3,25%
4.	Općina Jelenje	1,79%
5.	Grad Kastav	1,67%
6.	Općina Klana	1,27%
7.	Općina Viškovo	2,25%
8.	Općina Kostrena	2,65%
9.	Grad Kraljevica	0,83%
10.	Općina Matulji	0,75%

2. Linije

KD Autotrolej danas prometuje na 50 linija koje povezuju 12 gradova i općina sa županijskim središtem Gradom Rijeka. Gradski (lokalni) prijevoz na području Grada Rijeke obavlja se na 18 linija. Linije obuhvaćaju cjelokupno gradsko područje, a mreža je uređena prema osnovnim pravcima protezanja gradskih prometnica.

Županijski (prigradski) prijevoz obavlja se na 30 linije. Županijska mreža linija ima radijalno obilježje i proteže se uzduž osnovnih cestovnih prometnica u smjeru istoka, sjevera i zapada. Sve linije riječkog gravitirajućeg područja polaze s dvaju terminala – Delte i Trga bana Josipa Jelačića, a linije opatijskog gravitirajućeg područja polaze sa Slatine u Opatiji i centra Lovrana. Kao nadopuna županijskim linijama na području općina Čavle, Jelenje, Viškovo, Matulji i Grada Kastva prometuju i lokalne linije.

3. Vozni park

Vozni park u 2019. godini sastojao od 170 voznih jedinica. Struktura vozila:

- 99 standardnih solo autobusa, od toga 19 na pogon SPP-om
- 50 zglobnih autobusa,
- 2 midibusa na pogon SPP-om,
- 19 minibusu, od toga 10 na pogon SPP-om,
- 1 katni autobus

Tijekom 2019. godine nabavljena su 22 nova vozila i to 18 standardnih autobusa na pogon dizelom i 4 zglobna autobusa na pogon dizelom. Kapacitet ukupno sjedećih i stajaćih mjesta je 16.799.

Tijekom 2021. godine nabavljena su 32 nova vozila i to 10 standardnih autobusa na pogon stlačenim prirodnim plinom, 10 minibusu na pogon dizelom, 5 solo autobusa na pogon dizelom i 7 zglobnih autobusa na pogon dizelom. Kapacitet ukupno sjedećih i stajaćih mjesta je 16.677.

Dnevna ispravnost voznog parka je prosječno 0,75 voznih jedinica. Starost voznog parka, prosječno prema voznoj jedinici je 8,69 godina.

4. Mreža linija

Sveukupna duljina mreža linija iznosi 717,00 kilometara, od toga na području Grada Rijeke duljina linija iznosi 150,60 km, a 571,80 km iznosi duljina županijskih linija koje prometuju na područjima izvan Grada Rijeke, susjednih gradova i općina.

Broj polazaka izražen za radni dan i to za lokalni prijevoz na području Grada Rijeke i na županijskim linijama: u lokalnom prijevozu obavi se dnevno 1236 polaska radnim danom ili 65,05 polazaka po satu. Na županijskim linijama obavi se lokalnom prijevozu obavi se dnevno 872 polaska radnim danom ili 45,89 polazaka po satu.

U svakodnevnom poslovanju javnog gradskog prijevoza za 2021. godinu prijeđeno je 7.264.511 kilometara te se prevezeno 28.284.181 putnika.

5. Vrste karata i tarifni sustav

Autotrolej obavlja uslugu prijevoza na mreži linija (prometnom području) na kojoj se primjenjuje zonski tarifni sustav i dvojaki sustav naplate karata i to poluautomatski i elektronički sustav naplate karata. Poluautomatski sustav se temelji na pojedinačnim papirnatim kartama za jedno i dva poništavanja, dok se elektronički sustav temelji na beskontaktnim karticama na koje se može upisati pretplatničko pravo ili se njima može izvršiti plaćanje usluge prijevoza na validatoru u vozilu.

Prometno područje je podijeljeno na 4 tarifne zone gledano prema Gradu Rijeci, kao i 3 tarifne zone gledano prema Gradu Opatiji (tzv. „opatijski podsustav“).

- prva (I) zona obuhvaća gradski (lokalni) promet Grada Rijeke odnosno Grada Opatije,
- druga (II), treća (III) i četvrta (IV) zona obuhvaćaju prigradski (županijski) promet za polazište autobusa iz Rijeke odnosno druga (II) i treća (III) za polazište autobusa iz Opatije.

U KD Autotrolej u opticaju su pojedinačne, mjesečne i godišnje putne karte.

6. Energetski učinkovitija vozila

Vodeći se sve većim interesom javnosti za ekološki prihvatljivijim projektima, KD Autotrolej traži dugoročna rješenja uvođenja i korištenja autobusa, koji u svakodnevnom gradskom prijevozu za pogonsko gorivo koriste ekološki prihvatljivije izvore, među kojima je i SPP – stlačeni prirodni plin (eng. CNG – compressed natural gas).

Na trećoj konferenciji EU tjedna održivog energetskog razvoja (EUSEW – EU Sustainable Energy Week), u veljači 2009. godine u Bruxellesu, izvršeno je potpisivanje europske inicijative Sporazuma gradonačelnika. Inicijativu, kojoj je supotpisnik i Grad Rijeka, u ime Grada Rijeke potpisao je gradonačelnik Vojko Obersnel.

Sporazum gradonačelnika je inicijativa koja okuplja europske gradove te koordinira i usmjerava napore na postizanju takozvanih „3x20“ ciljeva do 2020. godine, kao odgovor na suvremene klimatske i energetske izazove. To u postotcima znači: smanjenje stakleničkih plinova za 20%, smanjenje potrošnje energije za 20% i povećanje potrošnje energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji do 20%.

Temeljem potpisane povelje Grad Rijeka izradio je Akcijski plan energetski održivog razvitka Grada Rijeka (SEAP) u mjerama za smanjenje emisije CO₂ iz sektora prometa u Gradu Rijeci.

Sukladno obvezama iz SEP-a KD Autotrolej proveo je slijedeće projekte:

a. Projekt čistijeg prometa i nabavka ekološki prihvatljivijih vozila

Nabavkom prvih autobusa na pogon stlačenim prirodnim plinom i to 11 solo i 10 mini busa u 2013. godini, KD Autotrolej započeo je realizaciju projekta i obveza iz Akcijskog plana energetski održivog razvitka Grada Rijeka (SEAP).

Uvođenjem novih autobusa na pogon stlačenim prirodnim plinom rashodovani su stari autobusi, čime se postiže da sektor prometa ima manju emisiju CO₂, kvaliteta života građana bitno će se poboljšati u domeni kakvoće zraka. Edukacijom i poticanjem građana da umjesto osobnih vozila, koriste javni gradski prijevoz, planiranim uvođenjem autobusa na pogon stlačenim prirodnim plinom užem centru grada, efekat projekta dat će najbolji rezultat.

Uvođenjem 21 novog vozila na pogon stlačenim prirodnim plinom, ostvareno je smanjenje emisije CO₂ za 574 tone na godišnjoj razini.

KD Autotrolej u 2015. godini nabavlja novih 9 autobusa na pogon SPP-om, te na bazi procjene prijedanih kilometara očekuje se umanjeње emisije CO₂ za dodatnih 403 tone na godišnjoj razini.

U 2017. godini nabavljeno je još 10 novih autobusa na pogon SPP-om, te na bazi procjene prijedanih kilometara očekuje se umanjeње emisije CO₂ za dodatnih 445 tona na godišnjoj razini.

Sveukupnim stavljanjem u promet 40 vozila na pogon stlačenim prirodnim plinom te rashodom starih vozila na pogon dizel gorivom smanjenje emisije CO₂ na godišnjoj razini iznosilo bi približno 1.430 tona, a ušteda energije od 14,09 TJ.

b. Projekt pregradnje vozila na pogon dizel gorivom na pogon smjesom DIZEL/UNP-ukapljeni naftni plin

KD Autotrolej proveo je i projekt pregradnje autobusa s pogona na dizel goriva na pogon smjesom DIZEL/UNP. Projekt se odnosi na nabavku i ugradnju uređaja koji omogućuju korištenje smjese

DIZEL/UNP kao pogonskog goriva. Izvršena je ugradnja uređaja na 11 autobusa čime je u 2014. godini dobiveno smanjenje emisije CO₂ za 76,3 tone.

c. Projekt edukacije vozača o elementima eko vožnje

Projektom izobrazbe vozača autobusa za EKO-vožnju očekuje se popularizacija eko-vožnji kao jedna od najjeftinijih mjera za provedbu politike energetske učinkovitosti u prometu. Provedena je edukacija 32 vozača.

Provedbom projekta očekuje se ukupno smanjenje emisije CO₂ u iznosu od 69,00 tona godišnje odnosno ušteda energije od 0,9 TJ.

Ekološka osviještenost, uz smanjene troškova eksploatacije pri većem broju prijeđenih kilometara glavni je motiv za odluku o provođenju izobrazbe vozača autobusa za EKO vožnju.

d. Nabavka novih autobusa putem projekt MMPI „NO REGRET“

KD Autotrolej putem projekta Ministarstva mora, prometa i infrastrukture („NO REGRET“) u 2019. godini nabavio 22 nova autobusa pogonjena dizel gorivom.

Cilj projekta koji je trajao 20 mjeseci bio je osigurati održivu i kvalitetnu uslugu prijevoza građanima nabavom 22 nova autobusa. Novi autobusi će pružiti veću udobnost putnicima budući da imaju pretežno sjedeća mjesta te su konstrukcijski namijenjeni za duža putovanja. Sva vozila koja su nabavljena zadovoljavaju stroge standarde EURO 6 norme ispušnih plinova. Projekt predstavlja moderniziranje postojećeg voznog parka, a sve u cilju osiguravanja većeg standarda kvalitete za putnike, unaprjeđenje kapaciteta kroz povećanje brzine putovanja i smanjenje operativnih troškova, unaprjeđenje pouzdanosti i sigurnosti prometa, smanjenje emisije štetnih plinova i zagađenja zraka, povećanje broja putnika u javnog prijevozu u odnosu na osobna vozila te prilagođavanje EU standardima.

Putem „No Regret“ projekta nabavljeno je 9 standardnih niskopodnih gradsko-prigradskih dizel autobusa, 9 standardnih prigradskih dizel autobusa i 4 zglobna niskopodna gradska dizel autobusa. Ukupna vrijednost projekta „No regret“ je iznosila 48.504.687,50 kn od toga 38.713.750,00 kn sufinancirano iz EU fondova i sredstava MMPI.

e. Projekt „Jačanje sustava javnog prijevoza“ putem ITU mehanizma

Projekt predstavlja modernizaciju postojećeg voznog parka gdje će se nabaviti i staviti u funkciju 32 nova autobusa. U sklopu projekta uvest će se i informativni displeji na autobusnim stajalištima (najava dolaska autobusa na stajalište), uvest će se pametni semafori na raskrižjima (partneri u projektu Grad Rijeka i Rijeka promet) te će se izraditi mobilna i web aplikacija najave dolaska autobusa. Projekt predstavlja modernizaciju postojećeg voznog parka.

Ciljevi projekta su unaprjeđenje kapaciteta kroz povećanje brzine putovanja i smanjenja operativnih troškova, unaprjeđenje pouzdanosti i sigurnosti prometa, smanjenje emisije štetnih plinova i zagađenja zraka, povećanje broja putnika u javnom prijevozu u odnosu na osobna vozila, prilagođavanje EU standardima uvođenje modernih sustava obavješćivanja putnika te povećanje dostupnosti informacija za putnike.

Putem projekta „Jačanje sustava javnog prijevoza“ kroz ITU mehanizme nabavljeno je 5 standardnih prigradskih dizel autobusa, 7 zglobnih niskopodnih gradska dizel autobusa, 10 standardnih niskopodnih gradsko-prigradskih SPP autobusa i 10 dizel minibusa.

Ukupna vrijednost ITU projekta iznosi 81.003.357,91 kn od čega je 54.563.477,00 kn sufinancirano iz Kohezijskog fonda po Operativnom programu konkurentnost i kohezija.

f. Nabava novih autobusa za Komunalno društvo Autotrolej d.o.o.- II putem projekt MMPI

KD Autotrolej putem projekta Ministarstva mora, prometa i infrastrukture („Nabava novih autobusa za Komunalno društvo Autotrolej d.o.o.- II“) u 2022. godini nabavlja 37 novih autobusa pogonjena dizel gorivom.

Cilj projekta „Nabava novih autobusa za Komunalno društvo Autotrolej d.o.o.-II“ prijavitelja KD Autotrolej d.o.o. jest unaprijediti javni gradski prijevoz i dovesti do povećanja održivosti javnog

gradskog prijevoza i to kroz osuvremenjivanje voznog parka nabavom 37 novih autobusa. Projekt traje 32 mjeseca, a ciljana skupina u projektu je opća populacija.

Putem projekta " Nabava novih autobusa za Komunalno društvo Autotrolej d.o.o.-II" nabavlja se 7 niskopodnih gradskih solo autobusa, 7 niskopodnih gradskih zglobnih autobusa, 12 poluniskopodnih solo gradsko-prigradskih autobusa i 11 midi prigradskih autobusa.

Ukupna vrijednost projekta je 82.260.811,25 kn, prihvatljivi troškovi iznose 65.808.649,00 kn, od toga bespovratna sredstva 55.600.000 kn, neprihvatljivi troškovi iznose 16.452.162,25 kn i odnose na na trošak PDV-a.

Prilog 60. Kapaciteti poduzetničkih zona na području UAR

JLS	Opis
GRAD BAKAR	Na području Grada Bakra nalaze se 3 male poduzetnička zone: - Glavičina (3 ha), - Lunga (7,8 ha), - poduzetnička zona Bakar – plato bivše koksare u Bakru (12 ha) te 1 velika zona – Industrijska zona Kukuljanovo. Najznačajnija, jedna od najvećih i najuređenijih poduzetničkih zona je Industrijska zona Kukuljanovo u površini 484,24 ha. Namjena je mješovita, proizvodno-uslužna, te je privlačna mnogim investitorima radi svojeg položaja u blizini riječke luke, zračne luke te cestovnoj i željezničkoj infrastrukturi koja prolazi kroz zonu i ima priključak na sve destinacije u Europi. U zoni posluje 201 korisnik koji zauzimaju površinu od 275 ha od kojih je 100 ha slobodne carinske zone. U zoni ima ukupno 5.114 zaposlenih osoba od kojih 2.778 u uslužnim djelatnostima, 1.581 u proizvodnim djelatnostima te 755 u trgovačkoj djelatnosti. Za daljnji razvoj zone na raspolaganju je još slobodnih 225 ha površine. Novim projektom 'Gospodarsko središte Hrvatskog primorja' za razvoj i poboljšanje kvalitete dostupnosti infrastrukture zone kroz unapređenje i proširenje kapaciteta u vrijednosti od 25.186.115,23 HRK, EU sredstva iznose 9.961.949,35 HRK. Projektom će se izgraditi dvije prometnice s komunalnom infrastrukturom i opremanjem za 12 novih korisnika za veću pristupačnost investitora i otvaranje novih 300 radnih mjesta. Ovom zonom upravlja društvo Industrijska zona d.o.o.
GRAD RIJEKA	Grad Rijeka je pokrenuo projekt 'Izgradnja komunalne infrastrukture u Poduzetničkoj zoni Bodulovo' čija vrijednost iznosi 11.258.233,00 HRK dok su ukupni prihvatljivi troškovi za sufinanciranje 10.382.442,15 kn. Sufinanciranje je iz Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 5.710.343,18 kn (55%). Razdoblje provedbe projekta je od listopada 2019. do travnja 2022. godine. Lokacija se nalazi na zapadnom dijelu Rijeke, predio Škurinje. Danas se područje zone proteže na oko 5 hektara površine na kojem je 11 građevinskih čestica ukupne površine 22.999 m², a planira se izgradnja građevine poslovne namjene. Izgrađena je komunalna infrastruktura u iznosu od 55% prihvatljivih troškova koji iznose 10.382.442,15 kn. Projekt je trenutno u fazi odabira korisnika poduzetničke zone.
GRAD KASTAV	Grad Kastav ima jednu poduzetničku zonu K1 radna zona Žegoti na površini od 29,91 ha koja je popunjena i u njoj posluje 24 gospodarska subjekta s cca 220 zaposlenih u uslužnim, trgovačkim, skladišnim, servisnim i obrtničkim aktivnostima. Popunjenost ove zone iznosi 66%.
GRAD KRALJEVICA	Grad Kraljevica u svojim prostornim dokumentima ima 8 poduzetničkih zona, od kojih su dvije u funkciji:

	- zona K1 Žlibina u površini od 6,70 ha u kojoj posluje pet gospodarskih subjekata. Popunjenost ove zone iznosi 66%. - poduzetničke zone K4, K5 i K7- Brodogradilište Kraljevica koje čine jedinstvenu zonu brodogradilišta Kraljevica. Ostale zone nisu u funkciji. U planu je još 6 poduzetničkih zona: K2 Medomišljina– Briljeva, O1 Medomišljina– Briljeva, O2 Medomišljina– Briljeva, I1 Medomišljina, K6, K3 Lukićevo.
OPĆINA ČAVLE	Općina Čavle ima u funkciji dvije poduzetničke zone koje imaju dobar položaj budući da su u neposrednoj blizini autoputa te najveće poduzetničke zone Industrijske zone Kukuljanovo. - Poduzetnička zona K1 Cernik ima ukupnu površinu od 18,95 ha te je prometno i infrastrukturno opremljena, a u funkciji je oko 26,4% ili oko 5 ha s više manjih korisnika. - Poduzetnička zona I2 Soboli ima ukupnu površinu od 16,50 ha te nije opremljena osnovnom ni dodatnom infrastrukturom. Ostvarenje se očekuje provedbom projekta Izgradnja interne ceste u zoni proizvodne namjene I2 Soboli u vrijednosti od 17,6 milijuna kuna od kojih je 10,2 milijuna kuna bespovratnih sredstava u sklopu mehanizma ITU. Trenutno je u funkciji 30% odnosno oko 5 ha zone s 4 manjih korisnika. U Općini Čavle nalaze se dvije poduzetničke zone koje su u fazi izgradnje: poduzetnička zona 1 Gorica UPU2 u površini od 30,3 ha i poduzetnička zona V Kikovica u površini od 19,6 ha, a u planu ima razvoj još tri poduzetničke zone na lokacijama Berhonjin, Jelenje i Kikovica.
OPĆINA MATULJI	Općina Matulji ima izniman geostrateški položaj budući da se nalazi uz samu slovensku granicu, u blizini riječke luke, autoputa Rupa-Rijeka-Zagreb i željezničke pruge Rijeka-Šapjane-Ilirska Bistrica te predstavlja mjesto spajanja s paneuropskim koridorima Vb i X. To joj omogućuje razvoj poduzetničkih zona kojih ima više, a koje su sljedeće: - Poduzetnička zona Miklavija ima površinu od 158,5 ha i ima odličan položaj radi blizine slovenske granice i prirodnog prometnog pravca od Rijeke prema Trstu i Ljubljani. Jedna je od najvećih radnih zona u nizu planiranih zona na potezu Matulji -Rupa i jedna od većih zona u PGŽ. Kroz zonu prolazi magistralna željeznička pruga Rijeka – Šapjane – Ilirska Bistrica i distribucijski 110 kV dalekovod Matulji - Ilirska Bistrica. - Poduzetnička zona Mučići II ima površinu od 13,38 ha i smještena je uz Državnu cestu D-8 Rijeka-Rupa u blizini naselja Mučići. Ulaz u zonu je 0,5 km udaljen od autoceste Rupa-Rijeka, čvor Jurdani, 17 km od Luke Rijeka te 45 km od Zračne luke Rijeka. Primarna namjena je proizvodni sadržaj, zanatske djelatnosti, servisi i skladišta uključivo trgovački centar s pratećim sadržajima. - Zona R-2 ima površinu od 19,73 ha s poslovno-trgovačkom namjenom te još uvijek ima površine za nove korisnike. - Zona K11 Rupa ima površinu od 10,32 ha u uslužno-servisnoj namjeni. - Zona K3 Jušići obuhvaća ukupnu površinu od 6,38 ha u uslužno-

	proizvodno-komunalnoj namjeni. Sve navedene zone imaju mogućnost za smještaj novih korisnika.
OPĆINA OMIŠALJ	Na području Općine Omišalj nalaze se gospodarski i infrastrukturni objekti od važnosti za RH, a neki su i međunarodno važni (prijevoz nafte). Servisno-uslužna zona Pušća površine 16,4 ha ima dobar položaj i atraktivna je radi prometne dostupnosti, položaja uz državnu cestu D102, blizine mosta i kopna te zračne luke. Zbog tog položaja i mogućnosti organizacije većih funkcionalnih površina trgovačkog, veletrgovačkog, servisnog i turističkog sadržaja prelazi općinski značaj. Zona je u potpunosti komunalno opremljena.
OPĆINA KLANA	U Općini Klana predviđeno je 11 poduzetničkih zona. Zone koje su u funkciji: I1 Marišćina, K1 Klana, K11 Škalnica, I2 Klana- pilana, Lisac i Kamenolom Tresni breg. - Marišćina I1 ima površinu 10,19 ha i definirana je kao dijelom izgrađena i neizgrađena površina. Izgrađeni dio iznosi 5,00 ha. - Poduzetnička zona K1 Klana ima površinu od 4,5 ha, od čega 1,5 ha predstavlja izgrađeni dio, a 3 ha neizgrađeni dio građevinskog zemljišta namijenjen za izgradnju i rekonstrukciju prometne i komunalne infrastrukturne mreže te je predviđen pojas zaštitnog zelenila. - Poduzetnička zona K1 Škalnica ima površinu od 7,92 ha te je popunjena s 3 gospodarska subjekta. Dvije poduzetničke zone u fazi izgradnje: Podklanac (2,75 ha) i K4 Kunfin (10,4 ha). Za poduzetničku zonu K13 Podklanac veličine 11,33 ha izrađen je UPU. Poduzetnička zona K3 veličine 4,00 ha ima izrađenu građevinsku dozvolu za izgradnju ceste.
OPĆINA KOSTRENA	Na području Općine Kostrena u funkciji je jedna poduzetnička zona K-3 Šoići u površini od 15,96 ha koja je komunalno opremljena te u njoj posluje šest poslovnih subjekata. Popunjenost zone iznosi 66%. Za buduće korisnike predviđena je gradnja objekata za uslužne, skladišne, trgovačke, komunalno- servisne i slične djelatnosti. U planu je poduzetnička zona K-1 Urinj u kojoj će jedan dio područja biti predviđen za izgradnju centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kanalizacijskog sustava Bakar-Kostrena.
OPĆINA LOVRAN	Općina Lovran pokrenula je formiranje Poduzetničke zone Lokva u površini od 2,28 ha te je u sklopu prijave za ITU mehanizam za poduzetničke zone odobren ukupni iznos od 8,14 milijuna kuna za projekt 'Rekonstrukciju ceste u Poduzetničkoj zoni Lokva u naselju Lovran' i sufinanciranje iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Prostornim planom predviđena je još jedna poduzetnička zona Labinsko u površini od 3,18 ha.
OPĆINA VIŠKOVO	Općina Viškovo ima 3 poduzetničke zone: Radnu zonu Marinići K-1 u površini od 27,84 ha na kojoj posluje 52 korisnika, Radnu zonu Mavri u

	površini od 2,6 ha sa 7 korisnika koje su infrastrukturno opremljene te Radnu zonu Marišćina K-2 u površini od 7,0 ha. Poduzetnička zona Marinići K1 ima popunjenost od 45% pa je moguća daljnja izgradnja namijenjena za veletrgovine, distributivne centre, trgovine u maloprodaji, izložbeno-prodajne salone, trgovačke komplekse i drugo. Budući da je cestovna povezanost zone od izuzetne važnosti za njeno funkcioniranje, odobrena su sredstva za izgradnju i opremljenost poduzetničke infrastrukture Radne zone Marišćina K2 u ukupnoj vrijednosti od 20.566.464,60 HRK iz ITU mehanizma i Europskog fonda za regionalni razvoj. U sklopu prijave za ITU mehanizam odobren je Općini Viškovo projekt 'Radna zona Marišćina K-2' vrijedan 20,5 milijuna kuna od kojih je 11,9 milijuna kuna bespovratnih sredstava za izgradnju osnovne i dodatne zajedničke infrastrukture.